

KRONIKA MESTA NITRA

Zápis za rok 2023

Nitriansky samosprávny kraj

Okres Nitra

Spracovala: Mgr. Ľudmila Synaková,
kronikárka mesta Nitry od r. 2008

OBSAH

Svet a Európa v roku 2023	3
Slovensko v roku 2023	4
Nitra v roku 2023	7
1. Mesto a obyvateľstvo	10
2. Samospráva mesta	18
2.1 Zasadnutia mestského zastupiteľstva.....	30
2.2 Významné návštevy, spolupráca s partnerskými mestami	58
3. Verejný a spoločenský život	73
3.1 Referendum	86
3.2 Predčasné voľby do NR SR.....	90
4. Bezpečnostné a záchranné zložky	92
5. Výstavba a rozvoj mesta	93
6. Ekonomický život mesta	109
7. Doprava, spoje a služby	115
8. Školstvo, veda a vzdelávanie	123
9. Zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie.....	149
10. Kultúrny život mesta	171
11. Cirkvi a náboženský život	207
12. Životné prostredie	217
13. Cestovný ruch a turizmus	225
14. Šport a telesná výchova	238
15. Mimoriadne udalosti, kriminalita a zaujímavosti	255
Index 2023	265
Zoznam skratiek a značiek.....	281
Pomôcky a zdroje pri písaní kroniky	280
Uzatvárací protokol zápisu do Kroniky mesta Nitra za rok 2023	284

Svet a Európa v roku 2023

Čo všetko priniesol rok 2023? Voľby, ktoré menili politické smerovanie krajín. Pokračujúci krvavý konflikt na Ukrajine, ktorý si v priebehu roka vyžiadal desaťtisíce životov z radov vojakov aj civilistov. Vyčíňanie prírodných živlov – silné zemetrasenie v Maroku, Turecku a Sýrii, ale i erupciu sopky na Islande.

Hoci napätie na Blízkom východe trvá už desaťročia, 9. októbra tohto roku sa fakticky dostalo na úroveň vojnového konfliktu. Postarala sa o to radikálna palestínska skupina Hamas, ktorá v sobotu 7. októbra vtrhla z pásma Gazy do južného Izraela a spustila tam krutý masaker. Stovky ozbrojencov pozabíjali zhruba 1 200 ľudí a ďalších takmer 250 uniesli do Gazy ako rukojemníkov. Odpoveď židovského štátu bola jasná a neľútostná – izraelské ozbrojené sily odštartovali rozsiahlu vojenskú operáciu v pásme Gazy, ktorá trvá dodnes (2024). Podľa humanitárnych zdrojov jej dosiaľ padlo za obeť približne 20-tisíc ľudí, medzi nimi aj mnoho civilistov vrátane žien a detí. Mesto Gaza a niektoré ďalšie sídla boli v dôsledku neustáleho bombardovania do značnej miery zničené. Na Izrael sa spustila z veľkej časti sveta masívna kritika. Mnohí predstavitelia najmä arabského sveta ho vyzývali, aby okamžite ukončili vojenskú iniciatívu. Izraelčania to však odmietali s odôvodnením, že ich cieľom je zničenie rozsiahlych štruktúr a tunelov pod celým pásmom Gazy, ktoré Hamas využíva na teroristické ciele. A svoje zariadenia či bunky často ukrýva práve pod civilné objekty, akými sú nemocnice alebo školy.

Napätie rástlo aj inde. Mimoriadne smutné Vianoce malo niekoľko rodín v Českej republike, kde vo štvrtok 21. decembra ozbrojený muž spáchal teroristický útok na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Výsledkom bolo 15 mŕtvych.

Rok 2023 sa niesol takisto v znamení niekoľkých dôležitých volieb. V januári 2023 sa v Českej republike uskutočnili prezidentské voľby. Rozhodovalo sa v nich o tom, kto po 10 rokoch nahradí na Pražskom hrade Miloša Zemana. V druhom kole nakoniec porazil generál vo výslužbe Petr Pavel expremiéra Andreja Babiša. Rovnako zaujímavé boli parlamentné voľby v Poľsku, ktoré sa konali v polovici októbra. Vo voľbách síce zvíťazila dosiaľ vládna konzervatívna strana Právo a spravodlivosť, nemala však dostatočný koaličný potenciál, a tak šancu dostala opozícia, ktorá sa jej ujala. Necelé dva týždne pred Vianocami zostavil

vládu staronový premiér Donald Tusk. Poliáci po 8 rokoch euroskepticizmu zavelili nový kurz smerom k EÚ. Už prvé kroky novej vlády naznačili, že Poliáci sa snažia čo najrýchlejšie zbaviť nálepky problémového člena Európskej únie, ktorému ostatní vyčítali najmä nedostatky v otázke dodržiavania princípov právneho štátu.

Planéte sa ani v roku 2023 nevyhýbali rôzne prírodné katastrofy. V pondelok 6. februára postihlo východné Turecko a severozápadnú Sýriu silné zemetrasenie, ktoré zabilo vyše 60-tisíc ľudí, vyše 120-tisíc zranilo a státisíce rodín zanechalo bez strechy nad hlavou. Tragédia vyvolala veľké humanitárne kampane po celom svete. Aj Slováci posielali ľuďom, ktorí sa v zničených mestách a dedinách ocitli v zime na ulici, množstvo vecí. V septembri zasa zemetrasenie v regióne marockého mesta Marrákeš pripravilo o život takmer tritisíc ľudí. V decembri vybuchla sopka na islandskom polostrove Reykjanes. Príroda však v roku 2023 ukázala aj krajšiu tvár. Aj zo Slovenska sa dalo pozorovať nevídané vesmírne divadlo – polárnu žiaru.

Počas dvanástich mesiacov tohto roka prišlo ľudstvo o celý rad významných svetových osobností. Koncom novembra zomrel vo veku 100 rokov legendárny americký minister zahraničných vecí Henry Kissinger. Len 10 dní pred ním odišla na večnosť bývala prvá dáma Rosalynn Carterová, manželka exprezidenta Jimmyho Cartera. Hudobných fanúšikov v máji rozosmútil skon rockovej ikony Tiny Turnerovej. Česi zasa v júni prišli o svoju spisovateľskú legendu Milana Kunderu. Zomrel aj bývalý anglický futbalista Bobby Charlton či podnikateľ egyptského pôvodu Mohamed Al-Fayed.

Slovensko v roku 2023

Rok 2023 bol rokom plným výziev, ale aj nespočetných svetlých momentov, ktoré nám pripomenuli, že život prináša tiež pozitívne udalosti. Bol bohatý na politické udalosti, vystriedali sa počas neho tri vlády. Pocítili sme tiež vysokú infláciu a ďalšie ekonomické výzvy. Začiatkom roka sme si pripomenuli 30. výročie zániku Českej a Slovenskej federatívnej republiky a zároveň vzniku samostatnej Českej i Slovenskej republiky.

Slovensko počas roka 2023 viedli traja premiéri, dvaja z nich vykonávali svoj mandát len s čiastočnými kompetenciami. Témou predčasných volieb sa stali konflikty medzi politickými tábormi, popieranie vedeckých faktov aj ruská agresia v susednej Ukrajine. Smer

inicioval referendum so zámerom predčasne ukončiť pôsobenie vlády Eduarda Hegera. Spolu so stranami Hlas, Republika a Slovenská národná strana (SNS) zbierali podpisy pod referendum so zámerom zaviesť možnosť ukončiť volebné obdobie hlasovaním v parlamente alebo referendum. Pôvodne tieto štyri strany chceli, aby boli témou referenda dve otázky. Ústavný súd však rozhodol, že otázky sa majú týkať len všeobecných pravidiel, vypadla tak otázka o odstúpení konkrétnej vlády. Nakoniec si na lístku 21. januára našli voliči len jednu otázku: „Súhlasíte s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je možné uskutočniť referendum alebo uznesením Národnej rady Slovenskej republiky, a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky?“ Aby bol výsledok hlasovania platný, muselo by prísť k volebným urnám o milión ľudí viac.

Dňa 7. mája prezidentka Zuzana Čaputová prijala žiadosť Eduarda Hegera o odobranie poverenia viesť vládu. K pádu vlády prišlo postupne. Hlasovanie o vyslovení nedôvery jeho kabinetu síce prišlo ešte koncom roka 2022, v roku 2023 naďalej vládol v poverení. Poslanci za hnutie Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti (OĽaNO) následne trvali na termíne volieb blízko konca volebného obdobia, ktoré by pripadalo na jar 2024 a poslanci opozičného Smeru žiadali čo najskorší termín. Parlamentná väčšina sa nakoniec zhodla na vypísaní volieb na 30. septembra. Po páde vlády Eduarda Hegera 15. mája vymenovala prezidentka Zuzana Čaputová prvú úradnícku vládu v histórii Slovenska na čele s viceguvernérom Národnej banky Slovenska Ľudovítom Ódorom, ktorá presadzovala ozdravenie verejných financií. Parlamentné voľby sa tak konali viac než deväť mesiacov po tom, čo vláda Eduarda Hegera stratila dôveru parlamentnej väčšiny.

V predčasných parlamentných voľbách vyhral Smer s takmer 23 % hlasov. Spolu so stranami Hlas a SNS vytvorili vládu zloženú zo 79 poslancov. Peter Pellegrini sa stal predsedom Národnej rady SR. Hoci sa do koalície dostala aj SNS, z jej pôvodných poslancov sa však do parlamentu dostal iba predseda Andrej Danko, zvyšok poslancov tvorili tváre iných menších strán, ktoré kandidovali na spoločnej kandidátke. Od 25. októbra sa Robert Fico stal po štvrtýkrát premiérom SR a prezidentka Zuzana Čaputová vymenovala jeho štvrtú vládu.

Už 7. decembra sa začali protesty za právny štát. Tri opozičné strany – Progresívne Slovensko, Sloboda a Solidarita (SaS) a KDH začali na spoločných demonštráciách upozorňovať na snahu vlády zrušiť špeciálnu prokuratúru. Posledná opozičná strana

OLaNO (po voľbách premenovaná na Slovensko) na čele s Igorom Matovičom sa na spoločných protestoch nezúčastňovala.

Priemerná inflácia za rok 2023 dosiahla na Slovensku 10,5 %. Podľa dát Slovenského štatistického úradu išlo o štvrtú najvyššiu hodnotu za posledných 30 rokov. Štatici to pripisovali predovšetkým cenám potravín a nealkoholických nápojov, výrazne zdraželo aj bývanie, no tlmiaci účinok na infláciu zase prinieslo zlacnenie pohonných hmôt v priemere o 7 %. Ceny potravín sa zvýšili v priemere o 17,5 %. Najrýchlejšie zdražoval cukor a cukrovinky, koreniny s prísadami, ryby a zelenina. Tieto potraviny poskočili priemerne o 15 až 24 %. Kým pri priemerných cenách ukrojila strava na mesiac priemernému Európanovi 17 % z jeho mzdy, priemerný Slovák musel na stravu vynaložiť až 26 % zo svojho mesačného príjmu. Zdražovanie potravín teda výrazne zasahovalo do rozpočtov slovenských domácností. Obyčajný biely rožok stál podľa dát Slovenského štatistického úradu v novembri tohto roka 11 centov, čo bola tá istá cena ako v novembri 2022. Rovnako bol na tom kilogram kryštálového cukru s cenovkou 1 euro a 40 centov. Predvlani išlo o položku, ktorá v spotrebiteľských košoch raketovo vystrelila, keďže cukor zdražiel o viac ako 84 %. Za Eidamskú tehlu sme priemerne zaplatili o 73 centov viac ako pred rokom a výraznejšie poskočilo za uplynulých 12 mesiacov aj bravčové karé s kosťou či kilogram zemiakov. Desiat vajec bolo v novembri 2023 o 14 centov drahšie ako predvlani, keď medziročne ich cena stúpila o viac ako 63 %. Počas roka 2023 sme však na druhej strane boli svedkami zlacňovania v prípade niektorých komodít. Išlo napríklad o pšeničnú múku, pri ktorej postupne odznela kríza spôsobená uzatvorením ukrajinských čiernomorských prístavov. Cena klesla aj pri masle a rastlinnom oleji.

V auguste cena najpredávanejšieho benzínu pokorila 9-mesačné maximum. Cena za liter 95-oktánového benzínu sa na čerpacej stanici Slovnaft vyšplhala 6. augusta na 1,71 eura. Nafta sa predávala za 1,57 eura. Za plnú 50-litrovú nádrž najpredávanejšieho benzínu šofér zaplatil 85 eur. V porovnaní s okolitými krajinami tankovali naši vodiči v tomto mesiaci najdrahší benzín.

Keď Národná banka Slovenska koncom júla 2023 ukázala cenník nehnuteľností na Slovensku, na mape svietil jeden paradox. Ceny všade klesali, len v Nitre a Nitrianskom kraji byty a domy zdraželi o 1,3 %.

Od septembra 2023 sa Slovenskom postupne prehnala ôsma vlna koronavírusu. Príznaky boli omnoho ľahšie ako v jeho začiatkoch v roku 2020, keď museli mnohých chorých ľudí v nemocniciach oživovať a držať na kyslíkových prístrojoch. Pri liečbe výrazne pomáhali antibiotiká, pacienti však rovnako ako pri prvých variantoch ešte dlho pociťovali únavu a slabosť. Počas celého decembra zaznamenávali ambulancie nával pacientov s respiračnými ochoreniami a približne polovica z nich ochorela priamo na COVID-19. Keďže sa vo firmách konali vianočné večierky a ľudia absolvovali rodinné stretnutia, ochorelo mnoho ľudí naraz, i celé rodiny.

V roku 2023 sme boli svedkami viacerých významných udalostí, ktoré nám dávali dôvod na radosť a hrdosť. Medzi nimi aj to, že slovenská futbalová reprezentácia si v novembri 2023 zaistila postup na budúcoročný európsky šampionát vo futbale v Nemecku. Tento historický úspech dosiahli po výhre 4:2 nad Islandom na domácom štadióne Tehelné pole. Slovenský tím, umiestnený na konečnom 2. mieste v kvalifikačnej skupine J za Portugalskom, ktoré nestratilo ani bod, sa tak zaradil medzi európsku futbalovú elitu.

Nitra v roku 2023

Po náročných a zložitých pandemických rokoch 2021 a 2022 sa rok 2023 javil ako rok, v ktorom by sa mohol život vrátiť do starých koľají. Samospráva mesta Nitra pokračovala v realizácii svojich projektov a všetko svoje úsilie smerovala na zlepšovanie kvality života obyvateľov Nitry v rôznych sférach. Vedenie mesta sa snažilo reagovať na všetky výzvy, ktoré mu priniesli nepredvídateľné situácie, ako napr. šírenie ochorenia COVID-19, či zvýšenie cien energií.

Napriek ťažkému roku sa samospráve mesta Nitra v oblasti investícií darilo, predovšetkým v získavaní finančných prostriedkov z fondov Európskej únie. V roku 2023 mesto investovalo napríklad do realizácie podjazdu pod Univerzitným mostom, cyklotrasy Mlynárce – Diely – Klokočina, do výstavby lávky nad železničnou traťou, opravy školských budov, rekonštrukcie Kasalovej a Mostnej ulice a Wilsonovho nábrežia. Mesto sa pustilo tiež do zelených projektov. Revitalizovalo Borinu, Starý park, Nový park, Hradný kopec, Brezový háj a park na Vašinovej ulici. Úspešne pokračovalo v najväčšej revitalizácii Starého parku na Sihoti v jeho histórii, ktorá sa začala na jeseň 2022. V roku 2023 prebiehala aj výstavba

Komunitného centra v Dražovciach. V neposlednom rade bola významnou rekonštrukcia kina Palace a štyroch budov v bývalých kasárňach pod Zoborom. Mesto Nitra sa podpísalo tiež pod menšie projekty, ako bola spolupráca s organizáciou UNICEF. Zo športovej infraštruktúry sa pripravovala hokejbalová hala na ZŠ Kráľa Svätopluka, zrealizovaná bola kompletná rekonštrukcia zázemia a šatní pre Čermánsky futbalový klub (dnes FK Nitra). Na sídliskách pribudli nové detské ihriská, cyklotrasy, výbehy pre psy, zrekonštruované boli školy a materské školy, rekonštruovali sa chodníky a miestne komunikácie, ktoré boli celé roky zanedbávané. Nitra bola postupne zbavovaná bilbordov a ďalších reklamných plôch, ktoré predtým dlhé roky nekontrolovateľne hyzdili ulice. Okrem vlastného rozpočtu mesta sa na inovatívne projekty získavali financie z externých zdrojov. Pripravovali sa riešenia na zlepšenie dopravnej situácie, pracovalo sa na zavedení parkovacej politiky, obyvateľstvo využívalo zrealizované parkovacie domy na uloženie bicyklov.

Vďaka priaznivej epidemiologickej situácii sa obnovil kultúrno-spoločenský život. Mestská samospráva, divadlá, galéria, múzeá, osvetové stredisko, ako aj rôzne kultúrne ustanovizne, inštitúcie i jednotlivci organizovali kultúrne a spoločenské podujatia, ktoré popisujeme v kapitolách Verejný a spoločenský život a Kultúrny život.

Začiatkom júla patrilo centrum mesta tradičným mestským slávnostiam „Nitra, milá Nitra 2023“. Ich súčasťou bol medzinárodný folklórny festival Akademická Nitra a tiež Cyrilo-metodská národná púť, ktorá sa konala na počesť našich patrónov a spolupatrónov Európy. V tomto roku sa uskutočnila v čase, keď sme si pripomínali 1160. výročie ich príchodu k našim predkom, 1155. výročie uznania jazyka našich predkov za liturgický jazyk a 60. výročie založenia Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Hlavným celebrantom svätej omše bol biskup Mons. Larry James Kulick so slovenským pôvodom. Na púti sa zúčastnila aj prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová, ktorá tiež prijala pozvanie na návštevu sestričiek v Ružovom kláštore. Počas slávnostnej svätej omše otvorili Rok kresťanskej kultúry 2023, ktorý sa začal na Sviatok sv. Cyrila a Metoda 5. júla 2023 a trval do 5. júla 2024. Jeho cieľom bolo nielen zviditeľnenie kresťanskej kultúry, ale aj prezentovanie a šírenie kresťanskej kultúry života.

Naše starobylé mesto Nitra dostalo 21. júla 2023 novú bronzovú sochu sv. pustovníka Andreja-Svorada, patróna mesta. Zhotoviť ju dalo Nitrianske biskupstvo na počesť tohto

svätca, ktorý je spolu so sv. Beňadikom aj hlavným patrónom Nitrianskej diecézy. Socha je dielom sochára Juraja Brišáka a je osadená na Predmostí na skale v mieste, kde v minulosti stála socha sv. Jána Nepomuckého. Bude tak vítať návštevníkov mesta a súčasne pripomínať svätca, ktorý patrí do najstaršej histórie mesta s poukázaním na dávnu existenciu starobylého Zoborského kláštora, ktorého pozostatky sa nachádzajú v areáli Špecializovanej nemocnice sv. Svorada v Nitre na Zobore. Za účasti širokej verejnosti aj mníchov z benediktínskeho opátstva v maďarskom Tiháni ju v tento deň v podvečerných hodinách požehnal nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Od sochy sv. Andreja-Svorada následne po prvýkrát tradične putovali veriaci aj s biskupom Viliamom Judákom v kajúcnej pešej procesii na Zoborský kláštor v duchu historickej tradície z 18. storočia. V roku 2023 sa takisto po viac ako trojročnej rekonštrukcii podarilo obnoviť budovu Veľprepoštského paláca na Nitrianskom hrade do podoby, akú mala v čase svojej výstavby v roku 1780.

Súčasťou dvoch prázdninových a dovolenkových mesiacov boli podujatia Nitrianskeho kultúrneho leta, pripravené mestom Nitra. V polovici augusta sa uskutočnilo podujatie Hody a dožinky spojené s tradičnou púťou k Matke Božej na Kalvárii. Koncom augusta a začiatkom septembra sa v Gotickej priekope na Nitrianskom hrade uskutočnil zaujímavý hudobný festival, ktorý hostil slovenské aj české spevácke hviezdy. Obyvatelia sídliska Klokočina sa mohli opäť zabaviť na Klokočinskom jarmoku a Chrenovčania na podujatí Chrenovské stánky. V centre Nitry sa cez víkend 8. a 9. septembra uskutočnil festival Campana fest. Nasledovali Dni európskeho kultúrneho dedičstva.

August a september boli v znamení predvolebnej kampane na predčasné parlamentné voľby vyhlásené na sobotu 30. septembra. Do Nitry sa postupne prichádzali uchádzať o voličské hlasy predstavitelia viacerých politických strán a hnutí, voľby signalizovali aj tváre politikov a predvolebné sľuby na početných bilbordochoch.

V októbri nadobudla účinnosť novela zákona o zákaze parkovať na chodníkoch, ktorá sa v meste pod Zoborom neprejavila stratou parkovacích miest ako v iných slovenských mestách. Koncom roka pribudol na zoborskej Pyramíde fotopoint, ponúkajúci výhľad na mesto Nitra. Fotopoint tvoril drevený rám s nápisom Nitra, ktorý tam inštalovalo občianske združenie Zoborský skrášľovací spolok v spolupráci s mestom Nitra, spoločnosťou Foxconn Slovakia a NKN - Nitrianskou komunitnou nadáciou.

1. Mesto a obyvateľstvo

Narodilo sa 647 detí. Najoblúbenejšie mená Jakub a Ema

V roku 2023 sa vo Fakultnej nemocnici v Nitre narodilo 1 388 detí, z toho 705 chlapcov a 683 dievčat. Z tohto počtu novorodencov bolo 647 občanov Nitry. A aké mená rodičia dávali svojim deťom najčastejšie? V Nitre patrili k oblúbeným chlapčenské mená Jakub, Oliver a Lukáš. Najoblúbenejšie mená pre dievčatá boli Ema, Sofia a Hana. Zdroj: nitra.sk

Koncom roka 2023 mala Nitra 75 741 obyvateľov

Mesto Nitra malo na začiatku roka 2023 celkovo 76 223 obyvateľov. Z mestských častí malo najviac obyvateľov sídlisko Klokočina, kde žilo 17 203 ľudí. Nasledovala Chrenová so 14 134 obyvateľmi a Staré mesto s 11 624 obyvateľmi. Najmenšou mestskou časťou boli Mlynárce, kde v tomto období žilo 591 ľudí. Počas roka sa do Nitry prisťahovalo 1167 občanov a odsťahovalo sa 1543 občanov. V mestskej časti Janíkovce pribudli tri nové ulice: Ulica kardinála Korca, Ulica Andreja Bieleka a Ulica Eugena Filkorna. Koncom roka 2023 mala Nitra 75 741 obyvateľov.

Prehľad o počte obyvateľov podľa jednotlivých častí mesta Nitry k 31. 12. 2023:

Časť Nitry	Muži	Ženy	Chlapci	Dievčatá	Spolu
Čermáň	2108	2 425	375	359	5267
Diely	2889	3398	455	474	7216
Dolné Krškany	869	857	148	122	1996
Dražovce	787	803	134	127	1851
Horné Krškany	448	467	112	115	1 142
Chrenová	5566	6805	884	879	14134
Janíkovce	895	924	185	180	2184
Klokočina	6876	7974	1222	1 131	17203
Kyneč	520	552	176	133	1381
Mlynárce	247	252	46	46	591
Párov. Háje	521	573	178	183	1455
Staré Mesto	4 573	5384	867	800	11624
Zobor	2950	5384	496	459	7 278
Občania bez trval. pobytu	1193	839	198	189	2 419
Nitra spolu	30 442	34 626	5 476	5 197	75 741

Zdroj: referát obyvateľstva, Mestský úrad v Nitre

Ako boli na tom jednotlivé ulice mesta? Tabuľka vypovedá o uliciach s najvyšším počtom obyvateľov s trvalým pobytom. Do prehľadu sme vybrali aj protipól – ulice s najnižším počtom obyvateľov. Zdroj: referát evidencie obyvateľov, Mestský úrad v Nitre

Poradie	Ulica	Počet obyvateľov	Počet žien	Počet mužov
1.	Novomeského	2 142	1 170	991
2.	Dlhá	1 992	1 078	929
3.	Čajkovského	1 694	892	818
4.	Na Hôrke	1 547	824	732
5.	Trieda Andreja Hlinku	1 509	859	661
6.	Jurkovičova	1 387	731	665
7.	Škultétyho	1 380	744	646
8.	Petzwalova	1 342	717	633
9.	Hlboká	1 240	656	596
10.	Štúrova	1 136	617	534

Najmenšie ulice v Nitre

V Nitre nájdeme aj ulice, na ktorých má trvalý pobyt nahlásený iba minimum obyvateľov.

Desať obyvateľov: Ipeľská, Gemerská, Edisonova, Nevädzová, Hospodárska, Malá Podhájska a Orgovánová.

Deväť obyvateľov: Gazdovská, Šípková, Rakytová, Ulica Ivana Braunera, Ulica Hany Zelinovej, Jesenského, Malinová, Pútnická, Ratkošova a Východná.

Osem obyvateľov: Elektrárenská, Pri zungove a Pri jazierku.

Sedem obyvateľov: Agátová, Gerhardtova, Pivonková, Poľovnícka a Selenec.

Šesť obyvateľov: Pod bučinou, Kocel'ova, Oskorušová a Spišská.

Päť obyvateľov: Belopotockého, Želiarska ulica, Klokočinská, Sokolia, Hlohová, Horný Palánok, Hozova, Na Dolinu, Skalná, Veltlínska, Zlievarenská a Buková.

Štyria obyvatelia: Broskyňová, Pokojná, Pod brezami, Košická, Pražská a Tulipánová.

Traja obyvatelia: Hamuljakova, Jevjakova, Žabia, Slančíkovej, Bratislavská, Brestová, Sv. Bystríka, Malá, Michala Lukniša, Mlynská, Na Vršku, Veľký Cer, Veterinárska a Vrania.

Dvaja obyvatelia: Družstevná, Margarétková, Jastrabia, Jozefa Vuruma, Pribinovo námestie, Švabinského, Švecova a Zlatomoravecká.

Jeden obyvateľ: Jurský dvor, B. Nemcovej a Hradná.

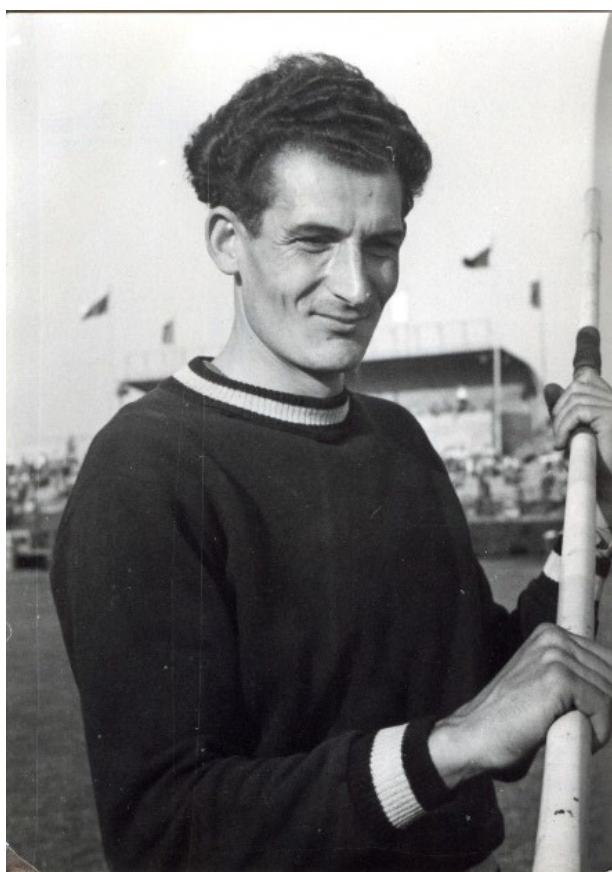
Zdroj: referát evidencie obyv. MsÚ

V Nitre bolo evidovaných 4 800 odídencov z Ukrajiny

Začiatkom roka 2023 evidovali v Nitre približne 4 800 odídencov z Ukrajiny. Väčšinu z nich tvorili ženy, deti a starší ľudia. Mužov bolo okolo 10 %. Podľa údajov z Komunitného centra pre pracovnú a vedomostnú mobilitu COMIN v Nitre bol rozdiel v zložení odídencov v prvej a v druhej vlne, keď už do mesta Nitra začali častejšie prichádzať celé rodiny aj s mužmi. Od marca do decembra 2023 využilo v Nitre služby centra COMIN približne 36-tisíc ľudí. Na základných a materských školách bolo umiestnených približne 20 % z nich. Zvyšných 80 % využívalo online vyučovanie. To sa však pre masívne výpadky elektriny a internetu na Ukrajine značne skomplikovalo. V roku 2023 bolo najviac

ukrajinských detí umiestnených v Základných školách Na Hôrke, Cabajská, Krčméryho a Beethovenova. Pomoc a príplatky na tieto deti posielali štátne orgány, mesto sa snažilo získavať aj ďalšiu pomoc na integráciu. Na mestskom úrade bola zriadená funkcia koordinátorky integrácie cudzincov, ktorú vykonávala Ivona Fraňová. Zdroj: teraz.sk

Zomrel Stanislav Štefkovič, bývalý rekordér SR v skoku o žrdi i desaťboji

V stredu 22. februára zomrel v Nitre vo veku 93 rokov Stanislav Štefkovič, člen Siene slávy slovenskej atletiky. Rodák zo Skačian pri Partizánskom 12-krát prekonal slovenský rekord v skoku o žrdi a bol prvým Slovákom, ktorý v desaťboji prekonal šesťtisícovú hranicu. Jeho rekord vydržal viac ako 10 rokov. V skoku o žrdi posunul slovenský rekord z 375 na 430 cm. Štartoval na ME 1954 v Berne, kde obsadil 12. miesto. V novembri 2022 ho uviedli do Siene slávy slovenskej atletiky. Okrem toho získal aj ocenenia majster športu (1958) a Čestné uznanie Slovenského olympijského výboru (SOV) za celoživotné pôsobenie v duchu fair-play (1995).

Zdroj: Slovenský atletický zväz

Zomrel bývalý prednosta mestského úradu MVDr. Ivan Godál

V utorok 9. mája zomrel vo veku 82 rokov bývalý prednosta Mestského úradu v Nitre MVDr. Ivan Godál. Prednostom bol v prvých rokoch fungovania mestskej samosprávy po roku 1990. Bol spoluzakladateľom Literárneho klubu Janka Jesenského v Nitre, ktorého predsedníčkou bola pred ním Eva Ruthová. Posledná rozlúčka so zosnulým bola vo štvrtok 11. mája na Párovskom cintoríne v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Zomrela turistická sprievodkyňa a učiteľka PaedDr. Mária Danková

V utorok 16. mája zomrela vo veku nedožitých 81 rokov PaedDr. Mária Danková, dlhoročná turistická sprievodkyňa a bývalá učiteľka slovenského jazyka a literatúry a hudobnej výchovy v Základnej škole na Tulipánovej ulici v Nitre. V roku 2011 jej bola udelená Cena primátora mesta Nitra za významný prínos v literárnej oblasti a reprezentáciu mesta Nitra. Počas svojho života viac ako 30 rokov sprevádzala turistov a návštevníkov mesta. Vďaka jej vedomostiam sa mohli dozvedieť historiky z minulosti Nitra. Posledná rozlúčka s PaedDr. Máriou Dankovou sa konala v piatok 19. mája na Cabajskom cintoríne. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Program rozvoja bývania mesta Nitra do roku 2030

Na začiatku roka 2023 žilo v Nitre 76 223 obyvateľov, žien bolo o vyše štyritisíc viac ako mužov. Od roku 2000 do roku 2023 Nitra stratila 9 965 obyvateľov, čo predstavovalo 11,38 %. Mesto malo v tomto období rozpracované dva projektové zámery – na Tehelnej ulici (220 bytov) a na Ďumbierskej ulici (33 bytov) z bývalého hotela Tenis. Uvažovalo sa nad ďalšou výstavbou na sídlisku Diely (150 bytov) a na Krčméryho ulici (53 bytov), kde je plánovaná „dvojička“ k súčasnému bytovému domu Senior. V poslednom období významne narástol počet záujemcov o mestské nájomné byty. Občania mali prevažne záujem o jednoizbové sociálne a nájomné byty. Takýchto bytov malo mesto Nitra 336.

Okrem toho mesto malo vo vlastníctve 1029 b. j., v ktorých boli započítané klasické nájomné byty aj byty určené pre seniorov. Prípadne to boli byty tzv. nižšieho štandardu. Zdroj: nitra.sk

Prezidentka Zuzana Čaputová ocenila nitrianskych hasičov

Prezidentka Zuzana Čaputová v utorok 13. júna slávnostne prijala príslušníkov polície, hasičov a záchranárov z celého Slovenska, ktorým bol udelený Zlatý záchranársky kríž za roky 2021 a 2022. Ocenenie za záchranársky čin profesionálov jednotlivcov a záchranársky čin profesionálneho kolektívu získali viacerí príslušníci Hasičského a záchranného zboru a Policajného zboru. Zlatý záchranársky kríž profesionálneho kolektívu získalo Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nitre, hasičská stanica Nitra, za zásah v nájomnom Dome s opatrovateľskou službou pre seniorov na Ulici Janka Kráľa v Nitre, kde jeden z bytov zachvátili plamene. V bytovom dome sa v čase nešťastia nachádzalo asi sto seniorov, ktorých evakovali. Štrnásť ľudí hasiči vyniesli, siedmim museli podať kyslík v sanitnom vozidle Hasičského a záchranného zboru. Zdroj: minv.sk

Absolútnou víťazkou ankety Slovenka roka Silvia Manduláková

V piatok 23. júna vyhlásili výsledky 15. ročníka ankety Slovenka roka 2023 a Slovensko spoznalo mená výnimočných žien ocenených v jednotlivých kategóriách. Titul Absolútna Slovenka roka 2023 za najväčší počet hlasov získala PaedDr. Silvia Manduláková, PhD., absolventka magisterského a doktorandského štúdia na Katedre techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty UKF a zakladateľka neziskovej organizácie Eductech. Pridala sa tak k ostatným 26 úspešným ženám, ktoré si na základe výsledkov hlasovania divákov a čitateľov odniesli prestížne tituly víťaziek v ďalších 8 kategóriách. Zdroj: slovenka.sk, ukf.sk

Zomrel profesor Karol Felix, nositeľ Ceny primátora Nitry

Vo veku 84 rokov v utorok 14. novembra zomrel profesor Karol Felix. V roku 2014 mu bola udelená Cena primátora mesta Nitry za významné výsledky vo vedeckej, pedagogickej, výchovnej a športovej činnosti a za propagáciu mesta Nitry doma i v zahraničí. Pol storočia pôsobil ako pedagóg na Univerzite Konštantína Filozofa (predtým Pedagogická fakulta). Patril medzi prvých pedagógov na tamojšej katedre telesnej výchovy a športu. Za 50 rokov činnosti, od roku 1961 až do roku 2011, sa vypracoval na funkciu vedúceho katedry a neskôr sa stal prorektorom pre výchovno-vzdelávaciu činnosť. Bol tiež členom viacerých výborov, komisií a autorom množstva publikácií a odborných prác. Bol rodákom z Nitry, vyrastal pod Borinou. Hrával volejbal, neskôr trénoval ženy i mužov Nitry. Bol pri viacerých úspechoch volejbalu v meste. Pôsobil aj ako klubový funkcionár. Vychoval mnohých učiteľov telesnej výchovy, trénerov a hráčov. V športovej rodine mal veľa priateľov. Posledných 14 rokov bol vdovcom, manželka mu zomrela v 2009. Posledná rozlúčka s Karolom Felixom bola v pondelok 20. novembra v Krematóriu na Cintoríne sv. Cyrila a Metoda na Cabajskej ceste v Nitre. Zdroj: ukf.sk, mynitra.sme.sk, Facebook Karol Felix

NSK udelil ceny osobnostiam kraja

Nitriansky samosprávny kraj udelil 15. novembra Ceny NSK za rok 2022 osobnostiam, ktoré sa pričínili o rozvoj kraja a obohatenie ľudského poznania. Ocenenie získal lekár, bývalý riaditeľ novozámockej nemocnice, vedec, vysokoškolský pedagóg a niekdajší poslanec Mestského zastupiteľstva v Nových Zámkoch a Zastupiteľstva NSK Marián Karvaj za zásluhy a osobný prínos pre rozvoj v oblastiach zdravotníctva, zdravotníckeho

školy, vedy a výskumu. Za celoživotné zásluhy a osobný prínos v oblasti školstva a vzdelávania bola Cena NSK udelená dlhoročnému pedagógovi, zakladateľovi a prvému rektorovi Univerzity Jánoša Selyeho v Komárne, bývalému poslancovi Národnej rady SR a vedúcemu parlamentnej delegácie Stredoeurópskej iniciatívy Sándorovi Albertovi. Cenu získal aj archeológ, vedec, výskumník, vysokoškolský pedagóg a publicista Ján Tirpák, a to za zásluhy v oblasti archeológie, vedy, výskumu a vzdelávania. Pamätnú plaketu NSK za mimoriadne tvorivé umelecké činy a osobný prínos v oblasti známkovej tvorby v záujme zachovávaného duchovného a kultúrneho dedičstva v nitrianskom regióne a propagáciu NSK prevzal umelecký rytec František Horniak. Zdroj: NSK

Na konci roka 2023 v okrese Nitra 2-percentná nezamestnanosť

Najvyššiu mieru nezamestnanosti na Slovensku na konci roka 2023 vykázal okres Kežmarok. Podiel disponibilných uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku (PDU) tu dosiahol 9,98 %. Najnižší ukazovateľ PDU bol na konci roka 2023 v Trenčíne a v Nitre. Okres Trenčín ako jediný podliezol hranicu dvoch percent, keď tento ukazovateľ vykázal na úrovni 1,94 %. V okrese Nitra išlo o rovné 2 percentá. Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku sa v decembri 2023 medzimesačne zvýšila o 0,06 percentuálneho bodu na 5,08 %. Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Nitra mala koncom roka 75 741 obyvateľov

Koncom roka 2023 žilo v Nitre 75 741 obyvateľov s trvalým pobytom, čo bolo o 482 ľudí ako pred rokom. Z tohto počtu bolo 34 626 žien a 30 442 mužov. Chlapcov do 15 rokov však bolo viac ako dievčat – 5 476, zatiaľ čo dievčat do 15 rokov evidovali 5 197. Počet obyvateľov Nitry klesal od roku 2002, vtedy v Nitre žilo 87 690 ľudí. Dôvodom znižovania počtu obyvateľov bolo odsťahovanie z mesta do novopostavených rodinných domov do okolitých obcí. Výrazným javom bol odchod mladých ľudí do väčších miest v rámci Slovenska, ako aj vysťahovanie do zahraničia. Vedenie mesta si tento problém uvedomovalo a začalo podnikať opatrenia, ktorými chcelo tento trend zvrátiť. Svoje úsilie zamerali na zatraktívnenie Nitry s cieľom udržať obyvateľov. Zdroj: referát evidencie obyvateľstva, domov a bytov na Mestskom úrade v Nitre

2. Samospráva mesta Nitra

Rozpočet mesta Nitry na rok 2023

V súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet mesta Nitry na rok 2023 zostavený v členení na:

1. Bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)

2. Kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)

3. Finančné operácie

Bežný rozpočet – plnenie (v €): skutočnosť	mesto	rozpočtové organizácie	spolu
bežné príjmy 580	86 445 580	2 738 000	89 183
bežné výdavky 680	61 906 790	22 450 890	84 357
saldo bežného rozpočtu 900	24 538 790	- 19 712 890	4 825

Kapitálový rozpočet – plnenie (v €):	mesto	rozpočtové organizácie	spolu
kapitálové príjmy	2 283 500	0	2 283 500
kapitálové výdavky	1 818 810	0	1 818 810
Saldo kapitálového rozpočtu	464 690	0	464 690

Finančné operácie - plnenie (v €):	mesto	rozpočtové organizácie	spolu
Príjmové finančné operácie	495 760	0	495 760
Výdavkové finančné operácie 350	5 786 350	0	5 786
prebytok finančných operácií 590	- 5 290 590	0	- 5 290

	mesto	rozpočtové organizácie	spolu
Celkové príjmy spolu 840	89 224 840	2 738 000	91 962
Celkové výdavky spolu	69 511 950	22 450 890	91 962 840
	mesto	rozpočtové organizácie	spolu
Príjmové finančné operácie	19 712 89 0	- 19 712 890	0
Výdavkové finančné operácie	25 003 480	- 19 712 890	5 290 590
Zdroj: Rozpočet mesta Nitra na rok 2023 zverejnený na nitra.sk			

Mesto vytvorilo webovú stránku o nelegálnych skládkach odpadu

Mestský úrad v Nitre začal od 20. januára na internetovej stránke skladky.nitra.sk pravidelne zverejňovať informácie o počte evidovaných čiernych skládok odpadu, o ich odstraňovaní a ďalšie štatistické údaje. Súčasťou stránky bola aj sekcia s názvom Pomôžte vlastnými rukami, ktorá vyzývala obyvateľ'ov, aby sa aktívne zapojili ako dobrovoľníci pri upratovaní nelegálnych skládok. Stačilo sa prihlásiť cez online formulár. Pracovníci mestského úradu záujemcov kontaktovali. Mesto Nitra okrem toho ponúkalo možnosť nelegálne skládky nahlásiť prostredníctvom portálu Odkaz pre starostu. Nelegálnu skládku mohli občania nahlásiť aj prostredníctvom tlačiva, ktoré bolo k dispozícii v klientskom centre MsÚ Nitra. Zdroj: nitra.sk

Zvýšené príjmy z daní fyzických osôb použilo mesto na doplatky za energie

Mesto Nitra získalo v roku 2023 z podielových daní fyzických osôb viac financií ako vo svojom rozpočte očakávalo. Pôvodne boli rozpočtované na približne 39 miliónov eur, no podľa východiskových štatistických údajov, zverejnených ministerstvom financií pre rok 2023, malo mesto Nitra z týchto daní príjmy vyššie o 1,6 milióna eur. Mestskí poslanci na svojom zasadnutí 2. februára schválili rozpočtové opatrenia, v ktorých sa počítalo s nutným zvyšovaním nákladov na energie. Navýšenie príjmov mesta pohltili doplatky za energie v dôsledku energetickej krízy. Mesto muselo doplácať za plyn a elektrinu prakticky vo všetkých oblastiach a celková suma doplatkov bola viac ako 1,6 milióna eur.

Vykryť zvýšené náklady za energie bolo nutné v kultúrnych domoch, zariadeniach sociálnych služieb, školských zariadeniach, športoviskách, cintorínoch, za verejné osvetlenie či objekty v správe Službytu. Zdroj: nitra.sk

Proces obnovy a vzniku mládežníckeho parlamentu

Od polovice marca 2023 sa začal z iniciatívy viceprimátora Miloslava Špotáka proces obnovy mládežníckeho parlamentu, ktorý aktívnym Nitranom vo veku 14 až 30 rokov umožňuje bližší kontakt s orgánmi mesta, ale aj presadzovanie svojich záujmov a potrieb. Prvýkrát Nitriansky mládežnícky parlament fungoval v rokoch 2016 až 2018. Prvýkrát verejne predstavili svoju víziu na Festivale mladých. Medzi rovesníkmi uskutočnili prieskum ich potrieb. Viackrát sa v ňom opakoval záujem o workshopy na témy, ako finančná gramotnosť, administratíva, kľúčové kompetencie, time management či environmentalistika. Zapojili sa do výzvy NKN – Nitrianska komunitná nadácia s projektom Škola života, ktorý sa realizoval v máji 2023. Zorganizovali aj vianočnú zbierku hračiek, kníh, školských potrieb a spoločenských hier, ktoré poputovali do Špeciálnej základnej školy internátnej a Praktickej školy v Nitre, Centra pre deti a rodinu a do občianskeho združenia PODAJ MI RUKU – Nitra. Participovali ako dobrovoľníci na akciách, ako skultúrnenie amfiteátra pod Zoborom, Kláštorňý beh alebo medzinárodné cyklistické preteky. Spolupracovali s Mestským akčným tímom pre mládež, Nitrianskou krajskou radou mládeže, Tanečnou školou NEXUM a ďalšími. Zdroj: nitra.sk

Mesto Nitra spustilo aplikáciu s programom mestských slávností

Od 3. júla do 5. júla žila Nitra celomestskými slávnosťami, ktoré spojili kultúru, históriu a jarmočnú atmosféru. Mesto Nitra využilo slávnosti na prezentáciu novej mobilnej aplikácie Nitra. Jej súčasťou bola aj sekcia Nitra, milá Nitra s podrobným programom slávností. Používatelia tu okrem užitočných informácií o meste našli program slávností rozdelený do troch dní. Aplikácia si nevyžadovala žiadnu registráciu, stačilo si ju stiahnuť a mohla sa rovno používať. Aplikáciu si mohli stiahnuť používatelia so zariadeniami s operačným systémom Android aj iOS. Zdroj: nitra.sk

Mesto Nitra sa spýtalo mládeže, ako chce tráviť voľný čas v roku 2040

Mesto Nitra sa počas októbra zapojilo do projektu Odkaz pre kraj. Jeho cieľom bolo zmapovať predstavy mladých ľudí o budúcnosti v roku 2040. Radnica na projekte

spolupracovala s Nitrianskou krajskou radou mládeže a organizáciou YouthWatch. Mladí ľudia z Nitry vyplnili jednoduchý online dotazník a prostredníctvom neho tlmočili, čo ich zaujíma o trávení voľného času v roku 2040. Zozbierané údaje pomohli lepšie pochopiť mládež, jej očakávania a potreby. Projekt prebiehal dva roky. V prvej fáze sa zamerlal na mapovanie voľného času mladých, v druhej časti na ich vzdelávanie. Zdroj: koordinátorka práce s mládežou z Mestského úradu v Nitre Ulrika Ťapušová

Mestskej polícii chýbal dostatočný počet príslušníkov

Mestská polícia (MsP) v Nitre dlhodobo zápasila s nedostatkom príslušníkov. Akútnym problémom začínal byť vysoký priemerný vek príslušníkov. Niektorí pochôdzkari boli v staršom veku. Nedostatočné personálne zabezpečenie mestskej polície zostávalo dlhodobým problémom, ktorý sa s nárastom jej povinností a kompetencií rokmi prehlboval. Od roku vzniku mestskej polície v r. 1991 mala nitrianska MsP stále rovnaký počet príslušníkov, no činnosti, ktoré polícii pribudli, tomuto počtu nezodpovedali. Vtedy neexistoval kamerový systém, nebolo spoplatnené parkovanie, pričom momentálne sa očakávalo, že MsP začne merať rýchlosť statickými radarmi. Konštatovalo sa, že s poddimenzovaným počtom príslušníkov zlepšenie tejto činnosti nie je možné. Zdroj: teraz.sk

Stretnutie vedenia mesta Nitry a NSK

V piatok 21. apríla sa na pôde mesta Nitry stretli primátor Nitry Marek Hattas, viceprimátor Peter Mezei a prednosta mestského úradu Martin Horák s predsedom Nitrianskeho samosprávneho kraja Branislavom Becíkom a riaditeľom župného úradu Petrom Privalincom. Na programe boli témy, ktoré spájajú mesto a župu – doprava, verejné priestranstvá, pozemkové vysporiadania, kultúra a šport. Hovorili napríklad o preložke cesty 3. triedy Jelenecká – Zlatomoravecká, o križovatke pri firme Klimak a autobusovom pruhu na Dobšinského ulici. Súzvuk našli aj pri témach cyklistickej dopravy, pri téme týkajúcej sa Svätoplukovho námestia, pri urbanistickej štúdii Braneckého ulice a Hviezdoslavovej triedy a tiež Ponitrianskeho múzea, ktoré patrí pod kraj a sídli v budove patriacej mestu. Zástupcovia mesta a kraja sa rozprávali o podpore regionálnych športov a o podpore a organizácii medzinárodných cyklistických pretekov okolo Slovenska. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Nitra získala z UNICEF-u financie na pomoc utečencom

Mesto Nitra získalo z Detského fondu OSN (UNICEF) vyše 636-tisíc eur. Peniaze boli určené na pomoc deťom a rodinám utečencov. Pracovný plán finančnej a odbornej podpory UNICEF-u bol vypracovaný na základe podpísaného memoranda a slúžil oblasti plánovania a koordinácie aktivít na úrovni samospráv v oblasti vzdelávania, sociálnych služieb a ochrany detí, sociálnej súdržnosti, integrácie, participácie v oblasti kultúrnych a spoločenských aktivít. Viac ako polovica poskytnutých financií bola určená na zlepšenie prístupu detí a utečencov k vzdelávaniu. Ďalšie zdroje mali pomôcť v poskytovaní informačných služieb a pri sociálnom a kultúrnom začlenení utečencov do spoločnosti. Nitra bola po Bratislave mestom s druhým najväčším počtom vojnových utečencov z Ukrajiny. V spolupráci s UNICEF-om a Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) mestu pomáhala v zariadení Blue Dot Comin, čo je centrum, ktoré bolo určené hlavne pre rodiny, matky s deťmi a pre ľudí z ohrozených skupín, utekajúcimi pred vojnovým konfliktom. Oficiálne bolo toto centrum otvorené 2. marca. Nitrianska komunitná nadácia v spolupráci s UNICEF pripravila nový grantový program s názvom Spoznajme sa. Jeho cieľom bola podpora súdržnosti a spolupráce komunit žijúcich v Nitre. Granty v maximálnej výške 3-tisíc eur boli určené na projekty zamerané na pomoc a občiansku spoluprácu skupín, ktoré boli ohrozené sociálnym vylúčením. Pomoc sa týkala najmä ukrajinských odídencov. Ich snahou bolo posilnenie slovenských a ukrajinských komunit, aby spoločne pracovali na vytvorení budúcnosti. Podporu získali jazykové kurzy slovenského jazyka pre deti a dospelých spojené s interkultúrnym učením i programy, ktoré prepojili školy s komunitou a boli zamerané na vzdelávacie aktivity pre deti, mládež a ich rodičov. Zdroj: nitra.sk, koordinátorka UNICEF na Slovensku Michaela Bauer

MsZ schválilo pozemok na výstavbu Integrovaného bezpečnostného centra

Začiatkom mája mestskí poslanci rozhodli o predaji pozemku, na ktorom chce ministerstvo vnútra vybudovať Integrované bezpečnostné centrum (IBC). Vďaka centru by sa podľa primátora Mareka Hattasa mohla zvýšiť bezpečnosť v Nitre. Mestské zastupiteľstvo o predaji rozhodlo už v roku 2022 na jeseň, teraz však svoje rozhodnutie muselo zopakovať. Dôvodom boli administratívne nezrovnalosti, ktoré vyplynuli z toho, že mesto Nitra je platcom DPH, zatiaľ čo ministerstvo vnútra nie. V IBC majú sídlit' všetky bezpečnostné a záchranné zložky. V záujme mesta bolo, aby v priestoroch centra sídlila aj

mestská polícia, tak ako je to štandardom napríklad v mestách v Českej republike. Účelom takéhoto opatrenia je skvalitnenie služieb bezpečnostných zložiek, zlepšenie ich koordinácie a skrátenie reakčného času počas mimoriadnych situácií. Ministerstvo vnútra na Slovensku plánuje vybudovanie štyroch centier. Okrem Nitry majú vzniknúť aj v Košiciach, v Banskej Bystrici a v Bratislave. Nitrianske IBC by malo vyrásť na Kmeťovej ulici. Centrum bude financované zo štátneho rozpočtu, výška nákladov by sa mala pohybovať okolo desať miliónov eur. Zdroj: teraz.sk

Zriadili 10-člennú redakčnú radu Radničných novín

Mestské zastupiteľstvo v Nitre schválilo 23. marca zriadenie 10-člennej redakčnej rady, do ktorej menovalo 8 poslancov. Členovia z radov odborníkov boli menovaní na najbližšom rokovaní mestského zastupiteľstva. Členovia Redakčnej rady z radov poslancov na svojom stretnutí dňa 12. apríla 2023 prerokovali znenie štatútu mestských novín, pozmenili a doplnili niektoré články. K menám členov z radov poslancov boli dňa 27. apríla na zastupiteľstve zvolení dvaja členovia z odbornej verejnosti. Členovia z radov poslancov: Marta Rácová, Katarína Welnitzová, Andrej Sitkey, Miloš Dovičovič, Jarmila Králová, Róbert Rathouský, Martina Mojtovej a Miloslav Špoták. Členovia z radov odbornej verejnosti: Michal Šimonek, Nitralive.sk a Jana Krajčovičová, UKF v Nitre. Radničné noviny naposledy vydalo mesto v januári 2022, poslanci následne neschválili financovanie. Radničné noviny vychádzali v mesačnej periodicite, rozmery novín boli 200 mm x 270 mm (šírka x výška), náklad predstavoval 8-tisíc ks, rozsah bežného čísla: text – spravidla 28 strán, na titulnej strane Radničných novín bol zverejnený erb mesta Nitra v originálnom prevedení. V odôvodnených prípadoch mohol byť rozsah a náklad upravený na návrh redakčnej rady alebo šéfredaktora. O úprave nákladu a zvýšení periodicity (napr. pri mimoriadnom vydaní), resp. o znížení periodicity rozhodovala redakčná rada. Zdroj: nitra.sk, materiály na zasadnutie MZ

Na strechu Službytu položili fotovoltické panely

Na budove Službytu vo štvrtok 27. apríla položili 64 fotovoltických panelov, ktoré získajú slnečnú energiu premenia na elektrickú. Fotovoltika má viacero výhod. Patrí medzi ne úspora nákladov na elektrickú energiu či väčšia nezávislosť od komerčného dodávateľa. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Dotácie v sociálnej oblasti

Subjekty pracujúce v sociálnej oblasti a podpore verejného zdravia si rozdelili peniaze z mestského rozpočtu. O výške dotácií rozhodli poslanci na svojom zasadnutí 27. apríla. Na sociálnu oblasť a podporu verejného zdravia poputuje 15 subjektom 40-tisíc eur. Najviac peňazí z balíka získalo Centrum Slniečko na svoj projekt Skvalitnenie služieb pomoci a podpory deťom so syndrómom CAN a obetiam domáceho násillia (11-tisíc eur) a Združenie STORM s projektom Bezpečne v komunite vďaka KROKU VPRED (10-tisíc eur). Zdroj: nitra.sk

Hlavný architekt mesta Viktor Šabík odišiel z funkcie

V stredu 11. mája mesto Nitra oznámilo, že hlavný architekt Viktor Šabík sa rozhodol ukončiť svoje pôsobenie vo funkcii hlavného architekta a vrátiť sa do aktívnej architektonickej praxe. Viktor Šabík bol 3-násobný laureát ocenenia CE ZA AR a držiteľ ocenenia Krištál'ové krídlo. Na pozíciu hlavného architekta nastúpil v júni 2019. Podarilo sa mu zlepšiť fungovanie Útvaru hlavného architekta, zabezpečiť dodržiavanie územného plánu vedúceho k rovnosti šancí pre investorov a zvýšiť zapojenie obyvateľ'ov do rozvoja mesta. Nového hlavného architekta bude mesto hľadať prostredníctvom výberového konania. Zdroj: teraz.sk

Zákaz pitia alkoholu na verejnosti v Starom meste a bez časových výnimiek

Mestské zastupiteľ'stvo v Nitre schválilo vo štvrtok 25. mája návrh dodatku č. 11 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 15/2007 o dodržiavaní verejného poriadku a verejnej čistoty v znení dodatkov. Najvýznamnejšia zmena sa týkala paragrafu číslo 15 – Zákaz používania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách. V meste zákaz platil aj doteraz s výnimkou od 22.00 do 6.00 hod. Po novom boli v Starom meste vyhradené hodiny odstránené z textu. Zákaz bude v Starom meste platiť nepretržite. V mestskej časti Klokočina a Diely a Chrenová platil doteraz zákaz denne v čase od 6.00 do 2.00 hod. Stále zostali v platnosti výnimky, a to v dňoch 31. decembra od 18.00 hod. do polnoci a 1. januára od polnoci do 5.00 hod., ďalej v reštauráciách (s platnými povoleniami), na podujatiach a diskotékach organizovaných mestom, alebo kde sa mesto spolupodieľa. Zákaz takisto platil aj na zastávkach MHD, na cintorínoch, v zdravotníckych zariadeniach, na detských ihriskách a v okolí, v areáloch škôl a školských zariadení a

centier voľného času a v ich okolí, a to v dňoch pondelok až nedeľa v čase od 6.00 do 2.00 hod. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Poslanci schválili úver vo výške 10 miliónov eur na investičné akcie

Poslanci mestského zastupiteľstva na svojom júnovom zasadnutí schválili úver vo výške 10 miliónov eur, ktorý mestu pomôže zapojiť sa do veľkých projektov financovaných z európskych peňazí. Peniaze budú smerovať do ciest, chodníkov, budov, ale aj do zelených projektov. Konkrétne budú využité na obnovenie priestoru za CVČ Dominom, oživenie legendárneho Kina Lipa, vytvorenie skateparku na sídlisku Chrenová, dofinancovanie revitalizácie hradného kopca, dofinancovanie revitalizácie Starého aj Nového parku, dofinancovanie revitalizácie priestoru v bývalých kasárňach, dofinancovanie Kina Palace, opravu ciest a chodníkov po celej Nitre a na nákup techniky pre Stredisko mestských služieb. Mesto predpokladalo čerpanie úveru v priebehu rokov 2023 až 2025. Obdobie jeho splácania nastavili na 120 mesiacov, od januára 2025 do decembra 2034. Podľa hlavnej kontrolórky Dariny Keselyovej sa zadlženosť mesta po prevzatí úveru zvýšila z 21,92 na 32,99 %. Zdroj: teraz.sk

Dotácie na podporu projektov v kultúre, opravu pamiatok a cestovný ruch

Mesto aj tento rok vyzvalo subjekty pôsobiace v kultúre, kreatívnom priemysle a cestovnom ruchu, aby sa uchádzali o dotácie. Svoj záujem prejavilo 94 záujemcov, 78 z nich bolo z oblasti kultúry a kreatívneho priemyslu, 4 boli zamerané na podporu kultúrnych pamiatok a pamätihodností a 12 projektov žiadalo peniaze na projekty rozvíjajúce cestovný ruch. Mestské zastupiteľstvo z vyčlenenej sumy 96-tisíc eur podporilo 38 projektov zameraných na kultúru a kreatívny priemysel. Na jednotlivé aktivity schválili dotácie od 500 do 7 500 eur. Podporu získali: 32. ročník Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra, 45. ročník Medzinárodného folklórneho festivalu Akademická Nitra a 21. ročník Nitrianskych univerzitných dní. Tri projekty zamerané na obnovu kultúrnych pamiatok sumou 20-tisíc eur podporili tretiu etapu reštaurovania Kaplnky Božieho hrobu na Kalvárii, obnovu Rímsko-katolíckeho kostola sv. Ondreja v Dolných Krškanoch a remeselnou-umeleckú obnovu vstupných dverí domu na Farskej ulici. Podpora cestovného ruchu sa zamerala na šesť projektov, a to na rozvoj udržateľného

mestského cestovného ruchu, rozvoj Cyrilo-metodskej cesty a pútnického cestovného ruchu i na odporu zážitkových aktivít. Zdroj: nitra.sk

Životné jubileum Bohumila Michalidesa

Primátor Nitry Marek Hattas zablahoževal 6. mája k 90. narodeninám zakladateľovi speváckeho zboru Nitria Bohumilovi Michalidesovi, ktorý je významnou osobnosťou hudobného života. V roku 1966 založil Spevácky zbor Nitria a stal sa jeho prvým prezidentom. Odvtedy toto teleso

združuje priaznivcov zborového spevu z Nitry, ktorí prezentovali Nitru na domácej pôjde i v zahraničí. Zdroj: Facebook primátora M. Hattasa

Nitra získala financie z eurofondov na výstavbu cyklotrasy

Dňa 5. júna získalo mesto Nitra dotáciu z eurofondov na výstavbu cyklotrasy, ktorá prepojí budovanú cyklotrasu Klokočina – Diely – Mlynárce s existujúcou sieťou cyklotrás v okolí rieky Nitra. Vybudovaním cyklotrasy Vodná – Zelokvet zároveň vznikne prepojenie strategického priemyselného parku s cyklotrasou Dobrotka a následne so sídliskom Diely. Nová cyklotrasa bude mať necelých 1,5 kilometra a bude viesť od Vodnej ulice cez Bratislavskú ulicu k Zelokvetu, ukončená bude na Dubíkovej ulici v mestskej časti Mlynárce. Mesto na jej výstavbu požadovalo 612 935 eur. Zdroj: teraz.sk

Po 11 rokoch sa zvýšila cena krátkodobého cestovného lístka

Zmeny začali platiť od 1. septembra. Zvýšenie cestovného odsúhlasilo mestské zastupiteľstvo dňa 19. júna. Hodinový lístok na cestu autobusom sa dal kúpiť platobnou kartou alebo cez aplikáciu za 75 centov, u vodiča alebo cez SMS-ku za 1 euro. Dôvodom boli rastúce ceny najmä pohonných hmôt, a preto bolo financovanie MHD za doterajších podmienok neudržateľné. Cena jednorazového obyčajného cestovného sa nezvyšovala od roku 2012. Priemerný nárast cien v národnom hospodárstve bol odvtedy 32 %. Pre cestujúcich zostalo naďalej najvýhodnejšie zakúpiť si ročný lístok, ktorého cena bola v

rámci slovenských krajských miest najlacnejšia. Pre porovnanie, v Žiline zaplatili cestujúci za ročný lístok 231 eur, v Bratislave 239 eur, v Košiciach a v Prešove 199 eur. V Nitre bola aj po zdražení cena ročného lístka vo výške 185 eur. Cena cestovného lístka pre držiteľov plakiet, preukazu ŤZP a občanov nad 70 rokov zostala nezmenená. Od 1. septembra sa zrušilo bezplatné cestovné pre odídencov z Ukrajiny a zrušilo sa zľavnené cestovné pre dôchodcov medzi 60. a 63. rokom života, zľava začala platiť pre všetkých rovnako od 63 rokov. Zdroj: nitra.sk

Mestu Nitra odpustil štát covidovú pôžičku

Mestu Nitra bolo 17. októbra doručené rozhodnutie ministerstva financií o odpustení návratnej finančnej výpomoci. Túto pôžičku mesto dostalo spolu s ďalšími samosprávami ešte v r. 2020 ako kompenzáciu výpadku príjmov počas pandémie ochorenia COVID-19. Informatívnu správu o odpustení výpomoci prerokovali poslanci na zasadnutí mestského zastupiteľstva vo štvrtok 19. októbra. Na základe uznesenia vlády SR bola mestu poskytnutá covidová pôžička vo výške 1 834 157 eur. Následne sa mesto zaviazalo, že požičané peniaze splatí v období rokov 2024 až 2027 v štyroch ročných splátkach v hodnote 458 539 eur. V súlade so zmluvou požiadalo mesto Nitra 11. júla 2022 ministra financií Igora Matoviča o odpustenie jednotlivých splátok tejto návratnej finančnej výpomoci. S ohľadom na nevyhnutnosť konsolidácie verejných výdavkov bola žiadosť mesta 24. januára 2023 ministerstvom financií zamietnutá. Po rokovaniach so zástupcami samospráv napokon vláda v septembri 2023 rozhodla, že mestám a obciam, a teda aj nášmu mestu Nitra, pôžičky odpustí. Zdroj: nitra.sk

Mesiac úcty k starším

Pri príležitosti Októbra – mesiaca úcty k starším sa v jednotlivých mestských častiach pri príležitosti Mesiaca úcty k starším uskutočnili slávnostné stretnutia s občanmi v seniorskom veku. Na všetky podujatia bol vstup voľný.

- Kultúrny dom Mlynárce, nedeľa 8. októbra, účinkoval Dušan Čaplák
- Kultúrne centrum Zobor, piatok 13. októbra, účinkovali deti zo ZŠ Kráľ'a Svätopluka v Nitre

- Dom Matice slovenskej v Nitre, piatok 13. októbra, účinkovali deti zo ZŠ Škultétyho v Nitre, Ľudová hudba Halúzkovci, Folklórny súbor Furmani pri CVČ Domino
- Kultúrny dom Kynek, sobota 14. októbra, účinkovali deti z Liečebno-výchovného sanatória na Kyneku, KL Band
- Kultúrny dom Párovské Háje, nedeľa 15. októbra, účinkoval Rytmus z Oslian
- Priestory ZŠ Topoľová, Nitra-Chrenová, piatok 20. októbra, účinkovali deti zo ZŠ Topoľová v Nitre
- Kultúrno-spoločenské centrum Janíkovce, sobota 21. októbra, účinkovali deti z MŠ Nitra-Janíkovce, LHP muzika
- Kultúrny dom Dolné Krškany, nedeľa 22. októbra, účinkovali Komňackí mládenci
- CVČ Domino, štvrtok 26. októbra, účinkovali: deti zo súborov z CVČ Domino v Nitre a speváčka Janissa
- Kultúrny dom Dražovce, nedeľa 29. októbra, účinkovali Folklórna skupina Tradícia a Heligónka P&L

Vďaka vratným pohárom boli vianočné trhy ekologickejšie

Tohtoročné vianočné trhy boli ekologickejšie, pretože množstvo odpadu pomohli znížiť vratné poháre, do ktorých si návštevníci mohli zakúpiť občerstvenie. Mesto používanie zálohovaných nápojových pohárov zaviedlo po prvýkrát. Poháre boli

vyrobené zo špeciálneho polykarbonátového materiálu. Mesto zakúpilo celkovo 20-tisíc pohárov za 17 800 eur. Návštevníci mestečka nevrátili zhruba štvrtinu pohárov, pretože približne 5-tisíc ľudí sa rozhodlo pohár si ponechať. Pohár zálohovaný sumou dve eurá mohli odovzdať aj v charitatívnom stánku a podporiť tým ľudí v núdzi. Zdroj: nitra.sk

V decembri 2023 vyšlo posledné číslo Radničných novín

V decembri 2023 vyšlo posledné číslo mesačníka Radničné noviny. Mestskí poslanci na decembrovom zasadnutí rozhodli, že peniaze na ich ďalšie vydávanie z mestského

rozpočtu neposkytnú. V roku 2023 vyšlo iba 6 čísiel: v januári, dvojčíslo v júli – auguste, v septembri, v októbri, v novembri a v decembri. Mesačník Radničné noviny vychádzal v tlačenej podobe päť rokov a občania ho mali zadarmo. Šéfredaktorom bol Mgr. Tomáš Holúbek. Časopis bol dostupný aj v online verzii na webe mesta nitra.sk a Turistickej informačnej kancelárie nitra.eu. Distribuoval sa v prvých rokoch priamo do poštových schránok občanov celého mesta a neskôr cez odberné miesta. Periodikum Radničné noviny bolo priamym nástupcom kultúrno-spoločenského mesačníka Nitra (predtým Život a kultúra mesta Nitry), ktorý v Nitre vychádzal od marca 1977 a posledné číslo vyšlo 1. decembra 2023. Zdroj: vlastný text kronikárky

2.1 Zasadnutia mestského zastupiteľstva

4. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva - 2. februára

Vo štvrtok 2. februára 2023 sa uskutočnilo 4. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Poslanci prerokovali a schválili tento program:

- Návrh na uzatvorenie Dohody o urovnaní medzi Mestom Nitra a spoločnosťou ALFAZETA s. r. o. – ukončenie platnosti nájomnej zmluvy č. 847/2008/OM zo dňa 30. 05. 2008 a uzatvorenie Zmluvy o budúcej nájomnej - časť pozemku parc. reg „C“ KN č. 168/1 v Mestskom parku SIHOŤ.
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre číslo 362/2022-MZ zo dňa 8. 9. 2022 (Spoločenstvo 4 bytových jednotiek, Hodžova 44, Nitra).
- Návrh na zrušenie uznesenia č. 373/2022-MZ zo dňa 8.9.2022 - Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (v kat. území Dražovce – Mgr. Pavol Ďurka).
- Návrh na odpredaj bytu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a pozemku.
- Správa o kontrolnej činnosti Hlavného kontrolóra mesta Nitra za rok 2022.
- Správa o činnosti kontaktného miesta/komunitného centra pre cudzincov COMIN za rok 2022.
- Správa o činnosti Nitrianskej komunitnej nadácie za rok 2022.

- Sadzba cestovného mestskej autobusovej dopravy v Nitre č. 1/2023.
- Návrh Dodatku č. 2 Rozpočtových pravidiel Mesta Nitry.
- Návrh Dodatku č. 8 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 4/2014 o sociálnych službách v znení Dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7.
- Návrh dodatku č. 10 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 15/2007 o dodržiavaní verejného poriadku a verejnej čistoty v znení dodatkov č. 1-9.
- Návrh časového plánu zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na I. polrok 2023.
- Návrh časových plánov práce stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre na I. polrok 2023.
- Návrh Dodatku č. 5 k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Nitre.

Pokračovanie 4. zasadnutia (riadneho) mestského zastupiteľstva - 6. februára

Mestské zastupiteľstvo v Nitre na 4. zasadnutí dňa 2. februára prerušilo rokovanie mestského zastupiteľstva s tým, že pokračovanie 4. zasadnutia (riadneho) Mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo v pondelok 6. februára 2023 s programom:

- Návrh na uzatvorenie dodatku k uzatvorenej zmluve o dielo č. 1157/2022/OPaSR – Revitalizácia územia hradného kopca v Nitre.
- Správa o kontrolnej činnosti Hlavného kontrolóra mesta Nitra za rok 2022.
- Správa o činnosti kontaktného miesta/komunitného centra pre cudzincov COMIN za rok 2022.
- Správa o činnosti Nitrianskej komunitnej nadácie za rok 2022.
- Informatívna správa o alternatívach k projektu Kultúrno-kreatívneho centa Nitra.
- Návrh Dodatku č. 8 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 4/2014 o sociálnych službách v znení Dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7.
- Návrh dodatku č. 10 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 15/2007 o dodržiavaní verejného poriadku a verejnej čistoty v znení dodatkov č. 1-9.
- Návrh na určenie sobášnej miestnosti mesta Nitry, stanovenie dní a časového rozpätia na uskutočňovanie obradov uzavretia manželstva.
- Informatívna správa – FC Nitra, a. s.

5. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva - 23. marca a 31. marca

V poradí 5. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre bolo zvolané na 23. marca a 31. marca. Poslanci schválili a prerokovali tento program:

- Otvorenie zasadnutia:
 - a) Privítanie členov žiackeho parlamentu pri CVČ Domino primátorom mesta Marekom Hattasom,
 - b) Zloženie sľubu členov žiackeho parlamentu pri CVČ Domino a zápis do pamätnej knihy,
 - c) Vystúpenie členov žiackeho parlamentu pri CVČ Domino,
 - d) Príhovor primátora.
- Voľba pracovných komisií.
- Kontrola plnenia uznesení Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Správa o bezpečnostnej situácii v meste Nitra za rok 2022. Poslanci odporučili Martinovi Horákovi, prednostovi Mestského úradu v Nitre, zabezpečiť vypracovanie návrhu na utlmenie dopravy na ulici Mostná v nočných hodinách počas exponovaných nocí zo stredy na štvrtok, z piatka na sobotu a zo soboty na nedeľu a primátorovi Marekovi Hattasovi odporučili rokovať s riaditeľom Obvodného oddelenia Policajného zboru Nitra o zintenzívnení pravidelných kontrol mladistvých v nočných prevádzkach na Mostnej ulici.
- Správa o požiarovosti na území mesta Nitra za rok 2022.
- Správa o činnosti Mestskej polície v Nitre za rok 2022.
- Informatívna správa - odstránenie nepovolenej stavby na Podzámskej ulici v Nitre.
- Návrh Dodatku č. 2 Rozpočtových pravidiel Mesta Nitry. V uznesení číslo 80/2023-MZ Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a schválilo Návrh Dodatku č. 2 Rozpočtových pravidiel Mesta Nitry podľa predloženého návrhu.
- Návrh Dodatku č. 11 k Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Nitra v znení neskorších dodatkov. MsZ vydalo Dodatok č. 11 k Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Nitra v znení neskorších dodatkov.
- Návrh Dodatku č. 5 k Rokovaciemu poriadku Mestského zastupiteľstva v Nitre v znení neskorších dodatkov podľa predloženého návrhu.

- Návrh na zmenu a doplnenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 431/2021-MZ zo dňa 16. decembra 2021.
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo Návrh povinného obsahu zmlúv uzatváraných Mestom Nitra ako objednávateľom a schválilo odporúčaný obsah zmluvných ustanovení, ktoré navodia stav právnej istoty na strane Mesta Nitra pri výkone svojich zmluvných práv nasledovne: a) ustanovenia zmlúv, resp. dodatkov súvisiacich s financovaním, resp. spolufinancovaním plnenia z finančných prostriedkov EÚ alebo finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vo vzťahu k účinnosti záväzku.
- Uznesením číslo 85/2023-MZ Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo Návrh na delegovanie zástupcov mesta do štatutárnych orgánov obchodných spoločností v zakladateľskej pôsobnosti mesta Nitry a) Nitrianska investičná, s. r. o.: a1) berie na vedomie vzdanie sa Ing. Františka Refku konateľstva spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o., a 2) schvaľuje menovanie zástupcu Mesta Nitra do štatutárneho orgánu (funkcie „konateľ“) obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o., so sídlom Štefánikova trieda 60, Nitra Mgr. Vladimíra Ballaya s účinnosťou dňom 27. 3. 2023 na obdobie do 31. 5. 2023 a odporúča primátorovi mesta vykonať všetky potrebné úkony smerujúce k vykonateľnosti tohto uznesenia pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o., so sídlom Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra. MsZ uložilo Mestskému úradu v Nitre zaslať výpis uznesenia mestského zastupiteľstva obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o.
- MsZ v prípade Nitrianskej teplárenskej spoločnosti, a. s., potvrdilo zástupcu mesta Ing. Pavla Abrhana vo funkcii člena predstavenstva obchodnej spoločnosti Nitrianska teplárenská spoločnosť, a. s., so sídlom Janka Kráľa 122, 949 01 Nitra na obdobie do 31. 12. 2023.
- Uznesením číslo 86/2023-MZ Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a uznieslo sa na vydaní Návrhu Dodatku č. 7 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 10/2014 o miestnych daniach v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6. MsZ zároveň uložilo prednostovi MsÚ zvolať stretnutie prevádzkovateľov (operátorov) systémov zdieľanej mikromobility so zástupcami mesta za účasti predsedov poslaneckých klubov za účelom predstavenia formy zmluvnej

spolupráce pri prevádzkovaní služby zdieľanej mikromobility na území mesta tak, aby sa zadefinovali záchytné (odstavné) stanovišťa prostriedkov zdieľanej mikromobility na území mesta, zóny s regulovanou rýchlosťou, zóny so zákazom vjazdu a udržiavanie poriadku pri používaní zariadení, a to prednostne formou zmluvného vzťahu medzi mestom a prevádzkovateľom (operátorom).

- Rámcový návrh podnikateľského zámeru obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o. MsZ vzalo na vedomie rámcový návrh podnikateľského zámeru obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o. Podľa predloženého návrhu uložilo odboru projektového a strategického riadenia mestského úradu v súčinnosti s dozornou radou spoločnosti a zástupcami poslaneckých klubov spracovať návrh postupnosti krokov realizácie jednotlivých zámerov vrátane predpokladaného časového a finančného rámca.
- Návrh na poskytnutie finančných transferov pre Nitriansku investičnú s. r. o.

Mestské zastupiteľstvo v Nitre schválilo a) poskytnutie transferu na činnosť pre spoločnosť Nitrianska investičná s. r. o., na prevádzkové náklady v celkovej výške 200-tisíc eur, b) poskytnutie transferu na prenájom kontajnerových šatní pre spoločnosť Nitrianska investičná s. r. o. v celkovej výške 12-tisíc eur.

- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo Návrh koncepcie vydávania Radničných novín a návrh na zriadenie Redakčnej rady Radničných novín a na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 38/2023-MZ zo dňa 2. 2. 2023 a) zriadilo 10-člennú redakčnú radu v zložení: Marta Rácová, Jarmila Králová, Katarína Welnitzová, Róbert Rathouský, Andrej Sitkey, Martina Mojtovej, Miloš Dovičovič, Miloslav Špoták, dvaja členovia z radov odborníkov boli zvolení na najbližšom rokovaní mestského zastupiteľstva b) berie na vedomie Štatút c) ukladá redakčnej rade na najbližšom rokovaní mestského zastupiteľstva predložiť štatút mestských novín.
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a schválilo Návrh na rozpočtové opatrenie v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb na rok 2023 podľa predloženého návrhu.
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre schválilo: 1. uzatvorenie partnerskej dohody medzi Mestom Nitra a občianskym združením SOCIA pre projekt „Rozšírenie kapacít

sociálno-zdravotného zariadenia pre ťažko zdravotne postihnuté deti a mládež“ financovaný z Plánu obnovy, ktorá definuje vymedzenie základných zmluvných podmienok pre použitie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na realizáciu Projektu, v prípade kladného posúdenia a schválenia žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu. 2. vyčlenenie finančných prostriedkov na vypracovanie projektovej dokumentácie pre projekt „Rozšírenie kapacít sociálno-zdravotného zariadenia pre ťažko zdravotne postihnuté deti a mládež“.

- Mestské zastupiteľstvo schválilo a) Návrh na predloženie žiadosti o dotáciu z Fondu na podporu športu výzva č. 2020/004 za účelom realizácie projektu „Oprava objektu novej haly v tenisovom areáli Nitra-Chrenová - Strešný a obv. plášť kolkárne a obv. plášť tenisovej haly - sendvičové panely“ b) zabezpečenie realizácie projektu „Oprava objektu novej haly v tenisovom areáli Nitra-Chrenová - Strešný a obv. plášť kolkárne a obv. plášť tenisovej haly - sendvičové panely“ v súlade s podmienkami vyhlásenej výzvy, c) výšku maximálnej podpory celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 442 792,50 € v zmysle výzvy, d) zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške rozdielu celkových oprávnených výdavkov projektu a poskytnutej dotácie v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci. Spolufinancovanie projektu je v zmysle podmienok výzvy minimálne vo výške 30 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt, t. j. v maximálnej výške 132 837,75 €, e) zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta.
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a vzalo na vedomie Informatívnu správu k plneniu Akčného plánu na riešenie spoločenských problémov obyvateľov mestských častí Dražovce a Horné a Dolné Krškany za II. polrok 2022, a uložilo prednostovi mestského úradu predložiť novú koncepciu na riešenie spoločenských problémov v mestských častiach, rozšírenú na celé mesto a doplnenú o prehľad zloženia marginalizovanej rómskej komunity (počet detí, seniorov a obyvateľov v aktívnom veku).
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a schválilo Program aktívneho starnutia seniorov v meste Nitra na roky 2023 – 2030.

- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023. Prednostovi a dotknutým odborom uložili predložiť na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa 27. 4. 2023 návrh na schválenie úveru na financovanie, predfinancovanie a spolufinancovanie: a) nových investičných projektov a zámerov navrhnutých na schválenie MZ s výhľadom na roky 2022 – 2026 b) projektov, ktorých realizácia bude schválená MsZ z Plánu obnovy a odolnosti c) projektov, ktorých realizácia bola schválená v nasledovnom predpokladanom rozsahu: Tenisová hala, Cyklotrasa Mlynárce – Diely – Klokočina, Revitalizácia vnútroblokov Za Ferenitkou 19-29 a Wilsonovo nábrežie 32-34, Nitra, Revitalizácia lokálneho parku na Vašinovej ulici v Nitre, Obratisko cestnej verejnej dopravy, Dvorčianska ulica – Nitra, Komunitné centrum Nitra – Dražovce, Kreatívne centrum Nitra, Základná škola Tulipánova – dostavba pavilónu, Zateplenie ZUŠ J. Rosinského, Základná škola Cabajská – školský pavilón, stravovací pavilón v Nitre – zateplenie, Regenerácia vnútrobloku Popradská – Kmeťova, Brezový Háj v Nitre – budovanie prvkov zelenej infraštruktúry, Revitalizácia mestského lesa – Borina v Nitre, Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry – Mestský park v Nitre, časť Nový park, Regenerácia vybraných vnútroblokov - obytný súbor Párovce, Nitra, Revitalizácia vnútrobloku na Štúrovej ul. 17-21, Nitra, Revitalizácia územia hradného kopca v Nitre, Revitalizácia areálu ZŠ Škultétyho, Nitra, Obnova Starého parku v Nitre - stavba Dynamik, Obnova Starého parku v Nitre - detské prvky, Cyklotrasa – podjazd pod Univerzitným mostom Tr. A. Hlinku.
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo Návrh riešenia aktuálnej situácie v FC Nitra, a. s., a schválilo splátkový kalendár FC Nitra, a. s., voči Mestu Nitra. Uložilo 1. prednostovi mestského úradu zabezpečiť v zmysle schvaľovacej časti uznesenia vypracovanie splátkového kalendáru s FC Nitra, a. s., 2. prednostovi mestského úradu zabezpečiť vypracovanie súdnoznaleckého posudku na nesporný majetok FC Nitra, a. s., blokovaný Daňovým úradom Nitra a pripraviť kúpnopredajnú zmluvu na uvedený majetok v spolupráci s Daňovým úradom Nitra v termíne do 30. 4. 2023, 3. konateľovi Nitrianskej investičnej, s. r. o., zabezpečiť predloženie nájomnej zmluvy na futbalový areál pod Zoborom medzi Nitrianskou investičnou, s. r. o., a FC Nitra, a. s., v termíne do 4. 4. 2023.

- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a schválilo Návrh Dodatku č. 7 k Cenníku mesta Nitra v znení neskorších dodatkov.
- MsZ schválilo uzatvorenie dodatku k zmluve o dielo č. 1157/2022/OPaSR s predmetom zmluvy „Revitalizácia územia hradného kopca v Nitre“ z dôvodu zmeny účinnosti zmluvy z pôvodných kritérií na účinnosť na rozhodnutie o schválení žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku.
- MsZ schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2023 pre cieľovú oblasť: Podpora strategických športových klubov, Podpora ostatných športových klubov, Podpora športových podujatí.
- Návrh časového plánu zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na I. polrok 2023.
- MsZ schválilo odvolanie a delegovanie zástupcov zriaďovateľa do orgánov školskej samosprávy podľa predloženého návrhu vrátane nasledovnej schválenej zmeny - vymeniť: ZŠ Topoľová 8: Martin Horváth, Mária Orságová - MŠ Alexyho 26: Marta Ráčová, Igor Mesároš - MŠ Štiavnická 1: Mária Orságová, Martin Horváth.
- MsZ sa uznieslo na vydaní Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Nitry č. 1/2023 o určení názvu ulice v časti mesta Janíkovce („Ulica kardinála Korca“).
- MsZ sa uznieslo na vydaní Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Nitry č. 2/2023 o určení názvu ulice v časti mesta Janíkovce („Ulica Andreja Bieleka“).
- MsZ sa uznieslo na vydaní Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Nitry č. 3/2023 o určení názvu ulice v časti mesta Janíkovce („Ulica Eugena Filkorna“).
- Návrh Dodatku č. 6 k VZN č. 1/2019 o určení výšky finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku na žiaka základnej umeleckej školy, poslucháča jazykovej školy, dieťa materskej školy a žiaka školského zariadenia zriadených na území mesta Nitry a zaradených do siete škôl a školských zariadení SR.
- Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerušilo rokovanie s tým, že bude pokračovať vo svojom rokovaní dňa 31. 3. 2023 o 8.15 h.

Pokrač. 5. zasadnutia (riadneho) mestského zastupiteľstva – 31. marca 2023

Program zasadnutia:

- Správa o výsledku kontroly hospodárenia v ZŠ Beethovenova 11, Nitra.

- Správa z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za rok 2022.
- Správa o výsledku kontroly zákonnosti postupu mesta pri príprave a realizácii investičnej akcie „Chodník popri ceste III. tr., Dlhá ul. od rodinného domu orient. č. 95 po komunikáciu sprístupňujúcu letisko“.
- Správa o výsledku kontroly oprávnenosti využívania všetkých vyhradených parkovacích miest označených príslušnou dopravnou značkou, resp. dopravným zariadením na území mesta.
- Dodatok č. 6 k všeobecne záväznému nariadeniu č. 16/2008 o trhovom poriadku trhovísk a príležitostných trhov na Štefánikovej ul. 50 a Jurkovičovej ul. v Nitre v znení dodatku č. 1, 2, 3, 4 a 5.
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj parcely registra C KN č. 5347/16 v kat. úz. Nitra, Cabanova ul.).
- Návrh na nakladanie so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti 6358/26854 na pozemku parc. reg. „C“ KN č. 433/2, k. ú. Nitra, Ul. Janka Kráľa 1055/54.
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Čitáry - odpredaj pozemku - k. ú. Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra. (novovytvorený pozemok C KN parc. č. 813/2 v k. ú. D. Krškany – Ivan Gorž a manž.).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom pozemku v k. ú. Zobor – Metodova ulica).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom časti pozemku o výmere 7 m² z parcely registra C KN č. 874/13 k. ú. Chrenová pre spoločnosť SIMI – NITRA s. r. o., Petzvalova 552/46, 949 11 Nitra).
- Návrh na odkúpenie stavebného objektu do vlastníctva Mesta Nitra (spol. Kaufland Slovenská republika, v. o. s., stavebný objekt „SO 606.1 – Vonkajšie osvetlenie chodník + cyklochodník“ vybudovaný v rámci stavby „Obchodné centrum, Zlatomoravecká, Nitra“).

6. zasadnutie (mimoriadneho) mestského zastupiteľstva – 14. apríla 2023

V piatok 14. apríla 2023 sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre konalo 6. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Na programe boli tieto body:

- Návrh nájomných zmlúv na športové areály vo vlastníctve Nitrianska investičná, s. r. o., pred ich uzatvorením.
- Schválenie nájomnej zmluvy medzi Nitrianskou investičnou, s. r. o., a FC Nitra, a. s., na futbalový areál pod Zoborom.
- Späťvzatie návrhu na vyhlásenie konkurzu voči FC Nitra, a. s.

Poslanci mesta Nitra dali šancu novému vedeniu FC Nitra na pokračovanie v záchrane futbalového klubu so 114-ročnou históriou. Schválené uznesenie k materiálu o FC Nitra prinieslo tri dôležité rozhodnutia:

1. Schválenie splátkového kalendára pre FC Nitra, a. s., na nevyúčtovanú dotáciu z roku 2019 vo výške 48 975 eur. Mesačná splátka by mala byť v sume 4-tisíc eur.
2. Vypracovanie súdnoznaleckého posudku na nesporný majetok FC Nitra, a. s., ktorý je aktuálne blokový Daňovým úradom Nitra. Následné vypracovanie kúpno predajnej zmluvy medzi FC Nitra a mestskou spoločnosťou na uvedený majetok v spolupráci s Daňovým úradom Nitra na sumu podľa súdnoznaleckého posudku. Finančné prostriedky pôjdu priamo na účet Daňového úradu na úhradu dlhu v celkovej výške 110-tisíc eur.
3. Predloženie nájomnej zmluvy na futbalový areál pod Zoborom medzi Nitrianskou investičnou, s. r. o. a FC Nitra, a. s. na ďalšiu sezónu. Podpísaná nájomná zmluva je nevyhnutná príloha pre získanie licencie Útvaru talentovanej mládeže na ďalšie obdobie od Slovenského futbalového zväzu.

7. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 27. apríla 2023

Vo štvrtok 27. apríla 2023 sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 7. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Na programe okrem iného bola kontrola plnenia uznesení Mestského zastupiteľstva a Mestskej rady v Nitre. Poslanci prerokovali tento program:

- Návrh na odpustenie nájomného a uzatvorenie nového nájomného vzťahu (MAVAREST, s. r. o.).
- Návrh na odkúpenie stavebného objektu do vlastníctva Mesta Nitra a odovzdanie na prevádzkovanie (verejné osvetlenie v rámci stavby „Obytný súbor Hornočermáň“).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (DOMO, spol. s r. o., Považanova 2, 841 02 Bratislava, IČO: 31 363 211 – uzatvorenie Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. j. 1664/2019/OM).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (časť pozemku „E“ KN parc. č. 3559 v k. ú. Nitra – LIDL SR, v. o. s., so sídlom Ružinovská 1E, 921 02 Bratislava).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (pozemok „C“ KN parc. č. 2135/2 v k. ú. Nitra – Timea Eggenhofer, Vikárska 1077/15, Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra – prenájom časti pozemku na Jurkovičovej ul. v Nitre (Filip Vaško).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v kat. území Dražovce – Zdeněk Studený, Katarína Šullová).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (Jozef Košarišťan s manželkou, Kamenná 1174/106, 949 01 Nitra).
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 408/2022-MZ zo dňa 6. októbra 2022 – nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitry (odpredaj pozemku v kat. úz. Mlynárece, Kmeťova ul., pod vodojemom).
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 98/2022-MZ zo dňa 16. marca 2022 - Návrh na odplatné nadobudnutie nehnuteľnosti do vlastníctva Mesta Nitra v kat. území Kynek - Dan Karabín.
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 357/2022-MZ zo dňa 8. 9. 2022 (odpredaj a prenájom pozemkov pre vlastníkov BD na Ul. J. Kráľa č. 102 a 104).
- Návrh na zmenu uznesenia č. 156/2022-MZ zo dňa 21. 4. 2022 – Návrh na ukončenie platnosti Nájomnej zmluvy č. j. 861/2015/OM v zmysle uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 100/2022-MZ zo dňa 16. 3. 2022 (prenájom časti pozemku o výmere 18 m² z parc. reg. C KN č. 222/1 kat. úz. Nitra).

- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku parcela registra C KN č. 372/2, k. ú. Zobor – Ing. Mária Kollárová a Peter Kollár, Ivan Karaka).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku parcely registra C KN č.5347/15 v k. ú. Nitra – doc. Ing. Jozef Bojňanský, PhD., a Ing. Tatiana Bojňanská CSc.).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitry (odpredaj časti pozemku v kat. úz. Zobor, Skautská ul. – Urbancova ul.).
- Návrh záverečného účtu mesta Nitry za rok 2022.
- Návrh Dodatku č. 7 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 8/2019 o výške príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov a nákladov v školách, v školských výchovnovzdelávacích zariadeniach a na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školských účelových zariadeniach v zriad'. pôsobnosti mesta Nitry.
- Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu Mesta Nitry na rok 2023 pre cieľovú oblasť: Sociálna oblasť a podpora verejného zdravia.
- Informatívna správa k hodnoteniu plnenia III. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2021 – 2025 za rok 2022.
- Rozšírenie obsluhy Mestskej hromadnej dopravy v Nitre (MHD).
- Informatívna správa – zoznam dohôd o prácach vykonaných mimo pracovného pomeru uzatvorených s mestom Nitra.
- Informatívna správa – Vyhodnotenie Akčného plánu k Stratégii rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu mesta Nitry na roky 2021 – 2022.
- Návrh na odpis nedaňových pohľadávok.
- Návrh na poskytnutie finančných transferov pre Nitriansku investičnú s. r. o.
- Ponuka spolupráce pri podpore a organizácii medzinárodných cyklistických pretekov okolo Slovenska – 67. ročník.
- Návrh zámeru integrácie verejnej osobnej dopravy v spolupráci s Nitrianskym samosprávnym krajom.

8. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 25. mája 2023

V poradí 8. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre sa uskutočnilo vo Veľkej zasedačke Mestského úradu v Nitre vo štvrtok 25. mája. Poslanci schválili tento program zasadnutia:

- Dodatok č. 11 k Všeobecne záväznému nariadeniu č. 2/95 o prevode vlastníctva bytov a nebytových priestorov na území mesta Nitra v znení dodatkov 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.
- Návrh na odovzdanie nehnuteľného majetku do správy ZŠ Cabajská, Nitra, Topol'ová v Nitre a ZŠ na Škultétyho ul. v Nitre.
- Návrh na odkúpenie stavebného objektu do vlastníctva Mesta Nitra a na odovzdanie na prevádzkovanie (VO k stavbe IBV 21 RD, Nitra Šúdol v kat. území Kynek).
- Informatívna správa Nitrianskej teplárenskej spoločnosti (NTS) a. s. – Náhrada jestvujúcich kotolní v sústave vykurovania Nitra Klokočina a Diely za centrálny rozvod tepla s odovzdávajúcimi stanicami.
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra v k. ú Nitra - Nitrianska teplárenská spoločnosť, a. s.
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom plôch pod terasami v Nitre).
- Správa o výsledku kontroly použitia dotácie pre Občianske združenie FC Nitra deti a mládež vo výške 22-tisíc eur na športovú činnosť za rok 2022.
- Návrh Dodatku č. 9 Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitra č. 4/2014 o sociálnych službách v znení dodatkov č. 1 – 8.
- Návrh na rozpočtové opatrenie v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb na rok 2023.
- Návrh Dodatku č. 11 Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitra č. 15/2007 o dodržiavaní verejného poriadku a verejnej čistoty v znení dodatkov č. 1 – 10.
- Návrh na poskytnutie dotácií z rozpočtu mesta Nitra na rok 2023 pre cieľové oblasti : a) kultúra a kreatívny priemysel b) kultúrne pamiatky a pamätihodnosti.
- Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu Mesta Nitra na rok 2023 pre cieľovú oblasť podpora a rozvoj cestovného ruchu v meste.

- Návrh strategického dokumentu Program rozvoja bývania mesta Nitra do r. 2030.
- Informatívna správa o preventívnych aktivitách Mestskej polície v Nitre za rok 2022.
- Informatívna správa o zápise detí do prvého ročníka základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry na školský rok 2023/2024.

9. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 19. júna 2023

V poradí 9. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre sa uskutočnilo vo štvrtok 19. júna vo Veľkej zasadacej sále mestského úradu. Poslanci prerokovali tento program:

- Návrh súťažných podmienok pre vypracovanie súťažného návrhu do obchodnej verejnej súťaže: „Odpredaj pozemkov a stavieb v k. ú. Nitra – Misionárska č. 1 a 3“
- Návrh na zníženie nájomného (nájomca COLPEX, s. r. o.).
- Návrh na uplatnenie predkupného práva k nehnuteľnostiam do vlastníctva Mesta NITRA (Ing. Július Kirchhof).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom pozemku v kat. území Nitra – JUDr. Lucia Erdeiová).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom nebytového priestoru v kat. území Chrenová – SOCIA).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra – prenájom nebytových priestorov na Mestskej tržnici v Nitre (Tuan Vu Minh).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra – prenájom časti pozemku na Jurkovičovej ul. v Nitre (LOKATRADE s. r. o.).
- Návrh na zmenu uznesenia č. 167/2022-MZ zo dňa 21. 4. 2022 – zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitry (odpredaj pozemku v kat. úz. Chrenová, Nábřežie mládeže).
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 229/2023-MZ zo dňa 25. 5. 2023 (Nitrianska teplárenská spoločnosť, a. s.).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (Tatiana Foltánová, Mikovíniho 406/14, 949 01 Nitra) (bez spravodajcu) mat. č. 194/2023
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Viktoria Falconer s manž., Podhájska 36, 949 01 Nitra).

- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Mgr. Ľubomír Urban s manž., Buková 6, 949 01 Nitra).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (Mgr. Dvornická a spol. - odpredaj pozemku parc. reg. E KN č. 4577/72 – k. ú. Nitra).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v k. ú. Mlynárce – KOVOŠROT E&R).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v k. ú. Nitra – Kluchova ulica).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Ivan Duchoň - zámena pozemkov v kat. území Mlynárce).
- Návrh plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2023.
- Návrh pravidiel zostavovania rozpočtu Mesta Nitry na rok 2024.
- Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2023 pre zdravotne znevýhodnených športovcov.
- Návrh dodatku č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 14/2007 v znení dodatku č. 1, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu Centrálnej mestskej zóny v Nitre.
- Návrh územno-plánovacej dokumentácie: „Územný plán Centrálnej mestskej zóny v Nitre – zmeny a doplnky č. 2.“
- Návrh na zriadenie dočasnej odbornej komisie mesta Nitry pre Vianočné trhy v Nitre a návrh Štatútu odbornej komisie mesta Nitry pre Vianočné trhy v Nitre.
- Informatívna správa – Vyhodnotenie Akčného plánu k PHSR mesta Nitry na roky 2022 – 2023.
- Informatívna správa – Vyhodnotenie Akčného plánu prístupnosti mesta Nitra pre všetkých pre roky 2020 – 2028.
- Informatívna správa o projekte URBACT IV.
- Návrh časového plánu zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na II. polrok 2023.
- Mestské zastupiteľstvo v II. polroku 2023 zasadalo: 14. septembra, 19. októbra, 16. novembra a 14. decembra. Mestská rada v druhom polroku 2023 zasadala: 4. septembra, 10. októbra, 31. októbra a 28. novembra.

- Návrh časových plánov práce stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre na II. polrok.
- Návrh na odpredaj bytu, spoločných častí domu, spoločných zariadení domu a pozemku.

10. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 21. septembra 2023

Dňa 21. septembra sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 10. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Poslanci schválili a prerokovali tento program:

- Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o.
- Správa o výsledku kontroly použitia finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu mesta pre Súkromnú základnú umeleckú škola, Ďurkova 18, Nitra (TRALA škola).
- Vyhodnotenie plnenia rozpočtu mesta Nitry za prvý polrok 2023.
- Návrh na nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom plôch pod terasami v Nitre).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom pozemku parc. reg. C KN č. 4242/12 kat. úz. Zobor, Kodályova ul.)
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v k. ú. Mlynárce – KOVOŠROT E&R).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku pod stavbou, parcela registra C KN č. 3379, k. ú. Nitra – Kluchova ulica).
- Návrh na nakladanie s majetkom Mesta Nitra (odpredaj pozemku parc. reg. E KN č. 4577/72 – Mgr. Dvornická a spol., k. ú. Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (Tatiana Foltánová, Mikovíniho 406/14, 949 01 Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Viktoria Falconer s manž., Podhájska 36, 949 01 Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Mgr. Ľubomír Urban s manž., Buková 6, 94901 Nitra).

- Návrh na nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (k. ú. Nitra, ZUŠ Art Pegas).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (pozemok na parcele registra C KN č. 819/5 v k. ú. Nitra – VBC Nitra s. r. o. – vypracovanie dodatku k Nájomnej zmluve č. j. 915/07/OM v znení dodatku č. 1, 2, 3).
- Návrh na uzatvorenie Dodatkov č. 19 a 21 k Zmluve o prevádzkovaní č. 43/05/03746/09 zo dňa 1. 10. 2009.
- Návrh na udelenie súhlasu s podnájomom nehnuteľností – Čistiarne odpadových vôd Nitra v k. ú. Dolné Krškany.
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 161/2023-MZ zo dňa 27. 4. 2023 (prenájom pozemku v k. ú. Nitra – Mavarest, s. r. o.).
- Návrh na poskytnutie účelovej dotácie z rozpočtu Mesta Nitry na rok 2023 pre HK Nitra, s. r. o., v zmysle čl. V ods. 11 až 13 zmluvy o výpožičke č. 143/2020/OM.
- Návrh na odňatie a odovzdanie nehnuteľného majetku vo vlastníctve Mesta Nitry do výkonu správy (v kat. území Nitra – ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre).
- Návrh na odpustenie dlhu (Peter Janovič BUFET SIHOŤ, Schurmanova 1207/9, 949 01 Nitra, IČO: 32 761 686).
- Návrh na odkúpenie pozemkov a stavebných objektov do vlastníctva Mesta Nitra a na odovzdanie na prevádzkovanie (k stavbe Obytná skupina „Nové Janíkovce“ v kat. území Veľké Janíkovce).
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 268/2023-MZ zo dňa 19. 6. 2023 (zriadenie vecného bremena, kat. úz. Nitra, Jurkovičova ul.).
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 167/2023-MZ zo dňa 27. 4. 2023 (Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v kat. území Dražovce – Zdenek Studený, Katarína Šullová).
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 272/2023-MZ zo dňa 19. 6. 2023 (nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra – prenájom časti pozemku na Jurkovičovej ul. v Nitre LOKATRADE s. r. o.).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v kat. území Dolné Krškany – Ivan Fölkel).

- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (BerCash s. r. o., so sídlom Komenského 2072/13, 94901 Nitra).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (JUDr. Jozef Molnár s manželkou, Klinčeková 31, 949 01 Nitra).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra na parcele reg. C KN č. 3399 (Hodžova a Kluchova ul. – spoločenstvá 4-byt. jednotiek).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj časti pozemku v kat. území Nitra Ing. Daniel Kis).
- Návrh na odvolanie a návrh na voľbu predsedu komisie pre životné prostredie, verejný poriadok a komunálne činnosti.
- Návrh na zmeny v členstve vo výboroch mestských častí.
- Návrh na zmeny v členstve v stálych komisiách Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Návrh na voľbu zástupcu mesta do kontrolného orgánu obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o., v zakladateľskej pôsobnosti mesta Nitry.
- Návrh na predĺženie funkčného obdobia konateľa obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o.
- Informatívna správa o vykonaní kontroly Rozhodnutia obcí a miest v elektronickej podobe.
- Štatút Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu.
- Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu Mesta Nitra na rok 2023 pre výzvu: Formálne a neformálne vzdelávanie a aktivity mládeže.
- Informatívna správa o počte prijatých a neprijatých detí na predprimárne vzdelávanie do materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry pre školský rok 2023/2024.
- Dodatok č. 7 k všeobecne záväznému nariadeniu č. 16/2008 o trhovom poriadku trhovísk a príležitostných trhov na Štefánikovej ul. 50 a Jurkovičovej ul. v Nitre v znení dodatku č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6.
- Návrh na opätovné zvolenie prísediacich sudcov z radov občanov pre Okresný súd Nitra na funkčné obdobie 4 rokov od zloženia sľubu.
- Zoznam požiadaviek Mestskej polície v Nitre s vyčíslením nákladov (rekonštrukcie, kamery a pod.).
- Rozšírenie obsluhy MHD.

- Návrh zadania urbanistickej štúdie: „Časť priestorovo funkčného celku AGROKOMPLEX, Nitra – Chrenová.
- Návrh Akčného plánu Stratégie rozvoja kultúry a kreatívneho priemyslu v Nitre na roky 2023 – 2025.
- Návrh na poskytnutie finančných transferov pre Nitriansku investičnú s. r. o.
- Návrh na zníženie finančných transferov pre Nitriansku investičnú s. r. o., a poskytnutie dotácie pre TJ AC Nitra.
- Návrh na zníženie finančných transferov pre Nitriansku investičnú s. r. o.
- Návrh na poskytnutie dotácie pre FK Janíkovce a ŠK Dolné Krškany.
- Návrh na schválenie neoprávnených výdavkov projektu Cyklotrasa Vodná – Zelokvet v Nitre financovaných z Plánu obnovy a odolnosti.
- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023.
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (časť pozemku „E“ KN parc. č. 1762/101 v k. ú. Nitra – RED_constructor s. r. o.).
- Návrh na prijatie krátkodobého úveru na predfinancovanie projektov s podporou EU fondov do výšky 10 mil. €.
- Návrh Dodatku č. 3 Rozpočtových pravidiel Mesta Nitry.
- Návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu Slovensko 2021 – 2027 na rekonštrukciu a modernizáciu ZŠ Topol'ová.
- Návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z Programu Slovensko 2021 – 2027 na rekonštrukciu a modernizáciu Základnej školy kráľa Svätopluka.
- Informatívna správa o stave projektov financovaných z externých zdrojov.
- Návrh na schválenie neoprávnených výdavkov realizovaných projektov z IROP.
- Návrh na určenie základných východísk pre zmenu príspevkovej organizácie Kreatívne centrum na Mestské kultúrne centrum Nitra (MKC Nitra).
- Návrh na určenie východísk pre zriadenie novej príspevkovej organizácie „Mestský majetok a športoviská“ (MMŠ Nitra).
- Žiadosť Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s., na zabezpečenie avalistu pre podpis biankozmenky pre projekty realizované Západoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a. s., v rámci OPKŽP.
- Memorandum o spolupráci medzi Mestom Nitra a GOC Nitra Development, s. r. o.

11. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 19. októbra 2023

Vo štvrtok 19. októbra sa vo Veľkej zasadacej sále mestského úradu uskutočnilo v poradí 11. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Poslanci prerokovali tento program:

- Správa o výsledku kontroly financovania projektu „Kreatívne centrum“ vrátane kontroly opodstatnenosti a príčin vzniku neoprávnených výdavkov a prác navyše.
- Návrh na prijatie úverového rámca pre krátkodobé úvery na predfinancovanie projektov s podporou EÚ fondov do výšky 10 mil. eur.
- Návrh na rozpočtové opatrenie v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb na rok 2023 .
- Návrh na uzatvorenie dodatku k Zmluve o výpožičke medzi Mestom Nitra, Službytom Nitra, s. r. o. (ako Požičiavateľ) a HK Nitra, s. r. o. (ako Vypožičiavateľ).
- Návrh posunu termínu vrátenia návratnej finančnej výpomoci Nitrianskej investičnej s. r. o., poskytnutej na účel predfinancovania úhrad faktúr za zhotovenie diela Diely III. Nitra, BD Kmeťova ulica Územie „B“ C-307 Tokajská, Nitra + TV – bytový dom 33 b.j. financovaných z úverov poskytnutých ŠFRB a dotácií poskytnutých Ministerstvom dopravy a výstavby SR na základe zmluvy č. j. 1312/2022/OM zo dňa 13. 6. 2023.
- Návrh na delegovanie zástupcov mesta do Rady školy pri Materskej škole, Nedbalova 17, Nitra.
- Návrh operačného plánu zimnej údržby miestnych ciest na území mesta Nitry na obdobie zimnej sezóny 2023 – 2024.
- Informatívna správa NOCR za ostatné 3 roky o podporených aktivitách, hospodárení s členskými príspevkami a dotačnými prostriedkami.
- Návrh benefitov pre zamestnancov na podporu a udržateľnosť zamestnanosti v podmienkach mesta Nitra.
- Návrh vzájomnej spolupráci pri organizácii verejnej dopravy cestujúcich na území mesta Nitry a Nitrianskeho samosprávneho kraja spoločne autobusovými spojmi mestskej hromadnej dopravy a prímestskej dopravy.
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 295/2023-MZ zo dňa 19. 6. 2023.

- Návrh Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitry č. 4/2023 o miestnej dani za osobitné užívanie verejného priestranstva trvalým parkovaním vozidla.
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra.
- VZN č. 5/2023 ktorým sa zrušujú všeobecne záväzné nariadenia mesta Nitra - Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra v znení dodatkov č. 1 až 11 a všeobecne záväzné nariadenie č. 22/2009 pre vyhlasovanie, organizovanie a vyhodnocovanie súťaží k predaju a prenájmu majetku Nitry.
- Dodatok č. 3 k VZN č. 13/2019 o nakladaní s majetkom mesta v znení dod. č. 1 a 2.
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitry (prenájom časti o výmere 669 m² pozemku parc.reg. C KN č. 7572/7 k. ú. Nitra, Jurkovičova ul. a časti o výmere 320 m² pozemku parc. reg. C KN č. 7668 k. ú. Nitra, Alexyho ul. pre Katarína Tóthová s. r. o.).
- Návrh na návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitry – prenájom časti parc. reg. C KN č. 5464/6 kat. úz. Zobor a parc. reg. E KN č. 3116 k. ú. Zobor, Klinčeková ul. pre Ing. Katarínu Mandalovú).
- Návrh na nakladanie s majetkom Mesta Nitra počas Vianočných trhov 2023 (prenájom drevených stánkov).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra v kat. území Nitra (prenájom pozemku pre Slovenský zväz záhradkárov, ZO 11-73 Nitra).
- Návrh na zámer nakladania s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (Kučeroví – odpredaj pozemku par. reg. C KN č. 98/2 – k. ú. Horné Krškany).

12. zasadnutie (mimoriadneho) mestského zastupiteľstva – 26. októbra 2023

Vo štvrtok 26. októbra sa o 15.00 hod. v zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 12. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Poslanci schválili a prerokovali tento program:

- Návrh na schválenie neoprávnených výdavkov projektu Kreatívne centrum Nitra, výdavky projektu financovaného z eurofondových zdrojov vo výške: 286 828 eur výlučne ako oprávnené výdavky projektu z rezervy NFP s povinným spolufinancovaním zo strany mesta.
- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023.

- Návrh na uznesenie.

13. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 16. novembra 2023

Nitrianski poslanci sa vo štvrtok 16. novembra zišli na 13. zasadnutí (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zasadnutie sa uskutočnilo v zasadačke Mestského úradu v Nitre, Štefánikova tr. 60 v Nitre. Program zasadnutia:

- Návrh na uzatvorenie Dodatku č. 3 k Nájomnej zmluve č. j. 160/2009/OM (prenajímatelia: Ing. Alfonz Gabaš a Mária Gabašová) s predmetom nájmu o výmere spolu 3224,5 m² za nájomné vo výške 5,- eur/ m² /rok od 1. 1. 2024 do 1. 1. 2028.
- Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 281/2021-MZ zo dňa 9. 9. 2021, v znení uznesenia č. 366/2022-MZ zo dňa 8. 9. 2022 (Vargová – prenájom pozemku – kat. úz. Párovské Háje).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (Ing. Hlavačka a manž. – odpredaj pozemkov – k. ú. Zobor).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom nebytového priestoru v kat. území Nitra – podchod na Klokočine – Chasije Šefkii).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku parc. reg. C KN č. 15/1 v kat. území Zobor - BerCash s. r. o., so sídlom Komenského 2072/13, 949 01 Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj novovytvoreného pozemku parc. reg. C KN č. 5164/37 v kat. území Zobor - JUDr. Jozef Molnár s manželkou, Klinčeková 31, 949 01 Nitra).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (prenájom pozemku parc. reg. C KN č. 4821/23 v kat. území Nitra – Miroslav Gergel, Hlboká 87/38, 949 01 Nitra) Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra - prenájom plynových kotolní a HUP na Mestskej tržnici v Nitre (Nitrianska teplárenská spoločnosť, a. s.).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitry (prenájom časti o výmere 320 m² pozemku parc. reg. C KN č. 7668 k. ú. Nitra, Alexyho ul. pre Katarína Tóthová s. r. o.).

- Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 21/2021-MZ zo dňa 4. 2. 2023 (Návrh na zámer prenájmu sály a ďalších nebytových priestorov v objekte Kino Lipa vo vlastníctve Mesta Nitra).
- Správa o výsledku kontroly použitia finančných prostriedkov vložených formou členského príspevku do oblastnej organizácie Nitrianska organizácia cestovného ruchu vrátane kontroly postupov verejného obstarávania.
- Správa o výsledku kontroly dodržiavania Registratúrneho poriadku a Registratúrneho plánu Mestského úradu v Nitre.
- Návrh strategického dokumentu „Konceptia aktivizácie a inklúzie Rómov v Nitre do roku 2030“.
- Návrh časového plánu zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na I. polrok 2024.

Dodatočné materiály k riadnemu zasadnutiu

- Návrh na prijatie krátkodobého preklenovacieho úveru na predfinancovanie projektov s podporou z EÚ fondov vo výške 14 213 533,77 eur.
- Návrh Spoločenskej zmluvy o založení obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným s obchodným menom „Integrovaná doprava Nitrianskeho kraja, s. r. o.“.
- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023.
- Aktuálny právny stav vo veci konkurzu FC Nitra, a. s., a návrh na obnovenie právneho vzťahu medzi FC Nitra, a. s., a Nitrianskou investičnou, s. r. o., platného pred vyhlásením konkurzu za účelom predchádzaniu nárokov na náhradu škody.

14. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 27. novembra 2023

Vo štvrtok 27. novembra sa vo Veľkej zasadacej sále mestského úradu malo konať 14. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Prerokovaný mal byť tento program:

- Návrh na variantné riešenie financovania projektu Kreatívneho centra vo výške 9 027 315,17 eur.
- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023.

Vzhľadom na to, že program zastupiteľstva nebol poslancami schválený, primátor Marek Hattas vyhlásil 14. zasadnutie mimoriadneho Mestského zastupiteľstva v Nitre za skončené.

16. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 11. decembra 2023

Dňa 11. decembra sa konalo 16. zasadnutia (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Program:

- Návrh na riešenie financovania projektu Kreatívneho centra vo výške 9 027 315,17 €.
- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023.

Prítomní poslanci program zasadnutia neschválili, preto sa zasadnutie nekonalo.

15. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – 14. decembra 2023

Vo štvrtok 14. decembra sa vo Veľkej zasadacej sále mestského úradu uskutočnilo 15. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Poslanci prerokovali a vzali na vedomie:

- Návrh plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2024.
- Správu o výsledku kontroly Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.
- Poslanci prerokovali návrh dodatku k VZN a uzniesli sa na vydaní dodatku č. 8 k Všeobecne záväznému nariadeniu Mesta Nitry č. 8/2019 o výške príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov a nákladov v školách, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach a na čiastočnú úhradu nákladov a podmienky úhrady v školských účelových zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Nitry podľa predloženého návrhu.
- Poslanci prerokovali návrh dodatku k VZN a uzniesli sa na vydaní dodatku č. 7 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 11/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5 a 6 podľa predloženého návrhu.
- Poslanci prerokovali návrh dodatku k VZN a uzniesli sa na vydaní: dodatku č. 8 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 10/2014 o miestnych daniach v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, a 7.

- Správca dane určuje ročné sadzby dane zo stavieb za každý aj začatý m² zastavanej plochy vo všetkých katastrálnych územiach mesta Nitry nasledovne:
 - a) 0,75 € za stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu,
 - b) 1,00 € za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,
 - c) 1,50 € za chaty a stavby na individuálnu rekreáciu,
 - d) 1,30 € za samostatne stojace garáže,
 - e) 1,30 € za stavby hromadných garáží,
 - f) 1,30 € za stavby hromadných garáží umiestnené pod zemou,
 - g) 6,00 € za priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,
 - h) 6,00 € za stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou,
 - i) 6,00 € za ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až h).“

Správca dane – mesto Nitra – ustanovil ročné sadzby dane z bytov a nebytových priestorov za každý aj začatý m² podlahovej plochy vo všetkých katastrálnych územiach mesta Nitry nasledovne:

- a) 0,75 € byty,
- b) 1,00 € nebytové priestory, ktoré neslúžia na podnikateľské účely,
- c) 6,00 € nebytové priestory slúžiace na podnikateľské účely.

Správca dane určil novú sadzbu dane - 2 € na osobu a prenocovanie, doteraz bolo 1,50 €.

Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo:

- Návrh na riešenie financovania projektu Kreatívneho centra vo výške 9 027 315,17 € a vzalo na vedomie diskusiu o riadení mesta a o ďalšom postupe pri realizácii investičných a neinvestičných akcií mesta financovaných z vlastných a cudzích zdrojov.

- Poslanci schválili doplnenie uznesenia č. 43/2022-MZ nasledovne: Mestské zastupiteľstvo v Nitre v zmysle § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení nesúhlasí s ukončením zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o dielo č. j. 16/2020/OVaR, ktorej predmetom je obstaranie “BD Tehelná – 220 bytov bežného štandardu a technickej vybavenosti” postupom podľa § 292 ods. 5 Obchodného zákonníka. Schvaľuje pokračovanie v investičnom zámere obstarania kúpy “BD Tehelná – 220 bytov bežného štandardu a technickej vybavenosti” v katastrálnom území Nitra podľa Zmluvy o dielo č. j. 16/2020/OVaR a zmenu kúpnej ceny v preukázateľnom rozsahu z dôvodu objektívnych skutočností, a to skokového rastu cien stavebných materiálov a dodávok spôsobené globálnymi zmenami na trhu stavebných materiálov a dodávok s ohľadom na pandémiu COVID a s ohľadom na pretrvávajúci vojnový konflikt a mimoriadny stav na Ukrajine, pri postupe formou budúcej kúpy stavby “BD Tehelná – 220 bytov bežného štandardu a technickej vybavenosti” za podmienky dodržania zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v zmysle metodických usmernení ÚVO s preferenciou financovania budúcej kúpy diela cez ŠFRB 8.
- Uložilo mestskému úradu pripraviť na najbližšie zasadnutie MsZ:
 - zadanie podmienok obstarávania, finančného krytia a realizácie opráv miestnych ciest a chodníkov vrátane prvkov debarierizácie na roky 2024 – 2026,
 - informáciu o rozpise financovania neverejných škôl a školských zariadení v rokoch 2022, 2023 a návrh na rok 2024,
 - návrh finančného krytia dotácií na šport, kultúru, výchovu a vzdelávanie, cestovný ruch a sociálne veci v roku 2024,
 - predpokladaný časový harmonogram realizácie všetkých schválených a nezrealizovaných investičných akcií mesta.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie Informatívnu správu ku konferencii Kreatívneho centra Nitra.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie Návrh viacročného rozpočtu Mesta Nitry na roky 2024 – 2026.

- MsZ prerokovalo návrh na predloženie žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre projekt s názvom „Cyklotrasa – prepoj Krškany“.
- MsZ prerokovalo a schválilo Návrh na predloženie žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre projekt s názvom „Základná škola Topoľová – prestavba“.
- MsZ prerokovalo a vzalo na vedomie predĺženie platnosti dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Nitry na roky 2015 – 2023.
- Návrh „Zadanie pre Územný plán zóny Janíkovce I., Nitra“.
- Návrh na zmeny v členstve v Komisii MZ v Nitre pre životné prostredie, verejný poriadok a komunálne činnosti.
- Návrh na zmeny v členstve v Komisii Mestského zastupiteľstva v Nitre pre územné plánovanie, architektúru, verejný priestor a investičnú činnosť.
- Návrh na zmeny v členstve v Komisii Mestského zastupiteľstva v Nitre pre kultúru, kreatívny priemysel a cestovný ruch.
- Návrh na predĺženie funkčného obdobia konateľa obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná, s. r. o.
- Návrh časových plánov práce stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre na I. polrok 2024.
- Návrh Dodatku č. 10 k Cenníku mesta Nitra v znení neskorších dodatkov.
- MsZ prerokovalo Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 368/2019-MZ zo dňa 21. 11. 2019 (zámer nakladania s majetkom vo vlastníctva mesta Nitra – JUDr. Rjabinin, Ing. Golovinská - usporiadanie vlastníctva pozemku, Súľovská ulica).
- MsZ prerokovalo a schválilo Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 270/2023-MZ zo dňa 19. 6. 2023 (Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (odpredaj pozemku v k. ú. Nitra – doc. Ing. Jozef Bojňanský, PhD., a manž. Ing. Tatiana Bojňanská).
- MsZ prerokovalo Návrh na uzatvorenie Dodatku č. 1 k Zmluve o nájme nehnuteľností a o zriadení predkupného práva č. j. 1221/2021/OM zo dňa 27. 7. 2021, ktorého predmetom bude:

- ukončenie a vyčíslenie rekonštrukcie budovy bývalého archívu na Ovocinárskej ul. vo výške 40 063,25 € s DPH,
- záväzok Nájomcu do 31. 12. 2024 zosúladiť skutkový stav rekonštrukcie s právnym stavom,
- záväzok Nájomcu do 5 rokov odo dňa uzavretia nájomnej zmluvy vykonať rekonštrukciu a stavebné práce týkajúce sa strechy a fasády budovy
- MsZ prerokovalo a schválilo Návrh na odovzdanie nehnuteľného majetku vo vlastníctve Mesta Nitra do správy (v k. ú. Nitra – ZŠ Krčméryho 22).
- Návrh na bezodplatné nadobudnutie nehnuteľnosti do vlastníctva Mesta Nitra (stavebný objekt „SO 05 Distribučný rozvod vodovodu a prípojky vodovodu“ vybudovaný v rámci stavby „IBV Nitra, Čermáň – Hornočermánska ul.“).
- Návrh na odňatie časti nehnuteľného majetku (Komunitné centrum) vo vlastníctve Mesta Nitra zo správy ZŠ Ščasného Nitra-Dražovce a odovzdanie do výkonu správy spoločnosti Službyt Nitra, s. r. o. (v k. ú. Dražovce – ZŠ Ščasného).
- Návrh na udelenie súhlasu s podnájomom nehnuteľností – „Čistiarne odpadových vôd Nitra“ v k. ú. Dolné Krškany.
- Návrh na ukončenie Nájomnej zmluvy č. j. 702/2017/OM – Viktoria Falconer, Podhájska 36, 949 01 Nitra.
- Návrh na odkúpenie stavebného objektu do vlastníctva Mesta Nitra (JELENECKÁ living, s. r. o., stavebný objekt SO 204 vybudovaný v rámci stavby „Jelenecká“).
- Návrh na odkúpenie nehnuteľností do vlastníctva Mesta Nitra (Nitra Invest, s. r. o., stavebné objekty a pozemky v lokalite PP sever na ul. Na Pasienkoch vybudované v rámci stavby „Pantera Retail Park“).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve mesta Nitra (zmena nájomcu – v k. ú. Nitra, František Moravčík).
- Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťou vo vlastníctve Mesta Nitra (v k. ú. Nitra – VBC Nitra s. r. o.).
- Pripomienka k dodatku č. 8 VZN 10/2014 – subjekt ARAMIS REAL ESTATE SE.
- Vyhodnotenie pripomienok subjektu ARAMIS REAL ESTATE SE.
- Stanovisko hlavnej kontrolórky k Návrhu rozpočtu na rok 2024.
- Návrh na zmenu uznesenia Mestského zastupiteľstva v Nitre č. 454/2023-MZ zo dňa 16. 11. 2023 (nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve Mesta Nitra –

prenájom plynových kotolní a HUP na Mestskej tržnici v Nitre (Nitrianska teplárenská spoločnosť, a. s.)).

- Návrh na predloženie žiadosti o poskytnutie prostriedkov z mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pre projekt s názvom „Konceptia rozvoja nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá v meste Nitra“.
- Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte Mesta Nitry na rok 2023.
- Návrh Dodatku č.4 Rozpočtové pravidlá mesta Nitry.
- Návrh na riešenie návratnej finančnej výpomoci Nitrianskej investičnej s. r. o., poskytnutej na účel predfinancovania úhrad faktúr za zhotovenie diela Diely III. Nitra, BD Kmeťkova ulica Územie „B“ C-307 Tokajská, Nitra + TV- bytový dom 33 b.j. financovaných z úverov poskytnutých ŠFRB a dotácií poskytnutých Ministerstvom dopravy a výstavby SR základe zmluvy č. j. 1312/2022/OM zo dňa 13. 6. 2022).
- Informatívna správa o doručení petície „Zachráňme Kreatívne centrum Nitra“.
- Návrh na spolufinancovanie investície okružnej križovatky Hollého, Hviezdoslavova, Hanulova, Železničiarska.
- Návrh na riešenie financovania projektu Kreatívneho centra.
- Výpis zo zápisnice z riadneho zasadnutia Komisie pre územné plánovanie, architektúru, verejný priestor a investičnú činnosť Mestského zastupiteľstva v Nitre, konaného dňa 6. 12. 2023 na MsÚ v Nitre.
- Uznesenie Komisie pre životné prostredie, verejný poriadok a komunálne činnosti č. 22/2023.
- Žiadosť o spolufinancovanie.

Zdroj: nitra.sk

2.2 Významné návštevy a spolupráca s partnerskými mestami

Primátor Marek Hattas na otvorení EHMK vo Veszpréme (Maďarsko)

V dňoch 20. – 22. januára sa primátor mesta Nitra Marek Hattas a odborný poradca pre komunikáciu Henrich Varga zúčastnili na oficiálnom otvorení roka Európskeho hlavného mesta kultúry v partnerskom maďarskom meste Veszprém.

Konferencia IN-HABIT v Bogote (Columbia)

V dňoch 29. januára – 5. februára nitriansky primátor Marek Hattas odcestoval na viacdňovú pracovnú cestu do Kolumbie. V hlavnom meste Bogota sa konala medzinárodná konferencia. Na služobnej ceste ho sprevádzali aj pracovníci Mestského úradu v Nitre a Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre v rámci projektu IN-HABIT. Nitra je súčasťou projektu spolu so španielskou Cordobou, lotyšskou Rigou a talianskym mestom Lucca. Cieľom bolo zistiť, ako môžu kultúra a kultúrne dedičstvo, potravinové zdroje, sociálne vzťahy, umenie či životné prostredie prispieť k väčšej inklúzii, zdraviu a lepším podmienkam pre život. Zdroj: nitra.dnes24.sk

Prijatie veľvyslanca Maďarska Csabu Balogha

Primátor Nitra Marek Hattas prijal v stredu 8. februára maďarského veľvyslanca Csabu Balogha s delegáciou. Na spoločnom rokovaní sa zúčastnili zástupcovia veľvyslanectva a nitrianskej radnice. Hlavnou témou, pre obe spriatelnené mestá ako i krajiny, bola energetická kríza, ktorá nastúpila okamžite po pandémie ochorenia COVID-19. Maďarská delegácia sa zaujímala o nedávne komunálne voľby, ako aj o spoluprácu zastupiteľstva pri napredovaní Nitra. Ďalšími témami rokovania boli: spolupráca mesta s Nitrianskym samosprávnym krajom, prepojenie južnej a severnej trasy v okolí mesta Nitra, ale aj kultúra, keďže maďarské partnerské mesto Veszprém v tomto roku získalo titul Európske hlavné mesto kultúry 2023. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Prijatie úspešných gymnastiek

V piatok 13. februára prijal primátor mesta Marek Hattas v Obradnej sieni mesta Nitra gymnastky zo Športového klubu pri Športovom osemročnom gymnáziu v Nitre. Primátor

Marek Hattas gymnastkám zagrataloval k úspechom a poďakoval sa im za reprezentáciu mesta. Gymnastky ukončili minuloročnú sezónu poslednými pretekmi v Malinove, kde sa konali majstrovstvá Slovenska spoločných skladieb, dvojíc a trojíc. Predstavilo sa 41 spoločných skladieb, dvojíc a trojíc z deviatich slovenských klubov. Diváci mali možnosť vidieť súboje od najmenších dievčat v kategórii prípraviek až po juniorky.

Majsterky Slovenska v spoločných skladbách 2022: PRÍPRAVKY (zostava bez náčinia) - ŠK ŠOG Nitra 2014 (Karasová Maya Ema, Gráfová Sofia, Teplanová Nina, Matysová Melánia, Kúr Tara, Holešová Laura). **ŽIAČKY** (lopty) - ŠK ŠOG Nitra 2012 - 2013 (Filipeková Ema, Kováčová Karolína, Mancová Nina, Hullová Laura, Hullová Lujza). **NÁDEJE** (kužele) - ŠK ŠOG Nitra (Vrábelová Vivien, Babčaníková Sofia, Horníková Dominika, Grimshaw Ema, Skačanová Sophia, Šošková Paula)

Majsterky Slovenska v súťaži dvojíc a trojíc 2022 : NÁDEJE (kužele) - ŠK ŠOG Nitra (Nela Gergelyová, Petra Gregušová).

Stretnutia na mestskom úrade sa zúčastnili aj trénerky víťazných skupín Anna Nesterová, Frederika Sýkorová a Lenka Koteková, ďalej štatutárka športového klubu Zlata Maniačková a predseda oddielu Ľuboš Vilček. Športový klub pri Športovom osemročnom gymnáziu v Nitre patrí už niekoľko rokov k najlepším gymnastickým oddielom na Slovensku. Pravidelne sa uchádzajú o dotáciu z rozpočtu mesta Nitry. Zdroj: Facebook primátora Hattasa

Projektový míting v meste Lucca (Taliansko)

V dňoch 20. až 24. februára sa primátor mesta Nitra Marek Hattas zúčastnil na projektovom mítingu a General Assembly medzinárodného projektu Horizont 2020 In-Habit – Inkluzívne zdravie a pohoda v malých a stredných mestách v Lucce. Súčasťou pracovného stretnutia bola prezentácia doterajších výsledkov štyroch pilotných miest Nitra, Cordoba, Riga a Lucca a ďalších partnerov projektu, budúcich cieľov, stanoviska komisára EÚ a výmena skúseností pri implementácii projektu. Zdroj: vlastný text kronikárky

Blue dot COMIN

Dňa 2. marca sa konala tlačová konferencia v rámci slávnostného otvorenia kontaktného miesta pre cudzincov Blue dot COMIN v Nitre na Cintorínskej ulici č. 5 v Nitre. Centrum pre vojnových utečencov – presídlencov bolo určené hlavne pre rodiny, matky s deťmi a pre ľudí z ohrozených skupín, ktorí zutekali pred vojnou. V centre mali možnosť načerpať sily, našli tu psychologickú, právnu aj sociálnu pomoc. Na tlačovej konferencii sa zúčastnili aj predstavitelia UNHCR a UNICEF. Zdroj: Tomáš Holúbek, hovorca Nitry

Delegácia z partnerského mesta Gyeongju z Južnej Kórey

V dňoch 19. až 20. marca navštívila mesto Nitra delegácia z partnerského mesta Gyeongju z Južnej Kórey, na čele s primátorom mesta Joo Nak Youngom. Desaťčlennú delegáciu

tvorili predseda mestskej rady Lee Cheolwoo, mestský radca Kim Hanggyu, riaditeľ úradu kultúry a cestovného ruchu Park Won Chul, vedúci tímu medzinárodnej spolupráce Jeoung Miyoung a ďalší.

Dňa 19. marca sa v sprievode primátora Mareka Hattasa a viceprimátora Miloslava Špotáka zúčastnili na večeri v reštaurácii Milá deva. Na druhý deň 20. marca delegácia navštívila Nitriansky hrad a Veľprepoštský palác. Delegáciu sprevádzala vedúca Turistického a informačného centra (TIC) Mariana Záturová. Následne bola delegácia prijatá v Obradnej sieni mesta Nitra na mestskom úrade. Za mesto Nitra sa na slávnostnom prijatí zúčastnil primátor Marek Hattas, viceprimátori Miloslav Špoták a Peter Mezei, riaditeľka Kreatívneho centra Nitra Katarína Živanovič, vedúca TIC Mariana Záturová a vedúci odboru projektového riadenia Vladimír Ballay. Host'om premietli film o Nitre a následne bol premietnutý film o Gyeongju. Zápisom do Pamätnej knihy mesta Nitra sa za prijatie poďakoval Joo Nak Young, primátor mesta Gyeongju. Návštevu ukončila večera v reštaurácii Karla na Wilsonovom nábřeží. Nitru spája s Gyeongju spolupráca a priateľstvo od roku 2014. Obe mestá majú bohatú históriu a kultúru. Obidve boli v minulosti dôležitými politickými a kultúrnymi centrami svojich regiónov. V období najväčšieho rozkvetu Nitra bolo Gyeongju sídlom kráľovstva Silla a podobne, Nitra bola srdcom Veľkej Moravy. Vďaka partnerskej dohode mohla Nitra spolupracovať v mnohých oblastiach, ako napríklad v oblasti kultúry, vzdelávania, športu, ekonomiky i turizmu. Zdroj: Jarmila Juhásová, vedúca kancelárie primátora mesta Nitra

Spolupráca s Kroměřížom (Česká republika)

Prostredníctvom odboru školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre nadviazali spoluprácu tri základné školy z nášho mesta – ZŠ kniežaťa Pribinu, ZŠ kráľa Svätopluka a ZŠ Škultétyho so základnými školami v meste Kroměříž. Dňa 30. marca sa konalo prvé zoznamovacie stretnutie. V rámci programu bola delegácia privítaná na Mestskom úrade v Nitre a následne navštívili dve základné školy. Výsledkom návštevy bola spolupráca jednotlivých základných škôl v rôznych oblastiach. Zdroj: vlastný text kronikárky

Prijatie veľvyslankyne Severného Macedónska

Primátor Nitry Marek Hattas prijal 19. apríla novú veľvyslankyňu Severného Macedónska na Slovensku J. E. Evgeniju Ilievu, ktorú do tejto pozície vymenovali koncom roka 2022. Úsilím veľvyslankyne je zviditeľnenie Severného Macedónska, ktoré je kandidátskou krajinou pre vstup do

Európskej únie. Hovorili o pracovných podmienkach obyvateľov Severného Macedónska, ktorí do Nitry prichádzajú za prácou najmä do automobilky. Keďže je Nitra študentské mesto, preberali aj uplatnenie mladých ľudí na trhu práce a zvyšovanie ich kvalifikácie. Nevyhli sa ani téme cestovného ruchu a zvyšovania povedomia o ňom. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Prijatie zástupcu veľvyslanectva Spojeného kráľovstva a skupiny diplomatov v Nitre

Zástupca veľvyslanectva Spojeného kráľovstva na Slovensku Andrew Wells navštívil 20. apríla mesto Nitra spolu so skupinou ďalších 20 diplomatov – zástupcov veľvyslankýň a veľvyslancov. Počas pobytu v Nitre si prezreli automobilku Jaguar Land Rover, navštívili hrad, Blue Dot COMIN a obedovali s primátom mesta Nitry Marekom Hattasom. Popoludní navštívili obe nitrianske univerzity. Zdroj: vlastný text kronikárky

Prijatie veľvyslancu Slovinskej republiky

Dňa 25. apríla navštívil mesto Nitra veľvyslanec Slovinskej republiky J. E. Stanislav Raščan, ktorý bol vymenovaný do funkcie veľvyslancu v septembri v roku 2022. Bola to jeho prvá oficiálna návšteva v Nitre. Témou pracovného stretnutia s primátorom Marekom Hattasom bola možnosť

bilaterálnej spolupráce medzi Slovinskom a mestom Nitra. V rámci spolupráce veľvyslanectva Slovinskej republiky a odborom životného prostredia MsÚ na jeseň tohto roka vysadili zástupcovia mesta a Slovinskej republiky symbol slovanstva – lipu. Zdroj: vlastný text kronikárky

Medzinárodný projekt v spolupráci s Kroměřížom (Česká republika)

Mesto Kroměříž požiadalo v apríli o dotáciu do medzinárodného projektu, ktorý je zameraný na výmenu skúseností a príkladov dobrej praxe medzi mestami rôznych štátov. Cieľové oblasti: sociálna starostlivosť o občanov, prorodinné aktivity, seniori a neziskové organizácie. Náplňou projektu boli tri konferencie v Kroměříži a dve online stretnutia. Projekt bol hradený z prostriedkov EÚ. Nositeľom projektu je mesto Kroměříž. Mesto Nitra potvrdilo spoluprácu na tomto projekte. Za mesto Nitru boli garantmi projektu Mgr. Miloslav Špoták, zástupca primátora a PhDr. Libuša Mušáková, riaditeľka Správy zariadení sociálnych služieb (SZSS) v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Deti materských škôl navštívili Kroměříž (Česká republika)

Dňa 12. mája sa pedagogickí zamestnanci z materských škôl (Alexyho, Piaristickej a Dobšinského), zamestnanci odboru školstva a škôlkari zúčastnili v Kroměříži na športovom dopoludní s názvom Dúhové bubliny, ktoré organizoval odbor školstva na Mestskom úrade v Kroměříži v spolupráci s družobnými materskými školami. Mesto Nitra zabezpečilo prepravu z Nitry do Kroměříža a späť. Zdroj: vlastný text kronikárky

Nitránia na podujatí Gizela Days Veszprém (Maďarská republika)

V rámci projektu Európske hlavné mesto kultúry (EHMK 2023) zorganizovalo maďarské partnerské mesto Veszprém 12. mája podujatie Gizella Days. Na toto podujatie dostalo pozvanie aj mesto Nitra. Na tomto jedinečnom podujatí naše mesto reprezentovalo hudobné zoskupenie Quatro z Tralaškoly, pozostávajúce z piatich žiačok a učiteľky Mgr. Ildikó Kožíkovej. Mesto Nitra poskytlo na prepravu 9-miestne auto. Zdroj: vlastný text kronikárky

Americký deň v Nitre

Dňa 18. mája sa v Nitre uskutočnil Americký deň. Cieľom tohto dňa bolo poskytnúť študentom informácie o možnostiach štúdia v USA, spropagovanie turizmu a rozvoj kultúrnej a ekonomickej spolupráce. Podujatie sa konalo na Svätoplukovom námestí a v priestoroch Turistického informačného centra (TIC). V rámci tohto dňa sa primátor mesta Nitry Marek Hattas stretol s veľvyslancom USA na Slovensku Gautamom Ranom na neformálnom obede v reštaurácii Castellum. Zdroj: nitra.sk

Konferencia v rámci projektu Horizont 2020 IN-HABIT v Rige (Lotyšsko)

V dňoch 29. mája až 1. júna sa primátor mesta Nitra Marek Hattas a prednosta mestského úradu Martin Horák spolu so zástupcami SPU v Nitre zúčastnili konferencie v Rige v rámci projektu Horizont 2020 IN-HABIT – Inkluzívne zdravie a pohoda v malých a stredných mestách. Projekt sa realizuje počas

päťročného obdobia v rokoch 2020 – 2025. IN-HABIT konzorcium tvorilo 21 partnerov zo 7 európskych krajín (Španielsko, Taliansko, Lotyšsko, Slovensko, Spojené kráľovstvo, Nemecko, Belgicko) a Kolumbie. Tím tvorili univerzity, špičkové výskumné organizácie, zástupcovia miest, miestni partneri, malé alebo stredné podniky a neziskové organizácie, ktoré spolupracovali na dosiahnutí spoločného cieľa. Projekt IN-HABIT v Nitre sa zameriaval na umenie a životné prostredie. Cieľom projektu, ktorého slovenskými partnermi sú mesto Nitra, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre a OZ Triptych, je vytvorenie reverzibilnej multifunkčnej otvorenej mestskej krajiny pozdĺž 8 km dlhej cyklotrasy spájajúcej priemyselný park a mestskú časť Dražovce s centrom mesta. Séria mobilných multifunkčných prvkov poskytla platformu pre spoločenské, kultúrne, vzdelávacie a športové aktivity pozdĺž cyklotrasy. V rámci projektu budú vytvorené aj riešenia interaktívneho osvetlenia a experimentálne záhrady. Zdroj: vlastný text kronikárky

Delegácia Nitry na slávnosti v Kroměříži (Česká republika)

V dňoch 12. – 13. júna sa poslanci mestského zastupiteľstva František Hollý a Ján Vančo zúčastnili na slávnostnom otváracom koncerte, ktorý sa uskutočnil pri príležitosti 760. výročia mesta a 25. výročie od zápisu Arcibiskupského zámku a záhrad do zoznamu UNESCO, 330. výročie narodenia hudobného skladateľa P. J. Vejvanovského, 150. výročie narodenia maliara Maxa Švabinského. Pri tejto príležitosti sa 12. júna 2023 uskutočnil otvárací koncert festivalu Hudba v záhradách a zámku Kroměříž – v skleníku Kvetnej záhrady, kde mesto Nitra reprezentovali obaja poslanci. Zdroj: vlastný text kronikárky

Delegácia Nitry na Spišských trhoch v Spišskej Novej Vsi

V dňoch 13. – 16. júla sa delegácia Nitry zúčastnila na 68. ročníku Spišských trhov v zložení: zástupca primátora Peter Mezei, poslanec mestského zastupiteľstva Erik Král a hovorca mesta Tomáš Holúbek. Zdroj: vlastný text kronikárky

Delegácia mesta na konferencii URBAN FUTURE v Stuttgarte (Nemecko)

V dňoch 20. – 24. júna sa na konferencii URBAN FUTURE zúčastnili primátor mesta Marek Hattas, zástupcovia primátora Marek Špoták a Peter Mezei a prednosta mestského úradu Martin Horák. Zdroj: vlastný text kronikárky

Mestskí poslanci na Slávnosti patrónov mesta Osijek (Chorvátsko)

V dňoch 26. – 28. júna sa konali v Osijeku Slávnosti patrónov mesta sv. Petra a Pavla. Za mesto Nitra sa na slávnostiach zúčastnili poslanec mestského zastupiteľstva Erik Král spolu s pracovníčkami Kreatívneho centra v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Poslanci na Slovenských národných slávnostiach v Báčskom Petrovci

V dňoch 11. – 13. augusta sa v partnerskom meste Báčsky Petrovec uskutočnili Slovenské národné slávnosti. Mesto Nitra na slávnostiach reprezentovali poslanci mestského zastupiteľstva Igor Kršiak a Ján Greššo, vedúca TIC Mariana Záturová a pracovníčka TIC Terézia Zaujecová. Slovenské národné slávnosti sa od r. 2009 stali vďaka rozhodnutiu Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny stali oficiálnym sviatkom Slovákov žijúcich v Srbsku. Zdroj: vlastný text kronikárky

Partnerské delegácie na slávnostiach Nitra, milá Nitra 2023

V dňoch 3. – 5. júla sa v Nitre konali mestské slávnosti Nitra, milá Nitra 2023. Mesto si pripomenulo 1160. výročie príchodu Konštantína a Metoda na územie Veľkej Moravy. Na slávnosti Nitra, milá Nitra prijali pozvanie delegácie partnerských miest Báčsky Petrovec, České Budějovice, Kroměříž, Spišská Nová Ves, Veszprém a Zielona Gora. Zdroj: vlastný text kronikárky

Priateľské stretnutie delegácií miest Nitra a Kroměříž

Dňa 4. septembra sa uskutočnilo pracovné stretnutie zástupcov oboch miest. Na stretnutí sa zúčastnil primátor mesta Nitry Marek Hattas, mestský poslanec František Hollý, vedúca TIC Nitra Mariana Záturová, referentky TIC Terézia Zaujecová a Alena Pivarčiová, vedúca kancelárie primátora Jarmila Juhásová, vedúca odboru kultúry MsÚ Dagmar Bojdová, referentka odboru kultúry Elena Klenková a referentka partnerských vzťahov Juliána Janíková. Za mesto Kroměříž sa na stretnutí zúčastnil zástupca starostu Pavel Motyčka a vedúci odboru kultúry Pavel Zrna. Cieľom stretnutia bolo dohodnúť obnovenie partnerstva miest Nitra a Kroměříž pri príležitosti 50. výročia. Účastníci stretnutia zdôraznili skutočnosť, aby partnerské mestá venovali pozornosť aktivitám zameraným najmä na obyvateľov oboch miest. Zdroj: vlastný text kronikárky

Stretnutie vedenia mesta s predstaviteľmi UNICEF

Dňa 13. septembra navštívila mesto Nitra delegácia UNICEF-u v zložení Paula Bulancea, Michaela Bauer, Francesca Lazzaroni a Miroslava Hapalová, ktorá rokovala s viceprimátorom mesta Miloslavom Špotákom a prednostom úradu Martinom Horákom. Hlavným cieľom návštevy bolo prediskutovanie pôsobenia UNICEF na Slovensku v rokoch 2024 a 2025 a možnosti spolupráce aj nad rámec riešenia utečeneckej krízy. Hovorilo sa o spolupráci s mestom Nitra, o predložení žiadosti na Technical Support Instrument Európskej komisie. Zástupcovia mesta sa zaujímali o potreby v oblasti podpory odídencov z Ukrajiny prostredníctvom kontaktného miesta Blue Dot, hovorilo sa o plánoch samosprávy Nitry pri integrácii, o službách poskytovaných centrom COMIN, aj o možnostiach spolupráce s mestom v budúcnosti v oblasti podpory inklúzie rómskych detí a ďalších zraniteľných skupín. Zdroj: vlastný text kronikárky

Dni Zielonej Góry – Festival vína 2023 (Poľsko)

V dňoch 15. – 17. septembra zorganizovalo partnerské mesto Zielona Gora Dni Zielonej Góry – Festival vína 2023. Za mesto Nitra sa na festivale zúčastnili primátor mesta Nitry Marek Hattas, poslankyňa Mestského zastupiteľstva v Nitre Edita Vnučková, referentka pre zahraničné partnerstvá a spolupráce Juliána Janíková. Cieľom účasti na festivale bola výmena skúseností a prezentácia mesta Nitry medzi ďalšími partnerskými mestami Zielonej Góry: Batumi (Gruzínsko), Cottbus (Nemecko), Soltau (Nemecko), Verden (Nemecko), Zittau (Nemecko), L'Aquila (Taliansko) a Kraljevo (Srbsko). Zdroj: vlastný text kronikárky

Účasť na URBAN STUDY CLIMATE v Nórsku

V dňoch 18. – 20. septembra sa vedúci odboru projektového a strategického riadenia a vedúci odboru životného prostredia na Mestskom úrade v Nitre Vladimír Ballay a Štefan Lančarič zúčastnili na Urban study climate - Study visits to Norway for slovakian municipalities. Z podujatia si priniesli množstvo námetov. Zdroj: vlastný text kronikárky

IN-HABIT – 6. valné zhromaždenie projektu

V dňoch 11. – 14. septembra sa v Nitre konalo 6. valné zhromaždenie projektu IN-HABIT, na ktorom partneri prezentovali ciele, dosiahnutý pokrok, ako aj ťažkosti, s ktorými sa stretávali pri realizácii jednotlivých pracovných balíkov projektu. Po Valnom zhromaždení (11. – 12. septembra) nasledoval B4B's Exploitation Meeting a návšteva oblastí v meste, v ktorých sa realizuje projekt, ako sú ZŠ v Dražovciach, či cyklotrasa Starý park – Dražovce (13. a 14. septembra). Zdroj: vlastný text kronikárky

Festival Balaton Wine & Gourment Festival vo Veszpréme (Maďarsko)

V dňoch 21. – 24. septembra partnerské mesto Veszprém (EHMK 2023) zorganizovalo festival „Balaton Wine & Gourment Festival“. Za mesto Nitra sa na festivale zúčastnila poslankyňa mestského zastupiteľstva Jarmila Králová a referentka pre zahraničné partnerstvá a spolupráce Juliana Janíková. Zdroj: vlastný text kronikárky

Zástupcovia Nitry na Architecture Week v Prahe (Česká republika)

V dňoch 9. – 11. októbra sa viceprimátor Peter Mezei, hlavný architekt mesta Milan Csanda a architekt Anton Zelenický zúčastnili na Architecture Week Praha – česká a slovenská architektúra, kde reprezentovali mesto Nitra. Zúčastnili na slávnostnom udeľovaní cien Opera Pragensia za architektúru a pamiatkovú starostlivosť. Zdroj: vlastný text kronikárky

Expertka projektu URBACT IV Marcelline Bonneau na návšteve Nitry

V dňoch 26. – 27. októbra expertka projektu URBACT Marcelline Bonneau z Belgicka absolvovala v Nitre dvojdňový bohatý pracovný program. V rámci neho navštívila

modelové územie, ktorým je areál bývalých kasární pod Zoborom a partnerov miestnej akčnej skupiny. Okrem toho sa zúčastnila na workshope so zamestnancami mestského úradu a zástupcami Nitrianskeho biskupstva, Kreatívneho centra v Nitre, ZAN a Krajského pamiatkového úradu v Nitre. Partneri jej predstavili riešenia zelenej infraštruktúry v Nitre, ktoré môžu byť príkladom pre iné mestá zapojené do projektovej siete. Na stretnutí boli prezentované aj čiastočné výsledky prípravy revitalizácie parku v areáli bývalých kasární, kde vzniká Kreatívne centrum, ako i projekt

obnovy budovy bývalej vojenskej nemocnice. Za mesto Nitra sa zúčastnili riaditeľka Kreatívneho centra Katarína Živanovič, vedúci odboru životného prostredia na MsÚ v Nitre Štefan Lančarič a ďalší pracovníci MsÚ v Nitre. Zdroj: www.nitra.sk

Zástupcovia mesta Nitry na prehliadke závodu Kompan

Dňa 31. októbra sa primátor mesta Nitra Marek Hattas, poradca primátora Henrich Varga a Denisa Halajová z odboru životného prostredia zúčastnili na prezentácii výrobného procesu v závode spoločnosti Kompan – výrobcu detských ihrísk. Súčasne za prítomnosti autorov návrhu absolvovali prehliadku výroby atypického herného prvku, vhodného do areálu Mestského parku v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva veľvyslanca Slovinskej republiky a sadenie lípy

V utorok 14. novembra sa stretli zástupcovia firmy ICT ISTROCONTI, a. s., s veľvyslancom Slovinskej republiky Stanislavom Raščanom a primátorom mesta Nitry Marekom Hattasom na akte sadenia pamätnej lípy v rámci areálu Obchodného centra Promenada.

Sadením pamätných líp v slovenských mestách si slovinské veľvyslanectvo pripomína tridsaťročné diplomatické vzťahy Slovinska a Slovenska. Na mieste výsadby pribudne aj pamätná tabuľa. Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva indickej veľvyslankyne

Dňa 21. novembra navštívila indická veľvyslankyňa H. E. Srivastava mesto Nitra. Stretnutie malo dve časti – jednu oficiálnu, v rámci ktorej sa veľvyslankyňa stretla s primátorom Marekom Hattasom a druhá časť bola neoficiálna. Pozvaní boli hostia z rôznych inštitúcií a oblastí, ktorí sa orientujú na pomoc ľuďom v núdzi. Zdroj: vlastný text kronikárky

Návšteva japonského veľvyslancu Kawasami Yasuhiro

V pondelok 30. novembra navštívil Nitru japonský veľvyslanec Kawakami Yasuhiro. Návšteva sa uskutočnila pri príležitosti osláv 30. výročia diplomatických vzťahov medzi Japonskom a Slovenskou republikou. Veľvyslanec sa zároveň prišiel pozrieť do Nitry, ktorú

nepoznal, lebo je novovymenovaným veľvyslancom a je vo svojej funkcii len pár mesiacov. Stretnutie tak bolo aj vzájomným zoznámením sa a predstavením mesta Nitry. Pri tejto príležitosti bola v priestoroch Synagógy v Nitre inštalovaná výstava Príbeh sakúr, ktorá dokumentuje históriu výsadby sakúr v Nitre od novembra 2020 až doteraz. Pripravený bol aj zaujímavý kultúrny program, ktorý spájal japonskú a slovenskú kultúru prostredníctvom hudby. Spevácky zbor Nitria pod vedením Ondreja Šaraya a japonská operná speváčka Nao Higano s klavírnym sprievodom Lucie Vaňkovej si pre pozvaných hostí, ale aj širokú verejnosť pripravili koncert, v rámci ktorého spojili slovenskú hudbu s japonskou a zazneli už aj prvé vianočné tóny.

Podpísanie memoranda o partnerstve medzi Kroměřížom a Nitrou

V dňoch 5. – 6. decembra privítali na Mestskom úrade v Nitre delegáciu z Kroměříža pri príležitosti 50. výročia partnerstva. Prvý deň sa niesol v slávnostnom duchu. Primátor Nitry Marek Hattas a starosta Kroměříža Tomáš Opatrný podpísali memorandum o potvrdení partnerskej spolupráce, ktoré bolo spojené s vernisážou výstavy „Gloria in urbe“ a kultúrnym programom. Druhý deň okrem toho, že bol mikulášsky, patrilo aj

zdieľaniu dobrej praxe. Partneri z Kroměříža si pozreli Nitriansky hrad, Diecéznu knižnicu a potom sa presunuli na Martinský vrch, kde navštívili materskú školu a Kreatívne centrum. Projekty, ktoré vznikli v areáli bývalých kasární ich veľmi oslovili. V Kroměříži majú veľmi podobný areál, preto načerpali množstvo podnetov a inšpirácií. Zdroj: Facebook mesta Nitra, Juliána Janíková, referentka pre zahraničné partnerstvá a spolupráce na MsÚ v Nitre

3. Verejný a spoločenský život

Rotary club poslal do Turecka pomoc obetiam zemetrasenia

V pondelok 13. februára vypravili materiálnu pomoc z Nitry do Turecka, ktoré postihlo ničivé zemetrasenie. Išlo najmä o obuv a zimné oblečenie pre deti i dospelých. Zbiрку medzi svojimi členmi zorganizoval Rotary club Nitra a Rotary klub Nitra Harmony. V druhom kole pomoci poslali potraviny a drogériu. Zdroj: prezidentka Rotary klubu Dana Peškovičová

Nitrianske fašiangy

V sobotu 18. februára sa v centre Nitry uskutočnilo tradičné podujatie Nitrianske fašiangy. Deň sa začal predpoludním jarmokom, na ktorom remeselníci z celého Slovenska ponúkali rôzny tovar a fašiangové pochúťky. Dobrú náladu navodili folklórna

skupina Čel'ad'ania, detský folklórny súbor Sílešánek, spevácka skupina Senior Matičiar a kapela Živica. Pešia zóna a Svätoplukovo námestie ožili od 17. hodiny, keď tadiaľto prešiel hlučný fašiangový sprievod. Obdivovali ho stovky nadšených divákov, lemujúcich obidve strany pešej zóny. Na čele sprievodu kráčali bubeníci z Campany Batucady, mažoretky, zástupcovia nitrianskych základných umeleckých škôl a členovia folklórnych skupín. Sprievod urobil okruh okolo fontány na námestí. Na pódium vyšli folkloristi z folklórnej skupiny Tradícia z Nitry-Dražoviec, ktorí tu predviedli tradičné fašiangové pásmo. Prijemným prekvapením fašiangového odpoľudnia bola autogramiáda hokejistov HK Nitra. Zdroj: nitra.sk, vlastný text kronikárky

Výstava psov Nitradog Carnival Cup

Na národnom výstaviske Agrokomplex v Nitre sa v sobotu 18. februára uskutočnila prvá výstava psov pod názvom Nitradog Carnival Cup. Predstavilo sa tu 8 536 psov z 29 štátov. Výstavu zorganizoval Zväz športovej kynológie SR a Únia kynologických klubov. Verejnosť si mohla pozrieť ukážky policajnej kynológie, dogdancingu a dogtrekingu. V nedeľu 19. februára súťažili mladí chovatelia psov na národnom finále. Zdroj: vlastný text kronikárky

Pietne miesto na uctenie pamiatky Jána Kuciaka a Marty Kušnírovej

Piate výročie vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej si 25. februára pripomenuli v Nitre viacerými podujatiami. Na ich organizácii sa podieľalo mesto Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, ako aj kultúrny priestor bod.K7.

Radnica pri tejto príležitosti zriadila pietne miesto pri Mariánskom stĺpe na Svätoplukovom námestí. Počas celého utorka sem prichádzali ľudia, aby tu zapálili sviečku a uctili si tak pamiatku zavraždených mladých ľudí. Kultúrny priestor bod.K7 pripravil spomienkové podujatie vo štvrtok 23. februára spojené s premietaním dokumentárneho filmu Kuciak: Vražda novinára. Zdroj: nitra.sk, ukf.sk

Otvorenie ID klubu pre mladých

Iniciatíva občianskeho združenia IPčko priniesla do Nitry koncept neformálnej psychologickéj pomoci pre mladých ľudí. V ID klube našli mladí bezpečné miesto na objavovanie svojho ja, ako aj skupinu psychológov a psychologičiek, ktorí boli ochotní pomôcť im v tomto náročnom období. ID klub zriadili na Štefánikovej triede č. 15. Otvorený bol štyrikrát do týždňa v popoludňajších a večerných hodinách (streda a štvrtok – 15.00 – 20.00 h, piatok – 15.00 – 21.00 h, sobota – 17.00 – 21.00 h). ID klub slávnostne otvoril 15. marca primátor Nitry Marek Hattas. Asistovala mu speváčka Katarína Koščová. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Centrum pre vojnových utečencov Blue Dot COMIN

Mesto Nitra v spolupráci s UNICEF-om a Úradom vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) vo štvrtok 2. marca otvorilo zariadenie Blue Dot COMIN. Ide o centrum pre vojnových utečencov, ktoré bolo určené hlavne rodinám, matkám s deťmi a ľuďom z ohrozených skupín, ktorí zo svojej vlasti utiekli pred vojnovým konfliktom. Nitra bola práve tým mestom, ktoré v roku 2022 zažilo po Bratislave najväčší príliv vojnových

odídcov z Ukrajiny. Vznik Blue Dot COMIN v Nitre rok po vypuknutí vojny na Ukrajine bolo preto logickým vyústením kontinuálnej snahy mesta Nitra pomáhať ľuďom sužovaným vojnovým besnením Ruska. Po Bratislave, Košiciach a Michalovciach bola Nitra štvrtým mestom, kde takéto centrum vzniklo.

Utečencom z Ukrajiny pomáhalo v Nitre už rok kontaktné miesto pre cudzincov COMIN. Od marca do novembra 2022 poskytlo vyše 31-tisíc asistencií ľuďom, ktorí ušli pred vojnou. Poskytnuté služby zahŕňali pomoc pri registrácii odídcov a hľadani ubytovania. Ich súčasťou bola

aj potravinová a materiálna pomoc, asistencia pri urgentnej zdravotnej starostlivosti, pri umiestňovaní detí do škôl a pri riešení rôznych krízových situácií. Koordinátorkou integrácie cudzincov na Mestskom úrade v Nitre bola Ivona Fraňová.

V Nitre v roku 2023 žilo približne 4 800 odídcov z Ukrajiny. Väčšinu z nich tvorili ženy, deti a starší ľudia, mužov bolo okolo 10 %. Rozdiel bol v zložení odídcov v prvej a v druhej vlne, keď do Nitry začali prichádzať celé rodiny aj s mužmi. Zdroj: nitra.sk

Poklonili sa civilným obetiam bombardovania Nitry

V nedeľu 26. marca sa pri pamätníku obetí pred Krajským súdom na Štúrovej ulici v Nitre zišli občania mesta, ktorí sa odtiaľto presunuli k hromadným hrobom na Mestskom cintoríne v Nitre, v ktorých sú pochované civilné obeť bombardovania ruskými lietadlami. Na zhromaždení nechýbali pamätníci, ktorí prežili toto bombardovanie, prišli s nimi ich dospelé deti, vnuci, ďalší príbuzní a známi. Prišli aj občania, ktorí sa dozvedeli pravdu o zverstve, spáchanom na civilnom obyvateľstve. Primátor Nitry Marek Hattas položil vence na dve hrobové miesta na Mestskom cintoríne, kde spočinulo 345 obetí tejto tragédie. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Tiché kladenie vencov pri príležitosti 78. výročia oslobodenia Nitry

Vo štvrtok 30. marca si občania mesta Nitry tichým položením vencov pripomenuli 78. výročie oslobodenia Nitry. K Pamätníku víťazstva sa prišli pokloniť zástupcovia mesta, Nitrianskeho samosprávneho kraja, Ozbrojených síl SR, ako aj občania mesta.

Pripomenuli si krvavé udalosti vojny a najmä deň, ktorý pre Nitru znamenal slobodu. V slávnostnom prejave, prednesenom primátorom mesta Marekom Hattasom zaznelo, že uplynulo 78 rokov odo dňa, keď bola Nitra oslobodená spod fašistickej okupácie. Len štyri dni po obrovskom smútku po bombardovaní mesta prišlo vykúpenie a radosť. Zdroj: Facebook mesta Nitra

V Gotickej priekope festival Čriepky stredoveku

V pondelok 1. mája sa na Nitrianskom hrade uskutočnil festival Čriepky stredoveku. Návštevníkov v tento deň lákala aj Gotická priekopa Nitrianskeho hradu, kde do minulosti návštevníkov preniesol Dobový spolok Satyros. Ranostredoveké ukážky boli k dispozícii od 17. hodiny. Na svoje si prišli všetky vekové kategórie. Tradičnou súčasťou podujatia bola lukostrelba a ukážky zbraní a bojov. Nechýbali však ani rôzne remeslá a návštevníci mohli ochutnať dobovú kuchyňu. Zdroj: teraz.sk

78. výročie ukončenia 2. svetovej vojny

Dňa 4. mája si v Nitre s predstihom spomenuli na 78. výročie ukončenia Druhej svetovej vojny (8. mája). Oficiálna akcia sa konala tradične pri Pamätníku víťazstva pred okresným úradom, no tento rok bola netradičná – žiadna hymna, hudba ani príhovory. Dialo sa tak kvôli prebiehajúcej vojne na Ukrajine. Ľudí bolo menej, pozvaný nebol ani zástupca ruskej ambasády, ako to bývalo v minulosti zvykom. Na záver, po položení vencov k pamätníku,

sa prednostka okresného úradu Mária Hajdamárová poďakovala za účasť a zaželala účastníkom pekný deň. Zdroj: mynitra.sme.sk

Oslavy Dňa matiek v mestských častiach Nitry

Pri príležitosti Dňa matiek pripravilo mesto Nitra v jednotlivých mestských častiach v termíne od 7. do 18. mája kultúrny program, ktorý bol venovaný všetkým mamám a babičkám. Pri tejto príležitosti sa uskutočnili slávnostné posedenia s občerstvením. Pod názvom Sviatočné melódie dňa 7. mája v Kultúrnom dome v Nitre-Mlynárčiach prítomné mamy a babky potešili svojim programom harmonikári Dušan Čaplák a Milan Humpolec. V programe Maminám zo srdca 13. mája v Kultúrnom dome v Nitre-Kyneku účinkovala Katarína Vallová zo SZUŠ Heleny Madariovej a Dušan Čaplák. Dňa 14. mája v programe Zo srdiečka v KSC Janíkovce účinkovali deti z MŠ v Janíkovciach a spievala Janissa. Pod názvom Za všetku lásku, mamička dňa 14. mája potešili mamičky v KD Dolné Krškany, kde účinkovali deti z MŠ v Krškanoch a Kuštárovci. V programe Dnes sviatok máš účinkovala 14. mája v Kultúrnom dome v Nitre-Párovských Háloch LHP muzika. Kytica tónov potešila 16. mája v Kultúrnom dome v Nitre-Dražovciach, kde sa predstavili deti z MŠ a ZŠ v Nitre-Dražovciach a po nich Ľudová hudba Furmani z Nitry. Deň matiek zakončili programom Venované mamám 18. mája v Kultúrnom centre Zobor, kde vystúpili deti zo ZŠ na Zobore. Po ich vystúpení prítomné ženy potešila Nitrianska heligónka. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Americký deň v Nitre

Popoludnie s koncertmi, zaujímavými sprievodnými podujatiami a ochutnávkou typického amerického street foodu ponúkal Americký deň v Nitre, ktorý sa uskutočnil vo štvrtok 18. mája na Svätoplukovom námestí. Návštevníci mohli navštíviť planetárium, kde ich virtuálna realita preniesla na palubu medzinárodnej vesmírnej stanice. Študenti a rodičia využili príležitosť a zaujímali sa o výmenné študijné programy v Spojených štátoch amerických. Podujatie sa konalo pri príležitosti 30. výročia spoločných vzťahov medzi Slovenskou republikou a USA. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Jarný Nitránsky rínek

V sobotu 27. mája sa uskutočnil Nitránsky rínek. Svätoplukovo námestie v Nitre zaplnilo 90 predajcov. V stánkoch bolo na predaj množstvo remeselných ručných výrobkov. V rámci kultúrneho programu účinkovala kapela Unplugged Session. Návštevníkov zabavilo tanečné vystúpenie Dance Time – latino lady dance a deti potešilo divadelné predstavenie a ďalšie detské zábavné aktivity. Program ukončilo hudobné vstúpenie kapely NaNovo. Zdroj: teraz.sk

Svätourbanské zoborské slávnosti

Trhové mestečko, koncerty i súťaž vo varení halušiek ponúkli tohtoročné Svätourbanské zoborské slávnosti v Nitre, ktoré sa konali počas víkendu 26. a 28. mája. Trhovníci si mestečko rozložili pri niekdajšej dolnej stanici lanovky na Zobor. Na rovnakom mieste sa konali koncerty i piatková večerná oldies párty. Súčasťou sobotného programu bol vínný festival, súťaž vo varení halušiek a hodová veselica. Záverečný deň podujatia sa začal slávnostnou svätou omšou v kostolíku na Zobore, pokračoval divadelným predstavením pre deti a sériou koncertov pre dospelých. Slávnosti ukončilo vystúpenie Swingless jazz ensemble. Zdroj: vlastný text kronikárky

V Nitre zasadala KR Jednoty dôchodcov Slovenska

Na sneme, ktorý sa konal 29. mája na okresnom úrade, sa stretli členovia Krajskej rady Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS), na ktorom zhodnotili svoju činnosť za rok 2022 v oblastiach kultúry a športu. Spoločne načrtli plán aktivít na ďalšie obdobie. Členom

Krajskej rady JDS nechýbala okrem nadšenia ani tvorivosť, nadhľad či trefné postrehy prameniace zo životných skúseností. Okrem hodnotenia zablahoželali Oľge Csákayovej, bývalej krajskej predsedníčke JDS, ktorá sa v máji dožila významného životného jubilea 85 rokov. Zdroj: vlastný text kronikárky

Oslavy Medzinárodného dňa detí

Prvý júnový víkend sa v centre mesta Nitra uskutočnili oslavy Medzinárodného dňa detí, ktoré zorganizovalo mesto Nitra. Oslavám predchádzali Kniežacie dni, ktoré v podhradí pripravil v dňoch 2. a 3. júna dobový spolok Satyros. Na pešej zóne sa v sobotu 3. júna predstavili mažoretky, talenty z Centra voľného času Domino i tanečnej školy Old School Brothers. Nové divadlo zahrlo svoje predstavenie Cisárove nové šaty. Na Svätoplukovom námestí boli rôzne zábavné stanovišťa, ktoré pre deti pripravilo CVČ Domino, centrum Slniečko i Slovenský Červený kríž. Ukážky svojej činnosti predviedli hasiči, Policajný zbor SR i Mestská polícia Nitra. Ďalšia možnosť osláviť MDD sa nitrianskym deťom ponúkla v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu, kde mohli absolvovať jazdu elektrickým vláčikom a vlakom poľnej železnice, zabaviť sa v tvorivých dielňach a väčší si mohli vyskúšať tradičné kosenie ručnou kosou. Zdroj: vlastný text kronikárky

Divadlo Andreja Bagara sa zapojilo do osláv Medzinárodného dňa detí

Divadlo Andreja Bagara v Nitre sa v sobotu 3. júna pripojilo k celomestským oslavám Medzinárodného dňa detí. DAB pripravilo deťom program po trojročnej prestávke spôsobenej covidovou pandémiou. Herci divadla vystúpili o 14. hodine na pešej zóne. Zaspievali výber piesní z novej inscenácie Zlatá lýra. Vo Veľkej sále divadla zahrli deťom rozprávku na motívy legendy o bájnóm anglickom ľudovom hrdinovi Robinovi Hoodovi. Po skončení rozprávky čakala na divákov autogramiáda a detská recepcia. Zdroj: Facebook DAB

Truck Country na Letisku v Nitre-Janíkovciach

Počas víkendu 2. a 3. júna sa na letisku v Nitre-Janíkovciach uskutočnil Truck Country. Okrem fascinujúcich truckov sa deti mohli zabaviť na jumping párty, potešili svoje fanúšikovské srdce na autogramiáde Hokejového klubu (HK) Nitra a zabavili sa na bubnovej show Company Batucady. Zdroj: vlastný text kronikárky

Dobrovoľnícke podujatie Deň mesta

Celkovo 260 dobrovoľníkov v Nitre sa 10. júna zapojilo do dobrovoľníckeho podujatia Naše mesto s cieľom pomôcť svojimi aktivitami zlepšiť život v meste. Toto podujatie každý rok spája firmy, samosprávy a občiansky sektor s cieľom viditeľne zlepšiť miesta, kde dobrovoľníci žijú a pracujú. Tohto roku sa konalo po 17-krát. Prvýkrát sa do podujatia zapojila Botanická záhrada Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. V záhrade pomohli dobrovoľníci pri výsadbe ruží v rozáriu a pri prácach so sukulentmi. Zapojili sa aj do prác pri budovaní priestoru na posedenie v edukačnej včelnici Zoborské včely, ktorá vzdeláva v tejto téme školákov i začínajúcich včelárov. Dobrovoľníci pomohli aj pri záchranných prácach na hrade Hrušov a v Zoborskom kláštore. Desiatky ľudí upratovali, hrabali lístie a pomáhali Zoborskému skrášľovaciemu spolku chrániť túto pamiatku. Zdroj: Michal Kišša, výkonný riaditeľ Nadácie Pontis

Zo spoločnosti ARRIVA sa do tohto ročníka podujatia prihlásilo celkovo až 150 kolegov – dobrovoľníkov. Aktivity boli realizované v lokalitách, v ktorých ARRIVA pôsobí a zabezpečuje pre obyvateľov a návštevníkov verejnú autobusovú dopravu – Nitra, Bratislava, Dolný Kubín, Komárno, Michalovce a Štúrovo. Dobrovoľníci sa v rámci podujatia Naše Mesto aj tento rok stretli na Zobore, aby vyčistili okolie archeologického náleziska na Zoborskom kláštore. Zdroj: arriva.sk

Informačná kancelária pre obeť trestných činov

Informačnú kanceláriu pre obeť trestných činov v Nitre a jej detašované pracovisko v Leviciach vyhládalo za štyri roky fungovania 350 občanov. Pracovníci nitrianskej kancelárie poskytovali pomoc širokej škále obetí trestných činov od obetí podvodov na senioroch až po obeť domáceho násillia. O svojej činnosti informovali verejnosť 15. júna počas Dňa otvorených dverí v klientskom centre na Štefánikovej triede 69. Počet klientov od začiatku sprostredkúvania a poskytovania pomoci do júna 2023 dosiahol číslo 3 282. V 1 441 prípadoch pracovníci poskytli pomoc občanom vo veku od 18 do 60 rokov.

V 1 069 prípadoch šlo o seniorov vo veku nad 60 rokov, 53 prípadov sa týkalo detí a mládeže do 18. roku. V 718 prípadoch sa klienti rozhodol neuviesť svoj vek. Z celkového počtu klientov bolo 1 242 mužov a 2 035 žien. Zdroj: teraz.sk

Piknik pri kostolíku v Nitre-Dražovciach

V minulosti sa veľkej obľube tešilo podujatie Raňajky v tráve, ktoré počas niekoľkých rokov lákalo návštevníkov na lúku pri kostolíku v Nitre-Dražovciach. Občianske združenie Pre Dražovce sa rozhodlo tento rok nadviazať na túto tradíciu a 25. júna pripravili podujatie pod novým názvom Piknik pri kostolíku. Cestu lesným chodníkom ku kostolíku lemovali fotografie, ktoré boli súčasťou výstavy. Aj tento rok na podujatie prišli návštevníci oblečení v dobových kostýmoch. Všetko odštartovalo o 10. hodine svätou omšou v kostolíku. Po omši si návštevníci rozprestrelí deky a otvorili piknikové košíky, aby si v lone prírody posedeli a pochutnali si na prinesených dobrotách. Organizátori pripravili rôzne kultúrne vystúpenia a deťom bol k dispozícii drevený kolotoč. Priamo na mieste si návštevníci mohli kúpiť kávu, kapustníky a iné dobroty. Zdroj: vlastný text kronikárky

Mestské slávnosti Nitra, milá Nitra

Historické centrum Nitry ožilo od pondelka 3. júla do stredy 5. júla obľúbenými mestskými slávnosťami Nitra, milá Nitra, Pribinovými a Cyrilo-metodskými slávnosťami, súčasťou ktorých bolo putovanie po Cyrilo-metodskej ceste Rady Európy. Hlavným organizátorom slávností bolo mesto Nitra, ktoré pripravilo pre návštevníkov bohatý program. Dominovali koncerty, výstavy, historický festival, jarmok a množstvo ďalších zábavných i duchovných podujatí. Slávnosti sa niesli v duchu osláv 1160. výročia príchodu

Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu. Súčasťou podujatia bol tradičný jarmok spojený s ďalšími podujatiami.

V hlavnom programe na Svätoplukovom námestí sa 3. júla predstavili kapely Dis is Markéta a Jana Kirschner s kapelou a 4. júla v podaní Slovenského komorného orchestra a Slovenského filharmonického zboru filharmónie zaznel pod dirigentskou taktovkou Ewalda Danela Missa Sti. Cyrilli et Methodii (1 758) od Michaela Haydna v priamom prenose RTVS.

Súčasťou mestských slávností „Nitra, milá Nitra“ bola Cyrilometodiáda a tiež Život na korze a medzinárodný festival študentských folklórnych súborov Akademická Nitra. V rámci podujatia sa prvýkrát uskutočnil Trh Kreatívneho centra. Pivárov potešilo podujatie Sládkova Nitra. Cyrilo-metodské slávnosti vyvrcholili historickým festivalom Pribinova Nitrawa v stredu 5. júla. Organizátorom slávností bolo mesto Nitra, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra a Nitriansky samosprávny kraj.

Trojdnňové slávnosti vyvrcholili tradičnou Cyrilo-metodskou národnou púťou na Svätoplukovom námestí, ktorá plnila duchovnú líniu. Svätú omšu celebroid Larry James Kulick, biskup diecézy Greensburg v štáte Pensylvánia v USA. Po skončení liturgickej slávnosti sa v sídle Nitrianskeho biskupstva na Nitrianskom hrade uskutočnil Deň otvorených dverí, v rámci ktorého návštevníci mohli navštíviť Nitriansky hrad a pozrieť si Baziliku sv. Emeráma a expozície Diecézneho múzea. Okrem toho mohli absolvovať aj mimoriadnu prehliadku priestorov Biskupského paláca, ktoré je možno navštíviť len raz v roku. Počas tohtoročných slávností prišli do Nitry účastníci cyklopúte, ktorí až

z ďalekého Solúna vyrazili 18. júna a svoju 1 800 kilometrov dlhú púť ukončili na Dňoch ľudí dobrej vôle na Velehrade 4. júla. Počas svojej jazdy navštívili aj ďalšie významné lokality, ako sú Ochrid, Skopje, Belehrad, Novi Sad, Pecs, Zalavár, Nitra či Kopčany. Zdroj: Dagmar Bojdová, vedúca odboru kultúry na Mestskom úrade v Nitre

Festival Flaam

Divadlo, filmy, stand-up, workshopy a 25 kapiel a dídžejov zo 6 krajín ponúkol 10. ročník Flaam Festivalu, ktorý sa konal 18. a 19. augusta v nitrianskom Hideparku. Flaam priniesol aj tento rok zahraničného headlinera, ktorý na Slovensku ešte nehral. Piatok patrilo britskej lofi hip-hopovo punkovej kapele Sad Night Dynamite. V sobotu uzavrel hlavný stage enfant terrible austrálskej alternatívnej scény Kirin J. Callinan, známy svojím provokatívnym prejavom a eklektickou tvorbou. Okrem hudobných interpretov mohli návštevníci absolvovať aj pestrý sprievodný program, v ktorom nechýbalo divadlo, filmové premietania, diskusie, workshopy či tradičná festivalová cyklojazda po nitrianskej architektúre alebo túra na Zobor s koncertom na jeho vrchole. Na vizuálnej podobe festivalu sa podieľal desaťročný dizajnér Eliáš Bálik, ktorý pre Flaam vytvoril niekoľko desiatok svojských ilustrácií s festivalovou tematikou. Šéfdramaturgom festivalu bol Marián Tesák. Zdroj: Facebook

Do Nitry zväžali utečencov z celého kraja

Situácia s nelegálnymi migrantmi sa v priebehu augusta zhoršila najmä v Nitre aj Nových Zámkoch. Do oboch miest privážali migrantov z celého kraja, neraz aj autobusmi. Dôvodom bolo, že tu mala sídlo cudzinecká polícia. Nitrania sa už v júli začali sťažovať, že sa na Rázusovej ulici zgrupujú utečenci. Neskôr sa sústredili aj neďaleko železničnej stanice. Ľudia sa pýtali, kde napr. vykonávajú telesnú potrebu. Rázusova ulica a okolie preto boli pod zvýšeným dohľadom mestskej a štátnej polície. Mesto informovalo, že v spolupráci so Slovenskou humanitnou radou a Červeným krížom zabezpečilo migrantom pitnú vodu. Podľa informácií malo ísť o mužov zo Sýrie. Keďže ich zo Slovenska vyhostiť nemohli, po zaregistrovaní ich pustili a oni sa presúvali ďalej. Ich cieľovou stanicou malo byť zväčša Nemecko. Zdroj: mynitra.sme.sk

Znalci Braillovhovho písma súťažili na Tour de Braille v Nitre

V Nitre sa v piatok 11. augusta zišli znalci Braillovhovho písma na podujatí Tour de Braille, ktoré zahŕňalo súbor súťaží a aktivít zameraných na čítanie a písanie Braillovhovho písma. Organizátorom bola Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska a nezisková organizácia SINA. Jednotlivé disciplíny prebiehali v interiéroch i exteriéroch na rôznych miestach v Nitre. Medzi disciplíny patrilo napríklad písanie na mechanickom písacom stroji pre nevidiacich, korektúra textu, identifikácia liekov, výber z jedálneho lístka a písanie Braillovhým písmom na Braillovej tabuľke. Podľa predsedu nitrianskej Krajskej rady Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska a riaditeľa neziskovej organizácie SINA Jozefa Zbraneka sa súťaže v písaní a čítaní Braillovhovho písma organizujú už dlho. Tour de Braille je však netradičná. Hoci je Braillovo písmo základom gramotnosti nevidiacich, nie každý z nich ho ovláda. Zdroj: Jozef Zbranek a Televízne noviny RTVS

Chrenovské slávnosti

Na nitrianskom sídlisku Chrenová pred kinom Lipa sa 18. a 19. augusta konali tradičné Chrenovské slávnosti. Kultúrny program otvoril v piatok 18. augusta spoločný koncert kapely H.H. a Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského. Súčasťou piatkového večera boli vystúpenia tanečnej školy Nexum, kapely Arzén a zazneli aj ľudové piesne. V sobotu 19. augusta popoludní si deti mohli pozrieť predstavenie bábkového Divadla Žihadlo s názvom Udatná posádka. Večerný program patril kapele E.G.O. Group, hudobnému mixu s dídžejom Romanom Mrázikom a kapele Sematam. Zdroj: nitra.sk

Klokočinský jarmok

Na sídlisku Klokočina sa od 26. do 28. augusta uskutočnil 21. ročník Klokočinského jarmoku. Kultúrny program organizátor, ktorým bolo mesto Nitra, sústredil na priestranstve lemujúcom pravú stranu Hviezdoslavovej triedy a Mikovíniho ulice. Ľudia si mohli užiť bohatú ponuku jarmočného tovaru, občerstvenie a atrakcie v podobe kolotočov a lunaparku. Na jarmočnú nôtu zahrála Nitrianska heligónka, Notový Danny i kapela Rever. Vyvrcholením prvého večera boli české a slovenské hity, ukončené najslávnejšími piesňami Karola Duchoňa v podaní kapely Ludo Kuruc Band. V nedeľu sa o zábavu postarali hudobné zoskupenia Nová stopa a Kuštárovci. Klokočinský jarmok

uzavrela veľká letná párty so skupinou Polemic. Zdroj: vlastný text kronikárky z podkladov

775. výročie udelenia mestských výsad mestu Nitra

Nitrania si v sobotu 2. septembra pripomenuli 775. výročie udelenia mestských výsad, vďaka ktorým Nitra získala status slobodného kráľovského mesta. Pri tejto príležitosti sa Na Vášku konalo podujatie Kráľovská Nitra, kde na návštevníkov čakal celodenný program s rekonštrukciou dobového trhu a stredovekého života v meste. Súčasťou podujatia bola dopoludňajšia interaktívna dielňa Čaro tradičných bábok i prehliadka Kostola sv. Michala na Vášku. Divadelno-šermiarske vystúpenie dobovej skupiny Exheredis s názvom Stredoveké zbrane sa začala na pravé poludnie. O hodinu neskôr si návštevníci mohli pozrieť etudu Boží súd v podaní skupiny historického šermu Bojník. Dobová skupina Exheredis predviedla prezentáciu stredovekého boja. Súčasťou podujatia bol historický sprievod, ktorý prišiel Na Vášok krátko popoludní a následne sa konalo symbolické odovzdanie mestských výsad. Neskôr riaditeľ Štátneho archívu v Nitre Peter Keresteš rozprával o erbe mesta Nitry a mestských výsadách. Súčasťou osláv bol aj dobový tábor, prezentácia výzbroje, tvorenie s hrnčiarom, drevený kolotoč i sokoliari. Zdroj: nitra.sk

Výstava o štátnej identite

V rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva otvorili v utorok 5. septembra v Synagóge v Nitre výstavu pod názvom Slovensko v štátnej symbolike, ktorá dokumentovala pôvod a vývoj štátnych symbolov Slovenskej republiky od najstarších čias do súčasnosti. Do 11. októbra mali

návštevníci možnosť vidieť viac ako 800 vzácných, na Slovensku po prvýkrát vystavovaných obrazových a textových exponátov, vyobrazení heraldických archívnych dokumentov a muzeálnych prameňov viažucich sa k našej štátnej symbolike. Na otvorení výstavy sa zúčastnili autor výstavy Ladislav Vrtel, riaditeľ Štátneho archívu v Nitre Peter Keresteš, delegácia Ministerstva vnútra SR, zástupcovia mesta, tiež odborná i laická verejnosť. Výstavu pripravilo Ministerstvo vnútra SR a Štátny archív v Bratislave pri príležitosti 30. výročia prijatia Ústavy SR. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Veľká cena Slovenska v pomalom fajčení fajky

V Kultúrnom centre Zobor v Nitre sa 9. septembra konala netradičná súťaž – Veľká cena Slovenska v pomalom fajčení fajky. V súťaži mali šancu na výhru tí súťažiaci, ktorí fajčili fajku čo najdlhšie a bez opätovného zapálenia. Každý účastník mohol pri fajčení použiť rovnaké množstvo tabaku, podobnú fajku a rovnakú manipuláciu s fajkou. Do súťaže sa mohli prihlásiť iba osoby staršie ako 18 rokov. Súťaž sa konala pri príležitosti 20. výročia fungovania Pipe Clubu Nitra a jej súčasťou bol aj galavečer, výstava fajok a príslušenstva, hudobné vystúpenia a ďalší kultúrny program. Zdroj: Televízne noviny RTVS

Campana fest

Obrovské ruské koleso na Svätoplukovom námestí bolo súčasťou unikátneho multižánrového festivalu Campana fest, ktorý sa v centre Nitry konal 8. a 9. septembra. Jeho neodmysliteľnou súčasťou bol rozšafný sprievod, ktorý podvečer prešiel po pešej zóne. Campana fest ponúkol bohatý dvojdňový program v centre Nitry. Organizátorom podujatia bola Campana Batucada. Zdroj: Turistické informačné centrum

Ústavy na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody v Nitre

Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Nitre je situovaný v centre mesta Nitry na Cintorínskej ulici (v susedstve krajského súdu). K 31. decembru 2023 mal kapacitu 407 miest, čo predstavovalo 253 miest pre obvinených vo výkone väzby, 91 miest pre odsúdených mužov zaradených do minimálneho stupňa stráženia a 63 žien zaradených do všetkých stupňov stráženia. Organizačnou súčasťou ústavu bolo účelové zariadenie ZVJS (Inštitút vzdelávania ZVJS).

V Nitre na Vašinovej ulici na sídlisku Chrenová je Ústav na výkon trestu odňatia slobody (v SR existujú takéto ústavy v mestách Banská Bystrica-Kráľová, Dubnica nad Váhom, Hrnčiarovce nad Parnou, Košice-Šaca, Levoča, Ružomberok, Sučany, Trenčín a Želiezovce). Tento Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová mal k 31. decembru 2023 kapacitu 349 miest pre odsúdené ženy zaradené vo všetkých stupňoch stráženia a pre mladistvé odsúdené.

V roku 2023 bola dokončená modernizácia administratívnej budovy ÚVV a ÚVTOS Nitra. Cieľom bolo dosiahnuť komplexné riešenie energetickej hospodárnosti administratívnej budovy, zabezpečiť energetickú efektívnosť budovy pri jej užívaní a zníženie energetickej náročnosti. Uvedený cieľ bol dosiahnutý formou zlepšenia tepelno-technických vlastností stavebných materiálov, zlepšenia kvality obalových konštrukcií inštalovaním solárnych systémov, modernizáciou inštalovaných systémov vetrania, chladenia a osvetlenia v budove. Zdroj: www.zvjs.sk, Ročenka zboru väzenskej a justičnej stráže za rok 2023

3.1 Referendum

Na základe petície občanov prijatej 24. augusta 2022 prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová vyhlásila referendum a deň konania referenda určila na sobotu 21. januára 2023. Referendová otázka znela: „Súhlasíte s tým, že predčasné skončenie volebného obdobia Národnej rady Slovenskej republiky je možné ukončiť referendom alebo uznesením Národnej rady Slovenskej republiky, a to zmenou Ústavy Slovenskej republiky?“

Všetky volebné miestnosti v Nitre sa v sobotu 21. januára otvorili o 7. hodine. Policajti priebežne počas celého dňa monitorovali situáciu v jednotlivých okrskoch, no priebeh

referenda bol pokojný a zasahovať nemuseli. Ani volebné komisie, zriadené pre referendum, nezaznamenali žiadne problémy. V Nitre sa v referende mohlo vyjadriť 63 585 oprávnených voličov. Zriadených bolo 72 volebných okrskov. Jeden okrsk zriadili na okresnom úrade a ten bol určený pre ľudí s ochorením COVID-19. Chorí mohli požiadať o prenosnú schránku a ich hlasy boli spočítané v tomto okrsku. O voľbu zo zahraničia požiadalo šesť ľudí, mesto vydalo 416 hlasovacích preukazov.

Vo volebnom okrsku č. 17 zriadenom v priestoroch ZŠ Cabajská členovia okrskovej volebnej komisie oslávili sobotňajší Medzinárodný deň objímania. Volička ešte pred hlasovaním pripomenula členom komisie, že 21. január je dňom objímania a všetkých prítomných aj hneď vyobjímala. Spestrením pre volebnú okrskovú komisiu v 19. okrsku v Nitre bola volička, ktorú sprevádzal 19-mesačný papagáj Charlie.

Záujem voličov o referendum bol nízky. V Nitre sa na referende zúčastnilo 28,38 % registrovaných voličov, čo predstavovalo účasť 18 017 voličov. Z nich 97,42 percent sa vyjadrilo ÁNO a 1,37 % zakrúžkovalo odpoveď NIE. Referendum nebolo platné, pretože sa na ňom nezúčastnila nadpolovičná časť voličov. K referendovým urnám prišlo na celom Slovensku len 27,25 % oprávnených voličov. V Nitrianskom kraji dosiahla účasť 27,17 %, keď sa na referende zúčastnilo 150 714 voličov z celkového počtu 554 621. Zdroj: statistics.sk, aktuality.sk

3.2 Predčasné voľby do Národnej rady SR

Predčasné voľby do Národnej rady SR sa konali v sobotu 30. septembra. Volebná kampaň sa začala 9. júna, skončila sa 48 hodín pred dňom konania volieb. Volebné miestnosti sa otvorili o 7. hodine a zatvorili sa o 22. hodine. Voliči mohli vložiť do obálky hlasovací lístok bez úprav, no mohli tiež zakrúžkovať preferovaných kandidátov na listine vybranej politickej strany či hnutia. Najviac mohli urobiť 4 preferenčné krúžky. Pri vstupe do volebnej miestnosti sa každý volič musel preukázať občianskym preukazom a podpísať sa do zoznamu voličov k svojmu menu. Až potom mu okrsková volebná komisia vydala hlasovacie lístky a prázdnu opečiatkovanú obálku. Každý volič sa musel následne odobrať do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov, za tzv. plentu. Hlasovanie prebiehalo spôsobom, že volič si vybral jeden hlasovací lístok toho

kandidujúceho subjektu, ktorému sa rozhodol odovzdať svoj hlas. Ak volič zakrúžkoval viac ako štyroch kandidátov, hlas sa politickému subjektu počítal, ale na prednostné hlasy sa neprihliadalo. Po úprave lístka ho volič vložil do obálky, ktorú následne vhodil do volebnej schránky. Ak sa volič pri úprave hlasovacieho lístka pomýlil, musel všetky hlasovacie lístky vrátiť volebnej komisii, prípadne ich pretrhnutím zlikvidovať a komisia mu vydala nové hlasovacie lístky. Počas týchto volieb sa zvýšil počet volebných okrskov, keď namiesto obvyklých 71 bolo 72 okrskov. Dôvodom bol vyšší počet obyvateľov v Nitre-Janíkovciach. Zdroj: nitra.sk

Výsledky volieb v Nitre

Najviac voličov v Nitre hlasovalo za stranu SMER - SD, vo voľbách jej dalo hlas 11 356 občanov, čo predstavovalo 25,46 %. Na druhom mieste skončila strana Progresívne Slovensko (PS) s 22,19 %, s 9894 hlasov a na treťom mieste strana HLAS - SD so ziskom 15,55 % a s počtom 6936 hlasov.

Desať najúspešnejších strán v Nitre v parlamentných voľbách 2023

Politická strana	Počet hlasov	Počet hlasov (%)
SMER - SD	11356	25,46
PS	9894	22,19
HLAS - SD	6936	15,55
SaS	3696	8,29
OĽANO A PRIATELIA	2820	6,32
KDH	2347	5,26
SNS	2241	5,03
REPUBLIKA	1949	4,37
Demokrati	1592	3,57
SME RODINA	788	1,77

Zvolení kandidáti z Nitry do Národnej rady Slovenskej republiky:

Meno poslanca	názov strany	počet hlasov
Tibor Gašpar	SMER – sociálna demokracia	132 119
Ján Richter	SMER – sociálna demokracia	10 161
Marcela Čavojová	SMER – sociálna demokracia	3 121
Martin Nemky	SMER – sociálna demokracia	1 897
Anton Stredák	SMER – sociálna demokracia	1 226

Novozvoleným poslancom a poslankyňou Národnej rady NR SR sa stali aj Branislav Becík (Hlas - Sociálna demokracia), ktorý zároveň pôsobil ako predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja, a Martina Holečková (KDH), ktorá zároveň pôsobila aj ako podpredsedníčka Nitrianskeho samosprávneho kraja. Rozhodla sa súčasne pôsobiť vo funkcii podpredsedníčky kraja a zároveň poslankyne parlamentu. V okrese Nitra sa na predčasných parlamentných voľbách zúčastnilo 95 961 voličov. Účasť dosiahla takmer 72 %. Najviac hlasov vo väčšine obcí získala strana Smer - SD. Celkovo stranu Smer - SD v okrese Nitra volilo 26 245 voličov (26,76 %). Strana Progresívne Slovensko (PS) získala v okrese Nitra 17 275 hlasov (18,21 %). Tretí najvyšší počet hlasov v okrese získala strana Hlas - SD, ktorú volilo 15 501 ľudí (16,34 %). V Nitrianskom kraji strana Smer - SD získala 25,31 %, Progresívne Slovensko (PS) a HLAS - SD mali nad 14 %, OĽaNO a priatelia 7,47 %. Výrazne uspela strana Szovetség (13,9 %). V rámci celoslovenských výsledkov v predčasných parlamentných voľbách bola volebná účasť 71,7 %.

Voľby vyhrala strana Smer - SD, keď v rámci republiky získala 22,94 % hlasov. Druhé bolo Progresívne Slovensko (PS) so ziskom 17,96 %, tretie miesto patrilo strane Hlas – SD so ziskom 14,7 % hlasov. Do Národnej rady SR sa dostali aj OĽaNO a priatelia (8,89 %), KDH so ziskom (6,82 %), SaS (6,32 %) a SNS (5,62 %).

4. Bezpečnostné a záchranné zložky

Najviac požiarov v Starom meste

Hasičský a záchranný zbor zaevidoval v roku 2023 v Nitre celkovo 86 požiarov, pri ktorých vznikla škoda za viac ako 3,8 milióna eur, zahynul jeden človek a zranili sa dvaja ľudia. Vďaka rýchlemu zásahu hasičov sa podarilo uchrániť hodnoty za viac ako 13 miliónov eur. Najväčší podiel na celkových škodách mal požiar polyfunkčného domu Polygon, ku ktorému došlo počas novoročných osláv 1. januára 2023. V tomto prípade bola škoda vyčíslená na 3,5 milióna eur. Najčastejšou príčinou požiarov bolo v 23 prípadoch úmyselné zapálenie neznámou osobou, najviac požiarov v roku 2023 vypuklo v máji a najmenej v novembri. Hasiči najčastejšie zasahovali v Starom meste, kde horelo 43-krát. Zdroj: riaditeľ Okresného riaditeľstva HaZZ v Nitre Oto Mišún a správa Okresného riaditeľstva HaZZ v Nitre

Najväčšia kriminalita na Mostnej ulici

V roku 2023 riešila polícia v Nitre takmer 1270 trestných vecí. Policajti sa zaoberali predovšetkým majetkovou a ekonomickou trestnou činnosťou. Okrem krádeží šlo o vlámania, podvody i daňové trestné činy. Policajný zbor SR riešil aj desiatky násilných trestných činov, ku ktorým dochádzalo najčastejšie na Mostnej a Kmeťkovej ulici, kde sa nachádza najviac zábavných podnikov. Ich objasňovanie a dokumentovanie uľahčil kamerový systém mestskej polície. Polícia v roku 2023 evidovala v tejto lokalite 25 násilných trestných činov. Na tomto mieste došlo k jednej vražde, ktorú sa podarilo objasniť. Z deviatich lúpeží bolo objasnených sedem. Nitrianskym policajtom sa podarilo objasniť aj všetky tri znásilnenia, ktoré boli v roku 2023 ohlásené. Zdroj: nitra.sk

Mestská polícia zistila viac ako 14-tisíc priestupkov

Mestská polícia v Nitre v roku 2023 vykonala celkovo 5 807 zákrokov. Príslušníci MsP v rámci svojej hliadkovej činnosti zistili 14 051 priestupkov, väčšina z nich sa týkala parkovania. Dôvodom tohto stavu bola predovšetkým zvýšená intenzita dopravy v meste, spôsobená celkovým nárastom počtu vozidiel. Celková suma za uložené sankcie bola v roku 2023 vo výške 206 405 eur. Priestupky v oblasti parkovania sa prejavili aj vo zvýšenom počte prípadov použitia donucovacích prostriedkov. Technický prostriedok na

zabránenie odjazdu motorového vozidla, takzvaná 'papuča', bol použitý v 5 305 prípadoch, v 11 prípadoch boli použité miernejšie formy donucovacích prostriedkov.

Zdroj: správa MsP na rokovaní MsZ

5. Výstavba a rozvoj mesta

Mesto Nitra preinvestovalo v roku 2023 rekordných 28,5 milióna eur

Rok 2023 bol z hľadiska investícií pre Nitru rekordný vďaka tomu, že mesto bolo mimoriadne úspešné pri čerpaní európskych peňazí. Na investície išlo takmer 28,5 milióna eur, čo predstavovalo najvyššie kapitálové výdavky mesta za posledné roky. V porovnaní s rokom 2022 sa pohybovali výdavky na investície okolo 8 miliónov eur. V predchádzajúcom období bol na investície mimoriadne bohatý rok 2018 s objemom necelých 16,5 milióna eur. Ani ten sa nepriblížil k hodnote investícií v roku 2023. Mesto Nitra investovalo do výstavby cyklistickej infraštruktúry, rekonštrukcie komunikácií a parkovísk, vnútroblokov a revitalizácie viacerých detských ihrísk. Investície šli aj do športovísk, školských projektov a ďalších oblastí. Realizovali sa projekty rôzneho rozsahu. K veľkým projektom patrili investície do mestskej zelene. Mesto v rámci nich revitalizovalo všetky veľké parky i viaceré menšie plochy v obytných zónach – Borinu, Brezový háj, Nový park a hradný kopec. Vlajkovým projektom za takmer 6 miliónov eur bol Starý park. Mestu pomohli špičkoví architekti vrátiť park späť k jeho pôvodnej podobe a 'usadeniny' z čias komunizmu a 90. rokov 20. storočia sa podarilo dostať preč. Výsledkom bol krásny scelený moderný park. K veľkým investíciám patrilo Kreatívne centrum, na ktoré získali 15,5 milióna eur. V rámci projektu boli na Martinskom vrchu zrekonštruované štyri budovy a v centre mesta rekonštruovali vzácnu budovu kina Palace. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcia kuchyne ZŠ na Škultétyho ulici

Začiatkom januára mesto Nitra ukončilo rozsiahlu rekonštrukciu kuchyne v Základnej škole Škultétyho. Prvé obedy v kuchyni navarili už po zimných prázdninách. Celkové náklady na rekonštrukciu presiahli sumu 500-tisíc eur. Z pôvodnej kuchyne zostali iba obvodové steny. Kuchyňa, ako aj vzduchotechnika boli v zanedbanom stave. V kuchyni

vymenili podlahy, obklady a elektroinštaláciu. Realizovali sa aj ďalšie povrchové úpravy. V priestoroch kuchyne pribudli dva výťahy na riady a na kuchynský odpad. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcia vnútrobloku na Wilsonovom nábreží

Vo štvrtok 5. januára ukončilo mesto Nitra tretiu etapu opravy cesty vo vnútrobloku na Wilsonovom nábreží. Celkové náklady na poslednú časť rekonštrukcie presiahli sumu 45-tisíc eur. Oprava cesty i komunikácie na ulici Za Ferenitkou sa začala ešte v letných mesiacoch 2022. Išlo o prvú a druhú etapu prác, keď sa pracovalo na cestách kolmých na Wilsonovo nábrežie a na ich prepojeniach. V ďalšej fáze sa upravil pôvodný terén a nahradilo sa staré podložie cesty novou vrstvou štrkodrviny a asfaltového betónu. Pribudli tiež nové obrubníky a upravené kanalizačné poklopy. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Staré divadlo ukončilo rekonštrukciu svojej budovy

V piatok 13. januára sa Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre po troch rokoch rekonštrukcie vrátilo do svojej budovy na Ulici 7. pešieho pluku v Nitre. Stavebné úpravy budovy sa začali 1. apríla 2020. Boli zrealizované rozvody vody, kanalizácie, elektroinštalácie, odvodu dymu a vzduchotechniky a osadené nové okná. Vzhľadom na šírenie ochorenia COVID-19 zhotoviteľ 5. októbra 2020 z dôvodu nariadenia vlády stavebné práce prerušil. Začiatkom apríla 2020 sa divadlo presťahovalo do náhradných priestorov, ktoré našlo v Kultúrnom dome v Močenku. Administratíva divadla sa presťahovala do priestorov

bývanej zubnej ambulancie Strednej odbornej školy na Cabajskej ulici, kompletne dekorácie divadla boli umiestnené v Kráľovej nad Váhom. Divadlo znášalo všetky náklady na sťahovanie a prenájmy. Zvýšené náklady na dochádzanie do práce si herci hradili z vlastných zdrojov. Celková cena stavebných prác bola vysúťážená v procese verejného obstarávania vo výške 1 147 145 eur s DPH. Finančné prostriedky určené na realizáciu stavby boli v procese realizácie zvýšené o 9,7 %, čo predstavovalo sumu 111-tisíc eur. Keďže išlo o komplikovanú rekonštrukciu národnej kultúrnej pamiatky, prišlo v procese realizácie k úprave projektu a nutnosti vykonania prác, ktoré neboli zahrnuté v rozpočte a projektovej dokumentácii. Zdroj: teraz.sk

Mesto pripravovalo ďalšiu rekonštrukciu mestskej tržnice

Dňa 18. januára mesto Nitra informovalo, že pripravuje ďalšie etapy obnovy mestskej tržnice. Vďaka dotácii z programu Obnovme si svoj dom boli vypracované nové projektové dokumentácie na rekonštrukciu tohto pamiatkovo chráneného objektu. Mesto pri rekonštrukcii už dlhšie pracovalo na obnove a výmene okien, na objekte prebehli aj konštrukčné a klampiarske práce. V rámci ďalšej etapy obnovy mestskej tržnice sa podarilo vypracovať prípravnú projektovú dokumentáciu k obnove fasády a tiež projektovú dokumentáciu realizačného projektu vlhkostnej sanácie budovy. Nitrianska mestská tržnica je národnou kultúrnou pamiatkou s prioritným stupňom ochrany. Postavená bola podľa projektu J. Lyku v rokoch 1889 – 1890. Nachádzali sa tam vojenské kasárne pre 60. prápor domobrany. V roku 1930 bol priestor kasární upravený na nové mestské trhovisko. Plánovaná rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky vyzdvihne jej historickú hodnotu, má rozšíriť tržnicu aj o kultúrnu, spoločenskú a komunitnú funkciu, prípadne doplní gastrozónu i sedenie na nádvorí. Zdroj: teraz

Samospráva Nitry rozbehla viaceré investície

Mesto Nitra začalo po zimnej stavebnej uzávere pracovať na viacerých investičných akciách. Po 15. marci pokračovalo v začatých stavebných prácach – v revitalizácii mestského lesu Borina, v obnove Starého parku, Nového parku i Brezového hája. V priebehu niekoľkých týždňov bolo odovzdané stavenisko firme, ktorá začala stavať podjazd pod Univerzitným mostom, aby sa prepojili cyklistické trasy na nábreží rieky Nitra. Pokračovalo sa aj v rekonštrukcii pešej lávky nad železnicou, v prácach na cyklotrase Mlynárce – Diely – Klokočina a v revitalizácii hradného kopca. V rámci nových

investícií chcela radnica vybudovať workoutové ihrisko v Párovských Hájoch, parkovisko na Bazovského ulici, začalo s rekonštrukciou chodníka na Mostnej ulici i mosta na ulici Medzi vodami a ďalších komunikácií v meste. Tento rok mesto rekonštruovalo aj sedem detských ihrísk. Zdroj: nitra.sk

Začala sa výstavba podjazdu pre cyklistov pod Univerzitným mostom

Mesto Nitra začalo s výstavbou podjazdu pod Univerzitným mostom. Stavenisko odovzdalo zhotoviteľovi prác vo štvrtok 16. marca. Dva úseky cyklotrasy, jeden na strane Univerzity Konštantína Filozofa a druhý na strane Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, boli dočasne uzatvorené,

v lokalite pribudne oplotenie. Mesto avizovalo, že nový podjazd pod Univerzitným mostom sa stane dôležitým bodom infraštruktúry. Zhotoviteľom 155 metrov dlhého úseku bola firma Eurovia SK, ktorá avizovala, že dielo zrealizuje za 822 771 eura s DPH. Samospráva mesta Nitry získala na realizáciu projektu viac ako 620-tisíc eur z Integrovaného regionálneho operačného programu. Zdroj: nitra.sk

Výstavba novej cyklotrasy Mlynárce – Diely – Klokočina

Od 7. marca sa začalo s výstavbou novej cyklotrasy, ktorá prepojila mestskú časť Mlynárce so sídliskami Diely a Klokočina. Cyklotrasa pozostávala z 9 úsekov. Začala sa na Dubíkovej ulici v Mlynárčiach a skončila na križovatke Hviezdoslavova a Kmeťova. Súčasťou cyklistického prepojenia bolo nové železničné priecestie pre chodcov a cyklistov, ktoré zrealizovali pri cintoríne v Mlynárčiach. Rozšírené boli priechody pre chodcov, ktoré vybudovali ako bezbariérové vrátane dlažby pre nevidiacich. Projekt v hodnote viac ako 1 268 000 eur realizovali vďaka dotácii z Integrovaného regionálneho

operačného programu, z ktorého financovali 95 %. Mesto sa podieľalo spolufinancovaním 5 %. Zdroj: nitra.sk

Dokončila sa rekonštrukcia Sadovej ulice

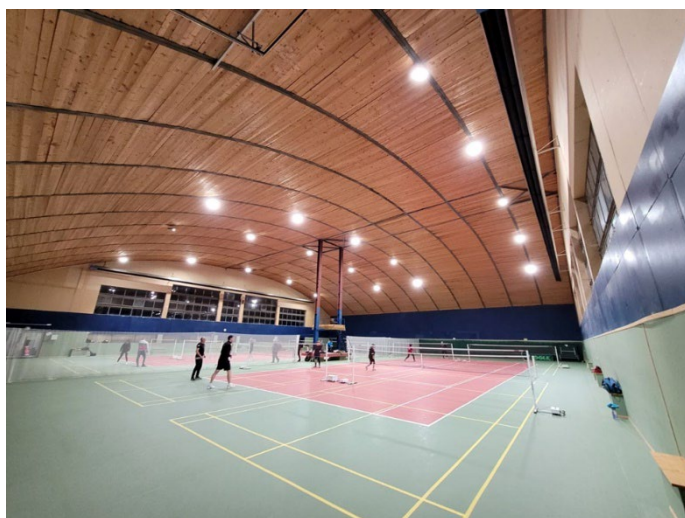
V stredu 22. marca mesto oznámilo ukončenie rekonštrukcie Sadovej ulice, ktorej oprava sa začala ešte v novembri 2022. Na Sadovej sa realizovala úplne nová dvojpruhová obojsmerná prístupová cesta s bezbariérovými chodníkmi, rozvodmi verejného osvetlenia vrátane štyroch svietidiel a výstavba časti dažďovej kanalizácie. Cena prác bola vyčíslená na 211 170 eur s DPH a hradená bola z rozpočtu mesta Nitra. Zdroj: nitra.sk

Revitalizácia Mostnej ulice

V pondelok 20. marca sa začala 1. etapa rekonštrukcie chodníka na rohu Kmeťkovej a Mostnej po vjazd do Ferenitky (vrátane). Na tomto úseku pribudlo 290 m² novej veľkoformátovej žulovej dlažby, ktorá nahradila pôvodný zničený asfalt. Chodník na Mostnej oživil nový pás zelene, ktorý nadviazal na existujúcu aleju okrasných hrušiek na Mostnej. Vysadených tu bolo šesť nových okrasných hrušiek *Pyrus calleryana* Chanticleer. Okolie dozdobili trvalky v podraсте stromov, cibul'oviny a nový trávnik. Cena rekonštrukcie bola 125-tisíc eur bez DPH a bola hradená z rozpočtu mesta Nitra. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcia tenisovej haly na Chrenovej

Tenisovú halu na sídlisku Chrenová začalo mesto Nitra opravovať na jeseň 2020. Zatekajúca strecha znehodnocovala nový povrch kurtov a ohrozovala návštevníkov. Strecha preto prešla rekonštrukciou z vonkajšej strany. Pod touto strechou sa nachádzalo 8 bedmintonových kurtov, resp. 2 tenisové. Z dôvodu rekonštrukcie bola tenisová hala od

1. apríla pre verejnosť zatvorená. Po oprave strechy prišlo na rad zateplenie. Práce na oprave strechy z vnútornej strany haly sa začali 1. apríla. V tenisovej hale zateplili strechu, namontovali novú vzduchotechniku s rekuperáciou, pribudol nový drevený podhl'ad. Celková suma za rekonštrukciu bola 463 200 eur, pričom 60 % bolo hrađených zo Štátneho fondu na podporu športu, 40 % z rozpočtu mesta Nitry. Mesto týmto pokračovalo v zlepšovaní podmienok pre tenistov a bedmintonistov. Zdroj: nitra.sk

Na sídlisku Klokočina pribudli parkovacie miesta

Na nitrianskom sídlisku Klokočina pribudlo 37 nových parkovacích miest. Zhotoviteľ stavby začal na Bazovského ulici s výkopovými prácami. Výstavba trvala 75 dní do júna. V rámci výstavby nových parkovacích miest pribudlo 32 šikmých a päť pozdĺžnych miest. Stromy v okolí budúcich

parkovacích miest zostali zachované, mesto zabezpečilo iba nevyhnutné orezy stromov. Celková cena investície bola vyčíslená na 115 015 eur s DPH. Zdroj: nitra.sk

Revitalizácia Starého parku na Sihoti

Starý park prechádza najväčšou obnovou vo svojej 150-ročnej histórii. Vysúťažená firma vybúrala chodníky a pracujú na novom trasovaní. Riešia aj osvetlenie a začali s prácami na opornom múre pri jazierku. Ďalšia vysúťažená firma začala s prácami na tlakovej kanalizácii. Práce boli hotové do konca roka. Na revitalizáciu Starého parku mesto získalo vyše 5,7 milióna eur z eurofondov. Starý park zahŕňal územie od kúpaliska smerom k žabej fontáne až po pešiu lávku cez rieku Nitra. Pribudli vynovené detské ihriská doplnené o inkluzívne prvky, nová bohatšia výsadba, workout prvky pre seniorov, zrevitalizované chodníky z prírodných materiálov, pikniková lúka s miestami na grilovanie, vyhliadkové mólo nad zvieracou oborou, nové osvetlenie a lavičky a opravená žabia fontána. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcia mosta v Nitre-Dolných Krškanoch

Most ku kompostárni v Dolných Krškanoch, na križovatke ulíc K rieke a Medzi vodami, bol od piatku 21. apríla do nedele 23. apríla z dôvodu rekonštrukčných prác a povrchovej úpravy mosta uzatvorený. Premostenie bolo tvorené drevenými doskami, ktoré spôsobovali hluk pri prejazde áut cez most, na čo sa opakovane sťažovali obyvatelia Dolných Krškán. Most bol od pondelka 24. apríla opäť prístupný. Zdroj: nitra.sk

Začala sa revitalizácia hradného kopca

Mesto Nitra začalo koncom apríla s revitalizáciou hradného kopca. Vysúťažená firma v prvej fáze prác vyčistila zelený porast a odstránila invázne, suché a polámané dreviny. Pribudlo nové vonkajšie osvetlenie chodníkov. Chodník od mestského parku po reštauráciu na hradnom kopci z dôvodu rekonštrukcie uzavreli. Práce boli ukončené do konca októbra. Súčasťou revitalizačných prác bola obnova chodníkov, spájajúcich horný a dolný vstup do hradu. Tie boli naposledy opravované v roku 2016. Rekonštrukciu podstúpilo aj schodisko, mostík a chodník pod hradnou skalou. Celková dĺžka opravovaných chodníkov predstavovala 690 metrov.

Pod skalný previs inštalovali odpočinkovú drevenú terasu s lavičkami. Pod severozápadnými hradbami pribudla ďalšia terasa s lavičkami a pod hradbou severného bastiónu zrekonštruovali vyhliadku. Bránka v mieste bočného vstupu do hradu bola

nahradená turniketom, ako je to pri vstupe od mestského parku. Po ukončení stavebných prác vysadili novú zeleň.

Revitalizáciu hradného kopca hradilo mesto zo zdrojov Európskej únie. Výška oprávnených nákladov bola pôvodne vyčíslená na zhruba 800-tisíc eur. V roku 2022 magistrátu doručili rozhodnutie o schválení nenávratného finančného príspevku vo výške 762 564 eura. Radnica spustila verejné obstarávanie na dodávateľa prác. Výsledkom bola zmluva o dielo vo výške 719 973 eura s DPH. Zhotoviteľ však v súčasnosti nedokázal garantovať ceny, ktoré v stavebníctve stúpili. Predložil upravený rozpočet projektu v hodnote 827 909 eura, čo je viac o 107 935 eura. Podpísanie dodatku o zvýšení ceny za revitalizáciu hradného kopca na svojom februárovom rokovaní schválilo nitrianske mestské zastupiteľstvo. Mesto uvažovalo požiadať o dodatočný príspevok zo zdrojov EÚ, ktorý môže znamenať prefinancovanie uzatvoreného dodatku. Zrevitalizovaný hradný kopec odovzdali do užívania 15. januára 2024. Zdroj: teraz.sk

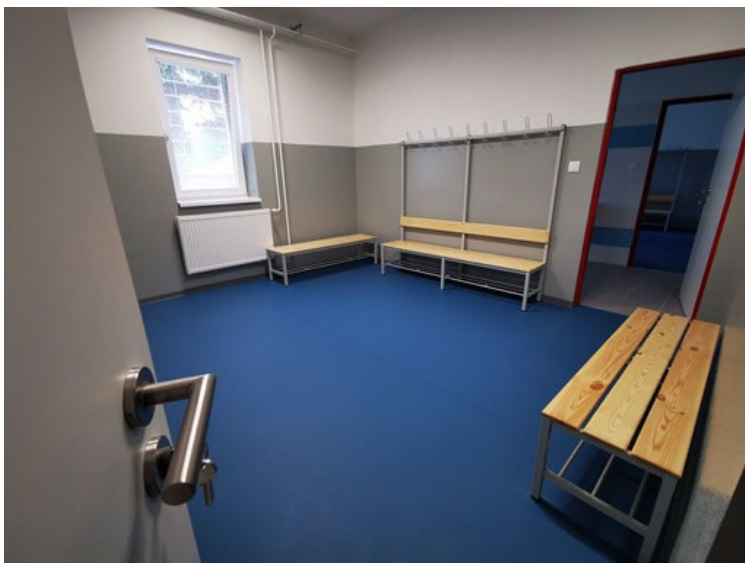
Pokračovala obnova bývalého kina Palace

Mesto Nitra v mesiaci máj pokračovalo v rekonštrukcii bývalého kina Palace, ktoré bude súčasťou Kreatívneho centra. Rekonštrukcia budovy sa začala na jeseň 2022. Celkové náklady dosiahnu približne 2,7 milióna eur, 95 percent z nich je hradených z európskych fondov. Po zaliatí platne tu už boli priečky zadbenné doskami. V niektorých

miestnostiach boli osekané steny, pretože vykazovali veľké nerovnosti. V prvom nadzemnom podlaží prebiehali práce s armovaním, na pláne sú výkopové práce na nové prípojky a sanácia základov budovy. V rámci rekonštrukcie sa počítalo s úplným návratom k pôvodnému vzhľadu budovy navrhutej architektom Friedrichom Weinwurmom. Opätovne sa pripravuje odkrytie vonkajšej terasy. Vznikne otvorený parter, vďaka čomu bude kino Palace priamo komunikovať s pešou zónou. V hlavnej sále vznikne multifunkčný priestor, takzvaný black box, ktorý bude možné flexibilne meniť podľa požiadaviek konkrétneho podujatia. Technická infraštruktúra bude pod úrovňou sály, kde bude aj zázemie pre účinkujúcich. Zdroj: nitra.sk

Do užívania odovzdali zrekonštruovanú budovu ČFK Čermáň

Po niekoľkomesačných prácach mesto Nitra v utorok 16. mája odovzdalo do užívania zrekonštruovanú budovu Čermánskeho futbalového klubu (ČFK). Celkové náklady dosiahli takmer 380-tisíc eur. Z tejto sumy mesto získalo 214 344 eur z Fondu na podporu športu, zvyšnú časť uhradilo z vlastného rozpočtu. Práce boli zamerané najmä na obnovu a modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu okien a zateplenie celého objektu. Novou dispozíciou sa vytvorili nové šatne, sprchy a toalety. Samozrejmosťou bolo prispôbenie týchto priestorov pre imobilných športovcov. Rekonštrukcia zahŕňala aj nové rozvody elektriny, bleskozvodu, rozvody vody a kanalizácie, nové rozvody kúrenia a radiátory. Súčasťou prác bola aj oprava splaškovej a dažďovej kanalizácie a montáž dvoch nových kotlov ústredného kúrenia. Zdroj: nitra.sk

Ukončenie revitalizácie vnútrobloku na Wilsonovom nábreží

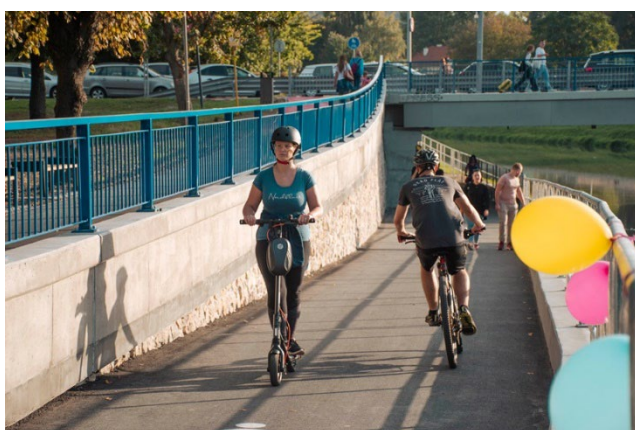
Mesto Nitra ukončilo v októbri revitalizáciu vnútrobloku medzi Wilsonovým nábrežím a ulicou Za Ferenitkou. Práce na projekte v celkovej hodnote viac ako 150-tisíc eur sa začali ešte v priebehu leta. V rámci revitalizácie sa vyčistili verejné priestory, odstránili sa staré záhony a nevhodná výsadba. Zároveň prebehlo ošetrenie zelene, vysadili sa nové dreviny, záhony a trávnik. Rozšírená bola sieť chodníkov. Na obnovu bola použitá kamenná dlažba zo Starého parku. Súčasťou projektu bolo odstránenie starých herných prvkov z detského ihriska. Tie, ktoré nespĺňali bezpečnostné normy, nahradilo nové oplotené detské ihrisko vrátane nových herných prvkov a lavičiek. Pribudla veľká multifunkčná zostava so šmýkačkami, hojdačkami a kolotočom. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Rekonštrukcia siedmich detských ihrísk

V roku 2023 mesto Nitra kompletne obnovilo sedem ihrísk na uliciach Janka Kráľa, Tokajskej, Dlhej, Bajkalskej, Hollého, Novomeského a Hlbokej. Na Hollého ulici vzniklo ihrisko Kvetinka, ktoré určili najmenším deťom. Z pôvodného ihriska zostala len hojdačka. Deti tu po novom našli pieskovisko so stolíkom na hranie, šmýkačku, trampolínu, inkluzívny kolotoč a dva piknikové stoly. Dve nové detské ihriská pribudli na sídlisku Chrenová. Jedno vo veľkom vnútrobloku na Dlhej ulici, kde sa vymenili pôvodné kovové prvky za drevené s dopadovou plochou z gumy, deti tu našli aj didaktickú inkluzívnu tabuľu. Druhé ihrisko je na Bajkalskej ulici, kde prebehla generačná výmena prvkov, ktorá priniesla novú drevenú multifunkčnú zostavu cvrček. Pribudli kladiny, lezecká zostava a hojdačky. Nové ihrisko je aj na Párovciach. Nachádza sa medzi ulicami Janka Kráľa a Štúrovou. Deti tu našli úplne nové herné prvky, pribudla herná zostava so šmýkačkami a sieťovou preliezačkou, multifunkčná zostava na lezenie, inkluzívny prvok na točenie, opravená bola aj staršia hojdačka a rodičov potešili lavičky, na ktoré si môžu sadnúť, kým budú čakať na svoje deti. Na Hlbokej 89 na Čermáni nahradilo pôvodné ihrisko nové. Deti tu našli drevenú multifunkčnú zostavu s dvoma vežami na šmýkanie, kladinu, lezeckú zostavu a pružinovú hojdačku, preklápaciu hojdačku, lavičky a nechýbali odpadkové koše. Na ihrisku na Novomeského ulici č. 17 na sídlisku Klokočina boli pre deti k dispozícii šmýkačka drak, pružinové hojdačky, točidlo, inkluzívny kolotoč, telefóny, pieskovisko so zatienenou plachtou. Okrem bežných hojdačiek tu pribudla aj jedna špeciálna, ktorá je určená na hojdanie rodičov spolu s deťmi. Na Tokajskej ulici na sídlisku

Diely sa deti mohli zabaviť aj vďaka týmto herným prvkom: 20-metrová lanová dráha pre deti od 3 do 15 rokov, dráha na rúčkovanie a šplhanie, preliezačka draka so šmýkačkou, nové hojdačky, hojdačka s pneumatikami, pribudla aj drevená lavička. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Novovybudovaný podjazd pod Univerzitným mostom v Nitre

Nový podjazd pod Univerzitným mostom v Nitre mohli cyklisti využívať od piatku 6. októbra, slávnostne ho otvorili vo štvrtok 12. októbra. V tento deň sa pri podjazde zo strany Univerzity Konštantína Filozofa uskutočnilo slávnostné prestrihávanie pásky, na ktorom sa zúčastnili primátor Marek

Hattas, poslanec Nitrianskeho samosprávneho kraja Henrich Varga, generálny riaditeľ spoločnosti Eurovia SK Peter Tekel' a poslanci mestského zastupiteľstva. Novovybudovaný podjazd v dĺžke 155 metrov vedie popod najfrekventovanejší nitriansky most po ľavom brehu rieky, na strane bližšej k sídlisku Chrenová. Predovšetkým chodcom, cyklistom a korčuliarom umožní bezpečný presun či rekreáciu. Za vybudovanie chodníka mesto Nitra zaplatilo 822-tisíc eur s DPH, z toho viac ako 620-tisíc eur získalo z fondov Európskej únie, konkrétne z Integrovaného regionálneho operačného programu. Zhotoviteľom bola firma Eurovia SK. Zdroj: nitrak.sk

Do užívania odovzdali pešiu lávku nad železnicou

Slávnostné otvorenie pešej lávky nad železnicou, ktorá spája Staré mesto a Čermáň, sa konalo 14. augusta za účasti zástupcov zhotoviteľa a poslancov. Občania sa tešili z opraveného schodiska a prístupových chodníkov, ako aj z nového výťahu. Pešia lávka nad železnicou bola kvôli

rekonštrukcii neprístupná od júla 2022. Do jej obnovy mesto investovalo 760 550 eur s DPH. Súčasťou rekonštrukcie bola okrem výstavby nového výťahu aj oprava schodiska, nová mostovka, osvetlenie i výmena priečnikov a stuženia. Zdroj: teraz.sk

Nový park na Vašinovej ulici

Na Vašinovej ulici v Nitre pribudol koncom októbra nový park. Práce sa začali už v lete, keď tu bola vyčistená zelená plocha a ošetrené dreviny. V rámci revitalizácie zelene boli vysadené nové stromy a kríky. Založili tu nové kvetinové záhony a zasiali trávnik. Pribudlo aj nové pieskovisko, lanová dráha, preliezačky, ihrisko pre petang, betónový stôl na stolný tenis i šachový stôl so šachovnicou. V novom parku pribudla telocvičňa v prírode, nové lavičky, záhradné kreslá, piknikové sedenie, stojany na bicykle i nádoby na odpad. Areál parku čiastočne ohradili pletivom a čiastočne živým plotom. Celkové náklady na revitalizáciu parku predstavovali 93-tisíc eur. Na revitalizáciu mesto získalo nenávratný finančný príspevok vo výške 95 % z oprávnených nákladov, zvyšok mesto hradilo z rozpočtu mesta. Zdroj: nitra.sk

Na sídlisku Diely v Nitre pribudlo nové ihrisko a detské dráhy

Mesto Nitra zrekonštruovalo vnútroblok na uliciach Popradská a Kmeťova na sídlisku Diely. Celkové náklady na revitalizáciu dosiahli takmer 90-tisíc eur. Sumu 63-tisíc eur získala radnica z fondov Európskej únie. V rámci projektu sa vo vnútrobloku vybudovalo

nové workoutové ihrisko. Pribudli tiež rôzne herné prvky, kolobežková i lanová prekážková dráha. V okolí pribudli nové lavičky a tieniace plachty. Súčasťou revitalizácie bola nová zeleň a ďalšie úpravy. Zdroj: nitra.sk

Mlynárce, Diely a Klokočinu prepojila nová cyklotrasa

V decembri boli ukončené práce na novej cyklotrase, ktorá prepojila Mlynárce, Diely a Klokočinu. Poslednou fázou bola výmena koľajníc na železničnom priecestí na Štúrovej ulici ako vyvolaná investícia, kde sa zmenili senzory, ktoré slúžia na prenos signálu, aby sa otvorila a zatvorila závara. Pre chodcov a cyklistov pribudol nový semafor a nové závory, ktoré boli súčasťou novej cyklotrasy. Pôvodný semafor a závory pre autá ostali zachované. Na cyklotrasu mesto získalo vyše milión eur. Z rozpočtu mesta boli na tento projekt schválené financie vo výške 231 970 eur. Okrem 5 % spolufinancovania muselo mesto zaplatiť aj rozdiel medzi verejným obstarávaním a nenávratným finančným príspevkom a práce navyše. Zdroj: Roman Oravec

Mesto Nitra v roku 2023 preinvestovalo rekordnú sumu peňazí

Kapitálové výdavky mesta Nitra dosiahli v roku 2023 rekordných 28 484 270,61 eur. Na tlačovej konferencii o tom informoval primátor mesta Nitra Marek Hattas. Samospráva ich preinvestovala na výstavbu novej lávky pre peších nad železnicou, rekonštrukciu budovy legendárneho Kina Palace, rekonštrukciu štyroch pamiatkovo chránených budov

v bývalých kasárňach pod Zoborom, na revitalizáciu vnútroblokov, výstavbu siedmich detských ihrísk, realizáciu športovísk, cesty a zdieľané cestičiek pre chodcov a cyklistov, sfunkčnené bolo takmer 20 rokov zavreté Kino Palace, vybudovaný bol podjazd pod Univerzitným mostom, vďaka ktorému prejdú bezpečne na bicykloch popod rušnú štvorprúdovku rodičia s deťmi, seniori, bežci či cyklisti. Opravená bola dlhé roky problematická Sadová ulica, kde museli obyvatelia jazdiť doslova po tankondróme. Zrevitalizovaný bol hradný kopec – miesto, ktoré bolo neznáme pre celú jednu generáciu. V roku 2023 ho sprístupnili a objavovať ho môžu nielen tí, ktorí tam nikdy vojsť nemohli, ale aj pamätníci, ktorí si tu môžu oživiť spomienky na mladosť a na obdobie, keď sem chodili na prechádzky. Do konca roka 2023 realizovalo mesto až 17 projektov z eurofondov. Mesto Nitra pripravilo nové projektové dokumentácie na realizácie akcií, ako sú energetická efektívnosť škôlok, ktoré doteraz neboli zateplené, koketovali s otázkou fotovoltaiiky, plánovali pokračovať v projektoch vnútroblokov. Väčšími projektami, na ktorých v roku 2023 zamestnanci mesta pracovali, bola preferencia verejnej dopravy pred individuálnou osobnou dopravou, spevnenie svahov Hangócky a protipovodňové sprietočnenie vodných plôch v parku. Vedúci investičného odboru Jaroslav Jazvinský pripomenul, že mesto sa pri realizácii investícií snaží uchopiť veci tak, aby vyhovelo požiadavkám poslancov, ako aj výborov mestských častí.

Prechod zo zelených na modré projekty v roku 2024 avizoval na tlačovej konferencii vedúci odboru životného prostredia Štefan Lančarič. Podľa jeho slov bude pre tento odbor v roku 2024, aj vzhľadom na klimatickú zmenu, ťažiskovou rekonštrukcia mestských fontán a mikropriestoru v ich okolí, ako sú dlažba, mobiliár, výsadba záhonov a stromov. Tento rok malo mesto pripravené tri projekty, štvrtý bol v príprave u projektanta. V dohl'adnom čase pribudnú kvalitné pobytové priestory pre obyvateľ'ov a návštevníkov mesta v dôstojnom prostredí vo verejnom priestranstve. Zdroj: Facebook mesta Nitra

6. Ekonomický život

Činnosť Nitrianskej regionálnej komory SOPK

V roku 2023 dosiahla Nitrianska regionálna komora Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (NRK SOPK) priaznivé hospodárske výsledky. NRK sa podarilo naplniť jednotlivé zámery programu, ktorý bol orientovaný hlavne na členskú základňu a rozvoj podnikateľských vzťahov. Komora zároveň podporovala vzájomnú spoluprácu medzi firmami v regióne a na Slovensku, orientovala sa na zahraničné vzťahy a medzinárodnú spoluprácu, na oblasť regionálneho rozvoja a spoluprácu s krajskou a miestnou samosprávou, na využívanie štrukturálnych fondov a medzinárodných projektov. NRK SOPK mala sídlo v budove Agroinštitútu na Akademickej ulici v Nitre. V roku 2023 mala 78 členov. Riaditeľom NRK SOPK bol Ing. Miroslav Masarik. Zdroj: sopk.sk

Mestská hromadná doprava – počet prepravených osôb v roku 2023

Mestskú hromadnú dopravu v Nitre a v prilahlých obciach zabezpečovala už druhý rok (od 2022) spoločnosť Transdev Slovensko. Cestovanie autobusom sa pre cestujúcich v Nitre stalo spoľahlivou, rýchlou a lacnejšou alternatívou k individuálnej automobilovej doprave. Nové autobusy boli bezbariérové, nízkopodlažné a klimatizované. Cestovanie bolo bezpečnejšie aj vďaka kamerám umiestneným v interiéri. Autobusy boli vybavené wifi prístupom na internet zadarmo a LCD monitormi. Dôkazom pozitívneho vnímania mestskej autobusovej dopravy boli narastajúce počty cestujúcich. Od nástupu nového dopravcu medziročne stúpol počet prepravených cestujúcich o viac ako 1,7 milióna. V roku 2023 sa autobusmi prepravilo 26,7 miliónov cestujúcich. Mesto Nitra príchodom nového dopravcu získala nielen úplne nový vozový park, ale aj najmodernejší odbavovací systém na Slovensku. To sa odrazilo na počtoch cestujúcich a zakúpených lístkoch. Cestujúci ocenili možnosť jednoduchého nákupu cestovného lístka prostredníctvom dopravnej či platobnej karty, SMS a mobilnej

aplikácie. Predaj cestovných lístkov u vodiča klesol oproti roku 2022 o 23 %. Predaj lístkov iným spôsobom ako u vodiča stúpol o 32 %. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Colný úrad Nitra najlepším colným úradom za rok 2023

Colný úrad v Nitre sa stal najlepším colným úradom na Slovensku za rok 2023. Prezident finančnej správy Jozef Kiss slávnostne ocenil zamestnancov a odovzdal im putovný pohár. Riaditeľ Colného úradu Nitra Tibor Kiac prevzal pohár a diplom z rúk generálneho riaditeľa Milana Jurčinu. Colný úrad Nitra odviedol do štátneho rozpočtu takmer 771 miliónov eur. V tejto sume bol zahrnutý výber dane z pridanej hodnoty (DPH) z dovozu tovaru, clo a zároveň aj spotrebné dane z jednotlivých komodít podliehajúcich spotrebnej dani. Na dosiahnutom výsledku sa podieľali najmä podniky automobilového priemyslu. Rôznorodosť jednotlivých podnikateľských činností v Nitrianskom kraji bola pritom naozaj bohatá a rok 2023 priniesol oživenie výroby a spotreby takmer vo všetkých oblastiach. V oblasti spotrebných daní sa na úspechu najviac podieľali liehovarníci, distribútori pohonných hmôt a distribútori tabakových výrobkov. Rástli aj hodnoty pri odvodoch z elektrickej energie a fosílnych palív. Zamestnanci Colného úradu Nitra na úseku spotrebných daní v roku 2022 vykonali 2 117 miestnych zisťovaní. Pri nich sa zameriavali na kontroly tovaru s cieľom eliminovať riziko, že sa na trh dostanú nebezpečné a zdraviu škodlivé výrobky. Kontrolovali dodržiavanie colných a daňových predpisov, zamerali sa aj na kontroly registračných pokladníc, kontrolných známkov na lieh a tabakové výrobky. Účinne zasahovali proti dovozu falzifikátov na vnútorný trh v rámci Nitrianskeho kraja. Zdroj: Hospodárske noviny

Starožitnícke a agrárne dni

Obyvatelia a návštevníci Nitry si obľúbili rôzne trhy a možnosti obchodovania. Príkladom bol napríklad garážový výpredaj, ktorý sa v roku 2023 pravidelne tešil hojnej účasti predajcov aj kupujúcich. Okrem oblečenia, elektroniky, hračiek a podobne boli počas výpredajov obľúbeným artiklom aj starožitnosti.

Nitrianske výstavisko Agrokomplex bolo miestom konania pravidelných Starožitníckych a Gazdovských trhov. Za novinkou stála spoločnosť, ktorá burzu starožitností organizovala na trenčianskom výstavisku už od roku 2000.

V roku 2014 obľúbenú burzu rozšírila aj o gazdovské trhy. Práve trenčianska burza sa za roky svojej existencie stala jednou z najväčších na Slovensku. Burza slúžila na predaj starožitností a zberateľských predmetov, mincí, známok, odznakov, obrazov, keramiky, porcelánu, nábytku – komody a hodiny, ako aj iný tovar. Zdroj: vlastný text kronikárky

Veľtrh Aqua Therm

Na nitrianskom národnom výstavisku Agrokomplex sa v dňoch 7. – 10. februára uskutočnil veľtrh Aqua Therm Nitra 2023. Na druhom ročníku veľtrhu vykurovacej, ventilačnej, klimatizačnej, meracej, regulačnej, sanitárnej a ekologickej techniky sa predstavilo 182 vystavovateľov z ôsmich krajín Európy (z Českej republiky, Francúzska, Nemecka, Poľska, Rakúska, Talianska, Turecka a zo Slovenska). Najvýraznejšie zastúpenie mali firmy pôsobiace v oblasti vykurovania. V porovnaní s predchádzajúcim ročníkom sa zvýšilo zastúpenie subjektov pôsobiacich v oblasti vzduchotechniky a klimatizácie a tiež obnoviteľných zdrojov. Sprievodný program veľtrhu pozostával zo súboru prednášok, prezentácií, workshopov, diskusných fór a okrúhlych stolov. Samostatná sekcia veľtrhu bola venovaná novostavbám a rekonštrukciám bytových domov, problematike cien energií a novým technológiám pre moderný, zdravý a udržateľný domov. Zdroj: aktuality.sk

Veľtrh práce Kariéra EXPO

Lokálne, ale aj popredné svetové spoločnosti sa predstavili na veľtrhu práce Kariéra EXPO, ktorý sa uskutočnil 29. marca na národnom výstavisku Agrokomplex. Na veľtrh prišlo viac ako 50 vystavovateľov a pozreli si ho tisíce návštevníkov, ktorí sem prišli s odhodlaním rozbehnúť naplno svoju kariéru po trojročnej pandémie. Počas podujatia mali záujemcovia možnosť osobne spoznať zamestnávateľov z rôznych oblastí, zúčastniť sa na workshopoch, počas ktorých im odborníci poradili, v čom sú ich silné stránky. Pred stretnutím so zamestnávateľmi si mohli vyskúšať modelový pohovor či mohli skonzultovať životopis alebo sa otestovať z jazykov. Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny bolo za mesiac december 2022 v Nitrianskom kraji viac ako 13-tisíc uchádzačov o zamestnanie. Miera evidovanej nezamestnanosti sa v tomto regióne pohybovala okolo 4 %. Zdroj: aktuality.sk

Jaguar Land Rover vytvoril 300 nových pracovných miest

Automobilka Jaguar Land Rover Slovakia vytvorila vo svojom nitrianskom závode 300 nových pracovných miest. Posilnením výrobných kapacít automobilky vznikli ďalšie desiatky pracovných miest u jej dodávateľov. Vytvorenie nových pracovných miest súviselo so zavedením nových víkendových zmien na prevádzkach Karosáreň a Lakovňa. Cieľom opatrenia bolo zabezpečiť stabilitu výroby pri stále sa zvyšujúcom záujme zákazníkov o vozidlá vyrábané v nitrianskom závode tak, aby zároveň zostala zachovaná rovnováha medzi pracovným a rodinným životom ich zamestnancov. Nové zmeny začali pracovať od mája tohto roka. Pripravované nové víkendové zmeny budú pracovať len na prevádzkach Karosáreň a Lakovňa počas soboty a nedele. Dĺžka zmeny bola 10 hodín vrátane prestávok. Rovnako ako po iné dni, automobilka zabezpečila pre zamestnancov pracujúcich v týchto zmenách bezplatnú autobusovú dopravu. Zdroj: tlačová správa JLR, Igor Franček, riaditeľ ľudských zdrojov Jaguar Land Rover Slovakia

Výstava karavanov

Od 30. marca do 2. apríla sa na národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre konala výstava Caravan Bike Travel 2023. Návštevníci výstavy si mohli pozrieť modely od 45 renomovaných značiek. Karavany obsadili priestor takmer 10-tisíc m² v troch prepojených pavilónoch. Veľtrh ponúkol o 50 % viac výstavnej plochy i exponátov v porovnaní s premiérovým ročníkom. Pavilón F bol venovaný dobrodružstvu a expedičnému cestovaniu. Na ploche 3 000 m² si návštevníci mohli pozrieť kompletne vybavenie na kempovanie v prírode, vanlife, offroad prívesy, strešné stany, obytné nadstavby či dômyselné vstavby do dodávok. Nechýbalo cestovateľské kino, prednášky a filmy, detský kútik. Návštevníci veľtrhu si mohli vyskúšať klasické aj elektrické bicykle, naplánovať si cyklistický zájazd či vybrať doplnky, funkčné oblečenie a vybavenie na cesty. Zdroj: Katarína Moravcová z národného výstaviska

Jaguar Land Rover zvýšil produkciu Defenderu

Automobilka Jaguar Land Rover vytvorila 700 nových pracovných miest, ktoré sa týkali pozícií od operátorov a administratívnych pracovníkov až po inžinierske a vedúce pozície. Celkový počet zamestnancov tak narástol na 4 500. Automobilka spustila tretiu pracovnú zmenu a portfólio zväčšila o vlajkovú loď – osemmiestny Land Rover Defender 130. V máji

2023 spoločnosť kvôli vysokému záujmu o tieto vozidlá začala aj víkendové pracovné zmeny v lakovni a karosárni. Za zvýšenie produkcie v Nitre automobilka vďačila svojmu bestselleru Land Rover Defender. V ponuke boli tri karosárske verzie. Zdroj: startstop.sk/news/

Medzinárodný veľtrh nábytku Nábytok a bývanie a výstava Gardenia

V dňoch 26. až 30. apríla sa na národnom výstavisku Agrokomplex uskutočnil v poradí 31. ročník medzinárodného veľtrhu nábytku, bytových doplnkov, dizajnu a architektúry s názvom Nábytok a bývanie. Súčasťou bola záhradkárska výstava Gardenia. Celkovo 410 vystavovateľov z ôsmich krajín (Španielska, Srbska, Česka, Rakúska, Poľska, Maďarska, Pakistanu a Slovenska) obsadili výstavnú plochu 42 975 m². Súčasťou veľtrhu bol aj 24. ročník výstavy nábytkového a interiérového dizajnu Fórum dizajnu. Tohtoročnou témou bola Humanita v dizajne. Zdroj: Katarína Moravcová, hovorkyňa výstaviska

Pharmagal-Bio Nitra

Nitriansky výrobca veterinárnych vakcín Pharmagal-Bio predložil projekt na výstavbu nového výrobného pavilónu. Objekt postavia v areáli spoločnosti v mestskej časti Čermáň. Firma sídli v Nitre od roku 1998. Špecializuje sa na výskum, vývoj a výrobu vírusových a bakteriálnych vakcín, diagnostických preparátov, vypracovanie komplexných preventívnych programov pre vybrané druhy hospodárskych zvierat. Tento výrobca za posledných sedem rokov zvýšil svoje tržby z 2 na vyše 11 miliónov eur. V uplynulom roku zarobil 4,6 milióna eur, čo znamenalo, že na čistý profit premenil až 40 % svojich tržieb. Takou ziskovosťou sa v SR mohlo pochváliť iba zopár spoločností. Zdroj: teraz.sk

Medzinárodný strojársky veľtrh

Celkovo 116 vystavovateľov a zastúpených firiem zo 7 krajín sa predstavilo na 28. ročníku Medzinárodného strojárkeho veľtrhu, ktorý sa v dňoch 23. až 26. mája uskutočnil na národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre. Vystavovatelia zo Slovenskej republiky, Českej republiky, Maďarskej republiky, Nemecka, Rakúska a Litvy predstavili novinky zo sveta strojov, zvárania, hutníctva, automatizácie a mechanizácie na celkovej ploche 9100 m². Riaditeľ výstaviska Jozef Pavle privítal hostí, ktorí sa zúčastnili na otvorení výstavy. Súčasťou výstavy bolo predstavenie inovatívnych vynálezov vysokých škôl a univerzít s technickým zameraním. Strojársky priemysel patrilo pred rokom 1989 ku kľúčovým

odvetviám slovenského hospodárstva, priemyselné podniky robili vlastný výskum a zamestnávali tisíce ľudí. Zdroj: Katarína Moravcová, hovorkyňa výstaviska

Jaguar Land Rover postavil novú telocvičňu

Automobilka Jaguar Land Rover v Nitre mala tohto roku za sebou úspešných šesť rokov a pri príležitosti jubilea predstavila nové Centrum zdravia a pohody vybudované za takmer pol milióna eur. Centrum zdravia a pohody bolo na Slovensku unikátom. Pracovníkom automobilky ponúkalo modernú posilňovňu, telocvičňu a vonkajšie multifunkčné ihrisko. Závod okrem toho poskytoval zamestnancom rôzne formy podpory vrátane psychologického, právneho a finančného poradenstva. Jaguar Land Rover Slovakia k januáru 2024 zamestnával 4 732 ľudí, z toho 35 % tvorili ženy. Zdroj: hnonline.sk

Autosalón Autoshow 2023

Nitra sa v dňoch 28. septembra do 1. októbra stala epicentrom automobilového priemyslu, keďže sa uskutočnil Autosalón Autoshow. Pre návštevníkov boli na výstavisku Agrokomplex pripravené výstavné premiéry, adrenalínové šou a špeciálne akcie. Ponuka vozidiel zahŕňala 31 automobilových značiek vrátane takých gigantov, ako VOLKSWAGEN, MERCEDES či RENAULT. Práve v Nitre sa po prvý raz objavili modely DONGFENG SHINE, U-TOUR, T5 EVO EV, a mnohé ďalšie. Zvláštnu pozornosť si zaslúžili novinky od automobiliek MG, CITROËN a KIA vrátane elektrického modelu EV 6 GT a revolučného plne hybridného pohonu HONDA ZR-V. Ocenenie Auto roka 2023 na Slovensku získali modely HONDA CR-V Civic a HONDA Civic e:HEV, najnovšie SUV s revolučným full hybridným pohonom HONDA ZR-V, ktoré návštevníci videli spolu s modelmi HONDA Jazz a HONDA CR-V, ktorý je v ponuke ako full hybrid alebo plug-in hybrid. Nechýbal Hasičský a záchranný zbor SR, ktorý na výstavisku pripravil majstrovstvá Slovenska vo vyslobodzovaní z havarovaných vozidiel. Ozbrojené sily SR priniesli na výstavisko vojenskú techniku a profesionálni vojaci predviedli dynamické ukážky bojov z blízka. Zdroj: vlastný text kronikárky z podkladov výstaviska

Nezamestnanosť na konci roka v okrese Nitre klesla na 2 %

Najnižší ukazovateľ počtu disponibilných uchádzačov (PDU) bol na konci roka 2023 v dvoch okresoch krajských miest, a to v Trenčíne a Nitre. Okres Trenčín ako jediný podliezol hranicu dvoch percent, keď tento ukazovateľ vykázal na úrovni 1,94 %. V okrese

Nitra išlo o rovné 2 %. Až za týmito dvomi okresmi nasledovali bratislavské okresy – okres Bratislava V s PDU na úrovni 2,20 % a okres Bratislava I, kde tento ukazovateľ dosiahol 2,24 %. Päťicu okresov s najnižšou nezamestnanosťou uzatváral okres Ilava s PDU vo výške 2,25 %. Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku sa v decembri 2023 medzimesačne zvýšila o 0,06 percentuálneho bodu na 5,08 %. Podiel disponibilných uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku, ktorý bol po novom hlavným ukazovateľom o nezamestnanosti na Slovensku, v decembri medzimesačne vzrástol o 0,04 percentuálneho bodu, a to na 3,88 %. Napriek miernemu rastu nezamestnanosti zaznamenal rezort práce pokles počtu ľudí bez práce vo veku do 29 rokov. Ukazovateľ PDU dosiahol v decembri 2023 druhú najnižšiu hodnotu od januára 2021, odkedy rezort tento údaj evidoval. Pri medziročnom porovnaní PDU klesol o 0,49 percentuálneho bodu. Znížil sa aj podiel uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku. V decembri 2023 roka dosiahol úroveň 4,67 % a v porovnaní s decembrom 2022 klesol o 0,19 percentuálneho bodu. Zdroj: webnoviny.sk

7. Doprava, spoje a služby

Cyklisti jazdili po pešej zóne natrvalo

Od 31. januára mali cyklisti v Nitre povolený vstup na pešiu zónu natrvalo. Mesto dočasne povolilo cyklistom jazdu po pešej zóne v marci 2022. Za túto dobu mestská polícia ani okresný dopravný inšpektorát nezaznamenali žiadne priestupky ani dopravné nehody, v ktorých bol účastníkom cyklista. Odbor dopravy Mestského úradu v Nitre z tohto dôvodu na konci roka 2022 požiadal o zachovanie schváleného dopravného značenia, ktoré umožnilo cyklistom jazdiť po pešej zóne bez časového obmedzenia. Mesto v rámci snahy otvoriť centrum mesta cyklistom zorganizovalo počas minulého roka viaceré podujatia. V spolupráci s iniciatívou Rozbicyklujme Nitru! pripravili kampaň Mestom na bicykli, ktorá reagovala na sprístupnenie pešej zóny aj cyklistom. Súčasťou kampane boli i prednášky, cykloprehliadky mesta a ďalšie aktivity. Zdroj: nitra.sk

Transdev prispôbil grafikon MHD zmene odchodov vlakov

Spoločnosť Transdev, ktorá zabezpečovala od roku 2022 Mestskú hromadnú dopravu v Nitre, zmenila od nedele 22. januára cestovný poriadok. Zmena sa dotkla spojov na linkách 2 a 24. Dôvodom bolo zlepšenie nadväznosti medzi autobusmi MHD a vlakmi. V dňoch školského vyučovania linka 2 premávala o 7.18 h zo zastávky Šindolka, Dolnohorská ulica smerom na Kmeťovu ulicu v úseku po zastávku Rázcestie Autobusová stanica bez zmeny. Od zastávky Rázcestie Autobusová stanica spoj odchádzal o 7.41 h. Zo zastávky Rázcestie Železničná stanica mal po novom odchod o 7.42 h, vďaka čomu zabezpečil odvoz od vlaku Os 5104 z Nových Zámkov s príchodom 7.35 h, smer Golianova – Kmeťova. Na linke 24 sa posunul čas odchodu spoja v pracovných dňoch zo 4.57 h na 4.47 h zo zastávky Kmeťova smerom na Železničnú stanicu. Príchod spoja na Železničnú stanicu bol o 5.00 h, čím sa zabezpečil dovoz k vlaku Os 5101 smer Nové Zámky s odchodom o 5.11 h. Zdroj: aktuality

Slovenská pošta zrušila pobočky v obchodných centrách

Slovenská pošta zatvorila v Nitre dve zo svojich pobočiek. Išlo o poštu Nitra 4 v obchodnom centre MAX, ktorú zavreli k 1. februáru a poštu 6 v obchodnom centre Galéria (pri veľkom Hypermarkete Tesco), ktorú zatvorili k 1. máju. Dôvodom bola optimalizácia siete pobočiek. Na podaciach poštách Nitra 4 (Chrenovská 1661/30) a Nitra 6 (Bratislavská 2109/5) zaznamenávali dlhodobu klesajúci záujem klientov o služby, preto Slovenská pošta požiadala Regulačný úrad o uzavretie oboch pobočiek. Klienti mohli po zrušení týchto dvoch podaciach pôst využívať naďalej ďalších 7 pobočiek v meste a taktiež pre podaj/dodaj zásielok môžu využiť 4 BalíkoBOX-y (na Bratislavskej ulici 2109/5 pri Tescu, na Hviezdoslavovej triede 779/37 pri Kauflande, na Fatranskej 1683/1A pri LIDLi a na ulici Fraňa Mojtu 4918/18B pri pošte Nitra 1), ktoré sú dostupné 24 hodín 7 dní v týždni. V roku 2023 pripravila Slovenská pošta aj novú formu poskytovania služieb prostredníctvom tzv. Pošta - POINTOV v prevádzkach zmluvných partnerov. Zdroj: Zdroj: hovorkyňa SP Iveta Dorčáková

Po zimnej prestávke začali premávať cyklobusy

Od nedele 5. marca vstúpila do platnosti zmena cestovného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v Nitre. Hlavnou zmenou bolo zlepšenie nadväznosti zoborských liniek 1 a 9 v

centre mesta. Súčasťou zmeny cestovného poriadku bolo aj začatie sezóny cyklobusov na linkách 9 a 35 počas víkendov a sviatkov. Sezónna linka 35 s rozšírenou prepravou bicyklov premávala na trase Kmeťova – Mestský park každú sobotu, nedeľu a počas sviatkov každú hodinu od 8.30 do 11.30 h a od 13.30 do 18.30 h. Cyklobus odchádzal z Mestského parku v Nitre každú hodinu od 9.00 do 12.00 h a od 14.00 do 19.00 h. Na linke 9 na vyznačených spojoch premávali autobusy s cyklonosičmi. Zdroj: dopravca Transdev Slovensko

Zvýšenie výšky cestovného v MHD v Nitre

Mestská hromadná doprava v Nitre od marca zdražela. O zvyšovaní cien cestovného rozhodli mestskí poslanci na svojom rokovaní 2. februára. Radnica zvýšenie cestovného zdôvodnila rastom cien, predovšetkým pohonných látok. Návrh sledoval zníženie nevyhnutných mesačných doplatkov dopravcovi zo strany mesta a zároveň citlivo zohľadnil dlhodobý cieľ mesta, aby používanie MHD naďalej zostalo pre občanov ekonomicky výhodnejšie ako používanie individuálnej dopravy. Podľa nových taríf sa zvýšila cena všetkých lístkov kupovaných u vodiča. Cena jednorazového lístka stúpila z 80 centov na jedno euro, zľavnený 50-centový lístok bol zrušený. Cena za 24-hodinový lístok sa zvýšila z 2,40 na 3 eurá, 72-hodinový stúpol zo 4,90 na 6 eur a 168-hodinový z 8,40 na 10 eur. Zdroj: nitra.sk

Predĺžili linky MHD ku Kauflandu a zaviedli MHD do strategického parku

Mestské zastupiteľstvo v Nitre 27. apríla rokovalo okrem iného o rozšírení obsluhy MHD, aby autobusy začali premávať aj do Strategického parku Nitra a k novému Kauflandu na Zlatomoraveckej ulici. Zmeny boli zapracované do grafikonu od 12. júna 2023. Prvou zmenou bola obsluha zastávky pri novom Kauflande, ktorú vybudoval investor ako podporu verejnej dopravy. Bola to prvá zastávka MHD v Nitre, na ktorej bol okrem nového typu prístreškov aj nový označnik s elektronickou tabuľou, ktorá informovala o odchodoch autobusov. Ku Kauflandu začala zachádzať linka číslo 6, ktorá ďalej obslúžila aj Vašinovu ulicu, kde si občania postavili nové domy, a tým pádom vznikol záujem o služby MHD.

Záujem o zavedenie MHD do nového Strategického parku k závodu Jaguar Land Rover evidovalo mesto Nitra dlhodobo. Táto požiadavka bola v priebehu rokov aj

diskutovaná na mestských zastupiteľstvách, avšak až doteraz prišlo k realizácii zámeru. Vzhľadom na chýbajúcu širšiu koncepciu dopravnej obsluhy sa navrhlo len predĺženie existujúcich spojov liniek 16, 17, 23, u ktorých to bolo relevantné vzhľadom na pracovnú dobu obsluhovaných firiem a ktoré doteraz končili v „starom“ priemyselnom parku.

Z dôvodu novej výstavby v Párovských Hájoch prišlo k zvýšeniu záujmu o MHD aj v tejto vzdialenejšej mestskej časti Nitry. Oblasť bola mimo špičky obsluhovaná linkou číslo 11 v nevyhovujúcom intervale až 120 minút a v špičke 30 minút. V reči nákladov išlo o ich zvýšenie za rok o spolu 164 927 eur, v kilometroch to bolo o 73 396 km viac za rok.

Optimalizácia sa týkala zlúčenia prvých ranných spojov z Dražoviec a zo Šindolky, obmedzenia odvozu/dovozu z/na poobednej zmeny v Priemyselnom parku, zrušenia nevyužívaného spoja na linke 18, posunu začiatku poobednej špičky na linkách 24 a 3, nahradenia jedného spoja linky 9 spojom linky 1, zrušenia linky 8 v úseku Centrum – Chrenová po 18. hodine, obmedzenia premávky linky 15, obmedzenia premávky linky 35, čím vznikla úspora o 54 898 eur za rok. Zdroj: materiály na rokovanie MsZ

Prímestskú dopravu posilnilo 43 nových autobusov

Regionálnu autobusovú dopravu v Nitrianskom samosprávnom kraji posilnilo 43 nových autobusov. Do užívania ich v piatok 28. apríla odovzdal poskytovateľ dopravy – spoločnosť Arriva. Podľa generálneho riaditeľa Arriva Nitra a Arriva Nové Zámky Silvestra Zemesa výška investície predstavovala 8,7 milióna eur. Regionálnu autobusovú dopravu v Nitrianskom kraji aktuálne zabezpečovalo 428 autobusov, ktorých vekový priemer prevyšoval osem rokov. Nové autobusy výrazne neznížili vekový priemer vozového parku. Spolu s pripravovanou investíciou, nákupom ďalších 38 nízkopodlažných autobusov, však klesol vekový priemer vozového parku približne o jeden rok. Nové autobusy v hodnote 8 miliónov eur začali premávať v októbri tohto roka. Autobusy zabezpečujúce prímestskú autobusovú dopravu v Nitrianskom kraji najazdili ročne na základe zmluvy s Nitrianskym samosprávnym krajom 22 miliónov kilometrov. Na jeden autobus pripadalo ročne zhruba 45-tisíc najazdených kilometrov. Autobusy prepravujú za rok 12 až 13 miliónov cestujúcich.

Počas pandémie spoločnosť zaznamenala veľký výpadok, no v roku 2023 evidovali nárast približne 20 % oproti roku 2022. Rástla aj vyťaženosť autobusových spojov. Nové autobusy Iveco Crossway Line 12M disponovali 50 miestami na sedenie a 36 miestami

na státie. Ich výbava zahŕňala svetelné tabule s označením spoja, klimatizáciu, kamerový systém a LCD panely pre lepšiu orientáciu a informovanosť cestujúcich. Súčasťou vozidla bolo bezdrôtové pripojenie na internet cez WiFi a USB porty. Signalizačné tlačidlá, ktorými cestujúci dávali znamenie vodičovi, boli označené aj Braillovým písmom. Zdroj: teraz.sk

Od mája mali dôchodcovia osobitné cestovné

Od 2. mája mohli prímestskú autobusovú dopravu v Nitrianskom kraji, zabezpečovanú spoločnosťou Arriva, dôchodcovia využívať za osobitné cestovné 30 centov bez ohľadu na precestovanú vzdialenosť. Výhoda osobitného cestovného sa vzťahovala aj na ocenených darcov krvi a politických väzňov bývalého režimu s trvalým pobytom na území kraja. Rozšírenie okruhu užívateľov osobitného cestovného bolo spolu s úpravou podmienok na prepravu bicyklov súčasťou nového prepravného poriadku, ktorý zohľadňoval zmeny prijaté zastupiteľstvom NSK. Dôchodcovia, ktorí ešte nedovršili vek 70 rokov, predložili pri kúpe cestovného lístka platný preukaz vydaný dopravcom. Dopravca vydal preukaz na základe rozhodnutia sociálnej poisťovne o starobnom dôchodku žiadateľa. Po dosiahnutí 70 rokov stačilo predložiť občiansky preukaz. Ocenení darcovia krvi a bývalí politickí väzni mohli využívať osobitné cestovné pri platbe čipovou kartou dopravcu. Pri jej vystavení svoj nárok na zľavu preukázali potvrdením Slovenského Červeného kríža o udelení zlatej alebo diamantovej Janského plakety alebo Kňazovického medaily a dokladom totožnosti s uvedením trvalého pobytu v Nitrianskom kraji. Politickí väzni pri žiadosti o čipovú kartu predložili preukaz vydaný Ústavom pamäti národa, Konfederáciou politických väzňov alebo Svetovým združením bývalých politických väzňov a tiež doklad totožnosti, ktorý potvrdil ich trvalý pobyt v Nitrianskom kraji. Zdroj: TASR

Spolupráca mesta Nitra s NSK pri zavádzaní integrovanej dopravy

Mesto Nitra začalo spoluprácu s Nitrianskym samosprávnym krajom pri zavádzaní systému integrovanej dopravy v regióne. Mesto sa podieľalo na vzniku integrátora, ktorý celý systém zastreší. Išlo o prvý krok k tomu, aby sme sa dopracovali k integrovanému dopravnému systému (IDS). Cieľom bolo atraktívniť verejnú osobnú dopravu na území celého kraja. Integrovaný systém mal pozostávať zo všetkých druhov verejnej dopravy – teda z vlakov a autobusov prímestskej aj mestskej hromadnej dopravy. Bude zahŕňať celé územie kraja a umožňovať cestovanie na jeden cestovný doklad bez ohľadu na prestupy

či použité druhy dopravy. To všetko pri jednotných prepravných a tarifných podmienkach a vzájomne zosúladených cestovných poriadkoch. Samotné zavádzanie IDS si vyžadovalo dlhšie časové obdobie. Počas neho bolo nutné zaviesť jednotný tarifný systém, prestupné terminály, prepojenie so železničnou a regionálnou autobusovou dopravou, úpravy cestovných poriadkov, optimalizáciu spojov a ďalšie opatrenia. Spustenie časovej tarify v Nitre by mohlo nastať v prvom polroku 2026 a spustenie ostrej prevádzky IDS začiatkom druhého polroka 2027. Zdroj: teraz.sk

Zmeny cestovného poriadku priniesli zlepšenie vlakových spojov

Pravidelná druhá zmena cestovného poriadku na železniciach s platnosťou od nedele 11. júna sa okrem diaľkových vlakov týkala aj regionálnej a prímestskej dopravy. Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., (ZSSK) v tejto súvislosti avizovala na západnom Slovensku zlepšenie prepravy pre obce v okolí Nitry.

Leopoldov – Nitra Osobné vlaky z Leopoldova s odchodom o 4:19 do Nitry s príchodom o 5:09 a opačne z Nitry s odchodom o 21:17 do Leopoldova s príchodom o 22:07 premávali denne. Návoz posledným vlakom z Nitry do Leopoldova bol zabezpečený aj v sobotu a návoz s prvým vlakom z Leopoldova do Nitry bol zabezpečený aj v nedeľu.

Trnava – Nitra Posledný vlak REX Trnava 21:07 – Nitra 21:54 bol zrušený a namiesto neho zaviedli osobný vlak Trnava 21:07 – Nitra 22:13 h, ktorý zastavoval na každej zastávke na tomto úseku okrem Brestovian, aby posledný spoj z Trnavy obslúžil všetky nácestné stanice.

Vlak Nové Zámky 17:03 – Levice 18:33 jazdil v pondelok až sobotu, nechodil počas sviatkov 5. júla, 29. augusta, 1. novembra. Nový vlak na tejto linke v ten istý čas prepravoval cestujúcich v nedeľu a v uvedené tri sviatky. Zdroj: SITA

Postupná výmena autobusových zastávok

V uliciach Nitry začali od polovice júna postupne pribúdať nové autobusové zastávky. Na základe dohody s mestom ich na svoje náklady vymieňala súkromná firma. Prvých 18 nových prístreškov osadili na sídlisku Chrenová a v Starom Meste. Na jeseň vymenili zastávky na Triede Andreja Hlinku pri obchodnom centre N-CENTRO, pri mestskej tržnici a pri Obchodnom centre MLYNY, na Štúrovej a Výstavnej ulici. Nové prístrešky patrili k

najmodernejším na Slovensku. Disponovali LED stropným osvetlením, novou informačnou vitrínou a strechou z mliečneho skla. Všetky boli viditeľne označené názvom autobusovej zastávky. Celkovo sa v Nitre v priebehu celého roka vymenilo 86 zastávok.
Zdroj: nitra.sk

Jazdenie na elektrokolobežkách

Aj tohto roku mohli občania i návštevníci mesta Nitra od marca využívať kolobežkovú prepravu Bolt, ktorá tu bola zriadená od r. 2021. Kolobežky mohli používať iba občania starší ako 18 rokov. V Nitre boli kolobežky rozmiestnené na viac ako 30 miestach, ktoré boli starostlivo vybrané v spolupráci s mestom Nitra. Na tieto miesta boli nabité kolobežky umiestňované každé ráno. Po jazde ich bolo možné v rámci mesta zaparkovať takmer kdekoľvek, v samotnom centre však bolo nutné dbať na to, aby boli odstavené na vyčlenených zónach, uvedených aj v aplikácii. Kolobežky sa dali požičať cez aplikáciu dostupnú cez Google Play i App Store. Stačilo ju prepnúť na vyhľadávanie kolobežiek a naskenovať QR kód umiestnený na stroji. Platba za požičanie bola po ukončení jazdy automaticky strhnutá užívateľovi z karty uloženej v aplikácii. Pri nástupe sa platilo 0,50 eura, potom za každú 1 minútu 0,10 eura. Po jazde bolo treba kolobežku vhodne zaparkovať. Ak bol v okolí cyklostojan, bolo potrebné zaparkovať kolobežku k nemu. Ak v okolí nebol cyklostojan, zaparkovať sa dalo na chodníku tak, aby nikomu neprekážala, no muselo zostať dostatok miesta aj pre kočík s dieťaťom alebo invalidný vozík. Zdroj: vlastný text kronikárky

Sčítanie automobilov v Nitre

Slovenská správa ciest zverejnila výsledky sčítania dopravy, ktoré bolo realizované koncom roku 2022. Podľa sčítania dopravy bol najväčší nárast vozidiel zaznamenaný na rýchlostnej ceste R1a (severný obchvat mesta), kde bolo napočítaných 33 116 vozidiel v priebehu 24 hodín, čo bol dvojnásobok vozidiel zaznamenaných v roku 2015. Tento nárast bol spôsobený najmä rozvojom priemyselného parku po príchode automobilky Jaguar Land Rover do Nitry. V meste Nitra bolo najviac vozidiel spočítaných na ceste I/64 – Štefánikova trieda, po ktorej prešlo za 24 hodín takmer 29 816 vozidiel, čo bol nárast o 24,5 %. Najväčší nárast dopravy bol zaznamenaný na ceste III/1641 – Dlhá ulica, kde bola intenzita dopravy 9 520 vozidiel za 24 hodín, čo bolo o 31 % viac v porovnaní s rokom

2015. Podobná situácia bola na ceste III/1661 – Jelenecká ulica, kde bola zaznamenaná intenzita 8 680 vozidiel za 24 hodín, čo bol nárast o 30,5 %. Zdroj: nitalive.sk

Výsledky dopravnej spoločnosti Arriva

Spoločnosť Arriva prepravila počas minulého roka v Nitrianskom kraji takmer 16 miliónov cestujúcich. V porovnaní s rokom 2022 zaznamenal dopravca nárast cestujúcich o päť percent. Regionálnu autobusovú dopravu objednanú Nitrianskym samosprávnym krajom využilo 14,4 milióna cestujúcich. Ďalších 1,5 milióna ľudí prepravili autobusy mestskej hromadnej dopravy v Leviciach, Nových Zámkoch, Komárne, Šali, Štúrove, Šuranoch, Šahách, Zlatých Moravciach a vo Vrábľoch. Na regionálnych linkách v Nitrianskom kraji zaznamenala spoločnosť nárast cestujúcich o 4 %. V roku 2023 dopravca v Nitrianskom kraji nasadil na regionálne autobusové linky 81 nových vozidiel. Novinkou bolo zavedenie taktovej dopravy na linke Nitra – Levice. Cieľom spoločnosti bolo vrátiť cestujúcich z osobných automobilov do autobusov verejnej dopravy. Zdroj: arriva.sk

Via Pribina zverejnila výsledky za rok 2023

Via Pribina, koncesionár rýchlostnej cesty R1, zverejnila svoje výsledky za rok 2023, ktoré potvrdili pozitívny vplyv rýchlostnej cesty pre región i vodičov. V roku 2023 bola rýchlostná cesta R1 naďalej kľúčovou trasou a prešlo po nej viac ako 15 miliónov vozidiel bez jedinej smrteľnej nehody. Motoristi mali každodenné dochádzanie oveľa jednoduchšie a trasa bola populárna aj pre turistov. V auguste dosiahla intenzita dopravy svoj vrchol a po ceste prechádzalo v tomto období viac ako 25-tisíc vozidiel denne, čo je výrazný nárast oproti dennému priemeru v iných mesiacoch roka. Navyše, v roku 2023 tvorila nákladná doprava 17 % z celkového objemu ročnej premávky, čím sa potvrdzuje strategická pozícia diaľnice v sektore nákladnej dopravy. Dáta jednoznačne potvrdzujú prínos rýchlostnej cesty R1 Via Pribina k silnému ekonomickému rastu v Nitrianskom kraji.

Via Pribina pravidelne organizovala spolu s ministerstvom dopravy, sekciou BECEP, osvetové kampane zamerané na účastníkov dopravy s cieľom šíriť osvetu o zodpovednej jazde. Koncesionár tiež investuje do nových technologických inovácií v oblasti

bezpečnosti, napr. zavedením kamerového systému a výstražného svetelného signálu pre vozidlá v protismere.

Okrem toho manažment podnikol kroky na dlhodobé zachovanie vysokých technických a bezpečnostných štandardov diaľnice aj po viac ako desiatich rokoch od jej otvorenia. Za týmto účelom Via Pribina v roku 2023 zrekonštruovala 14 kilometrov povrchu rýchlostnej cesty. Okrem toho nainštalovali 94 fotovoltických panelov a 3 moderné tepelné čerpadlá, čím v roku 2023 opäť posilnili svoju environmentálnu výkonnosť. Zároveň v tomto roku dosiahol aj 35 % zníženie priamych emisií z diaľnice (tzv. rozsahy 1 a 2) od roku 2018. Zdroj: www.viapribina.sk

8. Školstvo, veda a vzdelávanie

Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra:

V školskom roku 2023/24 bolo v Nitre 28 mestských materských škôl, ktoré navštevovalo 2 468 detí, toho 908 detí starších ako 5-ročných, ktoré si plnili povinné predprimárne vzdelávanie. V mestských materských školách bolo v školskom roku 2023/24 otvorených 128 tried. Deti so zdravotným znevýhodnením mali možnosť navštevovať špeciálne triedy. Celkovo bolo v špeciálnych triedach a individuálne začlenených 46 detí. Materské školy v Nitre v tomto školskom roku navštevovalo 31 utečencov z Ukrajiny, kde sa od 24. februára 2022 začal vojnový konflikt s Ruskou federáciou. K septembru 2023 mesto Nitra s podporou UNICEF-u zrekonštruovalo a vybavilo časť budovy na Párovskej ulici v Nitre, kde bol vytvorený Klub pre deti predškolského veku, ktorý navštevuje 16 ukrajinských detí.

Zdroj: Mgr. Ľuboslava Macievičová, odbor školstva, mládeže a športu, referát predprimárneho vzdelávania, Mestský úrad v Nitre

Mestské materské školy k 1. septembru 2023

Materská škola	Počet detí v materskej škole	Z toho detí, ktoré plnia povinné predprimárne vzdelávanie	
Alexyho 26	127	55	
Bazovského 1	40	18	
Beethovenova 1	126	44	

Belopotockého 2	42	15	
Benkova 17	80	26	
Čajkovského 3	127	47	
Dobšinského 2885/8	130	65	
Dolnočermánska 57	70	23	
Golianova 1	57	24	
Ľudovíta Okánika 6	114	30	
Mostná 1	53	17	
Nábrežie mládeže 7	110	30	
Nedbalova 17	78	22	
Novomeského 19	95	40	
Okružná 1	97	31	
Párovská 36	120	47	
Piaristická 12	147	57	
Platanová 3	57	18	
Rázusova 26	64	29	
Staromlynská 2	42	15	
Štefánikova 128	77	28	
Štiavnická 1	128	43	
Topoľová 6	115	44	
Vansovej 6	54	19	
Za humnami 28	73	33	
Zvolenská 23	135	49	
SPOLU	2 358	869	
ZŠ a MŠ Novozámocká	32	14	
Elok.prac.ZŠ s MŠ Novozámocká r.d.490	16	8	
ZŠ s MŠ Na Hôrke 30	62	17	
Spolu MŠ+ZŠ s MŠ	2 468	908	

Zdroj: Mgr. Ľuboslava Macievičová, odbor školstva, mládeže a športu, referát predprimárneho vzdelávania, odborná referentka pre agendu MŠ a MDJ

Mestské detské jasle	Počet detí v jasliach k 1.9.2023	Počet Oddelení
MDJ Bazovského 1	30	2
MDJ Ľ. Okánika 6	15	1

Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra

Školský rok 2023/2024 - počty žiakov - stav k 15. septembru 2023

Základná škola	Počet žiakov				
	Spolu žiakov	1. až 4. ročník	5. až 9. ročník	nultý ročník	nadaní žiaci
A. Šulgana, kniežaťa Pribinu	547	266	281	0	0
Beethovenova	496	253	243	0	0
Benkova	1 024	398	456	0	170
Cabajská	322	153	169	0	0
Dražovská	462	208	254	0	0
Fatranská	773	376	397	0	0
Krčméryho	165	87	78	0	0
Na Hôrke	455	215	240	0	0
Nábřežie mládeže	852	335	517	0	0
Novozámocká	186	105	81	0	0
Ščasného	99	48	51	0	0
Škultétyho	582	293	289	0	0
Topoľová	632	275	357	0	0
Tulipánová	532	200	332	0	0
Spolu:	7 127	3 212	3 745	0	170

Školský rok 2023/2024 - počty žiakov v triedach - stav k 15. septembru 2023

Základná škola	Počet žiakov				
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
A. Šulgana, kniežaťa Pribinu	68	71	60	67	69
Beethovenova	64	70	66	53	56
Benkova	117	114	118	126	124
Cabajská	43	43	36	31	28
Dražovská, kráľa Svätopluka	51	52	50	55	60
Fatranská	84	112	84	96	82
Krčméryho	28	21	17	21	15
Na Hôrke	67	51	48	49	66
Nábr. Mládeže	87	88	85	75	112
Novozámocká	30	20	37	18	12
Ščasného	11	11	11	15	15
Škultétyho	64	90	72	67	53
Topoľová	65	72	74	64	72
Tulipánová	48	47	58	47	79
Spolu:	827	862	816	784	843

Školský rok 2023/2024 - počty žiakov v triedach - stav k 15. septembru 2023

Základná škola	Počet žiakov				
	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	
A. Šulgana, kn. Pribinu	51	54	53	54	
Beethovenova	46	38	55	48	
Benkova	102	106	102	115	
Cabajská	42	28	26	45	
Dražovská, kráľa Svätopluka	47	50	49	48	
Fatranská	82	72	86	75	
Krčméryho	20	16	18	9	
Na Hôrke	34	36	56	48	
Nábr. Mládeže	116	109	92	88	
Novozámocká	20	13	23	13	
Ščasného	13	7	10	6	
Škultétyho	53	71	70	42	
Topoľová	69	70	67	68	
Tulipánová	72	65	76	40	
Spolu:	767	735	794	699	

V školskom roku 2023/2024 bolo celkovo 7 127 žiakov. V Základnej škole Benkova v Nitre bolo celkovo 170 žiakov, z toho 1. až 4. ročník navštevovalo 77 nadaných žiakov, 5. až 9. ročník navštevovalo 93 žiakov.

V ZŠ v Nitre bolo celkovo 367 žiakov z Ukrajiny. (údaj z februára 2024)

Historické zhrnutie vývoja počtu žiakov v ZŠ

Školský rok 2015/2016: 5 809 žiakov, školský rok 2016/2017: 5 921 žiakov, rozdiel – plus 112 žiakov, školský rok 2017/2018: 6 046 žiakov, rozdiel – plus 125 žiakov, školský rok 2018/2019: 6 155 žiakov, rozdiel – plus 109 žiakov, školský rok 2019/2020: 6 346 žiakov, rozdiel – plus 209 žiakov, školský rok 2020/2021: 6 475 žiakov, rozdiel – plus 111 žiakov, školský rok 2021/2022: 6 618 žiakov, rozdiel – plus 143 žiakov, školský rok 2022/2023: 7 089 žiakov, rozdiel – plus 471 žiakov, školský rok 2023/2024: 7 127 žiakov, rozdiel – plus 38 žiakov

Zdroj: PaedDr. Tatiana Vaňová, odbor školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre

V zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry:

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA JOZEFA ROSINSKÉHO V NITRE

Sídlo: Vajanského 1 v Nitre. Riaditeľka školy: Mgr. Anna Fintová, PhD., zástupkyne riaditeľky školy: Mgr. Michaela Juhášová, Mgr. Nikola Jankovýchová, Mgr. Martina Zaťková. Členovia Rady školy v školskom roku 2022/2023: Ing. Ivana Gecíková, PhD. – predsedníčka, zástupkyňa rodičov do 24. januára 2023, Ing. Jana Žitňáková – zástupkyňa rodičov, predsedníčka od 24. januára 2023, zástupcovia rodičov v Rade školy: PaedDr. Peter Antala, Ing. Zuzana Drevová, doc. Silvia Hvozdíková, PhD. (od 24. januára 2023), zástupcovia pedagogických zamestnancov: Mgr. Mária Šišková, Mgr. Lívia Žilínková, PhD., zástupkyňa nepedagogických zamestnancov: Veronika Vaškovičová, zástupca zriaďovateľa školy: Ing. Erik Král, RNDr. Marta Rácová, Ing. Štefan Štefek a PaedDr. Drahoslava Bóňová.

ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre je škola v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. Zabezpečuje umeleckú výchovu a vzdelávanie podľa príslušných vzdelávacích programov v hudobnom, výtvarnom, tanečnom, literárno-dramatickom a multimediálnom odbore. V školskom roku 2022/2023 školu navštevovalo 1390 žiakov, z toho tanečný odbor 490 žiakov, výtvarný 259, literárny odbor 113, hudobný 599 žiakov a dramatický a multimediálny odbor 0 žiakov. Na škole pôsobilo 77 pedagogických a nepedagogických zamestnancov.

Žiaci školy sa počas roka zúčastnili na rôznych súťažiach: Nitrianska lutna 2023, na XXI. medzinárodnom festivale akordeonistov EUROMUSETTE GOLDENTANGO v Rajeckých Tepliciach, na celoslovenskej akordeónovej súťaži ASPUŠ, ktorá sa konala 1. júna v Turčianskych Tepliciach, 23. mája na celoslovenskej prehliadke v hre na bicie nástroje Nových Zámkoch, 4. apríla na 15. medzinárodnej keyboardovej súťažnej prehliadke v Považskej Bystrici, 28. apríla na speváckej súťaži Pink Song vo Zvolene.

Žiaci tanečného odboru boli 5. novembra úspešní na súťaži Showtime Dance v Leviciach, 3. decembra na súťaži Styles Vibes vo Viničnom, 28. marca na súťaži Tanečný kolotoč v Nitre, v dňoch 12. – 14. mája na súťaži Za hranicou pohybu v Nitre. Mimoriadne úspešná bola Ema Bašková 3. júna na súťaži na Dance Out v Nových Zámkoch, kde získala 1. miesto a postup na XIII. Stage Dance European Championship (Maďarsko). Dňa 29. júna na XIII.

Stage Dance European Championship v Maďarsku získala Ema Bašková – DVK sólo, dvakrát 1. miesto plus špeciálnu cenu poroty.

Výtvarný odbor:

Na celoslovenskom 31. ročníku festivalu amatérskeho filmu Cineama, ktorý sa konal 7. júna v Komárne, získala Anna Gubala 2. miesto za animáciu.

Literárno-dramatický odbor:

Na 50. ročníku súťaže Zlatá priadka, ktorá sa konala v Kultúrnom dome v Šali v dňoch 24. – 27. mája (na celoštátnej súťaži Detskej dramatickej tvorivosti) získal Detský dramatický súbor (DDS) Ženy: Šťastie je líška v réžii Nikoly Jankovýchovej Strieborné pásmo. Na celoštátnej súťaži v kategórii Divadla mladých FEDIM v Tisovci v dňoch 2. – 4. júna sa Detský súbor (DS) B + S: Daddy Freud v réžii Marice Šiškovéj stal absolútnym víťazom, získal 1. miesto a Zlaté pásmo. Na Hviezdoslavovom Kubíne, celoslovenskej súťaži v prednese poézie, prózy a divadiel poézie, ktorá sa konala v Dolnom Kubíne v dňoch 21. – 24. júna, získala Nina Romanová – Zlaté pásmo, Barbora Ježová – Zlaté pásmo, Margaréta Hvozdková – Zlaté pásmo, Martin Spišák – Zlaté pásmo, Jakub Szoke Čestné uznanie - Strieborné pásmo, Simona Horičková 2. miesto – Zlaté pásmo, Martina Herichová 1. miesto – Zlaté pásmo, Andrej Rácz – 1. miesto – Zlaté pásmo, Jarmila Ráčzová – 2. miesto – Zlaté pásmo. Výborne sa darilo DS Drim: Hry, réžia Marica Šišková – Strieborné pásmo, DS Naboso: Referát o Jankovi, réžia Štefan Foltán - Hlavná cena, Zlaté pásmo.

Na medzinárodnom súťažnom festivale v monodráme Robinson, ktorý sa konal 1. – 2. júla, získal hlavnú cenu Marek Kováč za monodrámu pod názvom: Vplyv modulárneho pozorovania okom na post audio – vizuálne umenie alebo manifest v dobe polyautomatických médií, réžiu mala Marica Šišková.

Titul Objav roka

Titul Objav roka udelila Umelecká rada ZUŠ Jozefa Rosinského žiakom, ktorý v danom školskom roku prvýkrát zažiarili a presvedčili svojim talentom na koncertných podujatiach a celoslovenských súťažiach, kde získali popredné umiestnenia. Titul objav roka v školskom roku 2022/2023 získali: Barbora Ježová, Martin Spišák, Jakub Konkuš,

Lukáš Ševčík, Žofia Antalová, Dóra Gáliková, Dorina Varga, Anna Gubala, Emma Bašková, Liliana Brezovská a Leonard Brešťanský.

Umelecká osobnosť školy

Titul umelecká osobnosť školy udeľuje Umelecká rada ZUŠ Jozefa Rosinského žiakom, ktorí končia štúdium na ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre a v priebehu štúdia reprezentovali školu na celoslovenských a medzinárodných súťažiach, kde získali popredné umiestnenia a súčasne reprezentovali školu na verejných a kultúrnych podujatiach školy a mesta Nitra. Titul v školskom roku 2022/2023 získali Samuel Hornáček, Samuel Černuško, Terézia Mikleová a Filip Štefún.

Zdroj: Záverečná správa o činnosti ZUŠ v školskom roku 2022/2023

CENTRUM VOLNÉHO ČASU V NITRE

Sídlo: hlavná budova CVČ, Štefánikova trieda č. 63, Nitra. Elokované pracoviská CVČ: Na Hôrke 30, Nitra-Klokočina, Topoľová 1, Nitra-Chrenová. Riaditeľ Centra voľného času Nitra: Mgr. Marián Hlavatý, PhD. V centre pôsobí trinásť pedagogických zamestnancov, na ekonomicko-prevádzkovom úseku pracuje sedem zamestnancov. CVČ je školské zariadenie, ktoré zabezpečuje výchovu a vzdelávanie detí v oblasti záujmovej činnosti, zabezpečuje okresné kolá súťaží a olympiád, zabezpečuje okresné a krajské športové postupové súťaže a ponúka príležitostné záujmové činnosti pre deti, mládež a dospelých. Nábor do záujmových útvarov sa realizuje každoročne od júna až do septembra. CVČ navštevovalo v školskom roku 2023/2024 približne 1 200 detí. Deti boli prihlásené do krúžkov podľa svojho záujmu.

CIRKEVNÉ CENTRUM VOLNÉHO ČASU V NITRE

Sídlo: Ulica Pavla Straussa č. 3, Nitra-Klokočina. Centrum je v zriaďovateľskej pôsobnosti Biskupstva Nitra. Riaditeľ: Mgr. et. Mgr. Martin Čepček. V CCVČ ponúkali v školskom roku 2023/24 pre deti do 15 rokov tieto kurzy a krúžky: jazykové kurzy na výučbu anglického, ruského a talianskeho jazyka, gitarový krúžok, výtvarno-keramický krúžok, doučovanie matematiky na prijímacie pohovory, športové krúžky – tenisový krúžok, futbalová škôlka a futbalové krúžky pre rôzne vekové kategórie, florbal, sokoliarsky krúžok, šermiarske krúžky, rôzne druhy tancov, foto-video, informatika hrou, astromické pozorovanie.

V CCVČ ponúkali v školskom roku 2023/24 pre deti staršie ako 15 rokov a pre dospelých tieto kurzy a krúžky: anglický a ruský jazyk, gitarový krúžok, výtvarno-keramický krúžok, stolný tenis, foto-video, informatika, astronomický krúžok, futbalový krúžok od 16 do 30 rokov, hokejbalový krúžok od 16 do 30 rokov, florbal, sokoliarsky krúžok a šermiarsky krúžok.

CIRKEVNÉ ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Základná škola sv. Marka, Petzvalova 1, Nitra, riaditeľ: PhDr. Ladislav Prešinský, PhD.

Základná škola s MŠ svätého Gorazda a Benedika ako súčasť Spojenej katolíckej školy a Gymnázia sv. Cyrila a Metoda v Nitre, Farská 19, Nitra, riaditeľ: Mgr. Radoslav Rusnák.

Základná škola ako súčasť Piaristickej spojenej školy sv. Jána Kalazanského v Nitre, Piaristická ulica 6, Nitra. Zriaďovateľ školy: Rehoľa piaristov na Slovensku, riaditeľka školy: Mgr. Marcela Jahnová.

Základná škola s Materskou školou sv. Gorazda, Dlhá ulica 78, Nitra, riaditeľka: PaedDr. Anna Fabišová.

SÚKROMNÉ ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Makovičky - súkromná základná škola, Baničova ul. 14. Nitra. Vedenie školy: Silvia Seigne. Malotriedna základná škola funguje od roku 2014. Zriaďovateľom školy je občianske združenie Makovičky.

Súkromná základná škola United Nations Elementary Scholl, Javorová 644. Nitra-Chrenová. Riaditeľka školy: Ing. Iveta Orolínová. V triedach je maximálny počet žiakov 16, čo umožňuje uplatňovať v značnej miere individuálny prístup. Väčšina žiakov je slovenskej národnosti. Vzhľadom na špecifické zameranie školu navštevujú aj deti cudzincov, pre ktoré sú pripravení poskytovať kurz slovenského jazyka. Je tiež možné, aby sa v rámci bežnej triedy optimálne vzdelávali aj deti nadpriemerne nadané a zároveň aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

SÚKROMNÉ ZÁKLADNÉ UMELECKÉ ŠKOLY

Súkromná ZUŠ Heleny Madariovej, Krčméryho 837/2, Nitra.

Pobočky školy sa nachádzajú na Murániho 34 v Nitre, na Rýnskej 23 v Nitre a v Základnej škole v Horných Lefantovciach. Riaditeľka a zriaďovateľka školy: Mgr. Helena Madariová.

Súkromná základná umelecká škola Heleny Madariovej vznikla v roku 2003 a je priamym pokračovateľom Detského baletného štúdia. V súčasnosti má škola viac ako 700 žiakov v hudobnom, tanečnom, literárno-dramatickom a výtvarnom odbore.

Tralaškola - súkromná základná umelecká škola, Ďurková 18, Nitra, riaditeľ: Mgr. Adam Fülöp. Situovaná je v centre Nitry, poskytuje umelecké vzdelávanie a umelecké aktivity pre deti od 4 rokov do dospelosti. Škola bola zriadená a zaradená do siete škôl a školských zariadení MŠVVaŠ SR v roku 2005. Jej zriaďovateľkou je Mgr. Alica Rétiová. Škola má štyri umelecké odbory: hudobný, literárno-dramatický, tanečný a výtvarný. Okrem svojho hlavného sídla v Nitre má Tralaškola aj elokované pracoviská pri ZŠ v Lukáčovciach a pri ZŠ a MŠ vo Veľkom Kýre.

Súkromná základná umelecká škola ART Pegas, Štefánikova trieda 140, Nitra, riaditeľka: Mgr. art Viktória Lacová. SZUŠ ART PEGAS je akreditovanou školou Ministerstvom školstva SR od roku 2006 a svoju činnosť začala od 1. septembra 2007. Škola sa definovala ako škola rodinného typu a ponúka vzdelávanie na štyroch umeleckých odboroch: hudobnom, literárno-dramatickom, tanečnom a výtvarnom. Okrem toho sa deti môžu realizovať v DFS Vretienko a FS Kolovrat.

Súkromná základná umelecká škola ARS Studio, Dubíkova 164, Nitra-Mlynárce. Umelecké vzdelávanie na škole prebieha vo výtvarnom, tanečnom, hudobnom, divadelnom štúdiu a v štúdiu audiovizuálnej a multimedialnej tvorby .

Súkromná základná umelecká škola, Murániho 116, Nitra-Diely.

MESTSKÁ ŠKOLSKÁ RADA

Mestská školská rada v Nitre bola zriadená pre základné školy, základné umelecké školy, materské školy a školské zariadenia v územnej pôsobnosti mesta Nitry vrátane súkromných a cirkevných základných škôl, materských škôl, základných umeleckých škôl

a školských zariadení nachádzajúcich sa na území mesta Nitry. Mestská školská rada má 11 členov.

Volby do Mestskej školskej rady v Nitre sa uskutočnili 1. marca 2023. Za členov Mestskej školskej rady v Nitre boli zvolení nasledovní kandidáti:

Štyria zvolení zástupcovia z riaditeľov škôl a školských zariadení: Mgr. Anna Fintová, PhD., riaditeľka ZUŠ J. Rosinského, Vajanského 1, Nitra, Mgr. Katarína Galová, riaditeľka MŠ Nedbalova 17, Nitra, PhDr. Jana Matušková, riaditeľka MŠ Piaristická 12, Nitra, Mgr. Miriam Mošaťová, riaditeľka MŠ Benkova 17, Nitra.

Traja zvolení zástupcovia z predsedov rád škôl a školských zariadení: Lucia Ďurejeová, predsedníčka RŠ pri MŠ Za Humnami 28, Nitra, PaedDr. Alena Jančoková Žáčiková, predsedníčka RŠ pri SŠ sv. J. Kalazanského, PaedDr. Miroslava Košťálová, predsedníčka RŠ pri ZŠ Topol'ová 8, Nitra.

Dvaja zvolení zástupcovia z rodičov žiakov škôl a školských zariadení: Mgr. Petra Horváthová, členka RŠ pri ZŠ Tulipánová 1, Nitra, PhDr. Nad'a Šimová, členka RŠ pri ZŠ kniežaťa Pribinu, A. Šulgana 1, Nitra.

Dvaja zástupcovia mesta boli do Mestskej školskej rady v Nitre delegovaní na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa 2. februára 2023 uznesením číslo 42/2023-MZ: Ing. Miloslav Hatala a RNDr. Marta Rácová.

Dňa 13. marca sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie Mestskej školskej rady v Nitre, na ktorom bola za predsedníčku zvolená Mgr. Miriam Mošaťová a za podpredsedníčku Mgr. Katarína Galová.

Základná škola Tulipánova získala titul Vnímavá škola

Základná škola na Tulipánovej ulici v Nitre získala 13. januára získala titul Vnímavá škola. Zisku titulu predchádzalo zapojenie sa do programu neziskovej organizácie EDUMA o udelenie tohto certifikátu. Získaním titulu škola deklarovala, že jej učitelia sú otvorenými ľuďmi, učiteľmi a vychovávateľmi, ktorí vnímajú citlivo svojich žiakov, rozvíjajú kritické myslenie a podporujú spoločenskú zodpovednosť. Zdroj: teraz.sk

ZŠ na Škultétyho ulici získala pomôcky na výučbu robotiky

V utorok 17. januára získali žiaci Základnej školy na Škultétyho ulici v Nitre nové tablety, počítače aj stavebnicové súpravy, ktoré im pomáhali pri výučbe robotiky. Roboty zo stavebníc žiaci využívali na inovatívne projekty, v ktorých bolo potrebné preskúmať a vyriešiť praktické problémy. Žiaci sa naučili skonštruovať a naprogramovať vlastného robota, s ktorým vykonávali rôzne misie v medzinárodnej technologickej súťaži. Prostriedky získali z grantového programu Digital pre Nitru z Nadačného fondu Jaguar Land Rover v Nadácii Pontis. Celkovo sa v rámci výzvy prerozdeleno 92-tisíc eur. Zdroj: teraz.sk

Dni otvorených dverí v SPU v Nitre

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre sprístupnila svoje vzdelávacie a výskumné pracoviská záujemcom o vysokoškolské štúdium. Dni otvorených dverí sa na jednotlivých fakultách konali postupne od 20. januára do 24. marca. Ako prvá otvorila návštevníkom svoje dvere Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja a spolu s ňou Fakulta ekonomiky a manažmentu. Potom pokračovala Fakulta biotechnológie a potravinárstva, Technická fakulta i pracoviská na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov a Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva. V rámci dní otvorených dverí jednotlivé pracoviská SPU poskytli informácie o študijných programoch, podmienkach prijímacieho konania, uplatnení absolventov a spolupráci katedier s domácimi a zahraničnými inštitúciami. Zdroj: Renáta Chosraviová, hovorkyňa SPU v Nitre

Základná škola na Tulipánovej ulici bola modernizovaná

Dňa 27. januára začalo mesto Nitra s rekonštrukciou Základnej školy na Tulipánovej ulici v Nitre. Zmodernizovaný bol tretí pavilón školy. Súčasťou rekonštrukcie bolo zateplenie obvodových stien i strechy, vybudovanie statických konštrukcií, výmena inžinierskych sietí a modernizácia vykurovania. Táto škola prešla naposledy rozsiahlou rekonštrukciou v roku 2016, keď bol opravený prvý a druhý pavilón. Neskôr tu mesto vybuďovalo školskú telocvičňu. Rekonštrukcia bola vyčíslená na viac ako 1 milión eur. Podstatnú časť z financií mesto získalo z fondov Európskej únie. Zdroj: teraz.sk

UKF otvorila dvere záujemcom o vysokoškolské štúdium

Množstvo záujemcov o vysokoškolské štúdium využilo vo štvrtok 16. februára podujatie Deň otvorených dverí, aby sa zoznámili s možnosťami vzdelávania na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Svoje študijné programy predstavilo všetkých päť fakúlt. Návštevníci si pozreli pracoviská Fakulty prírodných vied a informatiky, Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva, Fakulty stredoeurópskych štúdií i Filozofickej a Pedagogickej fakulty. Súčasťou programu boli prezentácie študijných programov i jednotlivých katedier a ďalších pracovísk. Záujemcovia o štúdium sa dopoludnia stretli aj s pedagógmi a študentmi UKF. Zdroj: Jana Černáková, hovorkyňa UKF v Nitre

Nové logo SPU

SPU
Slovenská
poľnohospodárska
univerzita v Nitre

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre začala od marca používať nové logo. Cieľom zmeny bolo zjednotenie a zjednodušenie vizuálnej komunikácie univerzity. Autorom návrhu nového loga bol dizajnér Peter Iványi. Základný logotyp predstavoval geometrickú štylizáciu obilného klasu, ktorá obsahovo nadviazala na pôvodné logo. Logotyp sa skladal zo šiestich zrn symetricky usporiadaných do tvaru obilného klasu. Tento symbol bol doplnený popisným textom, ktorý mohol označovať fakulty alebo iný organizačný útvar v rámci štruktúry SPU. Zachovaná zostala farebnosť pôvodného loga SPU a fakúlt. Zdroj: Renata Chosraviová, hovorkyňa SPU

Agrion univerzita na SPU si vychováva budúcich zamestnancov

Dňa 9. marca sa začal 3. ročník Agrion univerzity, ktorej cieľom bolo priblížiť študentom inovácie a prepojiť ich s firmami ako budúcimi zamestnávateľmi. Agrion univerzity otvorili na Technickej fakulte Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Univerzitu zastrešuje Agrion - Združenie dodávateľov pôdohospodárskej techniky v SR. Po absolvovaní Agrion univerzity získal každý študent certifikát, ktorý mu pomôže ľahšie sa etablovať na trhu práce v oblasti predaja a servisu techniky. Vzdelávanie bolo určené pre študentov prvého ročníka inžinierskeho stupňa štúdia v študijnom programe manažérstvo prevádzky techniky. Vzdelávanie prebiehalo raz týždenne počas desiatich týždňov letného semestra. Zabezpečovali ho vybraní lektori, odborníci členských firiem Agrionu. Združenie 58 právnických osôb dodáva na Slovensku poľnohospodársku techniku a má zhruba 85-percentné zastúpenie na trhu. Riaditeľom Agrionu bol Ján Huba. Zdroj: hovorkyňa univerzity Renáta Chosraviová

V školských bufetoch zakázali predaj nezdravých potravín

V školských bufetoch bol od 15. marca zakázaný predaj presladených nápojov, vyprážených jedál, hamburgerov a nápojov s kofeínom. Tieto nezdravé potraviny nahradili zdravšie potraviny a nápoje. Táto povinnosť vyplynula z novej vyhlášky ministerstva zdravotníctva o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, ktorá vstúpila do platnosti v stredu 15. marca. Zdravší sortiment v školských bufetoch spolu s ponúkanými jedlami zo školských jedální vytvoril výživovo hodnotnú ponuku potravín a jedál pre deti, v ktorých trávia podstatnú časť dňa. Bufety museli ponúkať čerstvé ovocie a zeleninu, nápoje a prírodné šťavy bez konzervačných prípravkov či mäsové výrobky s obsahom mäsa minimálne 80 %. Zdroj: teraz.sk

Ocenenie doc. Mgr. Gabriely Jonášovej, CSc., z Filozofickej fakulty UKF

Ocenenie pedagogickej práce nesúce meno svätého Gorazda je najvyšším prejavom uznania, aké môže pedagógom udeliť minister školstva a traduje sa od roku 1997. Veľkú medailu svätého Gorazda si prevzalo dňa 10. marca v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu 15 učiteľov a učiteľiek. Jednou z nich bola doc. Mgr. Gabriela Jonášková, CSc., z Filozofickej fakulty UKF v Nitre. Ocenenie získala za celoživotnú prácu vysokoškolského pedagóga v oblasti výchovy a vzdelávania v rámci rozvoja školstva a významný podiel pri

rozdviňaní priaznivého pracovného prostredia a pracovných podmienok zamestnancov.

Zdroj: teraz.sk

Stredoškolská technická olympiáda

Dňa 20. marca sa na UKF v Nitre uskutočnila Stredoškolská technická olympiáda, na ktorej sa zúčastnili najlepší študenti stredných škôl s technickým zameraním. Študenti mali za úlohu odprezentovať svoju prácu, alebo projekt, ktorý spracovali na strednej škole vo forme ročníkovej práce, stredoškolskej odbornej činnosti alebo vlastného projektu, ktorý súvisel s témou olympiády. Na olympiádu prišlo 21 študentov z celého Slovenska, ktorí prezentovali spolu 15 odborných prác v troch sekciách. Prvá sekcia sa zameriavala na elektrotechniku, druhá na služby a tretia na strojárstvo. Na výber najlepších prác alebo projektov dohliadala odborná komisia. V sekcii elektrotechnika získal 1. miesto: Filip Líška s prácou: *Elektronický prehadzovač* – SPŠE Hálova 16, Bratislava, 2. miesto: Daniel Zavorský s prácou: *RGB svetelná hlava* – SPŠE Hálova 16, Bratislava, 3. miesto: Bruno Gieci – Matúš Batora s prácou: *Ekologická učebňa s použitím servera* – SOŠ Strojnícka Bánovce nad Bebravou. V sekcii služby získali 1. miesto: Timea Klopčeková – Šimon Andrejčák s prácou: *RFID karty* – SPŠE Hálova 16, Bratislava, 2. miesto: Klaudia Urbánková s prácou: *Produkt 21. storočia a jeho uvedenie na trh* – SPŠ Dubnica nad Váhom, 3. miesto: Monika Mikušová s prácou: *Patentovanie výrobku a tvorba ochrannej známky* – SPŠ Dubnica nad Váhom. V sekcii strojárstvo získal 1. miesto: Mário Valo – Matej Urban s prácou: *Upgrade bicykla* – Stredná priemyselná škola technická – Trnava, 2. miesto: Ľuboš Koníček s prácou: *Ako na 3D tlačiareň* – SOŠ Strojnícka Bánovce nad Bebravou, 3. miesto: Lukáš Čapla s prácou: *Herný volant* – Stredná priemyselná škola technická Trnava. Zdroj: ukf.sk, Mgr. Miroslav Šebo, PhD., PF – Katedra techniky a informačných technológií

Prezidentka menovala 4 nových profesorov Univerzity Konštantína Filozofa

Prezidentka SR Zuzana Čaputová vymenovala 36 nových vysokoškolských profesorov, ktorým 23. marca odovzdala dekréty v Prezidentskom paláci. Boli medzi nimi aj štyria zamestnanci Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorí týmto aktom získali titul profesor: doc. Mgr. Miroslav Ballay, PhD., z Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF, v odbore kulturológia, doc. PhDr. Boris Michalík, PhD., z Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturológie a etnológie FF, v odbore kulturológia, Dr. habil. Mgr. Ildikó Vančo, PhD., z Ústavu maďarskej jazykovedy a literárnej vedy FSS, v

odbore cudzie jazyky a kultúry, doc. PaedDr. Marcela Verešová, PhD., z Katedry pedagogickej a školskej psychológie PF, v odbore pedagogika. Okrem štyroch menovaných profesorov si dekrét prevzala aj doc. Mgr. Lucia Spálová, PhD., z Fakulty masmediálnej komunikácie UCM v Trnave, v odbore masmediálne štúdiá, ktorá uskutočnila inauguračné konanie na UKF v Nitre. Zdroj: ukf.sk

Testovanie zavádzania nového školského systému v ZŠ Nábřeží mládeže

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR zverejnilo 30. marca zoznam základných škôl, ktoré sa rozhodli od septembra testovať nový štátny vzdelávací program. Do pilotného overovania sa prihlásilo 109 základných škôl, z nich expertný tím vybral pilotnú skupinu 40 škôl. Z nitrianskych základných škôl sa do testovania prihlásila Základná škola na Nábřeží mládeže, ktorú navštevuje 852 žiakov. Zdroj: teraz.sk, spravodajstvo RTVS

Budovanie digitálnych zručností pedagógov

V piatok 31. marca mesto Nitra oznámilo, že v priebehu marca ukončilo dlhodobý projekt s názvom Vzdelávanie pre budúcnosť – budovanie digitálnych zručností pedagógov. Od apríla 2021 sa doň okrem Nitry zapojili aj mesto Zlaté Moravce a Regionálne centrum podpory učiteľov. Cieľom projektu bolo pomôcť učiteľom základných škôl pri využívaní digitálnych nástrojov. V rámci projektu vzniklo 21 ukázkových hodín s inšpiratívnymi učiteľmi zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Zdroj: TASR

Dokončili projekt Regionálneho centra podpory učiteľov ZŠ

Od apríla 2021 do marca 2023 bolo mesto Nitra a Regionálne centrum podpory učiteľov pre okresy Nitra a Zlaté Moravce súčasťou Erasmus+ projektu Futuedu - Education for future - „Vzdelávanie pre budúcnosť – budovanie digitálnych zručností pedagógov“. Cieľom bolo pomôcť učiteľom základných škôl zorientovať sa v novej realite vzdelávania, naplno využívať výhody digitálnych nástrojov a používať ich na budovanie svojho vzťahu so žiakmi, rozvíjanie ich osobností, vedomostí a mäkkých zručností. Partnermi boli organizácie: Agamos (CZ), Keric (SK), Cyfrowy Dialog (PL) a Pedagogické centrum (CZ). V rámci projektu vzniklo: 21 ukázkových hodín s inšpiratívnymi učiteľmi zo Slovenska, Česka a Poľska, databáza digitálnych nástrojov na online a offline vzdelávanie a databáza otvorených vzdelávacích zdrojov, sprievodca digitálnym vzdelávaním. Súčasťou boli tri

konferencie („Vzdelávaní pro budoucnost“, „Edukacja dla przyszłości“ a „Učenie je IN“), kde okrem digitalizácie rezonovali témy ako kreatívne myslenie, inklúzia či charakterové vzdelávanie. Diskutovalo sa o rôznych výzvach, s ktorými sa školstvo stretáva. Zdroj: teraz.sk

21. ročník Nitrianskych univerzitných dní

V dňoch 18. apríla až 9. mája sa konali Nitrianske univerzitné dni, ktoré priniesli bohatý program. Oblíbené vedecko-odborné, kultúrne a športové podujatia organizované UKF v Nitre, Mestom Nitra a Nitrianskym samosprávnym krajom sa konali v uliciach mesta pod Zoborom. Záujemcovia nielen z radov študentov si mohli vybrať z 25 podujatí, medzi ktorými nechýbali každoročné „stálice“, ale ani úplné novinky. Program otvorilo 18. apríla podujatie Univerzitná infraštruktúra, ktoré je vzdelávacou aktivitou projektu „Na ceste k participatívnej univerzite“. Nasledujúce tri týždne priniesli podujatia zamerané na šport, kreativitu a najmä zábavu. Pondelky mohli tráviť s kamarátmi a užiť si filmový večer v *Jarnom kine*, umelecky sa zviditeľniť v medzinárodnej súťaži *Gaudete musici!*. Pre horkokrvných jedincov boli pripravené *Dni hispánskej kultúry*. Dobrodruhov zaujal večerný kvíz s opekačkou a výstup na Zobor. Súčasťou boli podujatia zamerané na zdravie, vzdelávanie aj športové aktivity a súťaže. *ŠPUKFEST* do mesta opäť priniesol jedinečnú atmosféru živých koncertov, a to s interpretmi, ako Virvar, DJ Spirit, Malalata, GLEB. Zdroj: ukf.sk

Nitra ako prvé mesto na Slovensku zaviedla islandský model

Mesto Nitra na svojich základných školách zaviedlo islandský model Planet Youth, ktorý vychádzal zo skúseností tohto ostrovného štátu. O realizácii projektu mesto informovalo na tlačovej konferencii, ktorá sa konala 20. apríla. Hostami boli Marek Hattas, primátor Nitry, Miloslav Špoták, viceprimátor Nitry, Júlia Prablesková, koordinátorka programu Planet Youth v Nitre, Mária Orságová, vedúca odboru školstva MsÚ v Nitre, Miriam Glovňová, riaditeľka Regionálneho centra podpory učiteľov Nitra, Margrét Lilja Gudmundsdóttir, expertka na Planet Youth z Islandu a Iryna Nerubaieva, projektová manažérka Planet Youth. Island bol ešte pred dvoma dekadami jednou z najhorších krajín, pokiaľ ide o závislosti u mladých. Na úvod realizácie projektu mesto získalo informácie o viac ako 1 500 deťoch vo veku 13 – 15 rokov zo všetkých škôl v Nitre, kde sa tínedžeri v tomto veku nachádzali, teda z mestských, cirkevných aj súkromných. V tejto vekovej

skupine mladých sa zisťovali údaje o užívaní návykových látok, rodinnom zázemí detí či o ich vzťahu ku škole, ale aj o ich pocitoch o vlastnom zdraví. Medzi jednotlivými oblasťami sa skúmali súvislosti. Zisťovanie o realite dnešných tínedžerov tak bolo súčasťou zavádzania islandského modelu primárnej drogovej prevencie Planet Youth, ku ktorému mesto Nitra pristúpilo ako prvé mesto na Slovensku. Nitra už od Planet Youth Island dostala výsledky prvého dotazníkového prieskumu uskutočneného na Slovensku – celkovú správu za mesto a jednotlivé správy za každú z 23 škôl, na ktorých sa konal prieskum. Správy priniesli aktuálne a lokálne dáta o 1 511 mladých Nitranoch. Zdroj: Facebook mesta Nitra

V školskom roku 2023/2024 bolo do ZŠ zapísaných 1097 detí

V dňoch 17. až 21. apríla sa v Nitre uskutočnil zápis žiakov do prvého ročníka základných škôl, ktorých zriaďovateľom je mesto Nitra. Na školský rok 2023/2024 bolo spolu zapísaných 1097 detí. Mesto Nitra v novom školskom roku 2023/2024 otvorilo 39 tried. Počet 1097 žiakov však nie je presný, nakoľko 136 detí bolo zapísaných aj v iných školách. Najväčší záujem bol o Základnú školu, Benkova 34, Nitra, Základnú školu Nábřežie mládeže 5, Nitra a Základnú školu kniežaťa Pribinu, Andreja Šulgana 1, Nitra. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Knieža z Popradu a jeho hrobka

Vo štvrtok 24. mája sprístupnili v Podtatranskom múzeu v Poprade po takmer 18 rokoch od objavu novú stálu expozíciu, venovanú hrobke germánskeho kniežaťa z prelomu

4. a 5. storočia. Návštevníci videli približne 90 % originálnych nálezov, zvyšné uchovali v špeciálnom depozitári v Nitre. Hrobku pomohli zrekonštruovať nemeckí archeológovia, ktorí z veľkej časti výskum aj financovali. Riaditeľ AÚ SAV Matej Ruttkay upozornil, že je to objav svetového významu. Nájst' z dreva vysústružené posmrtné lôžko a stôl, drevený sarkofág i máry, na ktorých niesli mŕtveho do hrobu zo začiatku doby sťahovania národov, je unikát. Celkovo koncept zachovania hrobu je fascinujúci, takýto nález v Európe nie je. Má veľmi veľkú výpovednú hodnotu o živote ľudí. Hrobka sa pri výstavbe priemyselného parku nepoškodila. Medzinárodný výskum preukázal, že v hrobke pochovali 22-ročného 177 centimetrov vysokého muža, ktorý pochádzal zo širšieho regiónu. Dôvodom jeho predčasného úmrtia bola zrejme hepatitída typu B.

Zakonzervovanú hrobku starú 1 600 rokov objavili v Matejovciach pri výstavbe priemyselného parku v roku 2005. Nasledoval medzinárodný archeologický záchranný výskum, celkovo 12 ton organického materiálu smerovalo do špecializovaných laboratórií v nemeckom Schleswigu. Na vystavenie vzácných

exemplárov boli potrebné špeciálne vitríny s reguláciou teploty a vlhkosti. Zdroj: Archeologický ústav SAV

Súťaž Svätoplukovo kráľovstvo

Celkom 350 literárnych, výtvarných a elektronických diel prihlásili do 14. ročníka celoslovenskej súťaže s názvom Svätoplukovo kráľovstvo oživa, ktorej vyhlasovateľom bola ZŠ kráľa Svätopluka v Nitre. Slávnostné udelenie ocenení sa konalo 28. apríla v priestoroch Galérie Univerzum na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre. Zároveň tu vystavili školské výtvarné práce. Tohtoročnými témami súťaže boli Počiatky prvého písma na našom území, Veľkomoravská tradícia prítomná v súčasnosti a Obdobie života a panovania Svätopluka. Hodnotiacia komisia ocenila 41 výhercov. Najviac prác prišlo z Košického, Nitrianskeho a Žilinského kraja. Najväčšie zastúpenie mala výtvarná časť, ktorá oslovila témou Počiatky slovenského písma na našom území. Rovnaká téma zaujala v kreatívnom stvárnení v elektronickej časti súťaže. Zdroj: mynitra.sme.sk

V súťaži Techforum vyhrala SPU s riadiacim systémom robota Salamander

Riadiaci systém robota Salamander získal dňa 25. mája cenu za najlepší exponát deviateho ročníka súťaže Techforum na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Nitre. Funkčný autonómny mobilný systém je dielom tímu vývojárov z Technickej fakulty Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre. Hodnotiteľská komisia ocenila technické riešenie, ktorým sa riadi autonómne vozidlo určené na prácu v poľnohospodárstve, predovšetkým v prostredí ovocných sádov a vinogradov. Podľa slov vedúceho tímu vývojárov Vladimíra Cvikloviča z Ústavu elektrotechniky, automatizácie, informatiky a fyziky je funkčný autonómny mobilný robot Salamander bezpilotnou náhradou malotraktora. Využitelný je pre roľníkov s malou výmerou pôdy. Poháňaný je elektromotormi. Maximálny výkon na oboch nápravách je 6 kW. Využíva elektricky riadenú hydrauliku. Salamander získal svoje pomenovanie podľa technológie pohybu, pretože kľbové riadenie pracuje na princípe pohybu jašterice. Je elektrickým nástupcom autonómneho zariadenia Samorob, ktoré vyvinuli na Technickej fakulte SPU pred štyrmi rokmi. Technická fakulta SPU v Nitre si z veľtrhu odniesla aj ocenenie za najlepšiu vedecko-technickú prezentáciu. Prezentáciu vysokých škôl technického zamerania hodnotila komisia zo Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností. Súťažná prezentácia univerzít s technickým zameraním Techforum 2023 je súčasťou 28. ročníka Medzinárodného strojárkeho veľtrhu v Nitre, na ktorom sa od 23. do 26. mája predstavuje sedem fakúlt slovenských technických univerzít. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Podporili kreativitu mladých Nitranov

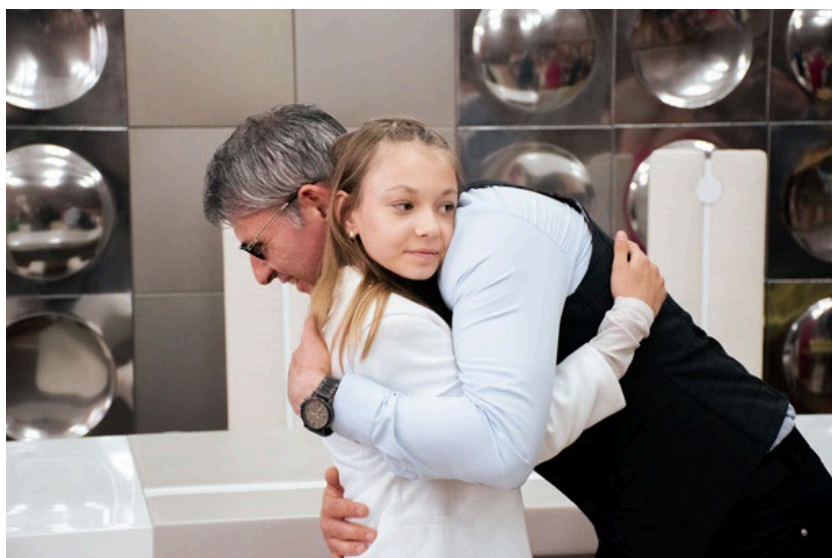
Celkovo 13 projektov realizovali v roku 2023 žiaci a študenti základných a stredných škôl v Nitre. S ich prínosom, komplikáciami v realizácii aj s reakciami okolia sa podelili 5. decembra na burze projektov v nitrianskej Synagóge. Financie v celkovej sume 12-tisíc eur poskytlo Mesto Nitra a UNICEF Slovensko v spolupráci s Nitrianskou komunitnou nadáciou v rámci grantového programu Mladí nitrianski filantropi. Mladí ľudia účasťou v programe získali cenné poznatky o príprave projektu, vzájomnej komunikácii či hospodárení s finančnými prostriedkami. . Zdroj: Facebook mesta

Medzi laureátmi ocenenia osobností slovenskej vedy vedec z Nitry

Dňa 17. mája sa v Slovenskej národnej galérii v Bratislave uskutočnil v poradí už 26. ročník podujatia, na ktorom vyhodnotili najlepšie osobnosti vedy. Vyhlasovateľmi ocenenia bolo Centrum vedecko-technických informácií SR, Slovenská akadémia vied a Zväz slovenských vedeckotechnických spoločností. V kategórii Inovátor roka získal ocenenie Vladimír Cviklovič z Technickej fakulty SPU v Nitre. Ocenenie získal za významný prínos v radiaciach a navigačných algoritmoch pre oblasť autonómnej mobilnej robotiky pretavený do dvoch funkčných prototypov autonómnych mobilných robotov. Zdroj: SITA

Nitrianski učitelia dostali učiteľské Oskary

Dňa 12. júna učiteľky a učitelia nitrianskych škôl získali od svojich žiakov pochvaly a slová úcty. Samotní žiaci totiž vybrali spomedzi svojich pedagógov zo základných a materských škôl, centra voľného času a základnej umeleckej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. Udeľovali sa učiteľské Oskary a prevzalo si ich 39 pedagógov. Slávnostného oceňovania sa zúčastnili aj samotní žiaci, ktorí prítomným v slovenskom aj ukrajinskom jazyku prečítali dôvody, prečo si vybrali týchto učiteľov.

Materské školy – ocenené pedagogičky

- Materská škola, Alexyho 26, Nitra: učiteľka Stanislava Majcherová
- Materská škola, Beethovenova 1, Nitra: učiteľka Vlasta Koledová
- Materská škola, Belopotockého 2, Nitra: učiteľka Bc. Miroslava Kytková
- Materská škola, Čajkovského 3, Nitra: riaditeľka Viera Sádovská

- Materská škola, Dobšinského 2885/8, Nitra: učiteľka Monika Molnárová
- Materská škola, Dolnočermánska 57, Nitra: učiteľka Alena Rábeková
- Materská škola, Ľudovíta Okánika 6, Nitra: učiteľka Mária Csejteyová
- Materská škola, Mostná 1, Nitra: riaditeľka Mgr. Martina Švecová
- Materská škola, Nábrežie mládeže 7, Nitra: učiteľka Mgr. Lenka Tonkovičová
- Materská škola, Nedbalova 17, Nitra: učiteľka Bc. Natália Prokypčáková
- Materská škola, Novomeského 19, Nitra: učiteľka Tatiana Pintérová
- Materská škola, Okružná 1, Nitra: učiteľka Bc. Karina Pócsiková
- Materská škola, Párovská 36, Nitra: učiteľka Ingrid Rákošiová
- Materská škola, Piaristická 12, Nitra: učiteľka PaedDr. Paulína Ivánová
- Materská škola, Platanová 3, Nitra: učiteľka Zuzana Jánošíková
- Materská škola, Rázusova 26, Nitra : učiteľka Bc. Martina Tóthová
- Materská škola, Štefánikova trieda 128, Nitra: učiteľka Ing. Mária Nógli
- Materská škola, Štiavnická 1, Nitra: učiteľka Mgr. Monika Hajtingerová
- Materská škola, Topoľová 6, Nitra: pani učiteľka Mgr. Silvia Bezányiová
- Materská škola, Vansovej 6, Nitra: pani učiteľka Mgr. Jana Lisyová
- Materská škola, Za Humnami 28, Nitra: pani učiteľka Ing. Antónia Šoltýsová
- Materská škola, Zvolenská 23, Nitra: pani učiteľka Bc. Eva Zimanová

Základné školy – ocenení pedagógovia a pedagogičky

- Základná škola, Beethovenova 11, Nitra: Mgr. Soňa Hanusová, učiteľka 2.stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra – nemecký jazyk
- Základná škola, Benkova 34, Nitra: PaedDr. Magdaléna Kukanová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia nemecký jazyk
- Základná škola, Cabajská 2, Nitra: Mgr. Katarína Chrenková, učiteľka 2. stupňa, aprobácia technická výchova, výtvarná výchova, informatika
- Základná škola, Fatranská 14, Nitra: Mgr. Zuzana Gúcka, učiteľka 2. stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra a špeciálny pedagóg
- Základná škola kniežaťa Pribinu, Andreja Šulgana 1, Nitra: Mgr. Sylvia Benčíková, učiteľka 1. stupňa a nemeckého jazyka
- Základná škola kráľa Svätopluka, Dražovská 6, Nitra: Mgr. Dominika Pechová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra – občianska náuka
- Základná škola, Krčméryho 2, Nitra: Mgr. Silvia Kisléghyová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia matematika – biológia
- Základná škola s materskou školou, Na Hôrke 30, Nitra: Mgr. Dagmar Hallová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia matematika – geografia
- Základná škola, Nábrežie mládeže 5, Nitra: PaedDr. Petra Liková, učiteľka 2. stupňa, aprobácia biológia a chémia
- Základná škola s materskou školou, Novozámocká 129, Nitra: Bc. Viera Špaňová, učiteľka materskej školy
- Základná škola, Ščasného 22, Nitra: Mgr. Mária Ďurčová, učiteľ 2. stupňa, aprobácia matematika – výtvarná výchova
- Základná škola, Škultétyho 1, Nitra: Mgr. Peter Vasaráb, učiteľ 2. stupňa, aprobácia dejepis – geografia
- Základná škola, Topoľová 8, Nitra: PaedDr. Marta Kadlecová, učiteľka 1. stupňa
- Základná škola, Tulipánová 1, Nitra: PaedDr. Jakub Bučko, učiteľ 2. stupňa, aprobácia dejepis – občianska náuka

- Základná umelecká škola Jozefa Rosinského, Vajanského 1, Nitra: Mgr. Lívia Žilínková, PhD., učiteľka hudobnej náuky a hry na priečnej flaute, Mgr. Michaela Juhášová, učiteľka hry na akordeón
- Centrum voľného času, Štefánikova trieda 60, Nitra: Mgr. Petra Pekarová Skokanová, anglický jazyk

Športová olympiáda detí z MŠ z Nitry a Kroměříža

V utorok 13. júna sa na atletickom štadióne AC Stavbár v Nitre konal 23. ročník letnej športovej olympiády detí materských škôl. Podujatie zorganizovalo Mesto Nitra spolu s Občianskym združením Šťastné deti. Do športových aktivít sa zapojilo 27 športových tímov z nitrianskych materských škôl a 3 tímy z partnerského mesta Kroměříž. Deti súťažili v troch disciplínach: hod do diaľky, skok do diaľky a beh. Nechýbal slávnostný olympijský ceremoniál a zábavné stanovišťa pre súťažiacich, ktoré pripravili študenti Strednej odbornej školy gastronómie a cestovného ruchu. O zdravotný dozor sa postarali študentky UKF z Katedry ošetrovateľstva FSvAZ UKF v Nitre. Deti pri súťažení podporil hokejový maskot Corgi a za odmenu im zaspievala Dúhalka. Víťazstvo a zlaté medaily si odniesli deti z Materskej školy na Alexyho ulici v Nitre. Zdroj: nitra.sk

Súťaž Mladý tvorca

V priestoroch Národného výstavniska Agrokomplex sa v dňoch 21. až 23. júna konal 30. ročník celoštátnej výstavy Mladý tvorca, na ktorej sa zúčastnilo viac ako 80 stredných odborných škôl z celého Slovenska. Cieľom bolo podporiť a propagovať stredoškolské odborné vzdelávanie a zároveň vyzdvihnúť perspektívu duálneho systému vzdelávania, ktorý reflektuje na vznik nových typov profesií pri zavádzaní robotizácie a digitálnych technológií do praxe. Počas výstavy boli ocenené víťazné projekty súťaže Inovatívny pôdohospodár, ktorú vyhlásilo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre žiakov pôdohospodárskych stredných odborných škôl. V prvom ročníku súťaže súťažili trojčlenné tímy študentov v troch kategóriách, poľnohospodárske školy, potravinárske školy a lesnícke školy. Zadaním bolo vypracovať a multimediálne prezentovať projekt inovácie z oblasti obhospodarovania, spracovania a výroby, ktorý vedie k dosahovaniu zníženia odpadov, emisií, spotreby vody a energií. V kategórii potravinárske školy zvíťazili študenti Strednej odbornej školy potravinárskej s projektom Skrytí nepriatelia v potravinách. Zdroj: Katarína Moravcová, hovorkyňa výstavniska

Slovenská poľnohospodárska univerzita otvorila nový akademický rok

Na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre otvorili 19. septembra nový akademický rok 2023/24. Do prvých ročníkov sa na šiestich fakultách zapísalo takmer 1200 študentov. Rektorka Klaudia Halászová označila za jednu z priorít univerzity zavedenie celouniverzitného vnútorného systému kvality. Vnútorný systém zabezpečovania kvality vzdelávania na univerzite posudzovala pracovná skupina Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo. SPU pokračovala v budovaní infraštruktúry nevyhnutnej pre zaradenie do európskej siete výskumných infraštruktúr. V roku 2023 to bolo dobudovanie špecializovaného pracoviska Výskumného centra AgroBioTech - Potravinového inkubátora, finišovali stavebné práce na Kreatívnom centre a pokračovali práce na budovaní Environmentálneho centra, kde spolu s Botanickou záhradou vznikol priestor na popularizáciu klimatických tém. Finišoval projekt úpravy zelených plôch univerzitného areálu s budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, ktorý zahŕňal 15-tisíc štvorcových metrov. Do konca roka 2023 v areáli SPU v rámci projektu BIO:VCEL:IN založili na približne dvoch hektároch biodiverzitné lúky s ukázkovou zbierkou kvitnúcich lúčnych spoločencstiev na Slovensku. V rámci modernizácie infraštruktúry SPU dokončila rekonštrukciu Študentského domova Antona Bernoláka, ako aj univerzitného bazéna. Okrem modernizácie týchto objektov bolo hlavným cieľom zníženie ich energetickej náročnosti. Zdroj: Renáta Chosraviová, hovorkyňa univerzity

Slávnostné otvorenie nového akademického roka na UKF v Nitre

Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre sa v pondelok 25. septembra začal nový akademický rok. Na štúdium sa zapísalo 6 570 študentov, z toho približne 9 % študentov zo zahraničia. Do prvých ročníkov bakalárskeho štúdia nastúpilo 1 780 študentov. UKF mala v rámci 19 študijných odborov akreditovaných 240 študijných programov vo všetkých stupňoch štúdia v dennej i externej forme štúdia. V uplynulom akademickom 2022/2023 ukončilo štúdium na UKF 1768 absolventov, z toho 953 bakalárov, 772 magistrov a 43 absolventov doktorandského štúdia. Demografický vývoj v spoločnosti a odlev študentov na vysoké školy do zahraničia sa v posledných rokoch odráža aj na vývoji počtu študentov UKF v Nitre, najmä v magisterskom stupni štúdia. Stabilne najväčší záujem zo strany študentov bol o programy zamerané na informatiku, manažment

cestovného ruchu, marketingovú komunikáciu a reklamu, cudzie jazyky, najmä prekladateľstvo a tlmočníctvo, žurnalistiku, o programy predškolská a elementárna pedagogika, psychológia, šport, etika, biológia, ošetrovateľstvo či urgentná zdravotná starostlivosť. Zdroj: Jana Černáková, hovorkyňa UKF v Nitre

Internáty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Univerzita zaregistrovala v akademickom roku 2023/2024 celkovo 2 373 žiadostí študentov o ubytovanie. Na začiatku akademického roka vyhovel 600 žiadostiam prvákov a pre nedostatok ubytovacích kapacít zamietla 262 žiadostí novoprijatých študentov. V prípade študentov vyšších ročníkov škola zaevidovala 1 511 žiadostí o ubytovanie, z toho 1 260 žiadostiam vyhovel a 251 zamietla. Celková kapacita troch študentských domovov, v ktorých UKF poskytla v tomto akademickom roku ubytovanie, bolo 1 622 miest. Internát Zobor ponúkol ubytovanie 793 študentom, Študentský domov Nitra ubytoval 434 poslucháčov a Študentský domov Brezový háj poskytol ubytovanie 395 študentom. Z dôvodu komplexnej rekonštrukcie bloku H v ŠD Zobor sa kapacita ubytovania znížila o 318 miest. Študenti UKF mohli okrem troch študentských domovov univerzity využiť aj ubytovanie v zmluvných zariadeniach UKF. Študentský domov SPU na Akademickej mal k dispozícii 200 miest, Farská ubytovňa Reformovanej kresťanskej cirkvi v Nitre na Fraňa Mojtu môže ubytovať 90 študentov a IZPI - Hotel Agroinštitút na Akademickej mal kapacitu 38 lôžok. Zdroj: Jana Černáková, hovorkyňa UKF v Nitre

Mládežnícky parlament

Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa 21. septembra poslanci schválili zriadenie mládežníckeho parlamentu. Po žiackom školskom parlamente to bola druhá organizácia, ktorá ako partner samosprávy zastupovala záujmy detí a mládeže v Nitre. Kým žiacky parlament zastupoval žiakov základných škôl, úlohou Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu bolo zastupovať stredoškolákov – mladých ľudí vo veku od 15 rokov. Zdroj: tasr.sk

Žiakom na stredných školách pomáhali asistenti

Žiakom na stredných školách v Nitrianskom kraji pomáhali v školskom roku 2023/2024 asistenti a ďalšie podporné profesie. Do národného projektu financovaného z Programu Slovensko sa v regióne zapojilo celkovo 21 stredných škôl. Okrem pedagogických asistentov na školách pomáhali aj digitálni koordinátori a členovia podporných tímov. Zdroj: TASR

Októberfest

Množstvo kultúrnych podujatí nového akademického roka 2023/2024 na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre odštartoval 3. októbra na Amfiteátri v Nitre tradičný študentský Októberfest. Program podujatia vyplnili viaceré koncerty. V programe účinkovali interpreti Meowlau X Val, Medial Banana, SIMILIVINLIFE. Publikum rozprúdil aj Porsche Boy. Súčasťou podujatia boli aj tradičné súťaže. Zdroj: Jana Černáková, hovorkyňa UKF

Rekonštrukcia bazéna Centra univerzitného športu SPU

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre otvorila zrekonštruovaný plavecký bazén Centra univerzitného športu. Od utorka 17. októbra začal bazén slúžiť študentom a zamestnancom univerzity, ale aj širokej verejnosti. Komplexná obnova bazéna stála vyše 1,3 milióna eur, z toho 751-tisíc eur získala univerzita z Fondu na podporu športu v rámci výzvy Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry. Nový antikorový bazén s rozmermi 25 krát 12 metrov, hĺbkou 1,35 až 1,8 metra a šiestimi plaveckými dráhami je najmodernejším plaveckým bazénom v Nitre. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

SPU ukončila projekt zelenej infraštruktúry

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ukončila 7. decembra projekt zelenej infraštruktúry v areáli univerzity. V rámci tohto projektu boli revitalizované vegetačné a spevnené plochy pri aule SPU medzi pavilónmi A, Z a T, ktoré sú národnou kultúrnou pamiatkou, ako aj rozsiahla plocha átria ako ústrednej pobytovej plochy v exteriéri. Celková revitalizovaná plocha dosiahla 14 624 m². Projekt Úpravy zelených plôch univerzitného areálu SPU v Nitre budovaním prvkov zelenej infraštruktúry podporili z Integrovaného regionálneho operačného programu a Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Celkové výdavky dosiahli 572 306 eur, z toho nenávratný finančný príspevok predstavoval 543 690 eur. Univerzita projektom reagovala na vysoké nároky modernizácie životného priestoru svetových univerzitných kampusov. Pôvodné asfaltové chodníky nahradili bezbariérové komunikácie z protišmykovej dlažby umožňujúcej vsakovanie zrážkovej vody. Pribudlo nové parkové osvetlenie, inovovaný bol parkový mobiliár pozostávajúci z atypických lavičiek, bodových sedení, lehátok, stojanov na bicykle a odpadkových košov. V rámci projektu bolo vysadených 22 vzrastlých drevín a založených 5 355 m² trvalkových záhonov. Pribudli pochôdzne štrkové lúky s posedením a rekultivované boli intenzívne trávnaté plochy. Zelené plochy boli zakladané s dôrazom na udržateľný rozvoj, podporu biodiverzity, adaptačné opatrenia pre zníženie dosahov zmeny klímy v urbanizovanom prostredí a usmerňovanie zrážkovej vody prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry.

9. Zdravotníctvo a sociálne zabezpečenie

Poskytovanie sociálnych služieb

Mesto Nitra poskytovalo aj tento rok široké spektrum sociálnych služieb. Veľký dôraz kládli na aktivizáciu ľudí v dôchodkovom veku a predlžovanie života seniorov v ich prirodzenom domácom prostredí. Plná podpora bola poskytovaná ľuďom so zdravotným postihnutím s cieľom prispievať k ich najväčšej nezávislosti. V spolupráci s mimovládnyimi organizáciami sa mesto snažilo vyrovnávať príležitosti pre rodiny s deťmi zo sociálne zraniteľnejšieho prostredia. Podobne dôležitá bola prevencia a riešenie

problémov ľudí bez domova, ako aj problematika marginalizovaných skupín. Mesto Nitra poskytovalo pomoc občanom, a to najmä tým, kde nebolo v silách rodiny postarať sa o svojich najbližších. Zariadenie pre seniorov Zobor a Bytový dom Senior na Krčméryho ulici pokryli dopyt občanov po tomto type sociálnych služieb. Aktívna bola činnosť denných stacionárov, poskytovaná bola opatrovateľská služba či donáška stravy pre imobilných seniorov až do domu. Samotní seniori sa aktívne zapájali do kultúrneho a spoločenského života. Okrem toho mesto Nitra spolupracovalo s ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb. Zdroj: vlastný text kronikárky, nitra.sk

Moderné odbory v závode Jaguar Land Rover umožnili ľuďom masáže

Od februára 2023 si zamestnanci automobilky Jaguar Land Rover (JLR) v Nitre mohli užívať masáže, a to aj počas pracovnej doby. O tento benefit sa postarali Moderné odbory JLR. Zamestnávateľ sa týmto spôsobom snažil zlepšiť pracovné prostredie a zvýšiť starostlivosť o zdravie svojich pracovníkov. Spolupracoval pri tom so Strednou zdravotníckou školou v Nových Zámkoch. Zamestnanci si mohli vybrať z niekoľkých druhov masážnych zostáv na regeneráciu tela. S masážami sa začalo vo februári 2023. Tento projekt bol v testovacej fáze a limitovali ho možnosti Strednej zdravotníckej školy, čo znamenalo, že masáže mohli byť poskytované len počas školského roka. Masírovalo sa v priestoroch zdravotného strediska priamo v závode JLR Nitra. Jedna masáž trvala približne 20 minút. Zdroj: tlačová správa JLR

Podporili Hospic sv. Bernadetky

Začiatkom roka sa pod hlavičkou nadácie Pomoc, zriadenej Nitrianskym samosprávnym krajom, a v spolupráci s nitrianskym centrom Maltézskej pomoci Slovensko, uskutočnila pilotná spoločná aktivita nazvaná Novoročný Maltézsky punč pre poslancov Zastupiteľstva NSK na podporu Hospicu u Bernadetky v Nitre. Vďaka tomu si mohli poslanci a poslankyne počas rokovania zastupiteľstva 23. januára prevziať originálny maltézsky punč vo fľašiach, ktoré pre nich pripravili dobrovoľníci nitrianskeho centra Maltézskej pomoci Slovensko. Poslanci im za túto pozornosť vložili do pripravenej pokladnice dobrovoľný finančný príspevok. Poslanci a poslankyne tak mohli prejaviť svoju šľachetnosť a solidaritu s tými, ktorí v Hospici u Bernadetky končia svoju pozemskú púť. Výťažok zo zbierky vo výške 660 eur, symbolickým darovacím šekom a keramickým tanierom v mene zastupiteľstva 2. februára odovzdal predseda NSK Branislav Becík

riaditeľovi Diecéznej charity Jurajovi Barátovi v Hospici – Dome pokoja a zmiery u Bernadety v Nitre. V sprievode riaditeľky hospicu MUDr. Leony Šóthovej si zároveň prezrel celé zariadenie a oboznámil sa s jeho priestormi a navštívil aj jednu z pacientok na lôžku v prítomnosti jej príbuznej. V diskusii s vedením charity a hospicu sa oboznámil s fungovaním tohto špecifického zariadenia a tiež s problémami, s ktorými sa každoročne stretáva z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Táto pilotná charitatívna aktivita bola prejavom záujmu o pokračovanie v spolupráci Nitrianskeho samosprávneho kraja, Nadácie POMOC a Diecéznej charity s centrom Maltézskej pomoci Slovensko v Nitre v sociálnej a charitatívnej oblasti. Zdroj: Tibor Ujlacký

Pacientska onkologická poradňa dostala vynovené priestory

Pacientska onkologická poradňa, ktorá sídlila vo Fakultnej nemocnici v Nitre, dostala koncom januára 2023 zmodernizované priestory kancelárie. Rekonštrukciu poradne zastrešila nezisková organizácia Rotary Club Nitra, ktorá zariadenie a vymalovanie priestorov sponzorovala. Poradňa poskytuje onkologickým pacientom pomoc, ktorú im nemôžu poskytnúť lekári. Výška finančnej pomoci na nábytok a ďalšiu modernizáciu priestorov bola vo výške približne 3-tisíc eur. Onkologické pacientske poradne fungujú okrem Nitry aj v Bratislave, v Trnave, v Košiciach a v Prešove. Služby onkologickým pacientom v nich poskytovali ľudia, ktorí sa sami liečili na onkologické ochorenia. Do poradne chodili ľudia z lôžkových oddelení a aj tí, ktorí na onkológiu dochádzali. Nepriechádzali iba so zdravotnými problémami, ale skôr s ľudskými potrebami, so žiadosťou o radu, o psychickú podporu. Zdroj: prezidentka Rotary Clubu Nitra Dana Peškovičová

Prof. MUDr. Bruno Rudinský, CSc., nový hlavný lekár NSK

Predseda NSK Branislav Becík vymenoval 23. januára nového hlavného lekára prof. MUDr. Bruna Rudinského, CSc., ktorý na funkciu vystriedal MUDr. Ľubomíra Ševčíka. Nový krajský lekár začal hneď po svojom menovaní riešiť zložitú situáciu obvodných lekárov a pediatrov. Prof. MUDr. Bruno Rudinský, CSc., sa neurokybernetike venoval už počas štúdií na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Pacienti ho poznajú najmä z pôsobenia v Neurocentre Národného ústavu detských chorôb, na pracovisku zameranom na komplexnú diagnostiku a liečbu úrazov a ochorení centrálnaj a periférnej nervovej sústavy vrátane ochorení podporných štruktúr, lebky a miechy. Vo svojej

profesionálnej praxi pracoval na viacerých vedúcich pozíciách a viedol kolektív, ktorý ako prvý na Slovensku začal robiť endoskopické operácie hypofýzy. Zaslúžil sa o rozvoj spondylochirurgie, chirurgickej liečby ochorení chrbtice, a v rámci nej sa špecializoval na implantáty, náhrady platničiek a systémy na spevnenie chrbtice. Prof. Rudinský patril tiež k zakladateľom a dlhoročným vedúcim Neurochirurgickej kliniky FNŠP Nové Zámky, ktorá vznikla v roku 1993. Veľkou mierou sa pričínal o to, že toto pracovisko sa postupne stalo jedným z najvyhľadávanejších na Slovensku. Zdroj: nitranoviny.sk, mediweb.sk

Obetiam požiaru v Polygóne pomáhali darcovia i občianske združenia

Nielen samospráva mesta Nitra, dobrovoľní darcovia, ale aj občianske združenia pomáhali obetiam novoročného požiaru v objekte Polygón. K požiaru bytov došlo počas silvestrovskej noci, keď sa oheň začal šíriť zo strechy. Pri požiaru úplne zhorelo desať bytov, ďalšie boli poškodené. Celková škoda bola predbežne vyčíslená na tri milióny eur. Dňa 25. januára odovzdali primátorovi mesta Marekovi Hattasovi sumu 1 348 eur členovia speváckeho zboru Lipka, ktorý začiatkom januára usporiadal benefičný koncert. Príspevok od zboru Lipka pridali k financiám, ktoré sa už vo fonde nachádzajú. Do fondu prispeli mestskí poslanci a zamestnanci mestského úradu v rámci internej zbierky. Peniaze sa použili na zaplatenie prvých nájomov pre rodiny, ktoré mesto požiadali o pomoc. Podobne pomohlo aj občianske združenie Lexras, ktoré zorganizovalo verejnú finančnú zbierku. Okrem toho, že tieto peniaze pomôžu obetiam požiaru pri platení nájomného, boli využité aj na zakúpenie nevyhnutých potrieb do domácnosti. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Rada seniorov mesta Nitry

Dňa 15. februára primátor Mesta Nitra Marek Hattas vymenoval v zmysle štatútu Rady seniorov za jej predsedníčku poslankyňu mestského zastupiteľstva prof. PhDr. Martinu Mojtovú, PhD. Následne 18. marca sa konalo prvé zasadnutie Rady seniorov. Nominovaným členom odovzdali na ustanovujúcom zasadnutí menovacie dekréty predsedníčka rady Martina Mojtová a primátor Nitry Marek Hattas. Podľa primátora Nitry Mareka Hattasa bolo vytvorenie Rady seniorov v roku 2019 veľkým krokom vpred pre Nitru a všetkých, ktorí sa starajú o staršiu generáciu. Umožnilo to zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi radnicou a seniormi a zabezpečiť, aby ich hlas bol počutý. V roku 2023 žilo v Nitre viac ako 16-tisíc ľudí nad 65 rokov, z toho viac ako 2-tisíc bolo členom

nejakej organizácie. Úlohou Rady seniorov je prinášať návrhy a zlepšenia v oblasti životných podmienok, rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania so seniormi a vytvárania dôstojných podmienok pre život v meste pre všetky vekové kategórie. Rada seniorov mala predsedníčku, tajomníčku a 11 členov týchto organizácií: Mestská organizácia JDS Nitra-Staré mesto a Chrenová, Mestská organizácia JDS Nitra-Janíkovce, Mestská organizácia JDS Nitra-Dražovce, Mestská organizácia JDS Nitra-Horné Krškany, Mestská organizácia JDS Nitra-Dolné Krškany, Mestská organizácia JDS Nitra-Zobor, Mestská organizácia JDS Nitra-Párovské Háje, Mestská organizácia JDS Nitra-Diely-Kynek, Mestská organizácia JDS Nitra-Klokočina, Združenie kresťanských seniorov Nitra-Kalvária a Zväz vojakov SR – Klub Nitra-Zobor. V roku 2023 sa uskutočnili tri zasadnutia Rady seniorov mesta Nitra (13. apríla, 16. júna a 4. októbra). Prostredníctvom Rady seniorov mesta Nitry informovali jednotlivé seniorské organizácie pôsobiace na území mesta o aktivitách, podujatiach a možnostiach vzdelávania. Mesto Nitra v roku 2023 finančne prispelo na rozvoj aktivít seniorských organizácií Okresná organizácia Jednota dôchodcov Slovenska, Združenie kresťanských seniorov Slovenska – Nitra v celkovej výške 7 900 eur. Zdroj: nitra.sk

Návšteva ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milana Krajniaka

Vo štvrtok 16. marca navštívil Nitru minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milan Krajniak. Najskôr zavítal do Zariadenia sociálnych služieb Viničky na Považskej ulici

v Nitre, kde si prezrel zariadenie a pohovoril si s vedúcimi pracovníkmi zariadenia, a tiež s klientmi. Po krátkej tlačovej konferencii novinárov informovali, že pracovníkom v sociálnych službách a centrách pre deti a rodiny bol vyplatený stabilizačný príspevok v celkovej výške 50 mil. eur. Najviac financií (3,5 milióna eur) smerovalo do Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktorý je krajom s najvyšším počtom klientov i zamestnancov v zariadeniach. Zdroj: nitra.dnes24.sk

Skončila povinnosť 5-dňovej izolácie osôb pozitívnych na COVID-19

Od pondelka 20. marca sa skončila platnosť vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, že osoby pozitívne testované na ochorenie COVID-19 musia zostať v povinnej päťdňovej izolácii. Podľa hlavného hygienika Jána Mikasa ochorenie si od tohto obdobia nevyžadovalo povinnú izoláciu vzhľadom na aktuálne cirkulujúce varianty SARS-CoV-2 a na podiel ľudí, ktorí COVID-19 prekonali a/alebo boli kompletne zaočkovaní. Ochorenie COVID-19 sa tak v tomto smere dostalo na úroveň ostatných akútnych respiračných ochorení, pri ktorých sa ľudia chránia sami, s ohľadom na vlastné zdravie, ale aj na ochranu zraniteľných skupín. Pacienti by sa však mali, tak ako pri iných akútnych respiračných ochoreniach, riadiť pokynmi svojho lekára a liečiť sa doma. Nejsť do práce, školy či do iných kolektívov a iných verejných priestorov. COVID-19 je infekčné ochorenie a hoci domáca izolácia už nebola povinná, ľudia vyzývali, aby brali ohľad na svoje vlastné zdravie a na zdravie zraniteľných skupín. V prípade nutnosti ísť von, napríklad po lieky, bolo treba dbať na správne nosenie respirátora i hygienu rúk. Vyhláška k prekrytiu horných dýchacích ciest zostala v platnosti. Respirátor bol povinný pre personál i návštevníkov zdravotníckych zariadení a zariadení sociálnych služieb, pacientov v čakárňach u lekárov. Zdroj: teraz.sk

Požičovňa zdravotníckych pomôcok

Charitatívno-sociálne centrum Diecéznej charity Nitra prevádzkovalo na zmiernenie dôsledkov ochorenia a uľahčenie starostlivosti v domácom prostredí požičovňu zdravotníckych pomôcok, kde bolo možné zapožičať si zdravotnícku pomôcku do doby, kým bola táto pomôcka poskytnutá prostredníctvom zdravotnej poisťovne, prípadne na iný čas. Poskytovali aj základné poradenstvo o možnosti vybavenia pomôcky cez zdravotnú poisťovňu. Zapožičiavali invalidný vozík, prenosnú WC stoličku, podložnú misu, stoličku na sprchovanie, posteľ – elektromotorické-polohovateľné, rehabilitačné a

mechanické, antidekubitné matrace – pasívne a aktívne, kyslíkový koncentrátor, polohovacie valce, barle, chodidlá, rolátory a ďalšie. Pomôcky výrazne uľahčovali pobyt chorých v tomto prostredí a zjednodušovali starostlivosť o nich. Niektoré pomôcky priamo umožňovali prepustenie chorých z ústavnej liečby – napr. kyslíkový koncentrátor, bez tohto prístroja by bola nutná ich hospitalizácia. Pomôcky zapožičiavali na dobu, pokiaľ chorému nebola pridelená pomôcka hrazená cez zdravotné poistenie. Pomôcky boli požičiavané aj tým, ktorí nemali nárok na úhradu zdravotníckej pomôcky cez poisťovňu – napr. z dôvodu inej diagnózy, ako je v kategorizácii (zväčša nevyliciteľne chorí v terminálnom štádiu choroby, ktorým pomôcka umožnila prežiť posledné chvíle života v domácom prostredí). O službu zapožičiavania zdravotníckych pomôcok bol enormný záujem, aj z dôvodu promptnosti poskytnutia pomôcky, keďže chorí nemuseli absolvovať dlhý proces čakania a vybavovania ako v zdravotných poisťovniach. V roku 2023 zapožičali zdravotné pomôcky 128 klientom. Charitatívno-sociálne centrum sídlilo na Samovej 4 v Nitre. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Hodnotenie nemocníc

Všeobecná zdravotná poisťovňa zverejnila výsledky prieskumu, ktorý realizovala medzi tisíckami pacientov. Jedno z nitrianskych zariadení dostalo najvyššie hodnotenie. Pacienti a pacientky najlepšie hodnotili špecializované ústavy srdcovo-cievnych chorôb, naopak, horšie vnímali štátne univerzitné a fakultné nemocnice. Do prieskumu sa zapojilo 6 321 hospitalizovaných pacientov. Medzi najlepšie hodnotenými sa umiestnili Kardiocentrum Nitra, Mammacentrum sv. Agáty Banská Bystrica a ORL centrum Humenné. Poistenci vnímali pozitívne najmä poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ale aj prístup lekárov a sestier. Horšie na tom boli strava a ubytovanie. Zdroj: spravodajstvo RTVS

Nový online dobrovoľnícky portál kdepomahat.sk

Od 26. marca spustilo Nitrianske centrum dobrovoľníctva nový online portál kdepomahat.sk. Slúžil ako databáza organizácií a inštitúcií z nitrianskeho regiónu, ktoré potrebujú dobrovoľnícku, materiálnu alebo finančnú pomoc. Nový portál vznikol v spolupráci s Nadačným fondom Jaguar Land Rover Slovakia v Nadácii Pontis a Britskou obchodnou komorou v Slovenskej republike. Poskytoval prehľadný zoznam aktuálne 40

organizácií a inštitúcií z Nitrianskeho samosprávneho kraja, ktoré potrebujú dobrovoľnícku, materiálnu alebo finančnú pomoc. Zdroj: teraz.sk

Nitrianska charita rozniesla balíky s potravinovou pomocou

Koncom marca a začiatkom apríla rozvážala Diecézna charita Nitra balíky potravinovej pomoci. Štrnásťkilogramové balíky pomoci obsahovali cestoviny, múku, med a ďalšie základné potraviny. Desaťtisíce ľudí na Slovensku žili pod hranicou chudoby, práve im bola určená pomoc z eurofondov, ktorá bola distribuovaná aj prostredníctvom Slovenskej katolíckej charity a jej 10 arcidiecéznych a eparchiálnych charít. Príjemcami potravinových a hygienických balíčkov boli poberatelia dávky v hmotnej núdzi podľa zoznamov z Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Dobrou správou bolo, že takáto distribúcia potravín a hygienických potrieb bola v roku 2023 celkom trikrát. Zdroj: charitanitra.sk

Finančný dar Hospicu u Bernadetky

V pondelok 3. apríla odovzdal primátor mesta Nitra Marek Hattas riaditeľke hospicu MUDr. Leone Šóthovej finančnú výpomoc. Následne si primátor v sprievode riaditeľky, riaditeľa Diecéznej charity Juraja Baráta a Tibora Ujlackého z nitrianskeho centra Maltézskej pomoci Slovensko prehliadol priestory hospicu. Finančný dar poskytl hospicu poslankyňa a poslanci MsZ v Nitre, ktorí si počas prvého tohtoročného zastupiteľstva mali možnosť zakúpiť originálny Maltézsky punč, pripravený dobrovoľníkmi nitrianskeho centra Maltézskej pomoci Slovensko. Vďaka ich dobrovoľným príspevkom sa podarilo

vyzbierať sumu 500 eur, ktorá pomôže nitrianskemu hospicu a jeho klientom. Hospic – Dom pokoja a zmiery u Bernadetky v Nitre založila a prevádzkuje Diecézna charita Nitra od roku 2007. Určený je pre pacientov v záverečnom štádiu ochorenia, teda v čase, keď ich ochorenie prestalo reagovať na liečbu. Je zasadený do príjemného prostredia Brezového hája. Ide o jediný „kamenný“ hospic v okrese Nitra. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Chýbali stovky lekárov

Dňa 11. apríla sa krajská poslankyňa a lekárka Monika Kolejáková vyjadrila, že v Nitrianskom samosprávnom kraji chýbajú desiatky lekárov. V regióne boli prázdne ambulancie lekárov pre dospelých i pediatrov. Podľa Kolejákovej môžu už čoskoro chýbať aj viaceré ambulancie odborných lekárov. V roku 2021 bolo v NSK zatvorených 69 ambulancií z celkového potrebného počtu 319. V minulom roku zaniklo ďalších osem. Na tieto uvoľnené miesta bolo v príprave 26 lekárov, čiže bola nádej, že sa mierne zlepší situácia v poskytovaní zdravotnej starostlivosti pre deti. Hoci k 12 zatvoreným pediatrickým ambulanciám pribudli vlni ďalšie dve, časom by na uvoľnené miesta mohli nastúpiť noví lekári. Ohrozených bolo 12 odborov, v ktorých boli lekári v dôchodkovom veku, no nemali za seba náhradu. Medzi ohrozenými odbornosťami bola maxilofaciálna stomatochirurgia, pracovné lekárstvo, reprodukčná medicína, onkogynekológia, odbor psychiater-sexuológ, detský urológ, detský nefrológ a detský chirurg.

Respirátory v nemocniciach a lekárňach prestali byť povinné

Nosenie respirátora od pondelka 15. mája nebolo povinné už ani v nemocniciach, u lekára, v domovoch sociálnych služieb či lekárňach. Vyplývalo to z vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR, ktorá túto povinnosť zrušila. K tomuto kroku pristúpili vzhľadom na postupné zlepšovanie epidemiologickej situácie vo výskyte akútnych respiračných ochorení na území Slovenskej republiky. Išlo o poslednú vyhlášku ÚVZ SR súvisiacu s COVID-19, ktorá bola ešte v platnosti. Nosenie rúška či respirátora odborníci odporúčali aj v preplnených interiéroch a MHD, na hromadných podujatiach v exteriéri. Apelovali aj na dôkladné umývanie rúk, ktoré chránilo pred mnohými infekčnými ochoreniami. Zdroj: tasr.sk

Terénna sociálna práca s ľuďmi bez domova

Výkon terénnej sociálnej práce odboru sociálnych služieb MsÚ Nitra s cieľovou skupinou ľudia bez domova prebiehal od 1. júla m.r. K tomuto termínu boli obsadené aj dve voľné pracovné pozície sociálnych pracovníkov v Útulku pre bezdomovcov. Týmto krokom sa vytvorili priaznivejšie podmienky na realizáciu a rozvoj terénnej sociálnej práce s touto cieľovou skupinou na území mesta Nitra. Počas roka 2023 zamestnanci Útulku pre bezdomovcov absolvovali pracovné stretnutia v organizáciách zameraných na prácu s cieľovou skupinou ľudí bez domova. Navštívili organizáciu De Paul Slovensko a organizáciu Vagus, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova na území mesta Bratislava a tak mali možnosť zdieľať skúsenosti s pracovníkmi s niekoľkoročnými skúsenosťami s terénnou sociálnou prácou. Zároveň absolvovali službu v teréne v organizácii DePaul. Zdroj: výročná správa odboru sociálnych služieb MsÚ Nitra

Program rozvoja bývania mesta Nitra do roku 2030

Mestské zastupiteľstvo v Nitre uznesením č. 215/2023-MZ zo dňa 25. mája schválilo strategický dokument Program rozvoja bývania mesta Nitra do roku 2030 vrátane nasledovnej schválenej zmeny: 1. V schvalovacej časti uznesenia na konci textu doplniť: s povinnosťou spracovania Akčného plánu rozvoja bývania s dôrazom na podporu výstavby mestských bytov pre vybrané záujmové územia mesta, a to vždy na rozhodujúce obdobie 2 rokov. 2. V ukladacej časti sa vypúšťa pôvodný text a nahradil sa znením: ukladá prednostovi Mestského úradu v Nitre - zabezpečiť plnenie strategického dokumentu „Program rozvoja bývania Mesta Nitra do roku 2030“ v zmysle strategickej a implementačnej časti dokumentu - spracovať Akčný plán podľa schvalovacej časti uznesenia a predložiť na prerokovanie MZ I. polrok 2024 - predkladať jedenkrát za polrok informatívnu správu o plnení strategického dokumentu a dosahovaných merateľných ukazovateľov platného Akčného plánu. Program rozvoja bývania v porovnaní s nosným dokumentom odboru sociálnych služieb, ktorým bol III. Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2021 – 2025 niesol niekoľko zásadných rozdielov. Kým pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb bol odbor sociálnych služieb zodpovedným za napĺňanie stanovených cieľov, v prípade programu rozvoja bývania bol odbor sociálnych služieb koordinátorom procesu plnenia. Zodpovednými za plnenie jednotlivých strategických

cieľov sú príslušné odborné útvary Mestského úradu v Nitre. Odbor sociálnych služieb zrealizoval verejné obstarávanie na dodávateľa strategického dokumentu v oblasti bývania. Program rozvoja bývania Mesta Nitra do roku 2030 pomenúval údaje od historického vývoja bývania v Nitre, cez demografické podmienky až po kapacity územného plánu. Dokument bol predložený vo svojej finálnej verzii na pripomienkové konanie aktérom bytovej politiky a odborným komisiám Mestského zastupiteľstva v Nitre. Zdroj: vlastný text kronikárky

Projekt Hlinený dukát

V piatok 26. mája spustilo mesto Nitra projekt Hlinený dukát. Jeho cieľom bolo prostredníctvom symbolického hlineného platidla pomôcť ľuďom, ktorí sa ocitli v núdzi. Hlinený dukát bolo možné kúpiť na vybraných miestach a následne ním obdarovať človeka, ktorý potrebuje pomoc. V piatok 26. mája v nitrianskej mestskej tržnici pribudol aj výdajný automat hlinených dukátov. Ľudia v núdzi si za hlinené dukáty mohli vo vybraných prevádzkach zaobstarať potrebné veci, ako sú teplé jedlo, trvanlivé potraviny či sprcha. Touto formou sa zabezpečilo, že darované peniaze neminuli na návykové látky, alkohol alebo cigarety. Hlinený dukát nepomáhal ľuďom v núdzi iba zahnať hlad či pokojne sa vyspať. Mohol nasmerovať na charitu, kde ľudia v núdzi získali kontakt na pracovníka, ktorý im vedel pomôcť riešiť ich sociálnu situáciu. Hlinený dukát bolo doteraz možné v Nitre kúpiť napríklad v sídle diecéznej charity na Samovej ulici, v Dome sv. Rafaela, na mestskom úrade a v turistickom informačnom centre. Jeho cena je jedno euro. Vyobrazený je na ňom svätý Martin, ktorý je patrónom chudobných. Zdroj: nitra.sk, riaditeľ Diecéznej charity v Nitre Juraj Barát

Mapa poskytovateľov sociálnych služieb

Myšlienka vytvoriť projekt Mapa poskytovateľov sociálnych služieb vznikla pri tvorbe III. Komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2021 – 2025. Popri tlačenej verzii bulletinu Sprievodca sociálnymi službami v meste Nitra vznikol nápad vytvoriť mapu poskytovateľov v online priestore. Odbor sociálnych služieb Mestského úradu v Nitre pripravil obyvateľom mesta Nitry prehľadný, dostupný, kompletný online zoznam sociálnych služieb, ktoré v Nitre nájdú v prípade, že sa dostanú do situácie, keď potrebujú pomoc. S cieľom, aby bez zbytočného hľadania vedeli kam, za akým a v akej oblasti sa na koho obrátiť. Mapa poskytovateľov sociálnych služieb v Nitre ponúka 120 subjektov poskytujúcich rôzne formy pomoci. Tento projekt bol nominovaný na ocenenie Inovácie v politike 2024, ktorú udeľuje Viedenský inštitút pre inovácie v politike, konkrétne v kategórii Democracy Technologies. Zdroj: nitra.sk

Spolupráca mesta Nitra s organizáciami pôsobiacimi v sociálnych službách

Okrem vzdelávacích a supervíznych podujatí sa zamestnanci odboru sociálnych služieb Mestského úradu v Nitre v roku 2023 absolvovali aj pracovné stretnutia v rôznych organizáciách pôsobiacich v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Stretnutia boli zamerané na konzultácie, výmenu informácií a skúseností z práce s rôznymi cieľovými skupinami prijímateľov sociálnych služieb. V neposlednom rade prispeli k zdieľaniu skúseností dobrej praxe. Pracovné stretnutia boli realizované v roku 2023 nasledujúcimi organizáciami: Človek v ohrození, n. o., OZ Prima, OZ Vagus, DePaul Slovensko, n. o., OZ Združenie STORM, Magistrát hlavného mesta SR Bratislava, Komunitné centrum – Plavecký Štvrtok – Človek v ohrození, Repuls – Magistrát hlavného mesta Bratislava, Ipčko, n. o., Centrum Slniečko, n. o., Budúcnosť, n. o. Zdroj: teraz.sk

Informovanie občanov o sociálnych službách

V roku 2023 boli spracované dva letáky, ktoré informovali občanov o sociálnych službách: požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci a opatrovateľské služby. Oba informačné letáky boli vydané v náklade 1 000 ks a distribuované v klientskom centre mestského úradu, ako aj partnerským inštitúciám. Zdroj: nitra.sk

60. výročie vzniku zariadenia Borinka-Alzheimercentrum

Dňa 22. júna si Zariadenie sociálnych služieb Borinka - Alzheimercentrum, ktoré je rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja, pripomenula 60. výročie svojho vzniku. Riaditeľkou centra je Jozefína Vlčková. Toto zariadenie

poskytovalo dlhodobú integrovanú sociálno-zdravotnú starostlivosť výlučne osobám s Alzheimerovou chorobou a inými druhmi demencií. Odborný personál v starostlivosti a prístupe ku prijímateľom sociálnej služby používal prvky bazálnej stimulácie, validácie a širokú škálu aktivizačných programov. Ponúkali tiež množstvo terapeutických činností, ako bola muzikoterapia, biblioterapia, ergoterapia, reminiscenčná terapia, sprítuálna terapia, kognitívny tréning, pamäťový tréning, motogeragogika, bábikoterapia, kulinoterapia a zmyslová stimulácia v takzvanej Snoezelen miestnosti. Základom realizácie každej terapie u prijímateľov sociálnej služby s demenciou alzheimerového typu bola reminiscencia. Zdroj: borinka.sk

Fakultná nemocnica bez CT prístroja

Od 16. júna hrozilo, že pacienti Fakultnej nemocnice Nitra zostanú bez možnosti dať sa vyšetriť na CT prístroji. V tejto nemocnici sú aktuálne dva CT prístroje, prevádzkuje ich súkromník. Na jednom sa mu končí nájomná zmluva 30. júna, a tak si zariadenie rozoberie a presťahuje o pár dverí vedľa, to ďalšie zoberie z nemocnice. To, že bude nemocnica približne desať dní bez „cétečka“, považovali lekári za problém. Komplikácie to mohlo spôsobiť najmä pri ťažkých stavoch. Z neurologického pohľadu upozorňovali, že diagnostika a liečba akútnych stavov, predovšetkým náhlych cievnych mozgových príhod, nebola možná bez okamžitej dostupnosti akútneho CT vyšetrenia mozgu. Nervozita panuje aj na chirurgii a na ARO. Pacientov od 7. do 21. hodiny vybaví na CT u súkromníka

v centre mesta alebo v špecializovanej nemocnici na Zobore. Obávali sa, že v noci budú musieť ľudí posilať do okolitých nemocníc. Súkromník – spoločnosť Jessenius, ktorá CT prevádzkovala, ponúkala ešte v polovici apríla riešenie a obe zariadenia vypnúť nemusela. Nemocnica objednala vlastné CT i RTG, keďže obnovovala vlastné diagnostické pracovisko. Prístroje boli k dispozícii už v lete. Súkromník mal na CT zmluvu s nemocnicou platnú do roku 2026. Zdroj: tvnoviny.sk

Nový riaditeľ Fakultnej nemocnice v Nitre

Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice Nitra sa od 2. augusta stal MUDr. Michal Fajin. O jeho vymenovaní na základe jeho predchádzajúcich manažérskych skúseností v zdravotníctve rozhodol minister zdravotníctva SR Michal Palkovič. Michal Fajin nahradil vo funkcii doterajšieho riaditeľa Mariana Korytiaka, ktorý skončil svoje pôsobenie na poste riaditeľa nemocnice po vzájomnej dohode. Michal Fajin pôsobil v rokoch 2017 až 2019 v pozícii generálneho riaditeľa Národného ústavu reumatických chorôb Piešťany. V roku 2019 sa stal generálnym riaditeľom Prírodných jódových kúpeľov Číž, a. s., a Špecializovanej nemocnice FBLR sv. Michala. Zdroj: Ministerstvo zdravotníctva SR

Vo Fakultnej nemocnici Nitra zostala rádiodiagnostika Jessenius

Nové vedenie nitrianskej Fakultnej nemocnice sa opätovne dohodlo so súkromným poskytovateľom rádiodiagnostiky. Dôležité vyšetrenia mohli pacienti absolvovať každý deň. Dôležité vyšetrenia CT, MR a RTG v Nitre naďalej zabezpečovalo diagnostické centrum Jessenius. Po nedávnych problémoch, pri ktorých hrozil výpadok CT, sa nové vedenie nemocnice dohodlo s týmto diagnostickým centrom na spolupráci. V júni hrozilo, že nemocnica na desať dní ostane bez CT prístroja. Pacientov chceli presúvať do iných zariadení. Zasiahnúť muselo ministerstvo zdravotníctva. Šéf rezortu zdravotníctva vtedy vyrokoval také riešenie, vďaka ktorému bola naďalej zabezpečená činnosť CT-čka pre pacientov priamo v nitrianskej nemocnici. Nový riaditeľ Michal Fajin sa musel popasovať aj s ďalšími problémami, keďže nemocnicu prevzal s miliónovými dlhmi. Na účte bolo skoro 22 miliónov eur, no pri hospodárení bol výsledok mínus 8 miliónov eur, pričom najväčšia položka, okolo troch miliónov eur, bola Sociálna poisťovňa. Prvotným zadaním riaditeľa bolo, aby sa nitrianska nemocnica priblížila k pacientom, či už po personálnej stránke, alebo vybavením. Zdroj: Facebook Fakultnej nemocnice

Lekárske dni

Prezentácia nových medicínskych poznatkov, výmena skúseností a rozvoj spolupráce medzi odborníkmi boli hlavným cieľom 56. Nitrianskych lekárskych dní, ktoré sa konali v dňoch 25. a 26. októbra v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Hlavnou témou kongresu boli Moderné trendy v diagnostike a terapii a ich uplatnenie v reálnej medicínskej praxi. Prezident kongresu a prednosta Chirurgickej kliniky Fakultnej nemocnice Nitra Marián Bakoš uviedol, že toto podujatie je určené pre lekárov, sestry, študentov, odborných zdravotníckych a vedeckých pracovníkov a zdôraznil, že je nevyhnutné, aby všetci pracovníci z oblasti medicíny boli dostatočne a pravidelne informovaní o najnovších trendoch liečby, ktoré umožňujú poskytovať čo najkvalitnejšiu zdravotnú starostlivosť o pacienta. So svojimi najnovšími poznatkami sa prišli podeliť doktori Robert Gürlich z Prahy, Dušan Klos z Ostravy, zo Slovenska Miroslav Janík, Jozef Záhumenský a ďalší. V rámci jednotlivých odborných panelových diskusií, ktoré sa venovali napr. chirurgii, onkológii, gastroenterológii či gynekológii, sa hostia kongresu venovali aj konkrétnym prípadom z ich lekárskej praxe a rozoberali postupy pri diagnostike a liečení pacienta. V poradí 56. Nitrianske lekárske dni zorganizovala Slovenská lekárska spoločnosť, Spolok lekárov Ponitrie, Fakultná nemocnica Nitra, Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor n. o., Nitriansky samosprávny kraj, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Lekárska fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave a Kardiocentrum Nitra. Zdroj: lekarskedni.sk

Facilitové podporné stretnutie odborných zamestnancov ZŠ

Dňa 14. decembra sa na Mestskom úrade v Nitre konalo prvé Facilitované podporné stretnutie odborných zamestnancov základných škôl, v rámci ktorého bola účastníkom poskytnutá možnosť supervíznej podpory formou facilitovanej diskusie. Pod vedením PhDr. Barbory Kuchárovej, PhD. MBA. MPH, skúsenej lektorky a supervízorky, mali účastníci možnosť využiť bezplatnú odbornú diskusiu o vybraných témach a zároveň zdieľať dobré i zlé skúsenosti z praxe. Hlavnými témami prvého stretnutia bola suicidalita, šikana, spolupráca škôl s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí, práca s psychiatrickým pacientom. Stretnutie sa zúčastnilo 12 pracovníkov z 10 nitrianskych základných škôl. Podporné stretnutie zorganizoval odbor sociálnych služieb MsÚ v Nitre, čím reagoval na potreby a vznikajúce nové výzvy odborných zamestnancov škôl. Aktivita

bola finančne podporená v rámci opatrení III. Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Nitry na roky 2021 – 2025. Hlavným cieľom podporných stretnutí bolo zvyšovanie odbornosti a kvality práce, ale tiež výmena pracovných skúseností, znižovanie pracovnej frustrácie, či znižovanie miery fluktuácie odborných zamestnancov škôl. Zdroj: výročná správa odboru soc. služieb MsÚ za rok 2023

Komunitné centrum v Dražovciach

Od októbra minulého roka bolo v priestoroch Základnej školy Sčasného v Nitre-Dražovciach budované komunitné centrum. Časť budovy, ktorú pre centrum vyčlenili, je jednopodlažná a s hlavnou budovou prepojená chodbou. V budove centra sa nachádzala kancelária pre komunitných a terénnych pracovníkov, miestnosť s kuchynkou, spoločenská miestnosť a sklad. Kapacita zariadenia bola 57 klientov. Radnica začala projekt vybudovania centra pripravovať ešte v roku 2021. Komunitné centrum poskytovalo služby na podporu sociálneho začlenenia marginalizovaných skupín obyvateľov mesta. Jeho úlohou bolo zmierňovať a odstraňovať individuálne i celospoločenské rozdiely, ktoré viedli k sociálnemu vylúčeniu a zníženej kvalite života. Centrum poskytovalo základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv i pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do školy, vykonávalo preventívne aktivity a zabezpečovalo záujmovú činnosť. Celkové náklady boli 480-tisíc eur, podstatnú časť mesto financovalo z fondov EÚ. Kolaudačné rozhodnutie mesto získalo až vo februári 2024. Zdroj: zápisnica zo zasadnutia MZ zo dňa 27. februára

Finančná pomoc občanom v núdzi na základe VZN

Podľa VZN mesta Nitry č. 3/2014 v znení Dodatku č. 1 o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi vo výške do 165 eur poskytlo mesto Nitra 4 rodinám s deťmi a 11 jednotlivcom. Zdroj: vlastný text kronikárky

Príspevok mesta Nitra novorodencom, seniorom a občanom v núdzi

Na základe smernice primátora č. 4/2007 o poskytovaní jednorazového finančného príspevku osobitným skupinám obyvateľov mesta Nitry bolo rodičom novorodencov, z ktorých aspoň jeden mal trvalý pobyt na území mesta Nitry, vyplatený jednorazový

príspevok vo výške 85 eur. V roku 2023 tento príspevok mesto vyplatilo 536 novorodencom.

Tabuľka s prehľadom uplynulých rokov.

2019	2019	2021	2022	2023
627 detí	553 detí	594 detí	521 detí	536 detí
53 295 €	47 005 €	50 490 €	44 285 €	45 560 €

Jednorazový príspevok obyvateľom mesta po priznaní nároku na predčasný starobný alebo starobný dôchodok

2019	2019	2021	2022	2023
380 seniorov	271 seniorov	445 seniorov	300 seniorov	315 seniorov
32 300 €	23 025 €	37 825 €	25 500 €	26 775 €

Potravinová pomoc cez Sociálnu výdajňu potravín (SVP) mesta Nitry.

V roku 2023 využívalo služby Sociálnej výdajne potravín 58 občanov.

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Počet žiadateľov o služby SVP	26	1	0	73	20
Občania, kt. využívajú služby SVP	44	21	15	88	58
Celková suma	8 000 €	8 000 €	4 010,95 €	18 042,37 €	13 102,17 €

Zdroj: odbor sociálnych služieb

Opatrovateľská služba. Bola poskytovaná ako terénna sociálna služba fyzickej osobe s trvalým pobytom v meste Nitra, ktorá bola odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti bol najmenej II a zároveň bola odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách. V roku 2023 mesto prijalo 230 žiadostí o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu, z toho 11 bolo zastavených z dôvodu úmrtia a 5 bolo zastavených z dôvodu späťvzatia. Prostredníctvom Správy zariadení sociálnych služieb Nitra poskytlo mesto opatrovateľskú pomoc 237 občanom, prostredníctvom Diecéznej charity 41 občanom, prostredníctvom Evanjelickej zborovej diakonie 24 občanom a prostredníctvom Seniorky 45 občanom.

Denný stacionár. Poskytoval sociálnu službu fyzickej osobe, odkázanej na pomoc inej fyzickej osoby a odkázanej na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. Odboru sociálnych služieb mesta Nitra bolo v roku 2023 adresovaných 11 žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v dennom stacionári, 9 žiadostí na umiestnenie v dennom stacionári pre seniorov, 2 žiadosti na umiestnenie v dennom stacionári pre osoby s ŤZP.

Odľahčovacia služba. Je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom fyzická osoba, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Odbor sociálnych služieb MsÚ v Nitre dostal v roku 2023 celkom 9 žiadostí na poskytnutie odľahčovacej služby a 6 žiadostí na zabezpečenie sociálnej služby prostredníctvom zariadenia opatrovateľskej služby.

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci. Je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácii alebo zabezpečiť jej riešenie. Mesto Nitra poskytuje sociálnu službu prostredníctvom Asociácie samaritánov SR. Od roku 2020 sa sociálna služba poskytuje na základe výberu prostredníctvom pevnej linky alebo cez GSM (mobilného operátora pomocou SIM karty). V roku 2023 odbor zaregistroval 11 nových žiadateľov. Počet poberateľov tejto sociálnej služby cez pevnú linku bolo 25 a cez GSM 5.

Prepravná služba. Je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu. Počet nových žiadostí v roku 2023 o poskytnutie zmluvnej prepravnej služby bolo 61, počet najazdených kilometrov zmluvnej prepravnej služby bolo 15 458, počet realizovaných jazd v rámci zmluvnej prepravnej služby bolo 3 643. Prepravnú službu využívalo v roku 2023 celkom 1993 klientov.

Jedáleň. V jedálni sa poskytovalo stravovanie fyzickej osobe, ktorá nemala zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a mala ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav alebo dovŕšila dôchodkový vek. Odbor sociálnych služieb v roku 2023 evidoval 292 nových žiadateľov o poskytovanie sociálnej služby v jedálni, 910 osôb využívalo túto sociálnu službu (stravovanie) v jedálni, 441 formou donášky a 469 v jedálni. Príspevok mesta na stravovanie občanov bol vo výške 91 314 eur.

Útulok pre ľudí bez domova. Kapacita zariadenia: 50 postelí. Svoj záujem o umiestnenie v Útulkú pre ľudí bez domova na Štúrovej ulici 55 v Nitre prejavilo v roku 2023 formou žiadosti 60 žiadateľov, z tohto počtu bolo 36 mužov a 24 žien. Ďalších 22 žiadateľov zažiadalo o predĺženie ubytovania po uplynutí doby pobytu v dĺžke 1 roka.

Nočľaháreň, Štúrova 55, Nitra. Nočľaháreň má kapacitu 18 lôžok. V roku 2026 tu bolo ubytovaných 24 klientov, z toho 36 mužov a 18 žien.

Rok 2023 sa v **Útulkú pre ľudí bez domova** niesol v znamení zmien. Najvýznamnejšou zo zmien bolo revidovanie podmienok kvality poskytovaných služieb, ktorými sa riadili už v predchádzajúcich rokoch, avšak v roku 2023 sa výrazne na základe zmeny zákona o sociálnych službách zmenilo ich znenie. Túto zmenu pocítili prijímatelia sociálnej služby. Počas roka sa snažili pre nich zabezpečiť vzdelávacie aktivity, ktoré boli zamerané na rôzne oblasti. Preventívne aktivity, ktoré sa týkali bezpečného sexu, pohlavne prenosných ochorení, žltacky typu C, vírusu HIV, boli realizované v troch blokoch. V týchto témach sa spolu vyškolovalo 36 prijímateľov. Vzdelávacie aktivity zabezpečovalo Združenie STORM. Okrem toho bola realizovaná prednáška Bezplatnej dlhovej poradne, ktorej sa zúčastnilo 8 klientov. Následne títo prijímatelia uzatvorili bezplatnú zmluvu a nadviazali spoluprácu s touto inštitúciou. Vďaka ich pomoci sa niektorým prijímateľom podarilo znížiť svoje dlhy alebo ich úplne odstrániť, buď splatením dlhu alebo zrušením kvôli premlčacej dobe. Vo februári realizovali projekt s občianskym združením Kapa reštart comp., ktorý sa zamerával na poradenstvo v oblasti hľadania zamestnania a sprevádzania v pracovnom procese. Tejto aktivity sa zúčastnilo opäť 8 prijímateľov. Protialkoholické vzdelávanie absolvovalo 28 prijímateľov. V novembri zrealizovali poslednú vzdelávaciu aktivitu, ktorú

zastrešili príslušníci 1. mechanizovanej brigády Topolčany na tému poskytovania prvej pomoci. Na kurze sa zúčastnilo 33 prijímateľov a 6 zamestnancov útulku.

V roku 2023 bola zriadená aj samostatná poradenská miestnosť, ktorú prijímatelia mohli využiť na individuálne rozhovory so sociálnymi pracovníkmi. V rámci zlepšovania podmienok v útulku boli zakúpené pre všetkých prijímateľov príručné skrinky, namontované boli žalúzie, kúpili novú práčku spolu so sušičkou. Do kuchyne zakúpili nový sporák. Výraznou zmenou prešiel šatník, z ktorého vydávali pre prijímateľov potrebné oblečenie. V rámci vybavenia a sprehľadnenia šatníka zakúpili nové regály a namontovali závesnú tyč, na ktorej mali zavesené bundy. Zriadená bola izolačná miestnosť, ktorú mohli využiť prijímatelia s akútnymi respiračnými ochoreniami.

Počas roka sa snažili zefektívniť aj výkon terénnej sociálnej služby s ľuďmi bez domova. Pre lepšiu viditeľnosť pracovníkov v uliciach mesta zakúpili zimné bundy v rovnakej farbe a dali vyrobiť nášivky s označením Pomáhame ľuďom bez domova. Okrem toho zakúpili batohy, ktoré mali v sebe zabudovanú rozkladaciu stoličku, čo umožnilo pohodlnejšie realizovanie rozhovorov pracovníkom aj klientom. Batohy boli zároveň využívané na distribúciu potravín, hygienických či zdravotných potrieb. V závere roka prijímateľov obdarila spoločnosť STILL oblečením, drogériou a potravinami. Študenti zo Spojenej školy na Slančíkovej 2 v Nitre uvarili ľuďom bez domova kapustnicu, upiekli perníky a urobili ponožkovú zbierku. Záver roka bol ukončený štedrovečernou večerou, na ktorej sa zišli prijímatelia spolu so zamestnancami útulku. Každý z nich dostal vianočný balíček, v ktorom si našli oblečenie, drogériu, sladkosti a iné potraviny, ktorý zabezpečili v spolupráci so Správou zariadení sociálnych služieb.

Útulok pre jednotlivca s deťmi, Krčméryho 22, Nitra. Kapacita útulku bola 12 izieb s 35 lôžkami. Útulok pre jednotlivcov s deťmi poskytoval sociálnu službu fyzickej osobe s deťmi v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemala zabezpečené ubytovanie alebo nemohla doterajšie bývanie užívať. Sociálna služba v útulku bola poskytovaná na určitý čas pobytovou formou. Prijímateľovi sociálnej služby poskytovali sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, nevyhnutné ošatenie a obuv. Ciele a plán poskytovania sociálnej služby v Útulku pre jednotlivcov s deťmi vychádzali z individuálnych potrieb prijímateľa sociálnej služby a boli zamerané na zachovanie,

obnovu a rozvoj schopností prijímateľa sociálnej služby viesť samostatný život a na podporu jeho začlenenia do spoločnosti.

Sociálne bývanie - Bytové domy nižšieho štandardu, Orechov dvor. Mesto Nitra v roku 2004 v tejto lokalite postavilo 4 bytové domy (36 bytových jednotiek) s cieľom vyriešiť pretrvávajúci problém sociálne znevýhodnených obyvateľov mesta Nitra. Vybudovaním komplexu bytových domov chcelo aspoň čiastočne zamedziť vyst'ahovaniu sociálne znevýhodnených obyvateľov mesta na ulicu z dôvodu dlhodobého neplatenia nájomného. K ďalšiemu rozšíreniu výstavby pristúpilo mesto Nitra v roku 2009, keď v lokalite Orechov dvor pribudlo ďalších 25 bytových jednotiek (kontajnerov). V roku 2023 odbor evidoval 7 novoprijatých žiadostí o pridelenie bytu a pridelil 1 byt.

Nájomné byty, Dvorčanská ul. 63, Nitra. Kapacita: 48 garsónok, 16 dvojgarsónok, 36 1-izbových bytov, 1 2-izbový byt, 5 3-izbových bytov. Cieľovou skupinou boli fyzické osoby od 18 rokov, občania mesta Nitry v bytovej núdzi, osoby pracujúce v Nitre, osoby pracujúce vo verejnom záujme, odchovanci detských domovov. Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitry č. 3/2022 o nájomných bytoch v roku 2023 evidovali 33 žiadostí o pridelenie bytu a vyhovel 6 osobám. Okrem toho mesto evidovalo 57 žiadostí o predĺženie nájomnej zmluvy.

Nájomné byty, Olympia Nitra. Kapacita: 49 1-izbových bytov, 7 2-izbových bytov. Cieľová skupina boli fyzické osoby, ktoré dovŕšili 18 rokov veku a neprekročili 34 rokov veku a mali trvalý pobyt na území mesta Nitry, alebo fyzické osoby, ktoré dovŕšili 18 rokov veku a neprekročili 34 rokov veku a nemali trvalý pobyt na území mesta Nitry, ale pracovali, študovali alebo inak pôsobili na území mesta Nitry vo verejnom alebo spoločenskom záujme. Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitry č. 3/2022 o nájomných bytoch evidovalo mesto Nitra 26 žiadostí o pridelenie bytu, z tohto počtu 4 žiadosti neboli schválené z dôvodu nesplnenia podmienok a pridelili 5 bytov.

Domy opatrovateľskej služby (DOS), Ul. Janka Kráľa 2, Nitra a DOS Bernolákova 16, Nitra

DOS 1 J. Kráľa 2 - 1 budova, blok A, blok B - 5 nadzemných podlaží - 103 b. j., z toho 3 b. j. na prevádzku (práčovňa, opatrovateľky, kancelária sociálnej pracovníčky), garsónky, dvojgarsónky.

DOS 3 Bernolákova 16 - 1 budova - 3 nadzemné podlažia - 24 b. j., z toho 1 b. j. na prevádzku (práčovňa, výdajňa stravy – opatrovateľská služba) - 1 izbové b. j. Mesto evidovalo 27 žiadostí o pridelenie bytu a 18 žiadateľom vyhovel.

Zariadenie pre seniorov Janského 7, Nitra. V zariadení pre seniorov sa poskytovala sociálna služba fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a bola odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti bol najmenej IV, alebo fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov. Mesto evidovalo 55 žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, z toho u 14 žiadostí zastavilo konania z dôvodu úmrtia žiadateľa a 6 žiadostí zastavilo konania z dôvodu vzatia žiadosti späť. Odbor evidoval 63 podaných žiadostí o umiestnenie v Zariadení pre seniorov na Janského ulici a uzatvoril zmluvy s 21 žiadateľmi na umiestnenie v Zariadení pre seniorov na Janského 7 v Nitre.

Zariadenie opatrovateľskej služby Janského ul. 7, Nitra. V zariadení opatrovateľskej služby bola poskytovaná sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá bola odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ak jej nebolo možné poskytnúť opatrovateľskú službu. Na mestský úrad bolo v roku 2023 doručených 177 žiadostí, z toho v 13 prípadoch boli žiadostí z dôvodu úmrtia zrušené. Zmluvy o poskytovaní služby uzatvorili s 33 žiadateľmi.

Terénna sociálna práca v lokalite Orechov dvor a Dražovce

Mesto Nitra realizovalo v roku 2023 výkon terénnej sociálnej práce v lokalite Orechov dvor a Dražovce. Aktivity v lokalite Orechov dvor realizovali od začiatku roka dvaja terénni pracovníci a jeden terénny sociálny pracovník (1-TSP). Zamerali sa na prevenciu záškoláctva, zveľaďovanie nájomných bytov a na pozitívny prístup pri riešení zdravia vrátane zdravia maloletých detí. V priebehu roka bola opakovane realizovaná v lokalite

Orechov dvor dezinfekcia bytov a taktiež pred začiatkom školského roka bola vykonaná prevencia proti pedikulóze u školopovinných detí.

V mestskej časti Dražovce vykonávajú terénnu sociálnu prácu dvaja terénni sociálni pracovníci. Terénna sociálna práca bola zameraná na zmiernenie sociálneho vylúčenia marginalizovanej rómskej komunity a na jej integráciu do majoritnej spoločnosti. Terénni sociálni pracovníci sa zamerali na zvyšovanie finančnej gramotnosti, prevenciu proti pedikulóze a plnenie povinnej školskej a predškolskej dochádzky.

Počet obyvateľov lokality Orechov dvor a počty aktivít realizovaných v jednotlivých rokoch

Roky	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvateľov	362	389	410	404	333
Počet dospelých	109	120	121	122	120
Počet detí	91	82	91	85	84
Komunitné aktivity	53	60	15	26	27
Skupinové aktivity	355	137	103	139	252
Individuálne intervencie	1 581	1 104	825	1269	1 921

Zdroj: Prehľad činnosti odboru sociálnych služieb 2019 – 2023, zverejnený na nitra.sk

10. Kultúrny život mesta

Benefičný koncert v katedrále

V nedeľu 8. januára sa v Katedrále sv. Emeráma na Nitrianskom hrade konal benefičný koncert. Výťažok z neho bol určený na podporu rodín, ktorým v noci 1. januára 2023

požiar v polyfunkčnom objekte Polygon zničil byty. Koncert 24-členného speváckeho zboru Lipka pozostával z hymnických, sakrálnych i ľudových piesní. Zbor dirigovala Mária Mišunová. Zdroj: nitra.sk

Výstava Scheerovi súčasníci

Vo vestibule Mestského úradu v Nitre bola v januári reinštalovaná výstava s názvom Scheerovi súčasníci. Výstava vznikla pri príležitosti 121. výročia narodenia a 23. výročia úmrtia slovenského architekta Michala Maximiliána Scheera a priblížila architektonické dianie v 50. a 60. rokoch 20. storočia v Nitre. Architekt Michal Maximilián Scheer bol významným slovenským architektom. Narodil sa 7. januára 1902 v Považskej Bystrici a zomrel 9. februára 2000 v Nitre. Navrhol množstvo objektov i obytných súborov po celom Slovensku, venoval sa aj urbanizmu. V roku 1958 navrhol prvý územný plán Nitry i viaceré urbanistické súbory v meste. Je medzi nimi napríklad Predmostie, Párovce i sídlisko Chrenová I., ktoré je zapísané do urbanisticko-architektonickej knihy UNESCO. Zdroj: nitra.sk

Výstava o dejinách židovskej komunity

Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo k uvedeniu inscenácie Nevesta alebo Zdá sa, že hrmí, výstavu o živote a dejinách židovskej komunity v Nitre. Vernisáž sa konala v priestoroch DAB pred premiérou hry vo štvrtok 19. januára. Výstava s názvom Židovská Nitra prvýkrát priniesla ucelený pohľad na život židovskej komunity v Nitre od konca 19.

storočia až po koniec Druhej svetovej vojny. Obsahovala 230 fotografií a obrázkov. Významnou časťou výstavy bol holokaust v Nitre. Kurátorkou výstavy bola Slavka Civiňová. Zdroj: dab.sk

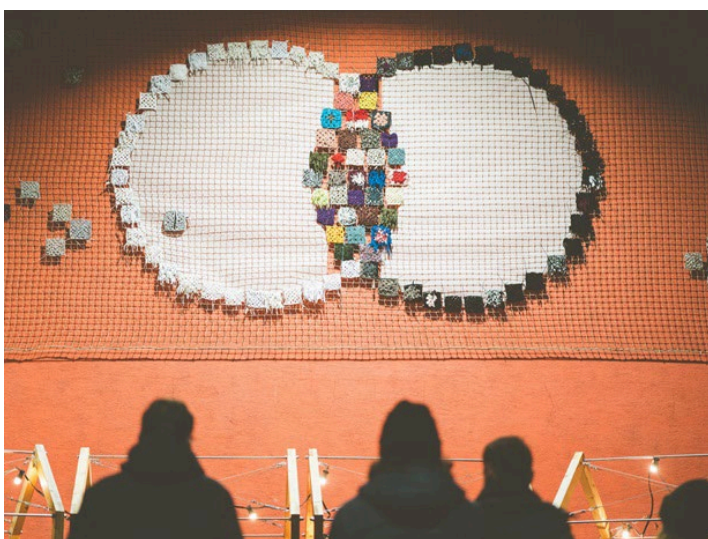
Premiéra inscenácie Nevesta alebo Zdá sa, že hrmí

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 20. januára premiéru inscenácie Nevesta alebo Zdá sa, že hrmí. Hra vznikla na motívy poviedky Nevesta od Ladislava Grosmana, ktorý je tiež autorom literárnej predlohy oscarového filmu Obchod na korze. Inscenáciu pripravili mladí tvorcovia v rámci spolupráce DAB s

Vysokou školou múzických umení. Hra rozprávala príbeh sebavedomej židovskej dievčiny Lízele, no zároveň ukázala aj tradície a vzťahy vnútri židovskej komunity počas vojnového Slovenského štátu. Predstaviiteľkou hlavnej hrdinky Lízele bola herečka Ivana Kubáčková. Herec Branislav Matuščin sa predstavil v postave Lízelinho otca, ktorý sa snaží svoju dcéru zachrániť pred transportmi. Režisérkou inscenácie bola Martina Havierová. Zdroj: dab.sk

V Mestskej tržnici v Nitre nainštalovali Srdce Nitry

V piatok 3. februára umiestnili na existujúcom inštalačnom systéme v Mestskej tržnici v Nitre umeleckú inštaláciu s názvom Srdce Nitry, ktorá vznikla pod vedením grafického dizajnéra Mareka Kianičku, umelca Petra Decheťa a architektky Martiny Pulmanovej. Viac ako sedemmetrové dielo vzniklo spojením textilných

štvorcov a pripravovali ho účastníci viacerých workshopov počas minulého roka. Ich výsledkom bolo 157 uháčkovaných štvorcov, ktoré sa prepojili do jedného celku. Podujatie zastrešilo Kreatívne centrum Nitra. Zdroj: mynitra.sme.sk

Staré divadlo K Spišáka sa po rekonštrukcii vrátilo do svojich priestorov

Po rekonštrukcii divadelného „zákulisia“ sa divadelníci vo februári vrátili z dočasných priestorov Kultúrneho domu v Močenku naspäť do svojej budovy na Ulicu 7. pešieho pluku v Nitre. Spočiatku ich tam vytrápili karantény a lockdowny (počas ktorých uviedli prvú online premiéru inscenácie Stvorenie), no krátko na to opäť začali hrať v Kultúrnom dome v Močenku, kde ich prichýlili a kde pripravili tri inscenácie: Doktor Faust (premiérovaná na RTVS), (Šípková) Ruženka a Luskáčik. Ďalšie dve inscenácie Nebo a Medveď Wojtek pridali do repertoáru v priestoroch Domu kultúry v Šali. Okrem toho v tomto období vycestovali na ne jeden festival doma i v zahraničí a zahrali mnohé predstavenia v rôznych kútoch Slovenska – od Bratislavy až po Košice. Po návrate do priestorov Starého divadla Karola Spišáka v Nitre už od februára pripravili pestrý program. Okrem predstavení inscenácií Dlhý, Široký a Bystrozraký a Danká a Janka začali s takzvaným „oprašovaním“ (teda opätovným skúšaním po dlhšej dobe) inscenácií, ktoré nemohli hrať v náhradných priestoroch. Prvú z nich, divácky obľúbeného Čarodejníka z krajiny OZ, uviedli v obnovennej premiére 3. marca. Po ňom nasledovala historická Trója, obe v réžii Petra Oravca. Divadlo pre svojich divákov pripravilo staré i nové sprievodné aktivity, ako Deň detí, Kuk za kulisy a nové divadelné workshopy. O dianí v divadle divákov od februára v úlohe reportérov informovali štyria ambasádori – Marianka, Melisska, Lenka a Miško. Ich reportáže bolo možné sledovať na sociálnych sieťach divadla. Zdroj: teraz.sk

Medzinárodný deň darovania knihy

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre si 14. februára pripomenula Medzinárodný deň darovania knihy a v tento deň zorganizovala zbierku prečítaných kníh. Hlavnou myšlienkou každoročnej kampane Medzinárodného dňa darovania knihy bolo ponúknuť knihy tým, ktorí si ich nemôžu dovoliť kúpiť. Nitrianska knižnica sa do podujatia zapojila zbierkou pod názvom Každý má doma knihy, ktoré už prečítal a už sa k nim viac nevráti. Zdroj: Facebook Krajskej knižnice Karola Kmeťka v Nitre

V bod.K7 si pripomenuli začiatok vojny na Ukrajine

Kultúrne centrum bod.K7 v Nitre pripravilo vo februári dve podujatia, ktoré sa týkali prebiehajúcej vojny na Ukrajine. Pripomienkou prvého výročia začiatku vojny na Ukrajine bola výstava Mykolu Kovalenka s názvom 365. Čo deň vojny, to plagát. Autorom bol ukrajinský grafický dizajnér, ktorý od roku 2015 žije v Bratislave. Výstava bola výberom z celoročnej série plagátov a vo výstavnom priestore, v Galérii Za sklom, trvala od 8. februára do 30. marca. Svedectvo o vojnovom konflikte priniesol aj druhý diel filmového dokumentu Viery Dubačovej s názvom Tí, ktorí zostali – Jaroslav, Tatiana a Kolya. Film ukázal, ako človek dokáže existovať a prežívať vo vojnu zmietanej krajine. Prvé verejné premietanie druhej časti filmu sa uskutočnilo vo štvrtok 22. februára. Po premietaní nasledovala diskusia, počas ktorej si návštevníci spolu s tvorcami pozreli najnovšie zábery z ich poslednej cesty na Ukrajinu a vypočuli si odkazy obyvateľov Chersonu a iných miest adresované ľuďom na Slovensku. Zdroj: aktuality.sk

Výstava Metamorfózy hudby na plátne

Tóny skladieb svetových hudobných veľikánov inšpirovali výtvarníka Jozefa Švikruhu k originálnym dielam, ktoré vernisážou od 19. februára predstavili v Galérii Foyer v priestoroch Starého divadla Karola Spišáka v Nitre. Návštevníci mohli okrem iných diel obdivovať Benátsky karneval, Posledný valčík, Španielsku rapsódiu, Carminu Buranu fortuna 1, Reformačnú či Malú nočnú hudbu. Výstava olejov na plátne Metamorfózy hudby bola inštalovaná do konca marca. Kurátorkou výstavy bola Marta Hučková Kocianová. Maliar a pedagóg Jozef Švikruha, ktorý sa v tomto roku dožil 80 rokov, bol jedným z prvých absolventov Pedagogickej fakulty v Nitre, kde navštevoval ateliér maľby u Ľudovíta Jelenáka. Donedávna v jeho tvorbe dominovali malebné krajinné motívy z regiónov Orava, Turiec, Liptov a Považie. K originálnym dielam, ktoré vznikli v poslednom tvorivom období v rokoch 2019 až 2023, ho inšpirovali tóny skladieb svetových hudobných veľikánov. Očarenie hudbou svetových klasikov Bacha, Mozarta, Mendelssohna, Beethovena, Čajkovského, Chopina, Ravela, Brahmsa a ďalších našlo odozvu v jeho najnovšej výberovej kolekcii diel. Zdroj: Marta Hučková Kocianová

Zriadili pietne miesto na uctenie pamiatky J. Kuciaka a M. Kušnírovej

Piate výročie vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej pripomenuli v Nitre viaceré podujatia. Na ich organizácii sa podieľalo mesto Nitra, Univerzita Konštantína Filozofa i kultúrny priestor bod.K7. Radnica pri tejto príležitosti zriadila pietne miesto pri Mariánskom stĺpe na Svätoplukovom námestí. Spomienkovú besedu s názvom Nezabudneme zorganizovala UKF, kde Ján Kuciak i Martina Kušnírová študovali. Kultúrny priestor bod.K7 pripravil spomienkové podujatie na štvrtok 23. februára, kde sa premietal dokumentárny film Kuciak: Vražda novinára. Snímka podrobne skúma nielen vraždu Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej, ale aj dôsledky tejto dramatickej udalosti. Zdroj: teraz.sk

Týždeň slovenských knižníc v Krajskej knižnica K. Kmeťka v Nitre

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa zapojila do podujatia Týždeň slovenských knižníc. V termíne od 6. do 10. marca pripravila pre svojich čitateľov rôzne tvorivé dielne i zážitkové čítanie. Návštevníci knižnice sa mohli pozrieť výstavy detských výtvarných prác, fotografií a záložiek. Na jeden deň si mohli vyskúšať prácu knihovníka alebo sa zapojiť do výtvarných tvorivých dielní. V knižnici pripravili oslavy MDŽ, arteterapiu, zážitkové čítanie, besedy a nechýbal upomienkový pardon ani zvýhodnené zápisné za symbolické jedno euro. Zdroj: Facebook Krajskej knižnice K. Kmeťka

Festival Nitrianska hudobná jar 2023

V nedeľu 5. marca sa otváracím koncertom Slovenského komorného orchestra začal 49. ročník Nitrianskej hudobnej jari. Festival otvoril Program s názvom Hudobné klenoty – premiéry uviedol na koncerte 9. marca súbor Le Nuove Musiche, ktorý sa venoval historicky poučenej interpretácii ranobarokovej hudby. Repertoárovú všestrannú a vyhladávanú klaviristku Alenu Hučkovú a Jozefa Eliáša ponúkli divákovi spoločné a sólové skladby pre klavír a klarinet na svojom koncerte, ktorý sa konal 12. marca. Ana Vyparinová-Krsmanovič pôvodom zo Srbska a Zuzana Zamborská predstavili divákovi skladby pre akordeón a klavír v koncertnom programe Na gombíkoch a klávesoch dňa 16. marca. Festival zakončili koncert zoskupenia Musica Vista, ktoré sa 19. marca predstavilo svojím programom Piazzola projekt. Všetky koncerty sa konali v nitrianskej Synagóge. Tradičnou súčasťou jarného koncertného podujatia bola aj Nitrianska hudobná jar

Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre. Pri príležitosti 40. výročia úmrtia Bartolomeja Urbanca pripravila ZUŠ cyklus venovaný tomuto hudobnému skladateľovi a dirigentovi. Zdroj: nitra.sk

Podujatia pre verejnosť v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu v Nitre

Sériu tohtoročných podujatí odštartoval 25. marca Knižný deň a 22. apríla Včelárske slávnosti v priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre. Ďalším podujatím s pomerne slušnou návštevníckou účasťou bola 13. mája Noc múzeí a galérií. Ďalšie podujatia boli 3. a 4. júna venované oslave Medzinárodného dňa detí. Dňa 24. júna múzeum pripravilo akciu s názvom Stanovačka. Počas letných prázdnin, 15. júla, sa v priestoroch múzea konal piknik a 12. augusta pripravili pozorovanie perzeidov. Rodičom a deťom bolo určené aj spojenie dvoch podujatí – Šarkaniády a Vinobrania, ktoré sa konali 23. septembra. Zdroj: spmnitra.sk

Zveľad'ovali knižnicu Ponitrianskeho múzea v Nitre

Ponitrianske múzeum budovalo okrem zbierky muzeálnych predmetov aj svoju vlastnú knižnicu. Muzeálny knižničný fond bol oficiálne založený v roku 1968, no jeho korene siahajú až do 19. storočia. Snahy o muzeálnu činnosť siahajú v Nitre do polovice 19. storočia, keď profesori a študenti piaristického gymnázia začali zhromažďovať zbierkové predmety a s nimi aj knihy. V roku 1896 založil profesor Ján Tóth Múzeum Nitrianskej

župy, ktorého súčasťou bola aj knižnica. Mala okolo 14-tisíc zväzkov kníh a nachádzalo sa tam aj niekoľko historicky vzácných kníh a prvotlačí. Župné múzeum v Nitre spravovalo aj 40-tisíc zväzkov z knižničného fondu Matice Slovenskej, ktorý sem v roku 1907 deponovala uhorská vláda. Po vytriedení si knižnica múzea nechala takmer 11-tisíc zväzkov a zvyšok prevzalo Národné múzeum v Budapešti. Matičné knihy, ktoré tam zostali, sa v roku 1920 vrátili naspäť do Matice slovenskej v Martine. Po zrušení Župného múzea v roku 1951 boli muzeálne a knižné fondy prevezené do Bojníc a knižnica zanikla. Pokračovateľom niekdajšieho Župného múzea bolo Vlastivedné múzeum, ktoré v Nitre vzniklo v roku 1962. Knižničný fond sa tu začal budovať postupne. Za začiatok existencie knižnice možno považovať rok 1968, keď bol vykonaný prvý zápis do prírastkovej knihy. Múzeum buduje knižničný fond najmä pre potreby svojich pracovníkov, ktorým slúži pri ich vedeckovýskumnej činnosti. Súčasná knižnica je výsledkom viac než 50-ročného úsilia jej pracovníkov. Zdroj: Dominika Juricová z Ponitrianskeho múzea

Výstava Region art najlepších diel neprofesionálnej výtvarnej tvorby

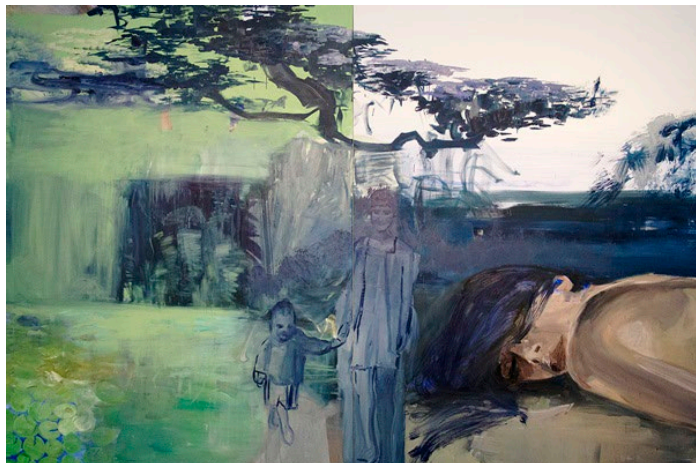
V dňoch 9. až 30. marca si mohli návštevníci v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre pozrieť výstavu Region art, ktorá predstavila maľby, priestorovú tvorbu, insitné umenie, digitálnu tvorbu, kresby, grafiky i experimenty v podaní 49 autorov. Výstava bola súčasťou 60. ročníka regionálnej postupovej súťaže neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum, ktorej vyhlasovateľom a odborným garantom súťaže bolo Národné osvetové centrum Bratislava a organizátorom regionálneho kola bolo KOS v Nitre. V roku 2023 bola počtom diel i autorov opäť dominantná maľba. Zastúpené boli všetky súťažné kategórie. Do regionálneho kola sa v tomto roku prihlásilo 161 výtvarných diel. Odborná porota udelila štyri ceny a 14 čestných uznaní. Zdroj: Zdenka Smrečková z KOS

Regionálne kolo Tanečného kolotoča

Krajské osvetové stredisko v Nitre pripravilo 13. marca v Mestskej hale v Nitre podujatie určené neprofesionálnym tanečníkom všetkých vekových kategórií – regionálne kolo súťaže Tanečný kolotoč. Cieľom podujatia bolo zvýšiť úroveň amatérskeho tanečného žánru na Slovensku. Prehliadka bola jedinou postupovou súťažou na Slovensku, ktorá umožňuje účasť amatérskym tanečným kolektívom, čím sa vytvára priestor pre

prezentáciu neregistrovaným neprofesionálnym tanečníkom, ktorí nie sú evidovaní v tanečných organizáciách. Zdroj: KOS

Výstava Memory predstavila prierez tvorby Jany Farmanovej

Memory bol názov monografickej výstavy umelkyne Jany Farmanovej, ktorú v Reprezentačných sálach Nitrianskej galérie sprístupnili 16. marca. Na výstave boli prezentované maľby v širokom časovom rozpätí od najstarších až po najaktuálnejšie. Jana Farmanová vstúpila na umeleckú scénu koncom

90. rokov 20. storočia. Venovala sa výhradne figurálnej maľbe. Výstava Memory bola koncipovaná do niekoľkých tematických častí rozdelených podľa motívov a tém. Špecifické miesto patrilo novej maliarskej inštalácii vytvorenej špeciálne pri príležitosti tejto výstavy, ktorou autorka reagovala na tragickú smrť dvoch mladých nevinných ľudí – Jána a Martiny. Výstavu si bolo možné pozrieť do 28. mája. Zdroj: kurátorka Barbora Kurek Geržová

Výstava Po páde slovenskej Tróje

Obdobie strednej doby bronzovej na území juhozápadného Slovenska priblížila výstava s názvom Po páde slovenskej Tróje, ktorú v Ponitrianskom múzeu v Nitre sprístupnili 17. marca. Archeologická výstava bola venovaná obdobiu po zániku jednej z najvýznamnejších opevnených osád zo staršej doby bronzovej v Šuranoch. Nachádza sa v časti Nitriansky Hrádok v polohe Zámeček. Právom nadobudla pomenovanie „slovenská Trója“. Hlavným cieľom výstavy bolo priblížiť návštevníkom prostredníctvom archeologických exponátov špecifiká strednej doby bronzovej, predovšetkým materiálnu kultúru karpatskej mohylovej kultúry, jej technické a civilizačné výdobytky, ale aj spôsoby pochovávania a kultové praktiky. Zdroj: Ponitrianske múzeum

Úspech kapely DIS IS Markéta

Na 15. ročníku hudobných cien Rádiohláv, známych tiež ako Radio_JHead Awards, sa podarilo uspieť aj relatívne novej nitrianskej formácii DIS IS MARKĚTA. Nominácie získala až v dvoch kategóriách. Hudobní odborníci ich navrhli oceniť v kategórii Folková hudba a World Music. Ocenenie prevzali v špeciálnej kategórii v pondelok 20. marca. Dis is Markéta je mladá slovenská kapela, ktorej štýl by sa dal nazvať ako folk fusion. Vo svojej tvorbe spájajú temperamentný spev, multižánrové aranžmány inšpirované folklórom, súčasnou hudbou a world music. Nitrianska formácia funguje už tretí rok. Pozostáva z piatich muzikantov. Výsledkom je pestrá paleta zvuku – od autentickej sugestívnej piesne, cez silné ľudové nápevy v rôznych zvukových obmenách a náladách až po netradičné hudobné kompozície. Kapela vydala singel Torysa a koncom apríla svoje debutové EP Hhrajžemi. DIS IS MARKĚTA hrá v zložení Martina Kertészová (speváčka), Martina Janegová (klavír), Lukáš Bujdák (gitara), Roman Stražanec (violončelo) a Dominik Bolerác (bicie). Zdroj: mynitra.sme.sk

Deň kníh v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu

Čítanie kníh, tvorivé dielne i jazdu vláčikom ponúkol Knižný deň, ktorý 25. marca pripravilo Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre. Súčasťou podujatia bola aj burza kníh, ktorá ponúkla príležitosť vymeniť si svoje knihy za iné. Program spestrilo čítanie pre deti, tvorivé dielne a prehliadka skanzenu. Návštevníci múzea sa mohli odvieť na Nitrianskej poľnej železnici, rodiny s deťmi absolvovať jazdu detským vláčikom a opekať si nad ohňom slaninku. Zdroj: spmnitra.sk

Ponitrianske múzeum predstavilo veľkonočné tradície

Ponitrianske múzeum v Nitre pripravilo 22. a 23. marca vzdelávací interaktívny program venovaný tradíciám Veľkej noci. Návštevníkom pripravili ukážky maľovaných kraslíc, prútených remesiel i tradícií. Program pozostával z tvorivej dielne s tradičnými receptami z veľkonočnej kuchyne, z výroby veľkonočných dekorácií a zo vzdelávacej interaktívnej aktivity Nesieme Morenu. Workshop pod názvom Ako chutí tradičná veľkonočná kuchyňa ukázal, aké tradičné jedlá sa v minulosti konzumovali počas veľkonočných

sviatkov. Návštevníkom prezradili, čo je keltíš, kukuričianka, calta či judáše i to, ako sa tieto jedlá pripravovali. Interaktívny program Nesieme Morenu predstavil veľkonočné obdobie v našich tradíciách. Tvorivá dielňa Veľkonočná nádielka bola určená školákom. Zdroj: Zuzana Vilčeková, hovorkyňa múzea

Premiéra inscenácie O nič nejde

Nové divadlo v Nitre, ktoré hrá na pódiu Domu Matice slovenskej, uviedlo v premiére 25. marca a 1. apríla inscenáciu s názvom O nič nejde. Samotní tvorcovia hru nazvali, že je to mix divadla a interaktívnej improvizáčnej šou. Témou hry bol aktivizmus a malé činy, ktoré menia svet. Autorkou textu i režisérkou bola Silvia Vollmann. Inscenácia sa skladala z niekoľkých improvizáčnych hier, ktoré mohli diváci ovplyvniť priamo počas predstavenia hlasovaním na Instagrame. Mladých divákov generácie Z chceli motivovať k intenzívnemu presadzovaniu pozitívnych cieľov v rôznych oblastiach života. Aktuálnosť tejto témy umocnila súčasná spoločenská situácia, doznievajúca globálna pandémie a vojnový konflikt v našej blízkosti. Zdroj: novedivadlo.sk

Premiéra hudobnej inscenácie Zlatá lýra

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 31. marca vo Veľkej sále divadla premiéru hudobnej inscenácie s názvom Zlatá lýra. Diváci ocenili známe piesne, ich slávnych interpretov a zákulisné historky, poznačené vtedajším totalitným režimom. Nová hudobná inscenácia Zlatá lýra v réžii Mariána Amslera poodhalila zákulisie a predstavila

festival Bratislavská lýra ako fenomén doby, a to bez nostalgie, bez idealizácie, ale s nadhľadom, humorom i s pomenovaním defektov bývalého režimu. V inscenácii zazneli v sprievode živej kapely piesne, ktoré sa na Bratislavskej lýre umiestnili na najvyšších priečkach. Okrem piesní diváci v inscenácii videli aj niektoré až dokumentárne prvky, ktoré vznikli skúmaním dobovej tlače, rozhovormi s umelcami, štúdiom spisov ŠtB, ktoré boli vedené na konkrétnych ľuďoch i celú súťaž. Súčasťou výskumu boli aj dobové články a rozhovory s interpretmi, na čo sa viaže aj niekoľko zákulisných príbehov, ktoré sa odohrali mimo televíznych kamier. Zdroj: dab.sk/aktuality

Tradičný rituál lúčenia sa so zimou a privolávania jari

Počas Kvetnej nedele 2. apríla sa kultúrnym programom a hodením Moreny do vody folklórne súbory rozlúčili so zimným obdobím a privítali blížiacu sa jar. Túto ľudovú tradíciu udržiavajú v Nitre detské folklórne súbory. Vystúpenie oživilo priestory obchodného centra Promenáda. Predstavili sa tu folklórne súbory Borinôčka, Borinka a Furmani z CVČ Domino Nitra. Program vyvrcholil tradičným zvykom a sprievodom s Morenou k rieke. Zdroj: mynitra.sme.sk

Derniéry hier Kutlochy a Vlastníci

Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo derniéry dvoch svojich inscenácií – Kutlochy a Vlastníci. Inscenácia Kutlochy mala premiéru v roku 2022. Kutlochy ponúkli príbehy hereckých generácií a povestnej nitrianskej divadelnej ubytovne a ich derniéra sa konala 6. apríla v Štúdiu DAB. Po viac ako dvoch rokoch mala svoju derniéru aj komédia Vlastníci – príbeh o spolunažívaní obyvateľov jedného bytového domu plný skvelého humoru uviedli poslednýkrát 14. apríla. Úplne posledné predstavenie tejto obľúbenej komédie si mohli mimonitrianski diváci pozrieť ešte 25. apríla v Kultúrnom centre Bojnice. Inscenácie Kutlochy a Vlastníci uvoľnia miesto novým hrám – hudobnej inscenácii Zlatá lýra v réžii Mariána Amslera s premiérou 31. marca a 1. apríla vo Veľkej sále a divadelnej koláži Pribina (Making of) v réžii Rastislava Balleka s premiérou 21. apríla v Štúdiu DAB. Zdroj: dab.sk

Vystúpenie ženskej speváckej skupiny Ulijanky v Slovenskom rozhlase

Ženská spevácka skupina Ulijanky, ktorá pôsobí už niekoľko rokov na Oddelení etnológie Ústavu manažmentu kultúry a turizmu, kulturologie a etnológie FF UKF v Nitre, zložená zo súčasných, ale aj bývalých študentiek odboru etnológia. V pondelok 29. apríla účinkovala na koncertnom podujatí v Župnom dome v Nitre a úspešne zvládla účinkovanie v galaprograme významnej medzinárodnej súťaže rozhlasových nahrávok Grand Prix Svetozára Stračina, ktorý sa konal 30. marca v Slovenskom rozhlase v Bratislave. Koncert bol vysielaný formou priameho rozhlasového prenosu, ale i nahrávaný televíziou, čo bolo pre členky veľkou výzvou. Účinkovanie s Orchestrom ľudových nástrojov Slovenského rozhlasu, ktorý viedol J. Kružliak, zároveň s Ľudovou hudbou M. Nogu, tiež absolventa nitrianskej etnológie, bolo pre skupinu obrovskou skúsenosťou. Študentky odboru etnológia, či už terajšie, ale i bývalé, majú tak vytvorené skvelé príležitosti prepájať teoretické disciplíny s praktickými, za čo patrí vďaka doc. M. Jágerovej, ktorá s nimi intenzívne už niekoľko rokov pracuje. Zdroj: ukf.sk

Divadlo pamäti

V kultúrnom bode.K7, ktorý je umiestnený na pešej zóne, ponúkli vo štvrtok 20. apríla projekt s názvom Divadlo pamäti: Úkryty a úteky. Tieto divadelné príbehy vznikli na motívy, ktoré si tvorcovia vybrali z archívu Pamäť národa občianskeho združenia Post Bellum SK. Divadelný súbor Datív pri Základnej umeleckej škole J. Rosinského v Nitre príbehy stvárnil pod vedením režisérky Marice Šiškovéj. Návštevníci bodu.K7 si pozreli päť vojnových osudov, ktoré sa bezprostredne týkajú Nitry. Vďaka tomu mohli uvažovať nad tým, aké to asi vtedy bolo, čo prežívali, čo si mysleli a čo cítili hrdinovia týchto

príbehov, keď sa vo veku protagonistov inscenácie ocitli v hraničných životných situáciách. Zdroj: teraz.sk

Premiéra inscenácie Pribina (making of)

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 21. apríla premiéru inscenácie Pribina (making of) v réžii Rastislava Balleka. Nová hra bola divadelnou kolážou historických štúdií, ale aj dramatických vzostupov a pádov prvého známeho panovníka Nitrianskeho kniežatstva Pribinu. Inscenácia priniesla súčasné presahy a nekonvenčný pohľad na našu históriu. Hra bola zvláštnou historickou detektívkou i cestopisom, v ktorom skupina ľudí vyrazí z Nitry k maďarskému Balatonu, kde Pribina vybudoval svoj Blatnohrad. Počas cesty postupne odкрývajú rôzne indície, stopy a odkazy na našu vlastnú minulosť a osudy Pribinu. Zdroj: dab.sk

Včelárske slávnosti v Poľnohospodárskom múzeu v Nitre

V priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre sa v sobotu 22. apríla uskutočnili Včelárske slávnosti. Podujatie organizátori adresovali najmä rodinám s deťmi. Ponúkli návštevníkom ochutnávky medu a medoviny, prednášky o včelách a včelárstve i tematické tvorivé dielne pre deti. Súčasťou boli aj remeselné trhy, bábkové divadlo a prehliadka skanzenu. Zájemcovia sa mohli zviezť aj vlakom nitrianskej poľnej železnice či detským elektrickým vláčikom. Na podujatí zároveň zbierali finančné prostriedky na opravu jedinečného včelína, ktorý potrebuje nový krov a šindel'. Návštevníci opravu mohli podporiť kúpou charitatívneho guláša, lístku na vlak, zapojením sa do tomboly alebo dobrovoľným príspevkom. Zdroj: teraz.sk

Divadlo A. Bagara ponúklo program Ekohrdinovia

Umenie spojené s odbornými informáciami o životnom prostredí ponúkol 26. apríla program Ekohrdinovia v Divadle Andreja Bagara v Nitre. Desiatky žiakov základných škôl si pozreli divadelnú inscenáciu Kým nastane ticho, ktorá spája vizuálne interaktívne inštalácie, fyzikálne pokusy a protestsong mladej generácie o nevyhnutnosti chrániť lesy a životné prostredie. Súčasťou programu boli ekologické dielne, ktoré deťom ponúkli interaktívne hry na tému prirodzený les verzus monokultúra. Žiakom sa na nich prihovoril aj odborný lektor Imrich Jakab z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. DAB vytvorilo program Ekohrdinovia, aby podporilo pozitívny vzťah detí a mládeže k lesom a k aktívnemu prístupu k ich ochrane. Zdroj: newsletter DAB

Výstava v Galérii Foyer: Rozhovory Jána Huňadyho

Galéria Foyer v Starom divadle Karola Spišáka ponúkla od 27. apríla výstavu Rozhovory – Talks Jána Huňadyho. Tvorili ju obrazy, ktorými chcel autor vzdať hold akademickému sochárovi Štefanovi Partlovi, ktorý bol jeho nestorom a školiteľom umenia v ZUŠ v Zlatých Moravciach. Svoju aktuálnu tvorbu predstavil na autorskej výstave s časovým odstupom 21 rokov. Podnetom na zrealizovanie tejto výstavy bol náhly odchod zakladateľa výtvarného odboru na vtedajšej Ľudovej škole umenia v Zlatých Moravciach. Vďaka nemu sa Ján Huňady rozhodol pre štúdium na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave a nastúpil na dráhu grafického dizajnéra, grafika, maliara a krajinára. Výstava bola sprístupnená do 29. mája. Zdroj: vlastný text kronikárky

Ponitrianske múzeum: Besedy o archeológii a histórii

V Ponitrianskom múzeu v Nitre pripravili cyklus prednášok, ktoré sa týkali archeológie. O počiatkoch Maďarov v Európe 27. apríla porozprávala archeologička Zuzana Borzová prostredníctvom príbehov. Otázky, ktoré sa týkali pravlasti, expanzie, spôsobu života a spoločenského zriadenia i materiálnej kultúry archeológovia zrekonštruovali prostredníctvom analýzy ich hrobov a pohrebísk. Z nich získali informácie o každodenných aktivitách, vojenstve, kultúre, pohrebných a rituálnych zvyklostiach Maďarov. Cyklus prednášok ponúkol aj ďalšie témy: Po stopách Germánov s Jaroslavou

Ruttkayovou 4. mája a o archeológii popravísk na Slovensku rozprával 11. mája Daniel Bešina. Zdroj: tlačová správa Ponitrianskeho múzea

ARS ORGANI – 15. ročník medzinárodného festivalu organovej hudby

V nedeľu 30. apríla sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava začal koncertom francúzskeho umelca Loica Malliého 15. ročník medzinárodného organového festivalu ARS ORGANI 2023. Jednotlivé večerné koncerty sa konali striedavo v piaristickom chráme na Piaristickej ulici a v evanjelickom kostole na Ulici Fraňa Mojtu. Iniciátorkou festivalu je organistka Mária Magyarová Plšeková, ktorá sa pohybuje v organovom svete. Ona sama prišla pred 15 rokmi s touto odvážnou myšlienkou a priniesla pod Zobor organovú hudbu. Odvtedy sa medzinárodný festival Ars Organi stal pevnou súčasťou nitrianskej hudobnej kultúry. V nedeľu 7. mája zazneli v podaní Rakúšana Daniela Freistettera diela J. S. Bacha, barokových majstrov G. Muffata, D. Buxtehudeho, romantických majstrov C. Francka a J. Brahmsa. V nedeľu 14. mája sa za organ v Kostole sv. Ladislava posadila domáca organistka Mária Magyarová Plšeková spolu s Nitrianskym komorným orchestrom ZOE. Program pozostával z menej známych diel pre organ a orchestra talianskeho skladateľa Ottorina Respighiho. Ďalšiu nedeľu 21. mája sa predstavila Irena Chřibková z Českej republiky. V evanjelickom kostole uviedla známe i menej známe diela skladateľov D. Buxtehudeho, G. Verschraegena, P. Ebena, A. Alaina, D. Bédarda a J. Bonneta. Bodku za týmto ročníkom festivalu urobil poslednú májovú nedeľu Španiel Loreto Aramendi v piaristickom kostole. Svoje umenie v hre na organ predviedol v programe, v ktorom zazneli diela D. Buxtehudeho, G. Faurého, C. Francka, F. Liszta, Camille Saint-Saënsa a Charlesa Tournemira. Zdroj: vlastný text kronikárky

Koncert vojenskej hudby Ozbroyených síl SR

Koncertom vojenskej hudby Ozbroyených síl Slovenskej republiky a žiakov konzervatórií si uctili život a dielo generála Milana Rastislava Štefánika. Koncert sa uskutočnil 3. mája vo Veľkej sále Divadla A. Bagara pri príležitosti 104. výročia úmrtia jednej z najvýznamnejších

osobností našej histórie. Návštevníci koncertu sa mohli započúvať do majstrovského umenia vojenských hudobníkov a zároveň si vychutnali spevácke umenie Andrey Zimányiovej a Andrey Regešovej. Ich repertoár tvorili klenoty slovenskej tvorby a známe filmové soundtracky v jedinečnom podaní oboch speváčok a dychovky. Koncert k výročiu generálovho tragického úmrtia nebol jediným prepojením Nitry a Nitranov s jeho osobnosťou. Nitra bola so Štefánikom spojená pred šiestimi rokmi, keď DAB uviedlo inscenáciu Štefánik – slnko v zatmení. Druhým spojením, ktoré sa nepodarilo, bolo enormné úsilie o realizáciu sochy tejto osobnosti. Trojmetrová bronzová socha generála mala stáť pred budovou Krajského súdu v Nitre. Návrh vznikol v ateliéri akademického sochára Miroslava Tomašku z Bánoviec nad Bebravou, ktorý v roku 2008 vyhral verejnú súťaž vypísanú radnicou. Nevyšiel ani zámer s peňažnou zbierkou v roku 2012. Na sochu sa zozbieralo primálo financií. Oduševneným iniciátorom tejto snahy bol Ján Maniaček, zaniatený obdivovateľ Štefánika. Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava výtvarníčky Marty Horníkovej

V piatok 5. mája v Ponitrianskom múzeu v Nitre otvorili výstavu pod názvom Vesmír a svet ako znak. Svoju tvorbu na výstave predstavila výtvarníčka Marta Horníková. Umelkyňu inšpirovali k tvorbe jej diel dávne civilizácie, kultúry, ale aj filozofia, ideológia východných náboženstiev a vesmírne univerzum. Predstavila kaširované plátna na kartonáži s témou vesmírneho systému s možnosťou mystického napojenia na poznanie. M. Horníková získala viacero významných ocenení. Jej tvorba bola zastúpená v zahraničných i súkromných zbierkach a v akvizičných fondoch slovenských galérií. Svoju maliarsku tvorbu prezentovala individuálne i na kolektívnych výstavách Umeleckej besedy slovenskej v Bratislave, ktorého je členkou. Zdroj: Marta Hučková Kocianová, kurátorka

Spevácka súťaž Viva il canto

Spevácke zbory z celého Nitrianskeho kraja sa 5. mája zišli v Synagóge v Nitre, kde Krajské osvetové stredisko zorganizovalo 6. ročník celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky Viva il canto 2023. Hlavným cieľom podujatia bolo nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecký i odborný rast kolektívov v oblasti zborového spevu. Úlohou súťaže

bolo umožniť speváckym zborom koncertovať pred odborníkmi i verejnosťou. Zdroj: kosnr.sk

Nitriansky Montmartre pred Starým divadlom Karola Spišáka

V nedeľu 2. júna sa na Ulici 7. pešieho pluku pred Starým divadlom Karola Spišáka v Nitre uskutočnilo podujatie s názvom Nitriansky Montmartre. Namiesto parkujúcich automobilov sa na tejto ulici pri divadle rozložili divadelníci a umelci a vznikol tu malý nitriansky Montmartre. Ulicu počas tohto dňa pre automobily uzatvorili. Divadelníci predviedli štyri divadelné predstavenia, nechýbal bohatý sprievodný program a predstavenia pouličných umelcov. Program podujatia otvorilo Divadlo Tyjatr s predstavením Herkules alebo Dobytie pekla. Následne Staré divadlo Karola Spišáka uviedlo rozprávku Danká a Janka a po nej si diváci pozreli inscenáciu Vlčie oko v podaní hercov Divadla Š.E.M. Záverečné predstavenie bolo v réžii domáceho divadla s hrou Stretnutie s Veľkou Moravou. Diváci mali možnosť odfotografovať sa so scénickými dekoráciami z inscenácií Kráska a zvieratá, Čarodejník z krajiny Oz a Trója. Zdroj: Dušan Nevín, hovorca Starého divadla Karola Spišáka

Prvý ročník festivalu Majáles

Na nitrianskom Amfiteátri sa 6. a 7. mája uskutočnil prvý ročník podujatia Majáles Nitra. V sobotu bol na programe koncert speváka Richarda Müllera, kapely Gladiátor, rapera Kaliho, speváčky Simy Magušinovej, kapiel Iné Kafe a Hoväda.sk. V nedeľu 7. mája zavítal na festival český hitmajker Michal David, kapely Kollárovci, Duchoňovci, D.A.R.S

(Desmod a Robo Šimko), Queenmania a kapela Dora. Diváci si užili nestarnúce hity, ale aj nové skladby najlepších českých a slovenských umelcov. Zdroj: vlastný text kronikárky

Výstava More

Nitrianska galéria sprístupnila 8. júna výstavu diel zo svojich zbierok s názvom More, ktorá predstavila viac ako tri desiatky umelcov – Júliusa Bartfaya, Albína Brunovského, Edity Ambrušovej, Oresta Dubaya, Františka Studeného, Maximiliána Schurmana, Ol'gy Johanidesovej a ďalších. Boli to prevažne maľby, grafiky a kresby z depozitárov Nitrianskej galérie, 80 rôznych podôb morí a oceánov od umelkýň a umelcov zo Slovenska, Česka a Rakúsko-Uhorska od konca 19. storočia až po súčasnosť. Vlastnú predstavu mora si mohli vytvoriť vďaka textu spisovateľky Moniky Kompaníkovej. Kurátorom výstavy bol Omar Mirza. Výstava bola sprístupnená do 27. augusta. Zdroj: newsletter Nitrianskej galérie

Premiéra inscenácie Domov v Divadle Andreja Bagara

V Divadle A. Bagara sa v piatok 9. júna uskutočnila premiéra inscenácia Domov, ktorá vznikla podľa adaptácie románu Mária Kopcsaya. S jemne absurdným humorom vyrozprávala príbeh o osude jedného nenápadného človeka a o jeho neschopnosti adaptovať sa na meniaci sa svet ťažkých 90. rokov. Hlavnou postavou hry bol novinár, ktorého pohodlný život sa obráti naruby, keď ho manželka donúti presťahovať sa z bytu na periférii do bytu v centre mesta. Cez osud hlavného hrdinu hra zobrazila veľkú spoločenskú zmenu, na ktorú mnohí neboli pripravení a nedokázali ju využiť ako príležitosť. Zdroj: dab.sk

Knižničné podujatie Kníhkupecká

V piatok 9. júna popoludní sa na Kupeckej ulici v Nitre uskutočnilo knižničné podujatie Kníhkupecká. Návštevníci sa tu mohli stretnúť s knihami, zabaviť sa v tvorivej dielni a knižnej dielničke, ktorá bola určená hlavne deťom, kde sa im venovala lektorka Jana Michalová. Súčasťou akcie bola podpora predaja kníh za symbolickú cenu, diskusia o umelej inteligencii s Martinom Takáčom. Návštevníkov zaujali dramatizované prednesy v podaní žiakov Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre. Akciu spestrili hudobní hostia Martina Uhrínová a Tibor Seidl. Zdroj: teraz.sk

Medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica Sacra

V dňoch 11. až 29. júna sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre uskutočnil 32. ročník Medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica Sacra. Otvárací koncert patrilo súboru Le nuove musiche, ktorý predstavil diela raného talianskeho baroka aj s využitím originálnych nástrojov. Na festivale sa 15. júna predstavili Klaudia Dernerová, Marta Dernerová, Andrej Sontág a Peter Pažický. Zoskupenie Ensemble Thesaurus Musicum sa predstavilo 18. júna. Koncert súboru Rosé Quartett si diváci vypočuli 22. júna, Spevácky zbor Nitria vystúpil 25. júna a Musica Aeterna odohrala záverečný koncert festivalu 29. júna. Zdroj: nitra.sk

Noc múzeí a galérií

Druhá májová sobota, ktorá tohto roku pripadla na 13. mája, sa niesla v duchu 19. ročníka podujatia Noc múzeí a galérií. Počas noci sa uskutočnili prehliadky a rôzne zaujímavé podujatia. Do Noci múzeí a galérií sa zapojilo Ponitrianske múzeum, Nitrianska galéria, Nitriansky hrad a bod.K7. Do neskorých nočných hodín si mohli návštevníci v Nitrianskej galérii, ako aj v Ponitrianskom múzeu pozrieť aktuálne výstavy. Nitriansky hrad ponúkol výstupy do veže i prehliadku Diecézneho múzea. Otvorená bola aj Pamätná izba Jána Chryzostoma kardinála Korca. Zdroj: nitra.dnes24.sk

Výstava Židovská Nitra sa stala stálou expozíciou nitrianskej Synagógy

Výstava Židovská Nitra, ktorú Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo k premiére inscenácie Nevesta alebo Zdá sa, že hrmí, sa 15. júna presťahovala do nitrianskej Synagógy a stala sa súčasťou stálej expozície. Výstava obsahuje množstvo informácií, dobových dokumentov, materiálov, fotografií a archívnych článkov, ktoré zozbierali viaceré inštitúcie. Vernisáž sa začala uvedením publikácie Židia v dejinách Nitry. Výstava približuje život židovskej komunity v Nitre od 19. storočia po koniec Druhej svetovej vojny. Jej autori sa snažili zmapovať všetky oblasti spoločenského, kultúrneho a náboženského života židovskej komunity. Zmapovali tiež históriu osídlenia i dôležité židovské pamiatky. Zaoberali sa históriou nitrianskej židovskej ješivy, významnými rabínmi, osobnosťami spoločenského a kultúrneho života, aj židovskou štvrťou Párovce. Súčasťou výstavy, ktorú pripravil Štátny archív v Ivanke pri Nitre, mesto Nitra, židovská obec v Nitre a Divadlo Andreja Bagara, sú pohnuté osudy a príbehy židovských rodín, ktoré poznačili udalosti Druhej svetovej vojny a holokaust. Zdroj: dab.sk

Divadelná prehliadka Made in Czechoslovakia

Po trojročnej prestávke spôsobenej pandémie sa do Divadla Andreja Bagara vrátila divadelná prehliadka Made in Czechoslovakia. České a slovenské divadlá sa na javisku DAB predstavili od 16. do 27. mája. Tento rok pre divákov predstavili ponuku hudobných titulov, ktoré mapovali tvorbu a osudy známych osobností z oblasti populárnej hudby. Podujatie nepriamo nadväzuje na niekdajší festival Májová divadelná Nitra. Bývala to v minulosti veľká udalosť. V Nitre sa stretávali umelci známi z divadiel i televíznych obrazoviek a filmov. Podobný zážitok ponúklo divadlo aj v súčasnosti a to tým, že do Nitry pritiahli najúspešnejšie inscenácie českých a slovenských divadiel. Tohtoročná divadelná prehliadka priniesla americký rockový muzikál Ne/Normální v podaní Mestského divadla Brno, hudobnú a kabaretne ladenú inscenáciu Horáckeho divadla Jihlava s názvom Je naprosto nezbytné, ktoré venovali zosnulej speváčke Hane Zagorovej. SND sa na prehliadke predstavilo svojou inscenáciou Kým prídu Stouni. Predstavenie Slovenského komorného divadla v Martine s názvom Zem si pamätá venovali speváckej legende Karolovi Duchoňovi. DAB sa do festivalovej prehliadky zapojilo svojou novou hudobnou inscenáciou Zlatá lýra. Zdroj: dab.sk/aktuality

Týždeň Nitrianskej galérie

Od 16. do 21. mája sa uskutočnil Týždeň Nitrianskej galérie, ktorý ponúkal výtvarné dielne, besedy, koncerty a ďalšie aktivity. Podujatie otvorila v utorok 16. mája tvorivá dielňa s názvom (Ne)obyčajné písmená každodennosti. Súčasťou bol aj workshop zameraný na kaligrafiu i koncert z cyklu Galéria hudby. Návštevníci galérie mohli zúčastniť na workshopoch v Podkrovnom ateliéri i na komentovaných prehliadkach aktuálnych výstav. Veľký záujem bol o besedu s moderátorom Dadom Nagyom a o koncert s elektronickými tanečnými rytmiami a jazzovými improvizáciami. Zdroj: newsletter Nitrianskej galérie

Čitateľský maratón v Krajskej knižnici Karola Kmeťka

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa zapojila do celoslovenského čitateľského maratónu s názvom Čítajme si 2023. Podujatie sa uskutočnilo v dňoch 22. až 26. mája a pripravila ho Linka detskej istoty, ktorá ním chcela vzbudiť u detí väčší záujem o čítanie. V Nitre

obohatili 14. ročník podujatia aj čítaním v ukrajinčine. Projekt Čítajme si vznikol v roku 2008 s cieľom poukázať na význam literatúry pre detského čitateľa. Zdroj: krajska-kniznica.sk

Multikino CINEMAX v OC MAX pripravil k 17. výročiu kina ceny pre divákov

Sieť kín CINEMAX v obchodnom centre MAX na Chrenovskej ceste oslávil 17. narodeniny, a preto si pre divákov pripravil množstvo zaujímavých cien v súťaži. Výhra bola podmienená návštevnosťou kina, čím sa zvyšovala možnosť získať super ceny. Súťaž sa začala 1. júla a skončila sa 31. augusta. Zdroj: cine-max.sk

Folklorný festival vysokoškolských súborov Akademická Nitra

Medzinárodný akademický folklórny festival sa uskutočnil v Nitre v dňoch 5. – 7. júla. Päťčlenná odborná medzinárodná porota hodnotila súťažné choreografie 7 domácich a 4 zahraničných súborov. Napokon 11 neprofesionálnych vysokoškolských folklórnych súborov z týchto krajín zabojovalo o titul domáci, resp.

zahraničný laureát festivalu Akademická Nitra 2023. Obaja víťazi si odniesli festivalovú cenu – slovenské gajdy z dielne výrobcu ľudových hudobných nástrojov Drahoša Daloša. Porotcovia počas dvoch súťažných večerov 5. a 6. júla v Divadle Andreja Bagara hodnotili súťažné choreografie folklórnych súborov Borievka (Technická univerzita Košice), Ekonóm (Ekonomická univerzita Bratislava), Hornád (Univerzita P. J. Šafárika Košice), Mladosť (Univerzita M. Bela Banská Bystrica), Pol'ana (Technická univerzita Zvolen), Stavbár (Žilinská univerzita Žilina), Zobor (SPU Nitra), Lučina Brno (Univerzita Obrany), Skalni (Poľnohospodárska univerzita Krakov), Sonja Marinkovič (Univerzita Nový Sad) a Trakiiska Mladost (Poľnohospodárska univerzita Plovdiv). Reprezentačný galaprogram 7. júla v Divadle A. Bagara obohatilo vystúpenie indonézskeho súboru ShmaraGita Art Community pri Veľvyslanectve Indonézskej republiky v Bratislave, ktorý predstavil tradičný tanečný príbeh o zbere ryže. Nitranom a návštevníkom nášho mesta sa na Svätoplukovom námestí predstavil slovenský tanečný súbor Domovina, ktorý pôsobí vo Windsore v Kanade. Laureátom 45. ročníka medzinárodného akademického folklórneho festivalu Akademická Nitra 2023 sa v kategórii domácich súťažiacich vysokoškolských súborov stal folklórny súbor Mladosť z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V kategórii zahraničných súťažiacich triumfoval poľský súbor Skalni z Poľnohospodárskej univerzity v Krakove. Zdroj: Renáta Chosraviová, hovorkyňa SPU

Výstava poštových známok Nitrafila 2023

Tematická medzinárodná filatelistická výstava predstavila dosiaľ nebývalý, nevidený súbor poštových známok zobrazujúcich vierozvestov sv. Cyrila a Metoda. Výstava sa uskutočnila v rámci mestských slávností Nitra, milá Nitra pri príležitosti 1 160. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Na záver výstavy sa 7. júla uskutočnilo vyhlásenie výsledkov Ankety o najkrajšiu poštovú známku Slovenska za rok 2022 a autogramiáda umelcov – tvorcov slovenských známok. Pre záujemcov boli k dispozícii príležitostné poštové pečiatky, zaujímavé poštové produkty, známky, pohľadnice, poštové lístky s prítlačou, personalizovaná poštová známka a ďalšie zaujímavosti. Zdroj: Milan Šajgalík

Letné stretnutia so spisovateľmi v Nitrianskej galérii

Nitrianska galéria pripravila 17. ročník cyklu besied so slovenskými spisovateľmi. Tieto letné stretnutia s literatúrou sa konali na nádvorí meštianskeho domu na Samovej ulici. Prvým hosťom moderátora Dada Nagya bola 13. júla poľská spisovateľka a prekladateľka Weronika Gogola, ktorá žije v Bratislave a vyštudovala ukrajinistiku na Jagelovskej univerzite v Krakove. Debutovala v roku 2017 prozaickou knihou Po troškách. Cyklus besied so súčasnými slovenskými spisovateľmi prebieha v Nitrianskej galérii od roku 2006 a nadväzuje na predošlú činnosť v oblasti šírenia a propagácie slovenskej literatúry. Primárne sa zameriava na súčasnú literatúru a prezentáciu autorov, ktorí si získali pozornosť odbornej verejnosti ako ocenení alebo nominovaní na ceny v prestížnych literárnych súťažiach. Zdroj: newsletter Nitrianskej galérie

Sviatok nového chleba

Posledná júlová sobota 29. júla patrila v Nitre-Dražovciach oslave žatvy a novej úrody spojenej s matičnými slávnosťami pod názvom Sviatok nového chleba. Na toto popoludnie bol pripravený bohatý program – uctenie si pamiatky zakladajúcich členov folklórnej skupiny v Nitre-Dražovciach na miestnom cintoríne, návšteva Kostola sv. Michala archanjela, prehliadka tradičných dražovských domčekov na Ulici Jána Zelenáka, sprievod do kultúrneho domu. Tu sa konal hlavný program, v ktorom účinkovali Folklórna skupina Čel'ad'ania (Čeladice), Spevácka skupina Nevädza (Nitra), Folklórna skupina Kepeždanka

(Hájske), Spevácka skupina Kestúc (Keszölc, Maďarsko) a domáca Folklórna skupina Tradícia. Zdroj: Miroslava Zaujcová, vedúca FSK Tradícia

Záver divadelnej sezóny 2022/2023 v Divadle Andreja Bagara

Divadlo Andreja Bagara v Nitre hodnotilo úspešnú divadelnú sezónu 2022/2023. Návštevnosť nitrianskeho divadla dostala na úroveň pred pandémiou ochorenia COVID-19. Postupne sa zmenilo aj nákupné správanie divákov, ktorí si už nekupovali vstupenky tesne pred predstavením, ale vo väčšom predstihu. Po ťažkom období sa divadlo s tržbami dostalo na úroveň roku 2019. Podľa riaditeľa Jaroslava Dóczyho sa divadlu podarilo vyskladať uplynulú sezónu tak, ako sa to od repertoárového divadla očakávalo. Ponúkli slovenskú klasiku v podobe adaptácie poviedok Boženy Slančíkovej Timravy s názvom Rozsobáše v réžii Matúša Bachynca. Dali príležitosť mladým tvorcom z VŠMU pri tvorbe hry Nevesta alebo Zdá sa, že hrmí, ktorú režírovala Martina Havierová. DAB v marci uviedlo hudobnú inscenáciu Zlatá lýra v réžii Mariána Amslera. Tento titul zaujal mainstreamové publikum, ale vzbudil pozornosť aj u odbornej verejnosti. Trošku nepríjemným prekvapením boli problémy pri získavaní autorských práv k uvedeným piesňam. Divadlo bolo doposiaľ zvyknuté, že pri zahraničných licencovaných dielach sa vždy platia nejaké poplatky či percentá z tržieb. Pri získavaní autorských práv od niektorých slovenských autorov, prípadne ich dedičov, však ich finančné požiadavky výrazne presahovali limity divadla. Náročnému divákovi bola určená inscenácia Pribina (making of) v réžii Rastislava Balleka, navrhnutá na Cenu Akadémie divadelných tvorcov. Záver sezóny patrilo komédii Domov v réžii Matúša Bachynca. Všetky inscenácie našli svojich divákov. Úlohou divadla je diváka obohacovať a podľa riaditeľa divadla Jaroslava Dóczyho sa im to počas uplynulej sezóny podarilo. Zdroj: dab.sk/aktuality

Medzinárodný festival v Nitre Amaro Fest predstavil rómsku kultúru

Hudobné, spevácke a tanečné vystúpenia domácich i zahraničných účinkujúcich priniesol medzinárodný rómsky festival Amaro Fest - open air gipsy festival. Tohtoročný siedmy ročník sa uskutočnil 22. a 23. júla v nitrianskom Amfiteátri. Festival si dal za cieľ spájať Rómov i Nerómov prostredníctvom kultúry. Festival organizátori rozdelili do viacerých zón, hudobnej, talentovej či gastrozóny. V hudobnej zóne vystúpili profesionálni domáci a zahraniční interpreti, v talentovej zóne sa predstavili vybrané talenty, ktoré sa prihlásili

na festival. V gastrozóne mohli návštevníci ochutnať špeciálne rómske jedlá. V rámci programu sa predstavili Rytmus, Nótár Mary, P.A.T., Igor Kmeťo ml., Jan Bendig a Lucie Bikárová, Mamuko Berci, Cico Band & Rendy, Kis Grófo, Tomáš Botló či Anička Oláhová & band. Zdroj: Milan Berko z organizačného štábu

Klokočinské kultúrne večery

Premietaním filmu Zázračný lekár: Príbeh Bena Carsona sa v piatok 4. augusta začali Klokočinské kultúrne večery na najväčšom nitrianskom sídlisku Klokočina. Piaty ročník podujatia priniesol filmy pre dospelých i detských divákov, ale aj výstavu Mami, ja nechcem vojnu, ktorú v spolupráci s Poľským inštitútom v Bratislave pripravilo občianske združenie ŠOK - Šport Osveta Kultúra. Celkom päť bezplatných filmových večerov sa uskutočnilo počas augustových piatkov na amfiteátri za Kostolom sv. Gorazda na Klokočine. Diváci si mohli pozrieť na vyše štvormetrovom plátne, nechýbal kvalitný priestorový zvuk. Zdroj: Ján Ivančík, OZ ŠOK

Hodové a dožinkové slávnosti

Jarmok, koncerty aj tradičná mariánska púť boli súčasťou hodových a dožinkových slávností v Nitre, ktorých 5. ročník sa konal počas víkendu 12. a 13. augusta na pešej zóne a na Svätoplukovom námestí. Dožinkový jarmok ponúkol okrem občerstvenia a stánkov s remeselnými výrobkami aj viaceré tvorivé dielne pre deti. Súčasťou dvojdňových osláv boli koncerty, bábkové divadlo a dožinkový sprievod mestom. Ochutnávku pív a pivných špeciálov zo slovenských a zahraničných remeselných pivovarov prinieslo Nitránske pivobranie. Súčasťou nitrianskych hodov bola aj tohto roku tradičná púť na Kalváriu, ktorá sa v Nitre organizuje od roku 1766. Hlavným celebrantom nedeľnej slávnostnej omše pri príležitosti sviatku Nanebovzatia Panny Márie bol nitriansky biskup Viliam Judák. Zdroj: nitra.sk

Labyrint fest Nitra 2023

V dňoch 29. augusta až 4. septembra sa priamo pod Nitrianskym hradom uskutočnil v poradí už 3. ročník Festivalu hudby a divadla v Nitre Labyrint fest Nitra 2023 (Open Air) 2023, kde si návštevníci v krásnych priestoroch pod holým nebom mohli užiť koncerty a divadlo: 29. augusta - koncert 4 TENOŘI, 30. augusta - koncert kapely POKÁČ, 31. augusta

- koncert kapely DESmod, 1. septembra - koncert Márie Čírovej, 2. septembra - koncert Marie Rottrovej, 3. septembra - Kabaret Teatro Tatro, 4. septembra - účinkovala česká herečka Anna Polívková s inscenáciou Proslov. Zdroj: teraz.sk

Medzinárodný festival Divadelná Nitra

V poradí 32. ročník Divadelnej Nitry sa konal od 22. do 27. septembra. Súčasťou podujatia bol sprievodný program, ktorý ponúkol divadelné predstavenia pre deti, výtvarné a hudobné workshopy, aktivity v sekcii Festival deťom, integračný projekt Darujem ti tulipán a projekt Black Box. Jeho súčasťou boli divadelné predstavenia študentov umeleckých škôl a mladých súborov z rôznych miest Slovenska v sekcii Divadlo mladých, koncerty rôznych žánrov, Tančiareň Svet, komunitné podujatia akcia KníhKupecká ulica či minifestival Malá Ukrajina. Celkovo sa predstavilo 112 účinkujúcich na 22 inšpiratívnych podujatiach pre takmer 1 160 divákov. Hlavný program pozostával z 12 inscenácií, pričom hlavnou témou tohtoročného festivalu boli Odozvy/Responses. V rámci hlavného programu mali diváci na výber štyri zahraničné produkcie z Belgicka a Ukrajiny, štyri inscenácie nezávislých slovenských divadiel a štyri produkcie slovenských zriaďovaných divadiel. Hlavný program navštívilo 2450 divákov, ktorí si pozreli 12 inscenácií. Celkovo v nich účinkovalo 52 divadelníkov zo Slovenska, Belgicka a Ukrajiny. Ich diela priniesli odozvy ekologických tém, vojny a ľudských osudov v nej, odozvy osamelosti, vylúčenia, ale aj porozumenia a dôvery. Medzinárodný rozmer

festivalu umocnila aj prítomnosť 11 mladých divadelných kritikov zo siedmich krajín strednej a východnej Európy, ktorých doplnili dvaja zahraniční lektori a reprezentanti zahraničných partnerov v rámci projektu V4@Theatre Critics Residency. Riaditeľkou festivalu bola Darina Kárová. Zdroj: Darina Kárová

Hudobný festival Pro musica nostra Nitriensi

Medzinárodný hudobný festival Pro musica nostra Nitriensi 2023 zavítal dňa 1. októbra do nitrianskej Synagógy, kde koncertom Bratislavského chlapčenského zboru tento festival slávnostne otvorili. V programe zazneli gregoriánske nápevy, upravené diela klasikov Dvořáka, Haydna, Schuberta, Delibesa, gospely, spirituály i diela súčasných autorov. Okrem Nitry sa koncerty uskutočnili aj v Palárikove, Belej, Nových Zámkoch, Topolčiankach, Komárne a Kostol'anoch pod Tribečom. Tónmi hudby sa naplnili historické pamiatky svetského i duchovného charakteru – kostoly, zámky, kaštiele i synagóga. Zdroj: Slávka Ferencová, manažérka festivalu

39. ročník filmového festivalu Agrofilm

V pondelok 2. októbra štartoval 39. ročník Medzinárodného filmového festivalu Agrofilm 2023. Hlavnú cenu si odniesol Lotyšský film režiséra Ivars Seleskisa Krajina. Medzinárodná porota udelila spolu 14 cien filmárom z 12 krajín sveta za neobyčajné spracovanie tém z oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva,

lesníctva a iných príbuzných tém. Ocenila pritom výnimočný kreatívny prístup tvorcov, akým pripomínajú dôležitosť a náročnosť práce poľnohospodára, jeho vzťah k pôde, zvieratám, ale aj problémy súvisiace s udržateľnosťou agrosektora. Víťazný film festivalu prezentoval prostredníctvom piatich rodín vidiecky život počas celého roka. Tohtoročný Agrofilm predstavil dokumentárne filmy z 22 krajín sveta. Autori prihlásili spolu 90 dokumentov, v ktorých rezonovali aktuálne témy ochrany pôdy, vody a trvalo udržateľné hospodárenie v prospech nielen človeka, ale aj nášho životného prostredia. Hlavným organizátorom festivalu bolo Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum

(NPPC) v Nitre-Lužiankach. Tradiční partneri festivalu, ku ktorým patrili univerzity, školy, inštitúcie, nezávislé kluby a mestá, premietali počas tohto týždňa desiatky filmov spolu so sprievodným programom. Filmy boli dostupné širokej verejnosti aj vďaka online premietaniu. Posledným premietacím dňom festivalu bola sobota 7. októbra. V kinosále Mlyny Cinemas v Nitre mohli záujemcovia sledovať aj niekoľko ocenených filmov. Zdroj: agrofilm.sk

V hradnej katedrále otvorili výstavu Tajomstvo zoborského kláštora

Návštevníci Katedrály sv. Emeráma na Nitrianskom hrade si od 5. októbra mohli pozrieť knižné ilustrácie Martina Oscitého. Výstavu s názvom Tajomstvo zoborského kláštora - Príbeh svätého Gorazda v ilustráciách sprístupnili do 30. novembra. Autor vytvoril ilustrácie do knihy Tajomstvo zoborského kláštora, ktorej autorom je biskup František Rábek. Vo svojom diele čitateľom predstavuje historické osobnosti našich slovenských dejín, vladárov Svätopluka či Rastislava, Kocel'a i svätcov Cyrila, Metoda a Gorazda. Martin Oscitý sa narodil v roku 1952 v Bratislave, v súčasnosti žije v Mníchove. Vďaka jeho ilustráciám môže človek oveľa intenzívnejšie vnímať hlbokú duchovnú tradíciu nášho národa a čerpať z nej. Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Premiéra inscenácie Hlava v hlave

Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo v piatok 6. októbra premiéru inscenácie Hlava v hlave, ktorá bola určená deťom od 5 rokov a divadelne spracováva oceňovanú knižnú predlohu Hlava v hlavě od českých autorov Davida Böhma a Ondřeja Buddeusa. Knihu zdramatizoval Marek Zákostelecký, ktorý inscenáciu aj režíroval. Malým divákom ponúkol jedinečnú, interaktívnu, zábavno-náučnú prednášku najstaršej a zároveň najmladšej vednej disciplíny, hlavológie. Diváci sa dozvedeli aj niečo o tom, ako hodiť veci za hlavu či ako tú hlavu nestratiť. Zdroj: sdn.sk

Nitrianska hudobná jeseň 2023

Sedem hudobných večerov ponúkol 18. ročník festivalu Nitrianska hudobná jeseň. Jednotlivé koncerty sa v nitrianskej Synagóge zazneli od 5. do 26. októbra. Špeciálny koncert v Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade rozozvučal tieto monumentálne priestory 22. októbra. Úvodný koncert patril 5. októbra Hudobnému ansámbľu Nitra.

Brnenský kontrabasový orchester sa predstavil 8. októbra. Vo štvrtok 12. októbra sa v Synagóge predstavili ukrajinskí pedagógovia. Zoskupenie Ráczy Cello Quartet vystúpilo 15. októbra a 19. októbra sa predstavilo Piu Trio z Brna. Záverečný koncert 26. októbra patril slovenskému gitaristovi Jánovi Labantovi. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Premiéra koprodukčnej slovensko-českej inscenácie Pomlčka

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 20. októbra premiéru slovensko-českej koprodukčnej inscenácie Pomlčka v réžii Ivety Ditte Jurčovej. Išlo o scénickú esej o rozdelení Česko-Slovenska, o rozhodnutí z pozície moci i o bytostnom nezmierení sa s týmto rozhodnutím. DAB pripravilo inscenáciu v spolupráci s Horáckym divadlom Jihlava pri príležitosti 30. výročia rozdelenia spoločného štátu Čechov a Slovákov. V hre nechýbali československé vtipy a hity, boje o pomlčku, slovenské medvede a české rybníky, slovenské televízne pondelky aj české komédie. Obsahovala rozhovory, citácie z odborných publikácií a reportáží i malé dejiny jednotlivcov a rodín na pozadí historických udalostí. Koprodukčná slovensko-česká inscenácia Pomlčka absolvovala po slovenskej premiére v DAB aj svoju českú premiéru. V Horáckom divadle Jihlava ju prvýkrát uviedli v sobotu 4. novembra. Inscenácia bola po jihlavskej premiére na repertoári oboch divadiel a v každom z divadiel mala svoj vlastný technický štáb, ktorý inscenáciu zabezpečoval. Na jednotlivé reprízy tak už cestovali iba herci. Zdroj: dab.sk

Premiéra hry O rastlinách, zvieratách a ľuďoch

Nové divadlo v Nitre uviedlo 27. októbra v Dome Matice slovenskej inscenáciu s názvom O rastlinách, zvieratách a ľuďoch. Nová ekohra v réžii Šimona Spišáka ponúkla deťom od šesť rokov rozprávanie o prírode, ktorá je matkou všetkého živého na zemi, nebi aj vo vode. Hra malým divákom zrozumiteľne vysvetlila, čo je fotosyntéza, ale napríklad aj to, ako môže vyhnanie vlkov z lesa zmeniť tok rieky. Zdroj: novedivadlo.sk

Premiéra kultového muzikálu Povala

Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo 10. novembra vo Veľkej sále premiéru rodinného muzikálu Povala. Muzikál vznikol v roku 1988 v Maďarsku, kde sa stal mimoriadne obľúbeným. Vo svojom domovskom budapeštianskom divadle Vígszínház dosiahol vyše tisíc repríz a videlo ho už viac ako milión divákov.

Tvorcovia priniesli vtipný príbeh o jednom vlámaní, dvoch zaľúbencoch a štyroch duchoch hľadajúcich lepší svet, ktorý si obľúbili generácie divákov vo viacerých krajinách Európy. Autorom hudby je populárny hudobník Gábor Presser, ktorý pôsobil v legendárnych maďarských kapelách Omega a Locomotiv GT. DAB muzikál prvýkrát uviedol v slovenskom preklade Petra Kováča a v prebásnení Jána Štrassera. Režiroval ho Matúš Bachynec. DAB uviedlo muzikál so živými sólovými spevmi a v novom orchestrálnom aranžmáne, ktorý autor hudby pripravil pri príležitosti 25. výročia uvedenia muzikálu. Zdroj: dab.sk

Noc divadiel v Divadle Andreja Bagara v Nitre

Divadlo Andreja Bagara v Nitre 18. novembra sprístupnilo svoje priestory i zákulisie divákovi. V rámci podujatia Noc divadiel im ponúklo dve výstavy a tiež tradičný Bagarov kvíz. Organizátori sa rozhodli predstaviť návštevníkom divadlo čo najkomplexnejšie. Prvá výstava bola venovaná 30. výročiu rozdelenia Československa a pripravili ju k novej inscenácii Pomlčka. Pri hlavnom vstupe do divadla sprístupnili stálu expozíciu venovanú tvorbe významného scénografa Františka Pergera. Niektorí diváci sa mohli ísť zabaviť aj

na tradičný Bagarov kvíz, ktorý sa tento raz konal v rozšírenej podobe pre väčší počet účastníkov. Divákov testovala overená humoristicko-moderátorská dvojica hercov Juraj Ďuriš a Marián Viskup. Divadlo okrem toho pripravilo aj prehliadku divadla a jeho zákulisia. Zdroj: dab.sk/aktuality

Jubilejný 20. ročník festivalu umení Konfrontácie

V dňoch 20. až 24. novembra sa v Synagóge v Nitre uskutočnil 20. ročník festivalu umení Konfrontácie, ktorý priniesol sériu koncertov i výtvarnú výstavu. Úvodným podujatím festivalu bola 20. novembra vernisáž Rozhovor/Dialogue, ktorá predstavila tvorbu Jozefa Dobiša a Petra Bartu. V rovnaký deň sa konal koncert zoskupenia Duo Sul Ponticello. V utorok 21. novembra si diváci pozreli program s názvom Piesne o láske - Chansons d'Amour v podaní speváčky Jany Pastorkovej a gitaristu Karola Kompara. Koncert s názvom Cesta okolo Európy, od tonality k experimentálnej hudbe sa konal 22. novembra. Hudobno-pohybové stvárnenie monumentálnej kompozície pre organ a recitáciu Faust sa v Synagóge konal 23. novembra. Festival umení Konfrontácie ukončil 24. novembra klavírny recitál Dany Šašinovej Satury. Organizátorom podujatia bolo občianske združenie Konfrontácie. Zdroj: teraz.sk

Prehliadka filmov Vysoké hory Nitra 2023

V sobotu 25. novembra sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnil 16. ročník festivalu Vysoké hory Nitra 2023. Okrem premietania cestovateľských filmov bola jeho súčasťou fotografická výstava. Podujatie zorganizoval Nitriansky horský spolok. Program festivalu pozostával z piatich blokov s filmami a prezentáciami viacerých zaujímavých hostí. Na výstave si návštevníci mohli pozrieť fotografie s tematikou hôr, cestovania, fauny a flóry. Festival Vysoké hory Nitra sa koná od roku 2006. Zdroj: sita.sk

Mozgový jogging

Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre pripravila počas novembra pre svojich čitateľov Mozgový jogging, ktorý bol zameraný na posilňovanie pamäti u mladšej generácie. Knižnica doteraz organizovala podobné akcie predovšetkým pre starších čitateľov. Mozgový jogging ponúkol návštevníkom knižnice precvičovanie pamäti prostredníctvom práce so slovnou zásobou. Súčasťou programu bolo aj jednoduché fyzické cvičenie. Oproti

seniorským aktivitám bol rozdiel v tom, že cvičenia určené pre mladšie ročníky boli o niečo náročnejšie a zhustené do mini kurzu v podobe troch popoludňajších stretnutí. Mladí čitatelia absolvovali s lektorkou tri stretnutia, a to 8., 15. a 22. novembra v spoločenskej miestnosti knižnice na Ulici Fraňa Mojtu. Zdroj: Facebook krajskej knižnice

Nová hviezdáreň Krajského osvetového strediska v Nitre

Krajské osvetové stredisko v Nitre otvorilo 24. novembra svoju vynovenú hviezdáreň, ktorá prešla stavebnou i technickou rekonštrukciou. Dostala novú kupolu i moderný teleskop. Obnovili sa priestory a sprístupnila sa rotunda s nainštalovanými novými didaktickými pomôckami. Návštevníci na slávnostnom otvorení absolvovali komentovanú prehliadku priestorov, ktorá bola spojená s pozorovaním oblohy cez ďalekohľad pod vedením astronóma Mateja Trstenoviča. Prehliadka s pozorovaním sa konala opakovane približne v 15- až 20-minútových intervaloch. Popritom bol v astroučebni k dispozícii priestor pre deti na pozeranie vesmírnych rozprávok, skladanie astropexesa a puzzle, či prezeranie časopisov a kníh o astronómii. Zdroj: Zdenka Smrečková, KOS

Adventný koncert Pieseň Vianoc v Nitre

Krajské osvetové stredisko v Nitre pripravilo v piatok 1. decembra adventný koncert Pieseň Vianoc. V nitrianskej Synagóge zazneli známe tóny vianočných skladieb v podaní speváckych zborov. Hostkou večera bola operná speváčka Nao Higano, ktorá vystúpila v spoločnom programe so speváckym zborom Nitria. Ďalej sa predstavili spevácke zbory Emerám, Cantica, Lipka i detské zbory Arrowroses, Škovránok a deti zo Základnej umeleckej školy v Šali. Zdroj: KOS v Nitre

Ponitrianske múzeum prinieslo vianočné zvyky

Ponitrianske múzeum pripravilo 8. decembra pre deti základných škôl vzdelávacie podujatie, ktoré im predviedlo vianočné zvyky v minulosti. Program s názvom Dobré bolo Kubovi im priblížili vybrané vianočné hry ľudového divadla, ktoré sa hrávalo po domoch v období od Štedrého večera

do Troch kráľov. Deti sa dozvedeli, ako vyzeralo chodenie s betlehemom či s hadom. V tvorivých dielňach zistili, ako sa pečú vianočné oblátky, medovníky či pupáky. V rámci vzdelávacieho programu si mohli pozrieť výrobu sviečok z včelieho vosku a dozvedeli sa zaujímavosti o jaslíčkách. Zdroj: tasr.sk

Divadlo A. Bagara - návštevnosť od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023:

Miestnosť	Počet divákov	Počet odohratých predstavení
Veľká sála	50 194 divákov	107
Štúdio DAB	6 267 divákov	88
Hostujúce divadlá	2 390 divákov	8
Zájazdy	2 120 divákov	7
SPOLU	60 971 divákov	210

Uskutočnené zájazdy Divadla A. Bagara od 1. januára do 31. decembra 2023:

- apríl 2023 – inscenácia Vlastníci – MKS Bojnice
- máj 2023 – inscenácia Meno – SKD Martin
- jún 2023 – inscenácia Testosterón – Divadlo Actores Rožňava v rámci festivalu Slovenské kortyny
- september 2023 - inscenácia Meno – Báčsky Petrovec – Petrovské dni
- september 2023 – inscenácia Pribina (Making of) – Divadelná Nitra 2023
- október 2023 – inscenácia Zlatá lýra – SND Bratislava
- november 2023 – inscenácia Testosterón – Dom armády Trenčín

Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí

V pondelok 6. novembra bol na Svätoplukovom námestí osadený stromček. Išlo o 15-metrovú jedľu, ktorú darovala rodina z Lužianok. Slávnostné otvorenie Vianočného mestečka sa uskutočnilo až v decembri. Tento termín zvolili organizátori – mesto Nitra najmä preto, že celý koncept mestečka ladili ako symbolické otváranie okienok na adventnom kalendári, ktoré sa končí 24. decembrom. Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí otvorili 1. decembra. Námestie s rozsvieteným vianočným stromčekom dýchalo vianočnou atmosférou až do 23. decembra. Ľudia si už zvykli, že v tomto predvianočnom období bývajú na námestí stánky s občerstvením, podpecníkmi,

punčom, medovinou či remeselnými výrobkami. Na prvú adventnú nedeľu zavítal do mestečka Mikuláš, ktorý potešil deti sladkosťami a spoločne s nimi rozsvietil vianočný stromček. Počas celého decembra bolo v mestečku živo.

Okrem občerstvenia a remeselných výrobkov nechýbal kultúrny program. Decembrové pondelky boli venované predovšetkým tradíciám a jednotlivé vystúpenia približovali obyčaje a zvyky našich predkov. Utorky mali rockový charakter, stredy sa venovali komunitným aktivitám, počas štvrtkov účinkovali žiaci materských a základných škôl a piatky vyhradili základným umeleckým školám. Program adventných víkendov bol žánrovo bohatší a

prispôsobený väčšiemu počtu návštevníkov. Zdroj: nitra.sk

Silvester v Nitre

Na Silvestra sa ľudia zabávali na diskotéke, ktorá trvala od 23. hodiny až do jednej hodiny po polnoci. Keďže sme si na Nový rok pripomenuli 30. výročie vzniku Slovenskej republiky, zaznela štátna hymna a príhovor primátora mesta Mareka Hattasa. Zdroj: nitra.sk

11. Cirkvi a náboženský život

Stretnutie rehoľníkov a rehoľníčok

Pri príležitosti 27. svetového dňa zasväteného života, ktorý Cirkev slávila na sviatok Obetovania Pána, sa 4. februára stretla v Nitre takmer stovka rehoľníkov a rehoľníčok pôsobiacich na území Nitrianskeho biskupstva, aby sa poďakovali za dar svojho zasvätenia. Na toto stretnutie ich pozval nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, ktorý sa im poďakoval za ich službu v diecéze. Stretnutie sa začalo sv. omšou v Katedrále – Bazilike sv. Emeráma, ktorú celebroid biskup Viliam Judák s pomocným biskupom Petrom Beňom a rehoľnými kňazmi. Vo svojom príhovore biskup Viliam prítomným rehoľníkom

a rehoľníckam, adresoval slová vd'aky za ich modlitby a službu v oblasti školstva, zdravotníctva, charity a sociálnej práce. Po skončení liturgickej slávnosti program pokračoval v aule Kňazského seminára sv. Gorazda prednáškou sestry vincentky Petry Jedličkovej na tému „Radosť verného áno“ o prežívaní radosti zo zasväteného života. Aktuálne v Nitrianskej diecéze pôsobí 11 mužských reholí a v nich 52 kňazov a 3 bratia, a 17 ženských reholí a v nich 167 sestier a 2 novicky. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Pomocný biskup vo VERUM Centre

Pomocný nitriansky biskup Mons. Peter Beňo navštívil 18. januára priestory občianskeho združenia VERUM Centrum v Nitre, ktoré sídli v budove Piaristického kolégia v Nitre. Zoznámil sa s jeho aktivitami a pôsobením, ktoré uskutočňovali v záujme rodín. Zo strany zakladateľov, dobrovoľníkov a podporovateľov tohto občianskeho združenia dostal informácie o činnosti a programoch centra a odporučil jeho aktívnym členom rozvinúť ďalšiu spoluprácu v prostredí Cirkvi najmä s materskými, základnými a strednými školami, ako aj diecéznym Centrom pre rodinu. VERUM Centrum je poradenské centrum pre rodiny. Jeho poslaním je slúžiť druhým a budovať zdravé vzťahy v rodinách. Realizuje aktivity v oblastiach prevencie, sprevádzania, poradenstva, podpory v krízach, dobrovoľníctva, či rozvoja kreativity. Ponúka kariérne prevádzanie študentov pri hľadaní vhodného štúdia a objavovaní poslania v živote. Organizuje podujatia spojené so vzdelávaním. Workshopy lektorujú odborníci z oblasti psychológie, medicíny, kariérneho poradenstva, špeciálnej pedagogiky, sociálnej práce a koučingu. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Desiate výročie pôsobenia rehoľných sestier saleziánok

Pri príležitosti spomienky sv. Jána Bosca sa 31. januára v Kostole sv. Gorazda na sídlisku Klokočina v Nitre konala liturgická slávnosť, v rámci ktorej si sestry saleziánky z Inštitútu dcér Márie Pomocnice pripomenuli aj 10. výročie svojho príchodu do Nitry a Nitrianskej diecézy. Sv. omšu spolu s miestnym farárom Jozefom Tomicom a jeho kaplánom celebroidal delegát pre spoločenskú komunikáciu Saleziánov na Slovensku don Marián Peciar SDB. Štvorica sestier Saleziánok pomáha na území farnosti sv. Gorazda v Nitre a na Orechovom dvore, ktorý obýva početná komunita nitrianskych Rómov. Po skončení liturgickej slávnosti sa všetci zúčastnení stretli vo farskom pastoračnom centre na agapé,

v rámci ktorého si pozreli aj dokument o záslužnej a namáhavej činnosti sestier na Orechovom dvore.

Sestry Saleziánky z Inštitútu dcér Márie Pomocnice sú ženskou rehoľou pápežského práva, ktorá patrí do saleziánskej rodiny. Ich zakladateľmi sú sv. Ján Bosco a sv. Mária Dominika Mazzarelová. Vznikli v Taliansku 5. augusta 1872. Zasväcujú sa Bohu sľubom čistoty, chudoby a

poslušnosti. V súčasnosti pôsobia na všetkých kontinentoch a vo viac ako 90-tich krajinách. Na Slovensku majú 15 komunít a je ich 84 sestier. Ich komunity sú menšie, 3 až 8 sestier. Bývajú v bytoch alebo domoch rodinného typu. Komunita 6 sestier v Nitre je zatiaľ poslednou zriadenou komunitou na Slovensku. Jej hlavným poslaním je rómska pastorácia na Orechovom dvore, kde vyučujú a asistujú na základných školách a pracujú v materskom centre. Okrem toho koordinujú miestne stredisko saleziánskych spolupracovníkov ASC. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Nitrianska diecéza a farnosti mali problémy s uhrádzaním energií

Nitrianska diecéza a mnohé jej farnosti začínali mať koncom januára problémy s uhrádzaním nákladov za energie pri ich enormne zvýšených cenách. Nitrianske biskupstvo priebežne informuje správcov farností, keďže sa štát pozerá na farnosti rovnako ako na iné podnikateľské subjekty. Štát zastropoval cenu pre regulované subjekty s ročnou spotrebou do 30-tisíc kWh elektriny a do 100-tisíc kWh plynu, a to cenu plynu na úrovni 99 eur za MWh a cenu elektriny na úrovni 199 eur za MWh bez DPH. Táto cena sa vzťahovala na väčšinu farností. Biskupstvo a niektoré väčšie farnosti boli na tom ešte horšie, keďže spadali pod tzv. neregulované subjekty, na ktoré sa zastropovanie cien nevzťahovalo. V záujme úspory energií biskupstvo aj farnosti hľadali riešenia, ako čeliť možným vysokým cenám za energie, aby to čo najmenej obmedzilo alebo sťažilo ich fungovanie a duchovnú službu pre veriacich. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Na prvú pôstnu nedeľu sa začali celomestské pobožnosti krížovej cesty

Na prvú pôstnu nedeľu sa 26. februára začali v Nitre tradičné celomestské pobožnosti krížovej cesty na nitriansku Kalváriu. Katechézu aj pobožnosť za účasti veriacich z nitrianskych farností, ale aj nitrianskeho biskupa Viliama Judáka viedol dekan, farár farnosti Nitra-Dolné Mesto a katedrálny kanonik Pavol Zahatlan. Nitrianski veriaci mali možnosť zúčastňovať sa tradičnej pôstnej pobožnosti každú pôstnu nedeľu pod vedením nitrianskych mestských farárov až do 2. apríla. Na Veľký piatok 7. apríla sa uskutočnila tradičná krížová cesta ulicami mesta, ktorá sa začala pred budovou okresného súdu o 13.30 h a vyvrcholila obradmi Veľkého piatka na Kalvárii. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Krížová cesta

Nitrianske biskupstvo zorganizovalo na Veľký piatok 7. apríla krížovú cestu. Zúčastnil sa na nej aj nitriansky biskup Viliam Judák. Pobožnosť bola obetovaná na úmysel pokoja medzi ľuďmi, vo vzájomných vzťahoch, v rodinách, ale aj za hranicami našej krajiny. Veriaci meditovali jednotlivé zastavenia pod vedením správcu farnosti Nitra-Kalvária P. Igora Kráľa, SVD, pričom pri nesení symbolického dreveného kríža v čele procesie sa striedali muži z jednotlivých mestských farností. Zastavenia už tradične boli situované nielen na križovatkách ulíc, ale aj pri budove krajského súdu, daňového úradu, mestského cintorína, obchodného centra, mestského úradu i okresného úradu či fakultnej nemocnice. Symbolicky tak mali poukazovať na životné situácie, v ktorých sa ľudia pri svojich bežných životoch ocitajú a v ktorých by si mali uvedomovať svoje kresťanstvo. Pobožnosť bola zakončená záverečnou modlitbou biskupa Viliama na nitrianskej Kalvárii pred Kostolom Nanebovzatia Panny Márie. Tradícia krížovej cesty má už viac ako 20 rokov a prerušená bola iba v dvoch prípadoch, a to v rokoch 2020 a 2021 počas pandémie. Aj napriek chladnému počasiu v piatok prilákala množstvo veriacich. Zdroj: Tibor Ujlacký, hovorca Nitrianskeho biskupstva

Motorkári budovali motoverziu Cyrilo-metodskej cesty

Motorkári z Nitrianskej diecézy budovali s požehnaním biskupa Viliama Judáka motoverziu Cyrilo-metodskej cesty. Motorkári vyštartovali 28. apríla na cestu dlhú viac ako tisíc kilometrov do gréckeho Solúna. Počas jazdy navštívili miesta spojené s cyrilo-metodským kultom na Slovensku, v Maďarsku, Srbsku, Macedónsku, Bulharsku a Grécku.

Ich cieľom bol Solún ako rodisko sv. Cyrila a Metoda a účasť na valnom zhromaždení Združenia Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda, ktoré zasadalo 4. mája. Jazdcov i motorky požehnal nitriansky biskup Viliam Judák. Zároveň im odovzdal veniec, ktorý položili k pamätníku sv. Cyrila a Metoda v maďarskom Zalavári-Blatnohrade. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Nitrianske biskupstvo zrekonštruovalo budovu Veľprepoštského paláca

V pondelok 15. mája v predvečer liturgickej spomienky sv. Jána Nepomuckého po prvýkrát celebroidal nitriansky biskup Viliam Judák svätú omšu v priestoroch obnoveného Veľprepoštského paláca. Historická budova pod Nitrianskym hradom prešla v priebehu uplynulých 3 rokov kompletnou obnovou. Po troch rokoch rekonštrukčných prác bola budova a jej priestory obnovené do podoby, ktorú mali pred bombardovaním počas Druhej svetovej vojny. Veľprepoštský palác sa nachádza v Hornom meste na dolnom nádvorí za susedím svätých Cyrila a Metoda. Dvojpodlažná rokokovo-klasicistická budova bola postavená v rokoch 1778 až 1780 na podnet cisárovnej Márie Terézie podľa projektu Franza Antona Hillebrandta. Za balustrádou stála jazdecká socha Márie Terézie z druhej polovice 18. storočia od neznámeho autora, ktorá tvorila súčasť budovy nitrianskeho veľprepoštstva. Budova bola počas bombardovania Nitry v roku 1945 poškodená. Socha bola zničená, do predpokladanej podoby ju zreštauroval v roku 1992 akademický sochár Miroslav Černák. V súčasnosti je osadená v záhrade Grasalkovičovho paláca v Bratislave. Budova Veľprepoštského paláca v Nitre bola bombardovaním natoľko poškodená, že v povojnovom období sa podarilo obnoviť len strednú časť prízemí. Biskupstvo Nitra prinavrátilo budove pôvodný vzhľad, ktorý zachytávali dobové fotografie. Na balustráde sa opäť týči jazdecká socha Márie Terézie, urobené boli terénne a parkové úpravy okolia budovy a záhrady. Do miestností v interiéroch bol navozený nábytok a kancelárske zariadenie, ktoré začali využívať veľprepošt, pomocný biskup a zamestnanci biskupského úradu. V obnovených priestoroch nebude muzeálna expozícia, bude tam pôsobiť biskupský úrad a cirkevný súd. Veľprepošt je hlavou sídelnej kapituly, čo je zoskupenie 12 kňazov, ktorí sú vymenovaní za kanonikov. Ich úlohou je pravidelne sa modliť a slúžiť spoločné sväté omše. Nitrianska sídelná kapitula je najstaršou v celej strednej a východnej Európe. Prvá písomná zmienka o nej je z roku 1006. Súčasným veľprepoštom Nitrianskej sídelnej kapituly je Štefan Vallo. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Posvätili kaplnku pred Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Nitre

Novú kaplnku v priestoroch Krajského riaditeľstva PZ v Nitre na Vodnej ulici prišiel v nedeľu 18. júna požehnať a uviesť do života biskup Ordinariátu ozbrojených síl a Ozbrojených zborov SR J. E. mons. František Rábek. Na slávnosti sa zúčastnilo aj vedenie Krajského riaditeľstva PZ v Nitre, zamestnanci MV SR a významní predstavitelia štátnej správy v Nitrianskom kraji. Myšlienka na vybudovanie takého bohostánku a jej realizácia sú dielom policajného duchovného plk. Františka Bartoša. Kaplnka slúžila policajtom, civilným zamestnancom, ako aj pracovníkom centra podpory. Zdroj: Krajské riaditeľstvo PZ Nitra

Cyrilo-metodská národná púť

Nitrianske biskupstvo pripravilo tradičnú celonárodnú púť k sv. Cyrilovi a Metodovi a slávnostnú pontifikálnu svätú omšu, ktorá sa konala 5. júla o 10. hodine na Svätoplukovom námestí v Nitre. Hlavným celebrantom liturgickej slávnosti bol Mons. Larry James Kulick, biskup diecézy Greensburg v štáte Pensylvánia v USA spolu s biskupmi zo Slovenska. V závere slávnosti otvorili Rok kresťanskej kultúry na Slovensku 2023 – 2024. Po skončení liturgickej slávnosti sa v sídle Nitrianskeho biskupstva na Nitrianskom hrade uskutočnil tradičný deň otvorených dverí, v rámci ktorého bolo možné okrem návštevy areálu hradu, Baziliky sv. Emeráma a expozícií Diecézneho múzea absolvovať aj mimoriadnu prehliadku priestorov Biskupského paláca. Podujatie sa konalo v rámci

Cyrilo-metodských slávností Nitra, milá Nitra 2023, aj v spolupráci a s podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja, Mesta Nitra a Biskupstva Nitra.

Cyrilo-metodská národná púť v starobylej Nitre, kolíske nášho kresťanstva, ku cti slovanských apoštolov svätého Konštantína-Cyrila a svätého Metoda, našich patrónov a spolupatrónov Európy, sa v tomto roku uskutočnila v čase, keď sme si pripomínali 1160. výročie ich príchodu k našim predkom, 1 155. výročie uznania jazyka našich predkov za liturgický jazyk a 60. výročie založenia Pápežského slovenského ústavu svätých Cyrila a Metoda v Ríme. Hlavný celebrant svätej omše biskup Mons. Larry James Kulick mal slovenský pôvod, keďže jeho starí rodičia pochádzajú zo slovenských Kysúc, hovorí po slovensky a v jeho biskupskom erbe sa nachádza slovenský štátny znak. Zdroj: teraz.sk

V Nitre otvorili Rok kresťanskej kultúry 2023

Na Slovensku vyhlásili Rok kresťanskej kultúry, ktorý sa začal na sviatok svätého Cyrila a Metoda 5. júla 2023 a trval do 5. júla 2024. Jeho cieľom bolo nielen zviditeľnenie kresťanskej kultúry, ale aj prezentovanie a šírenie kresťanskej kultúry života. Do Roku kresťanskej kultúry sa mohli zapojiť nielen všetky kresťanské cirkvi, ale aj ďalší. Ide o iniciatívu Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru (KBS). Vojenský ordinár Mons. František Rábek, ktorý jej predsedá, oznámil zámer zorganizovať toto kultúrno-duchovné podujatie počas februárového udeľovania ceny patróna umelcov Fra Angelico v Bratislave. Programovým heslom boli slová „Príklad vierozvestcov – inšpirácia pre súčasnosť“. Prvý Rok kresťanskej kultúry sa konal v roku 1999 v rámci prípravy osláv veľkého jubilea kresťanstva v roku 2000. Druhý Rok kresťanskej kultúry bol rok 2010. Ďalší sa mal pôvodne konať v roku 2020. Z dôvodu, že rok 2020 bol „Rok slovenského divadla“, „Rok kresťanskej kultúry“ preložili na rok 2021. Kvôli pandémie sa však nakoniec presunul na rok 2023.

Vyhlásenie Roku kresťanskej kultúry sa uskutočnilo v rámci slávenia cyrilo-metodskej svätej omši počas národnej púte 5. júla na Svätoplukovom námestí v Nitre. Pred záverečným požehnaním vystúpilo na oltárne pódium sexteto Vojenskej hudby Ozbrojených síl a zahralo zvučku Roka kresťanskej kultúry, ktorej autorom je hudobný skladateľ Ľuboš Bernáth. Následne predseda KBS Mons. Bernard Bober oznámil otvorenie Roka. Po ňom sa ujal slova generálny biskup Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a

predseda Ekumenickej rady cirkví na Slovensku Ivan El'ko. Po ňom autor loga Roka Andrej Mišina vysvetlil symboliku loga a tiež oznámil adresu oficiálnej webstránky. Program uvedenia uzavrela zvučka Roka kresťanskej kultúry. Zdroj: Biskupstvo Nitra

Prezidentka Zuzana Čaputová navštívila ružové sestry v kláštore v Nitre

Po účasti na celonárodnej púti k sv. Cyrilovi a Metodovi navštívila prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová 5. júla aj rehoľné sestry Kongregácie služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony, známe aj ako Ružové sestry v ich Kláštore Najsvätejšej Trojice v Nitre na Šindolke. Ako sa osobne vyjadrila, na ich pozvanie mohla precítiť atmosféru kláštora, v ktorom žijú a z ktorého nevychádzajú. Ako povedala: „Tieto ženy zasvätili svoj život Bohu, modlitbám a prácam za múrmi kláštora, no vyžaroval z nich neuveriteľný pokoj, sila a radosť. Porozprávali mi svoje životné príbehy a ich cesty k zasväteniu. Som veľmi vd'ačná za toto nezabudnuteľné stretnutie, ďakujem vám za pozvanie, sestry!“ Prísne pravidlá tejto kontemplatívnej rehole dovoľujú vstup do klauzúry sestier len v mimoriadnych prípadoch, ako sú návšteva pápeža, prezidentky či prezidenta krajiny, apoštolského nuncia alebo miestneho biskupa. Zdroj: teraz.sk

Púť k sv. Andrejovi-Svoradovi

Dňa 21. júla sa v Nitre uskutočnila tradičná Púť k sv. Andrejovi-Svoradovi, patrónovi mesta. V rámci programu bola na jej začiatku o 17. hodine odhalená a požehnaná socha

sv. Svorada v parčíku pri kruhovom objazde na Predmostí. Následne sa procesia veriacich z mestských farností vydala na pešiu púť popri rieke Nitra a po Kláštorskej ulici k zakonzervovaným ruinám Zoborského kláštora v areáli Špecializovanej nemocnice sv. Svorada. Sv. omšu v Zoborskom kláštore celebroyal nitriansky biskup Mons. Viliam Judák spolu s priorom Benediktínskeho opátstva v Tihaniy z Maďarska Richardom Korzenskym OSB. Po slávnosti bol pre účastníkov a pútnikov pripravený kultúrny program zložený s prehliadok areálu kláštora so sprievodcom, koncert orchestra Swingless Jazz Ensemble, ale aj ochutnávka zoborských vín z biskupských vinohradov a piva Svorad zo Zoborskej studne. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Nitrianski farníci na festivale kresťanského divadla Gorazdov Močenok

V dňoch 23. – 30. júla sa v Močenku konal 31. ročník Celonárodného festivalu kresťanského divadla Gorazdov Močenok, ktorý vyvrcholil pontifikálnou sv. omšou v Gorazdove. Celebroval ju Mons. František Rábek, ordinár Ozbroyených síl SR. Toto tradičné podujatie bolo zaradené aj do kalendára podujatí v rámci aktuálne prebiehajúceho Roka kresťanskej kultúry 2023 –2024. Zdroj: biskupstvo Nitra

Nitrianska mládež na Svetových dňoch mládeže v Lisabone

V dňoch 1. – 6. augusta sa konali v portugalskom Lisabone Svetové dni mládeže. Mladých pútnikov zo Slovenska a medzi nimi aj 50 pútnikov z Nitrianskej diecézy sprevádzal žilinský biskup a predseda Rady pre mládež a univerzity KBS Mons. Tomáš Galis, nitriansky pomocný biskup Mons. Peter Beňo a pomocný biskup Bratislavskej eparchie Mons. Milan Lach. Mladým sa biskupi prihovárati na katechézach počas spoločného programu pre slovenských pútnikov v Kostole Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Lisabone, kde každá vyvrcholila spoločnou sv. omšou. Mládežníci z Nitrianskej diecézy medzi dvomi tisíckami slovenských mládežníkov sa spolu so státisícmi mladých pútnikov z celého sveta 1. augusta spojili v modlitbe aj na otváracej svätej omši Svetových dní mládeže v Lisabone. Hlavným celebrantom večernej liturgie v parku Eduarda VII. bol lisabonský patriarcha, kardinál Manuel Clemente. Mládežníci zažili aj prítomnosť pápeža Františka, ktorý do Lisabonu priletel v stredu 2. augusta a ktorého mohli privítať medzi sebou v priestoroch Parku Eduarda VII. vo štvrtok 3. augusta, kedy sa k nim aj prihovoril. Zo Svetových dní

mládeže poslal pozdrav aj otec biskup Peter, ktorý sprevádza mládež Nitrianskej diecézy.

Zdroj: Nitrianske biskupstvo

Púť k Matke Božej

Aj tento rok misionári verbisti a Farnosť Nitra-Kalvária pripravili výročnú púť k Matke Božej. Konala sa v dňoch 12. – 13. augusta. Ďakovná púť občanov mesta Nitra a blízkeho i ďalekého okolia sa koná na kalvárskom vršku v Nitre pri príležitosti sviatku Nanebovzatie Panny Márie od roku 1766. Nábožná účasť veriaceho ľudu na čele s magistrátom mesta sa vždy spájala s pod'akovaním sa Bohu za jeho pomoc v ťažkostiach a za jeho dobrodenia. Pútnici ďakovali Bohu za dar starostlivej Matky Márie, pod ktorej ochranný plášť zverovali seba i svojich najbližších. Hlavnú pútnickú sv. omšu v slovenskom jazyku celebroid v nedeľu nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, v sobotu pomocný nitriansky biskup Mons. Peter Beňo a sv. omšu v maďarskom jazyku v sobotu celebroid biskup z maďarského Szombathely Mons. János Székely. Na základe duchovných zväzkov Kostola Nanebovzatej Panny Márie v Nitre s pápežskou Bazilikou Panny Márie Snežnej v Ríme bolo možné získať pri návšteve chrámu počas všetkých slávností úplné odpustky. Zdroj: kalvaria.verbisti.sk

Vianočné a novoročné sväté omše

Vianočné sviatky sprevádzali každodenné bohoslužby v katedrálom chráme – Bazilike svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. Ešte pred štedrovečernou omšou v nedeľu 24. decembra sa veriaci stretli v katedrále na vigíľnej svätej omši o 17. hodine. Nočná omša

s hlavným celebrantom, nitrianskym biskupom Viliamom Judákom, sa začala o 22. hodine. Slávnosť Narodenia Pána v pondelok 25. decembra a slávnosť svätého Štefana v utorok 26. decembra Nitrania oslávili dvomi omšami o 7. a 9. hodine. Posledný deň kalendárneho roka 31. decembra sa o 16. hodine konala pontifikátna svätá omša s d'akovnou pobožnosťou pod vedením hlavného celebranta Viliama Judáka.

Tradične pred Vianocami sa ako v jediný deň v roku naplnila katedrála takmer výlučne deťmi. Dôvodom bola vysielacia svätá omša pre ich vianočné koledovanie. V tomto roku sa v hradnej katedrále stretlo takmer 500 koledníkov Dobrej noviny, ktorí dostali požehnanie od svojho diecézneho biskupa. Dobrá novina býva každoročne spojená s finančnou zbierkou určenou pre deti z Afriky. Nový rok privítali veriaci v katedrále 1. januára o 7. hodine pontifikátnou svätou omšou celebrou biskupom Judákom o 9. hodine. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

12. Životné prostredie

Starý park sa postupne menil na moderný park 21. storočia

V nitrianskom mestskom Starom parku sa koncom januára začala naplno jeho obnova. Zhotoviteľ si prevzal stavenisko ešte koncom minulého roka 2022. Po jeho oplotení sa v posledných dňoch začali búracie práce a úprava zelene. Začali sa práce na revitalizácii chodníkov z prírodných materiálov, budovaní piknikovej lúky s miestami vyhradenými na grilovanie ako i na vyhliadkovom móle, ktorá sa realizovala nad zvernicou. Táto sa presťahovala bližšie k mŕtvemu ramenu rieky. Súčasťou prác bola aj rekonštrukcia známej žabej fontány i realizácia nových workoutových prvkov. Obnova parku pod Nitrianskym hradom v hodnote takmer šesť miliónov eur sa radí svojím rozsahom k najväčším na Slovensku. Financie na projekt získalo mesto z Európskej únie. Ide o najväčšiu revitalizáciu parku v jeho 150-ročnej histórii. Mesto Nitra má zásluhu na premene pôvodného vzhľadu parku na moderný park 21. storočia pri rešpektovaní jeho historickej hodnoty. Harmonogram prác bol nastavený na 12 mesiacov. Zdroj: nitra.sk

Výrub stromov na Novozámočkej si vyžiadal dopravné obmedzenia

Na ceste I/64 na Novozámočkej ulici v mestskej časti Dolné Krškany začali koncom januára s údržbou nebezpečnej zelene. Na tomto úseku sa realizoval výrub 114 kusov topoľov popri ceste. Prvé práce sa začali v sobotu 21. januára na vstupe do mesta od Nových Zámkov. Výrubu stromov predchádzal dendrologický posudok, ktorý si dal vypracovať Policajný zbor SR Mojmírovce. V lokalite pri zlom počasí hrozilo riziko pádu stromov. Dlhodobo na túto situáciu upozorňovali aj okolité firmy, do ktorých denne prichádzali ich zamestnanci. Poverená firma zabezpečovala výrub bezodplatne výmenou za materiál. Mesto Nitra zabezpečilo práce organizačne. Samospráva následne naplánovala v lokalite náhradnú výsadbu. Zdroj: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre

Zelené plochy v areáli SPU prešli rozsiahlou revitalizáciou

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre aj v roku 2023 rozvíjala zelené plochy vo svojom areáli, pokračovala v projekte Zelená infraštruktúra. V predchádzajúcej etape boli upravené plochy medzi hlavnou budovou univerzity a študentským domovom A. Bernoláka. Projekt zahŕňal takmer 15-tisíc m² a jeho obsahom bola rekonštrukcia exteriérových priestorov areálu SPU v okolí medziblokov a vnútorného námestia pri hlavnej budove. Práce v druhej etape zahŕňali aj vybudovanie spevnených plôch a nahradenie asfaltových chodníkov dlažbou. V rámci projektu pribudlo nové parkové osvetlenie a inovovali parkový mobiliár, ktorý tvoria atypické lavičky, bodové sedenia, ležadlá, stojany na bicykle a odpadkové koše. Zelené plochy sú zakladané s ohľadom na dlhodobú filozofiu SPU a dôrazom na udržateľný rozvoj. Súčasťou projektu bola výsadba 23 vzrastlých drevín a založenie trvalkových záhonov, na ktorých vysadia 35-tisíc rastlín a takmer 52-tisíc cibul'ovín. Zdroj: riaditeľka Botanickej záhrady pri SPU Alica Beňová

Komunálne služby začali s distribúciou zberných nádob na papier

Pracovníci Nitrianskych komunálnych služieb začali začiatkom marca s distribúciou prvých zberných nádob na papier do rodinných domov v Nitre. Do konca júna rozviezli do

celého mesta 8-tisíc nádob. Cena jednej nádoby je 19,50 eura. Prvých 600 modrých nádob dostali majitelia rodinných domov v Nitre-Krškanoch. Následne rozvoz pokračoval do rodinných domov na Čermáni a postupne do všetkých mestských častí. Nádoby majú objem 120 litrov, Nitrianske komunálne služby ich vyvážajú raz mesačne. V prípade, že obyvatelia zaplnia viac ako jednu nádobu, môžu papier vložiť do vreca a položiť ho vedľa nádoby. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Občianske združenie Zoborské včely zrealizovalo apidomček

Občianske združenie Zoborské včely od marca rozšírilo poskytovanie služieb apidomčeka. Združenie získalo na apidomček certifikát regionálneho produktu, čo im umožnilo okrem doterajších denných návštev pridať aj možnosť prenocovania v apidomčeku. Návštevníkom tu poskytovali medové raňajky a ako bonus získali výhľad na

celú Nitru. Začiatkom roka 2023 prebiehali v podzoborskej včelnici viaceré práce. Dokončovali zavlažovací systém, ktorý sa po veľmi suchom roku 2022 stal nevyhnutnosťou. V rámci prác položili asi 900 metrov hadíc a napojili viac ako 200 kvapkovačov. Združenie Zoborské včely okrem vybudovania apidomčeka vybavilo medáreň, zvýšilo počet stromov v ovocnom sade, rozšírilo počet členov včelárskeho krúžku a nadviazalo spoluprácu so Slovenským poľnohospodárskym múzeom Nitra, takže po rokoch opäť lietajú vo včelárskom skanzene včely. Zdroj: tlačová správa OZ Zoborské včely

Mesto Nitra realizovalo pasportizáciu stromov

Pracovníci odboru životného prostredia na Mestskom úrade v Nitre začali od marca vykonávať evidenciu stromov. Každý strom dostal takzvaný arboštítok. V prvej fáze sa preveroval stav približne 4-tisíc stromov na sídlisku Chrenová I. Tento proces trval približne mesiac. Následne si pracovníci jednotlivé stromy prešli, preverili ich stav a zapísali ho do aplikácie. Cieľom bolo, aby mal každý strom svoju vlastnú zdravotnú kartu,

ktorú nahrali do aplikácie vytvorenej mestom. S aplikáciou mohli následne pracovať jednotlivé odbory, ako aj ďalší zamestnanci mesta, ktorí so stromami prichádzajú v rámci svojej pracovnej činnosti do kontaktu. Mesto doteraz nemalo žiadnu evidenciu stromov, ide preto o ďalší dôležitý krok v snahe o krajšiu, zelenšiu a bezpečnejšiu Nitru. Práve vďaka pasportizácii bude mesto vedieť lepšie manažovať a udržiavať zeleň na území mesta Nitry. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Zmenil sa harmonogram vývozu triedeného odpadu

Od začiatku apríla sa obyvateľom rodinných domov zmenil harmonogram vývozu triedeného odpadu. Vývoz plastov sa uskutočňuje raz mesačne, doteraz sa vyvážal dvakrát mesačne. Pribudol vývoz papiera. Vývoz nádob na papier bol zabezpečený raz mesačne. Vývoz bioodpadu zostal rovnako ako doteraz raz za 14 dní. Vývoz komunálneho odpadu sa nezmenil, vyvážal sa raz týždenne, prípadne raz za dva týždne podľa počtu členov domácností. Poplatky za zber komunálneho odpadu sa nemenili. Harmonogram vývozu plastov ovplyvnilo zálohovanie PET fliaš a plechoviek, pretože sa tvorí menej plastového odpadu. V r. 2022 získalo mesto dotáciu z Environmentálneho fondu 137-tisíc eur na triedenie odpadov. Peniaze sa použili na rekonštrukciu a budovanie stojísk pre smetné nádoby, zber a zhodnotenie kuchynského odpadu a odstraňovanie čiernych skládok. Zdroj: Martin Pavelka, referent pre odpadové hospodárstvo na Mestskom úrade v Nitre

Revitalizácia Brezového hája

Od 4. apríla mesto Nitra pokračovalo s revitalizáciou Brezového hája, najmä čo sa týkalo výsadby stromov, trvaliek a cibul'ovín. Tohto roku pribudla ďalšia výsadba – fitness prvky,

detské ihrisko a mobiliár, začala sa náhradná výsadba viac ako sto stromov, ktoré sa neujali a uschli. Dodávateľ ich vysadil na základe reklamácie mesta na vlastné náklady. Vysadených bolo aj takmer 100 nových kríkov a kvetinová lúka. Kompletná výsadba bola ukončená v apríli. V Brezovom háji pribudlo nové detské ihrisko a fitnes prvky. Osadili tu nové lampy, pribudli nové lavičky, piknikové zostavy, stojany na bicykle a odpadkové koše. Revitalizácia Brezového hája bola ukončená do konca roka. Zdroj: Facebook mesta Nitra

V rámci revitalizácie sa v Starom parku začali stavebné práce

Od 21. apríla pokračovala rozsiahla revitalizácia Starého parku. Po vybúraní starých chodníkov sa začali budovať nové. Riešilo sa osvetlenie a začalo sa s prácami na opornom múre pri jazierku. Ďalšia firma začala s prácami na tlakovej kanalizácii. Mesto Nitra tiež ukončilo verejné obstarávanie na nový mobiliár. V parku sa obnovovala fontána a začalo sa s presťahovaním zvernice. Na mieste, kde do apríla bola zvernica, vznikla nová pikniková lúka a celá časť bola určená deťom s preliezačkami. V Starom parku postupne pribudli inkluzívne prvky, workoutové prvky pre seniorov, chodníky z prírodných materiálov, vyhliadkové mólo nad novou zvernicou, nové osvetlenie a lavičky. Zdroj: nitra.sk

Analyzovali odpad, vyprodukovaný obyvateľmi Nitry

V polovici júna 2023 sa analyzoval odpad vyprodukovaný obyvateľmi mesta Nitra. Do prvej masovej analýzy sa zapojilo 40 študentov z oboch nitrianskych univerzít. V areáli Nitrianskych komunálnych služieb sa prehŕňali v 2,5 tonách odpadkov z mestských častí Čermáň a Klokočina. Analýzu zorganizovalo mesto Nitra s cieľom zistiť, koľko je v zmesovom komunálnom odpade takých smetí, ktoré by mali byť vytriedené. Na základe analýzy odpadu mesto Nitra pripravilo sériu opatrení a pripravilo informačnú kampaň na zvýšenie povedomia o triedení odpadu. Konkrétne opatrenia (napríklad pridanie nádob na separovaný odpad alebo zmena frekvencie jeho vývozu) navrhli odborníci na odpadové hospodárstvo. Prvá analýza odpadkov v Nitre ukázala, že najväčší podiel odpadkov, ktoré mohli byť vyseparované z rodinných domov, tvoril záhradný bioodpad (16 %), a to napriek tomu, že všetky domácnosti majú k dispozícii 120-litrovú nádobu na bioodpad, ktorú Nitrianske komunálne služby vyvážajú raz za dva týždne. Po ňom nasledovali plasty, textil a kuchynský bioodpad. Všetky tri zložky odpadu boli zhodne zastúpené 4 %. Pri analýze odpadu z bytoviek sa zistilo, že najväčší podiel nevytriedeného odpadu tvorí textil, po ktorom nasledovali plasty. Obe komodity dosiahli podiel 6 %. Kuchynský bioodpad tvoril 4 %. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Nitrianske komunálne služby spracúvali biologicky rozložiteľný odpad

V roku 2023 sa pokračovalo so spracovaním biologicky rozložiteľného odpadu v meste s ročnou bilanciou viac približne 10-tisíc ton spracovaného odpadu. Nitrianske komunálne služby (NKS) zaznamenali mierny pokles množstva, čo prisudzovali suchému roku a zavedeniu komunitného kompostovania v meste. V roku 2023 NKS pokračovali v realizácii triedeného zberu na celom území mesta Nitra, ktorého financovanie v zmysle platnej legislatívy prevzala Organizácia zodpovednosti výrobcov (OZV) a taktiež v ďalších okolitých obciach. Bilancia množstva bola ovplyvnená aj novým zálohovým systémom zberu nápojových obalov. Pokračovalo sa v zvyšovaní infraštruktúry triedeného zberu po celom území mesta Nitra. Spoločnosť okrem toho prevádzkovala kompostáreň pre mesto Nitra od roku 2016 na základe príkaznej zmluvy mesta Nitra. Zdroj: NKS

Polopodzemné kontajnery

Na území Nitra bolo koncom októbra 2023 v rôznych lokalitách osadených viac ako 300 polopodzemných kontajnerov. Najnovšie stojiská boli vybudované na sídlisku Klokočina. Nové kontajnery inštalovali na Beethovenovej, Partizánskej a Benkovej ulici. Polozapustené kontajnery priniesli obyvateľom Nitra väčší komfort pri nakladaní s odpadmi. Nitrianske komunálne služby evidovali zvýšený záujem o ďalšie stojiská. Koncom roka boli zrealizované ďalšie stojiská v lokalite Ulice Na Hôrke 1, 10 a 25. Ďalšie

kontajnery pribudli na Zvolenskej 1 a 18, Hviezdnej ulici 2 až 4 a v krátkom čase sa zrealizujú dve alternatívy stojiska na Štúrovej ulici 14. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Obyvatelia Nitry vytriedili 20-tisíc ton odpadu

V priebehu roka 2023 obyvatelia Nitry vytriedili takmer 20-tisíc ton odpadu, čo predstavovalo 43,5 % z komunálneho odpadu, ktorého sa v roku 2023 zozbieralo 45 550 ton, čo bol pokles o 4 %. Jednou z príčin mohlo byť zavedenie zálohovania jedno-razových nápojových obalov (PET fliaš). Nitrania vytriedili veľké množstvo biologicky rozložiteľného odpadu, ktorého bolo 9143 ton. Plastov sa vytriedilo viac ako 868 ton, skla 933 ton a papiera takmer 2272 ton. Vďaka triedeniu odpadu sa šetrili najmä prírodné zdroje. Čím viac odpadu obyvatelia vytriedili, tým menšie výdavky muselo mesto platiť za uloženie odpadu na skládku odpadov. Od tohto množstva sa odvíjala aj výška sadzby poplatku za komunálne odpady. V Nitre to bolo 18 eur za tonu odpadu. Najväčší podiel odpadu, ktorý mohol byť vyseparovaný a nebol, tvoril záhradný odpad, plasty, textil a kuchynský odpad. K tomuto faktu dospeli pracovníci odboru životného prostredia na Mestskom úrade v Nitre analýzou, ktorú realizovali v spolupráci s Nitrianskymi komunálnymi službami. Zložky tohto odpadu boli znehodnotené tým, že skončili v zmesovom komunálnom odpade. Pozitívnym trendom, ktorý odbor životného prostredia evidoval, bol veľký záujem občanov o odovzdanie použitých kuchynských olejov a tukov. Mesto tento zber organizuje v spolupráci s externou firmou dvakrát ročne. Zdroj: teraz.sk

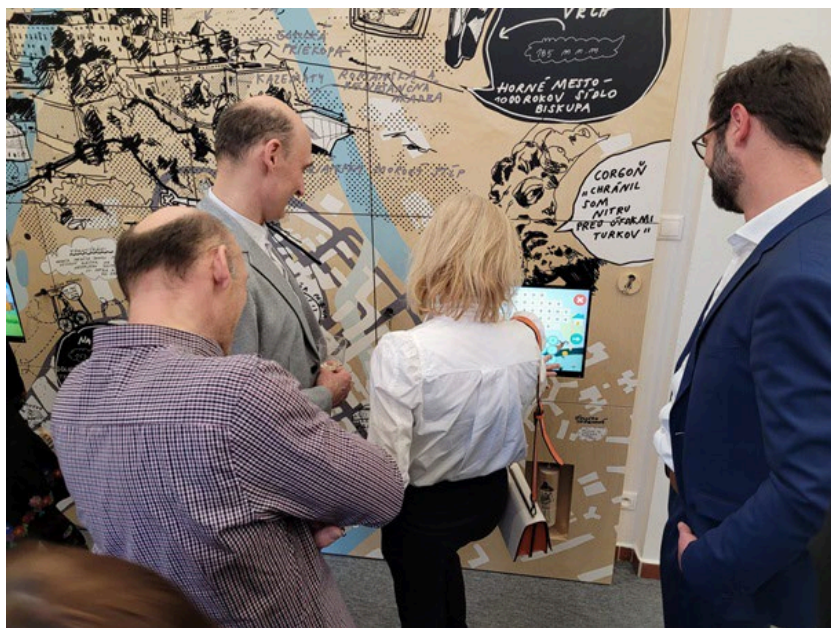
Na území Nitry vznikli nové nelegálne úložiská odpadu

Mestská polícia Nitra v roku 2023 zistila a riešila 31 prípadov založenia skládok, uloženia odpadu mimo smetných nádob alebo iného nelegálneho zbavovania sa odpadu. Mestskí policajti okrem toho zistili 338 priestupkov znečistenia verejných priestranstiev a verejnoprospešných zariadení. Príslušníci MsP uložili 92 sankcií v celkovej výške 1 530 eur. Zvyšné prípady boli riešené napomenutím alebo postúpením na vecne a miestne príslušný správny orgán. Nelegálne skládky boli zistené na sídliskách Klokočina a Chrenová i v mestských častiach Mlynárce, Diely, Krškany a Dražovce. Najčastejší odpad, ktorého sa obyvatelia Nitry nezákonne zbavovali, bol starý či pokazený nábytok, bytové jadrá, stavebný odpad, použité kartóny, koberce, haluzina a iný rastlinný odpad. Podľa

MsP nie je možné vytváranie čiernych skládok úplne eliminovať. Zdroj: správa MsP podaná na rokovanie zasadnutia MsZ

13. Cestovný ruch a turizmus

Detská zóna TICadlovo

V Turistickom informačnom centre, ktoré sídli na Štefánikovej triede č. 1 v Nitre, otvorili v pondelok 20. februára interaktívnu a oddychovú zónu TICadlovo. Tento nový multifunkčný priestor umožnil deťom spoznávanie dejín, legiend, prírody i zaujímavých zákutí Nitry, okrem toho ponúkol rôzne interaktívne digitálne hry i veľkú kreslenú mapu s atrakciami, pamiatkami a turistickými lokalitami mesta. Návštevníci mohli lepšie spoznať Nitru cez tablety a monitory s hrami, ktoré boli rozdelené podľa náročnosti a veku. Nový priestor ponúkol aj digitalizované kreslené povesti či dotykové monitory s príbehmi a hrami, kde si deti mohli otestovať, čo o Nitre vedia. TICadlovo bolo v priestoroch TIC prvýkrát otvorené počas jarných prázdnin. Zdroj: nitra.eu

Svetový deň cestovného ruchu

Mesto Nitra sa zapojilo do osláv Svetového dňa cestovného ruchu, ktorý sa pripomína a oslavuje 21. februára. Turistické informačné centrum pri tejto príležitosti pripravilo

viacero podujatí, okrem iných aj tematickú prehliadku s názvom Po stopách sakrálnych pamiatok. Uskutočnila sa v Turistickom informačnom centre, kde otvorili v pondelok 20. februára interaktívnu a oddychovú zónu TICadlovo. Účastníci prehliadky spolu so sprievodcom odkryli tajomstvá viacerých kostolov v centre mesta. Zdroj: nitra.eu

Putovanie pravekom

V sobotu 4. marca popoludní pripravilo Turistické informačné centrum putovanie pravekom so sprievodcom Slavoborom Nitrianskym. Prehliadka sa začala popoludní stretnutím účastníkov pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada. Turisti sa vybrali k západnej bráne zoborského hradiska po historickej komunikácii. Dozvedeli sa, že vznik cesty mohol súvisieť s dobou budovania hradiska. Trasa viedla od brány hradiska na Pyramídu, Sedlo pod Zoborom, cez severnú bránu na Tri duby a po modrej značke späť k besiedke na parkovisku pred nemocnicou. Zdroj: nitra.eu

Potulky Nitrou pešo alebo na bicykli

Od 1. apríla sa začala séria rôznych tematických prehliadok mesta Nitra a okolia pod názvom Potulky Nitrou pešo alebo na bicykli. Za jarnou flórou Zobora sa turisti vybrali s botanikom Jaroslavom Košťálom, ktorým im predstavil krásy Zoborskej lesostepi. S batohom po zoborských kopcoch sa účastníci vybrali od altánku pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada. Zdroj: nitra.eu

Výprava za históriou i prírodnými krásami Zobora

Výpravu za históriou i prírodnými krásami Zobora ponúkla turistom komentovaná bezplatná prehliadka Jarné tajomstvá pravekej hory. Účastníci sa na prehliadku vybrali so sprievodcom v sobotu 22. apríla. Začala sa pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada, trvala približne tri hodiny a viedla cez lokalitu Tri duby na Zobor a vrchol Pyramídy. Turisti absolvovali prehliadku pravekého hradiska Zobor a od sprievodcu sa dozvedeli množstvo zaujímavostí o histórii, geológii, flóre, faune aj ekológii Zoborských vrchov. Uvideli Zoborskú lesostep v období jej maximálneho kvitnutia. Zdroj: visitnitra.eu

Via Ferratu Zobor sprístupnili 1. mája

Nová turistická sezóna na zoborských ferratách sa začala 1. mája a potrvá až do 1. decembra. Via Ferrata Zobor sa nachádza priamo pod vrcholom Pyramídy. Cesta k jednotlivým úsekom vedie po modrej turistickej značke. Z nej je odbočka priamo k ferratám, ktorá vedie cez kremencové pole. Turisti tu nájdu tri trasy. Trasa Dubová a Brezová merajú 60 metrov a tretia výstup viedol skalami v dĺžke 12 metrov. Ferraty okrem toho ponúkajú aj 15 metrov dlhý lanový most. Zoborské ferraty sprístupnili v septembri 2022, ich vlastníkom je Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj. Pohyb na trasách pod Pyramídou je na vlastné riziko a s povinnou výbavou. Požičovňa ferratových súprav je na mieste niekdajšej nástupnej stanice lanovky. Zdroj: Turistické informačné centrum, ww.viaferratazobor.sk

Nitriansky vláčik vyrazil na cesty 1. mája

Od 1. mája začal po Nitre premávať obľúbený turistický vláčik. Sezóna trvala do 31. augusta. Trasa sa začala na Svätoplukovom námestí a smerovala popri mestskom parku Sihot' na Nitriansky hrad na Pribinovo námestie, odkiaľ sa vláčik vrátil naspäť na Svätoplukovo námestie. V sezóne 2023 vláčik nezachádzal do parku kvôli jeho revitalizácii. Zastávka na nástup a výstup bola na Jesenského ulici. Turistický vláčik mal dva vozne a spolu 36 sedadiel. Cestovné lístky bolo možné kúpiť priamo u vodiča vláčika. Na mestskom okruhu platilo základné cestovné 2 eurá pre cestujúcich od 7 rokov a vyššie. Deti do 6 rokov, ŤZP a ŤZP-S mali zľavnené cestovné 1 euro. Každú sobotu vláčik absolvoval Veľký zoborský okruh s výnimkou 3. júna, 24. júna a 15. júla, keď premával na mimoriadnom okruhu do Poľnohospodárskeho múzea. Zo Svätoplukovho námestia bol odchod o 15. hodine. Vláčik mal hodinovú prestávku na obhliadku Zoborského kláštora a okolia. Každú nedeľu vláčik premával aj zo Svätoplukovho námestia na Kalváriu. Odchod bol o 15. hodine. Vláčik mal hodinu prestávku na obhliadku Kalvárie, Misijného múzea a okolia. Zdroj: vlaciknitra.sk

Potulky zaniknutou krajinou Zoborských vrchov

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v spolupráci s Turistickým informačným centrom v Nitre a Občianskym združením Hradisko Zobor zorganizovali 18. júna v rámci Európskych dní archeológie Potulky zaniknutou krajinou Zoborských vrchov. Návštevníci si pozreli otvorený románsky Kostol sv. Michala Archanjela v Nitre-Dražovciach s výkladom o jeho histórii, vývoji a aj obnove. Následne sa uskutočnila komentovaná prechádzka na hradisko z neskorej doby bronzovej na Zobore – od Kostola sv. Michala po zelenej turistickej trase cez Pliešku a Meškov vrch na Zobor. Ďalej sa išlo po trase Historického náučného chodníka Hradisko Zobor. Sedemkilometrovú prechádzku ukončili na Pyramíde, o výklad sa postaral archeológ Peter Bisták. Zdroj: teraz.sk

Bohatá sezóna pripravená Turistickým informačným centrom

Turistické informačné centrum Nitra pripravilo na novú sezónu sériu podujatí pre návštevníkov i obyvateľov Nitry. Zahŕňali prechádzky prírodou i viaceré tematické prehliadky mesta. Rôzne druhy podujatí spestrili dianie v Nitre od začiatku júna až do konca septembra. V rámci putovania po zoborských lesoch pripravili túry nazvané S batohom po nitrianskych kopcoch i sériu podujatí Prechádzky jesennou prírodou. Leto na Zoborskom kláštore ponúklo komentované prehliadky historického areálu so sprievodcom. Nitrianske TIC pripravilo aj rôzne zamerané prehliadky mesta. Záujemcovia sa mohli vybrať počas leta a jesene Po stopách modernej architektúry či skúmať Dedičstvo staviteľa Tomascheka. Turistická sezóna v Nitre ponúkla Otvorené brány kostolov, Pešie potulky mestom či podujatie Pod' do mesta na bicykli. Zdroj: Turistické informačné centrum, nitra.eu

Turistické informačné centrum oslávilo 30 rokov

V stredu 27. septembra si pracovníci Turistického informačného centra pripomenuli 30. výročie od vzniku niekdajšieho NISYS, ktoré v súčasnosti funguje pod novým názvom Turistické informačné centrum a jeho vedúcou je Mariana Záturová. Prvých zákazníkov „informačka“ obslúžila v júni 1993, v čase svojho vzniku sídlila v dnes už zbúranom Dome kultúry ORBIS na prízemí. Od roku 2001 sa nachádza na prízemí budovy tzv. mestského domu – v sídle Ponitrianskeho múzea na Štefánikovej triede č. 1. Oslavy 30. výročia spojili s oslavami Svetového dňa cestovného ruchu, na ktoré zavítal aj primátor Marek Hattas.

Program sa uskutočnil priamo pred budovou TIC, kde mali návštevníci možnosť zanechať Odkaz Nitry, roztočiť si koleso šťastia a vyhrať zaujímavé suveníry. Následne sa začal program s názvom Nostalgická Nitra, súčasťou ktorého bol koncert Dychového orchestra Základnej umeleckej školy J. Rosinského a Vojenskej hudby z Banskej Bystrice.

Zdroj: nitra.eu

Služby turistických sprievodcov v Nitre

V roku 2023 sa záujem o profesionálne služby turistických sprievodcov v Nitre zvýšil o 20 %. O prehliadku mesta so sprievodcom malo v tomto roku záujem 2 580 ľudí. Väčšina prehliadok bola v slovenčine, 255 návštevníkov bolo po Nitre sprevádzaných v cudzom jazyku. TIC Nitra zabezpečil v rámci ponuky sprievodcovských služieb 14 tematických bezplatných prehliadok. Ich súčasťou sa stali aj komentované návštevy areálu Zoborského kláštora a prehliadky Martinského vrchu. Súčasťou tematických prehliadok boli aj archeologické Potulky zaniknutou krajinou zoborských vrchov či prehliadka Príbeh rieky pripravená k podujatiu Dni architektúry. TIC dal pre návštevníkov mesta vyrobiť propagačné materiály v novom dizajne v slovenskom a anglickom jazyku a zriadil novú interaktívnu a oddechovú zónu TICadlovo. Zdroj: newsletter TIC

Fotopoint na Pyramíde

Koncom roka 2023 pribudol na vrchole Pyramídy fotopoint s nezabudnuteľným výhľadom na mesto Nitra. Nová atrakcia prilákala do zoborských lesov ešte viac turistov. Fotopoint je drevený rám s nápisom Nitra a fotografia v ňom pripomína pohľadnicu. Realizátorom projektu bolo občianske združenie Zoborský skrášľovací spolok v spolupráci s mestom Nitra, spoločnosťou Foxconn Slovakia a Nitrianskou komunitnou nadáciou. Vyhlídkové miesto na Pyramíde je ikonickým symbolom mesta Nitra. Zdroj: nitra.eu

Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Nitrianska organizácia cestovného ruchu bola založená v marci 2012. Je to samostatný právny subjekt pôsobiaci podľa zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu registrovaný Ministerstvom dopravy a výstavby SR.

Zakladajúcimi členmi NOCR boli Mesto Nitra, Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Nitra, ARRIVA NITRA, a. s., agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š. p. a LL real invest, s. r. o. Organizácia vznikla v zmysle národnej stratégie rozvoja turizmu a predstavuje moderný systém strategického riadenia turistickej destinácie. Funguje na princípoch verejno-súkromného partnerstva, nakoľko združuje samosprávne, podnikateľské a iné subjekty pôsobiace v destinácii. Úlohou organizácie je zastrešenie riadenej spolupráce medzi čo najväčším počtom subjektov, ktoré tvoria a ovplyvňujú zážitok návštevníka a

tiež ochrana záujmov jej členov. Hlavným cieľom je najmä tvorba produktu cestovného ruchu a propagácia destinácie. V roku 2021 sa počet členov organizácie rozšíril o ďalších troch, a to o neziskovú organizáciu Castellum, pôsobiacu na Nitrianskom hrade, Ponitrianske múzeum v Nitre a obec Nitrianska Blatnica. V druhej polovici roku 2022 sa stala členom Nitrianskej organizácie cestovného ruchu obec Prašice. V roku 2023 vstúpil do organizácie Zoborský skrášľovací spolok, o. z., a spoločnosť BerCash, s. r. o.

Hlavným cieľom projektu v roku 2023 bolo rozvíjanie udržateľného cestovného ruchu v destinácii s dôrazom na kvalitu, na tvorbu tematických, lokálnych a regionálnych produktov. Hlavným poslaním bola podpora a sieťovanie aktérov v cestovnom ruchu na lokálnej, regionálnej a nadregionálnej úrovni, ako i cezhraničnej spolupráce. Snažia sa aj o podporu a rozvoj vidieka prostredníctvom rozvojových projektov, popularizáciu histórie a podporu regionálnych produktov zameraných na jedinečnosť regiónu. K nosným aktivitám patrila prevádzka turistického vláčika v Nitre počas letnej sezóny (máj – august), podpora podujatí (Včelárske slávnosti; Nitra, milá Nitra, Cyrilo-metodské oslavy v Bojnnej a i.). K najväčším úspechom roka 2023 patrilo naštartovanie nového projektu Cyklobusu v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu a vytvorenie štúdie na revitalizáciu vnútrobloku Zoborského kláštora.

Valné zhromaždenie NOCR. Za mesto Nitra boli členmi: Marek Hattas – primátor mesta Nitry, ARRIVA Nitra, a. s. – Ing. Silvester Zemes, generálny riaditeľ agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š. p. – Ing. Jozef Pavle, riaditeľ, za Rímskokatolícku cirkev Biskupstvo Nitra, v zastúpení – Mons. Prof. ThDr. Viliam Judák, PhD., diecézny biskup, za obec Topoľčianky, v zastúpení – Juraj Mesko, starosta obce, za Vinárske závody Topoľčianky, s. r. o. – v zastúpení Ing. Samuel Waldner, štatutár, za obec Mojmírovce, v zastúpení – Mgr. Martin Palka, starosta obce, za Hotel Kaštieľ Mojmírovce, a. s., v zastúpení – PhDr. Štefan Bugár, PhD., MBA, riaditeľ, za Inštitút znalostného pôdohospodárstva a inovácií, v zastúpení – Ing. Tibor Kószeghy, MHA, generálny riaditeľ, za obec Bojná v zastúpení – Mgr. Jozef Stankovský, PhD., starosta obce, za OZ Radošinka, v zastúpení – Mgr. Jozef Stankovský, PhD., predseda, za OZ Miestna akčná skupina CEDRON-NITRAVA, v zastúpení – Ing. Marek Oremus, predseda združenia, za Castellum, n. o., v zastúpení – Mgr. Veronika Pleštinská, PhD. Obec Nitrianska Blatnica zastupoval Ing. Igor Slávik, starosta obce, za Ponitrianske múzeum v Nitre – Mgr. Patrícia Žáčiková, za

obec Prašice – Mgr. Karin Šimková, starostka obce, za Zoborský skrášľovací spolok, o. z. – Andrej Berkeš, predseda BerCash, s. r. o. – Andrej Berkeš, konateľ.

Predstavenstvo NOCR. Predseda: PhDr. Ján Vančo, PhD. (mesto Nitra) do 24. apríla 2023, Pavol Obertáš (mesto Nitra) od 16. novembra 2023. Podpredseda: Milan Jankulár (ARRIVA Nitra, a. s.). Člen: Mgr. Ing. Martin Štofko (RKC Biskupstvo Nitra). Členka: Ing. Andrea Bakošová (obec Mojmírovce)

Dozorná rada. Predseda: Ing. Jarmila Kráľová, PhD. (mesto Nitra). Člen: Adam Žilík (Vinárske závody Topolčianky, s. r. o.). Člen: František Hollý (mesto Nitra).

Výkonná riaditeľka: Mgr. Marta Hároniková

Aktivity v rámci projektu boli realizované najmä vďaka dotácii z Ministerstva dopravy Slovenskej republiky, ktorá bola v roku 2023 pridelená vo výške 76-tisíc eur. Aktivity boli spolufinancované taktiež z vlastných zdrojov organizácie.

Propagácia nových produktov

Nový produkt Cyklobus propagovali aj vďaka atraktívne spracovanému propagačnému videu. Novinkou bolo aj spustenie podcastov „Cez Ponitrie s radosťou“. Vytvorili audio nahrávky do turistického vláčika v slovenskom a v anglickom jazyku. Vďaka nim sa mohli cestujúci vo vláčiku dozvedieť najzaujímavejšie informácie o Nitre z histórie, ale aj súčasnosti. Webstránka turistického vláčika vlaciknitra.sk musela byť aktualizovaná a doplnená o nové trasy, na ktorých vláčik v letnej sezóne 2023 premával (Zoborský kláštor, Kalvária, Slovenské poľnohospodárske múzeum). V rámci sociálnych sietí sa orientovali na Facebook a vo väčšej intenzite sa zamerali na sociálnu sieť Instagram. Na Facebooku využívali reklamu formou sponzorovaných postov. Kampane boli zamerané najmä na produktové línie Vínobusom za vínom, Cyklobus a Degustácia vín v Pivnici pod hradom. Cieľom bolo vytvoriť a podporiť udržateľné produkty v destinácii – v Bojnej, Mojmírovciach, Topolčiankach, Nitrianskej Blatnici a v Prašiciach v rekreačnej oblasti Nová Duchonka. Vďaka dotácii podporili včelárske podujatie, prostredníctvom výhry v súťaži od Kaštieľa Mojmírovce. Prezentovali zážitkový produkt Vínobusom za vínom v katalógu na vinárskom podujatí v Bojnej a zabezpečili sprievodcu do Vínobusu. Podporili podujatie Dni obce Mojmírovce formou technického zabezpečenia, kde zaznamenali

návštevnosť vyše 3-tisíc návštevníkov, ktorí sa v obci aj ubytovali. V spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Nitriansky kraj v roku 2023 zrealizovali nový projekt Cyklobus, ktorý vyrážal z Nitry a cyklistov odviezol do Bojnej a do rekreačnej oblasti Duchonka, kde každý účastník strávil aktívne čas. Spolu sa zrealizovalo 5 výjazdov Cyklobusom, na ktorých sa zúčastnilo 92 osôb.

Cesty Vínobusom

V poradí už štvrtú sezónu mohli aj vďaka podpore z Ministerstva dopravy SR organizovať cesty Vínobusom za vínom do destinácie a prezentovať lokálne tak vinárstva. Vinárstvo je s Nitrianskym regiónom silne prepojené. Počas cesty do vinárstiev zabezpečili sprievodcu. V sezóne 2023 zrealizovali 5 výjazdov Vínobusom, na ktorých sa zúčastnilo 154 účastníkov. Navštívili vinárstvo Chateau Topoľčianky počas Dňa otvorených dverí 1. mája a počas Vinobrania 1. septembra. Navštívili vinárstva JP Winery vo Vinodole, Fiero Wine v Kmeťove, Alcedo - Rybárik, Terra Wylak Vineyards, PD Mojmírovce a VELKEER.

Degustácia vín

Ponuku vinárskej tematiky v roku 2023 doplnili a obohatili o komorné podujatie Degustácia vín v pivnici pod hradom. Svoje vína prezentovali 4 vinárstva – držitelia značky Regionálny produkt PONITRIE. Vďaka finančnej podpore zabezpečili prenájom priestoru a hudobný program. Na podujatí sa zúčastnilo 52 milovníkov vína.

Komentované prehliadky

Tretiu sezónu v poradí vďaka dotácii realizovali bezplatné komentované prehliadky Rotundy sv. Juraja v Nitrianskej Blatnici a na hradisku Valy v Bojne. Prehliadky Rotundy sv. Juraja sa konali od 17. júna do 26. augusta každú sobotu, v čase od 13. do 17. hodiny. Návštevnosť sprevádzaní bola vyššia ako predošlé roky, zavítalo aj viac organizovaných skupín (cykloturisti, detské tábory, seniori, a pod.). Priemerný počet návštevníkov v jedno popoludnie bolo okolo 50 osôb, v závislosti od počasia. Pravidelné komentované prehliadky v Bojne na hradisku Valy sa konali v letnej sezóne od 24. júna do 2. septembra 2023 každú sobotu vždy od 12. do 18. hodiny. Hradisko je počas leta navštevované najmä slovenskými turistami, zaznamenali aj zahraničných návštevníkov z Čiech, Maďarska, Francúzska, ale i anglicky hovoriacich krajín. Ide väčšinou o návštevníkov, ktorí sú na návšteve u príbuzných alebo priateľov. Vďaka spätnej väzbe od návštevníkov vedia vyhodnotiť, že z roka na rok stúpa počet návštevníkov z väčšej diaľky, ktorí prichádzajú cielene na hradisko. Ľudia prichádzajú z Nitry, Bratislavy, Martina, Žiliny, zo stredného Slovenska či okolia Nových Zámkov. Priemerný počet návštevníkov na hradisku počas jedného popoludnia bol 100 turistov. Návštevníci sa zaujímajú najmä o archeologický výskum, bývalé osídlenie hradiska, ale aj praktické aspekty života na hradisku v minulosti. Počas letnej sezóny na Nitrianskom hrade zabezpečili ozvučenie v Gotickej priekope, kde sa pravidelne konali premietania filmov pod holým nebom či rôzne kultúrne podujatia. V dňoch 13. až 17. septembra 2023 sa konal 67. ročník Medzinárodných cyklistických pretekov okolo Slovenska, ktorých 4. etapa viedla cez mesto Nitra.

Projekt Vínobus

Do projektu Vínobusu sa zapojilo celkovo 11 vinárstiev, prevažne držiteľov značky PONITRIE. Ostatní producenti, najmä včelári, sa zúčastnili Včelárskych slávnosti či Vianočného minitrhu regionálnych produktov. Týmto prepojili produkty a zážitkové služby na produktové línie NOCR. Produkty prinášali čo najbližšie aj k návštevníkom Nitry, a to predajom v Turistickom informačnom centre v Nitre a na Nitrianskom hrade, kde mal záujem o regionálne produkty jednoznačne stúpajúcu tendenciu. Návštevníci hradu si ako spomienkový predmet zakúpili napríklad drevený ručne vyrobený suveníru alebo medovinu.

Turistický vláčik

Aj v sezóne 2023 pokračovali v zabezpečení služby prevádzky turistického vláčika. Zaužívaný, tzv. malý mestský okruh, obohatili o dve nové pravidelné trasy, a to na Kalváriu a k Zoborskému kláštoru, pravidelne každý víkend. Počas dopredu stanovených termínov turistický vláčik premával do Slovenského poľnohospodárskeho múzea – počas troch sobôt, keď sa tu organizovali podujatia pre verejnosť. Vďaka kyvadlovej doprave z centra mesta do múzea zabezpečili aj zvýšenie návštevnosti podujatí. Turistický vláčik v Nitre bol v prevádzke od 1. mája do 31. augusta 2023 a prepravil spolu 14 468 osôb. Najvyťaženejším mesiacom bol júl.

Revitalizácia vnútrobloku Zoborského kláštora

Prostredníctvom vyhlásenia architektonickej súťaže zabezpečili ideový zámer – štúdiu „Revitalizácie vnútrobloku Zoborského kláštora“. Súťažné návrhy umiestnené na 2. a 3. mieste boli financované z vlastných zdrojov organizácie. Daná lokalita má veľký historický význam, no vyžaduje si dotvorenie a zrevitalizovanie priestoru. Po zvel'adení predstavuje tento priestor ideálne miesto na návštevu pre rodiny s deťmi alebo pre turistov smerujúcich na ferratu pod Zoborom. Ide o kultúrnu pamiatku a archeologické nálezisko kamaldulského kláštora z 9. storočia. Cieľom je zjednotenie už existujúcich prvkov v danej lokalite. Štúdiá ponúka komplexné, turisticky atraktívne riešenie danej lokality. Obsahuje graficky spracovaný ideový zámer, pôdorysy, jednoduché objemové a konštrukčné riešenia územia a cenový odhad realizácie, ktorú rozdelia na viacero etáp. Zdroje: visitnitra.sk, Výročná správa NOCR

Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj

Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj oficiálne sídlila na adrese: Rázusova ulica 2/A, 949 01 Nitra, pracovisko mala na Fatranskej ul. 3, v budove Krajského osvetového strediska v Nitre. KOČR Nitriansky kraj vznikla v októbri 2021.

Predseda KOČR: Mgr. Daniel Balko, výkonný predseda: Ing. Vladimír Vnuk, zastupujúca výkonná predsedníčka (projektová manažérka): PhDr. Zuzana Palenčíková, PhD., pracovníčka – marketingová manažérka: Mgr. Petra Barcajová.

Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj (KOČR) bola založená na základe Zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu ako právnická osoba, ktorá podporuje a vytvára podmienky na rozvoj cestovného ruchu na území kraja a chráni záujmy svojich členov.

Členmi KOČR Nitriansky kraj sú: Nitriansky samosprávny kraj a štyri oblastné organizácie cestovného ruchu pôsobiace na jeho území – Nitrianska organizácia cestovného ruchu, Oblastná organizácia cestovného ruchu Tekov, Oblastná organizácia cestovného ruchu Štúrovo-Parkan a Oblastná organizácia cestovného ruchu Podunajsko.

Hlavným účelom KOČR je prezentácia a propagácia destinácie Nitriansky kraj doma aj v zahraničí a zvyšovanie návštevnosti regiónov kraja prostredníctvom aktívnej spolupráce s oblastnými organizáciami cestovného ruchu. Prioritou KOČR Nitriansky kraj je vytváranie podmienok na rozvoj cestovného ruchu na území Nitrianskeho samosprávneho kraja a krajskej organizácie, produktov cestovného ruchu, realizácia marketingových kampaní, organizovanie a podpora podujatí nielen regionálneho, ale aj celoslovenského významu. Snažia sa o podporu kultúrneho, spoločenského a športového života a zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva v našom kraji.

Pod značkou Krížom krážom krajom predstavujú Nitriansky kraj ako kraj histórie, slnka, vody a vína tak, aby si v ňom každý návštevník zažil to, čo mu najviac vyhovuje, strávil tu pár dní a vždy sa sem rád vrátil. Od 1. mája 2022 sa KOČR stala národným koordinátorom Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda. Cyrilo-metodská cesta sa v roku 2021 zaradila medzi 48 certifikovaných kultúrnych ciest Rady Európy. Je prvou kultúrnou cestou uznanou Radou Európy zameranou na slovanské kultúrne dedičstvo. Zdroj: KOČR Nitriansky kraj

Nitriansky hrad – Castellum, n. o.

Na Nitrianskom hrade sa od 1. marca rozbehla nová turistická sezóna, počas víkendov sprístupnili vežu katedrály i Diecézne múzeum. V sobotu a nedeľu bolo otvorené od 10. do 17. hodiny. Diecézne múzeum v areáli hradu ponúkalo návštevníkom dve expozície. V prvej boli inštalované faksimile úryvkov spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, ukážka z buly *Industriae tuae*, hlaholské Kyjevské listy a cyrilikou napísané Životy sv. Konštantína-Cyrila a sv. Metoda. Nachádza sa tam aj verná kópia Nitrianskeho evanjeliára a Zoborských listín. V druhej časti boli vzácne liturgické predmety. Hradný areál bol od apríla otvorený denne od 7. do 18. hodiny. Bazilika sv. Emeráma bola sprístupnená každý deň od 9. do 12. hodiny a po prestávke od 13. do 18. hodiny. Veža bola pre návštevníkov k dispozícii v piatok od 11. do 17. hodiny a cez víkend spolu s Diecéznym múzeom v čase od 10. do 18. hodiny. Zdroj: nitrianskyhrad.sk

14. Šport a telesná kultúra

Hokejisti HK Nitra vyhrali Kontinentálny pohár 2022/2023

V nedeľu 15. januára hokejisti hokejového klubu HK Nitra vyhrali Kontinentálny pohár v ročníku 2022/2023. Po víťazných zápasoch s talianskym Asiagom a francúzskym Angers zdolali 15. januára aj britský klub Cardiff 3:2. Vo finálovej skupine nazbierali osem bodov. Nitrania nenašli premožiteľa v žiadnom zo šiestich duelov počas dvoch fáz turnaja. O úspech sa pričínal brankár Libor Kašík, ktorý chytil 45 súperových striel. Zdroj: hockeynitra.com

Hokejisti vydražili svoje dresy

Dresy z limitovanej edície HK Nitra, v ktorých klub ako účastník Tipos extraligy nastupoval v sezóne 2022/23 a v ktorých vyhral Kontinentálny pohár pre rok 2023, sa vydražili za 5591 eur. Za najväčšiu sumu peňazí sa vydražil dres útočníka Adama Sýkoru, a to za 368 eur. Dresy, ako aj certifikáty boli pre online dražiteľov pripravené vo Fans klube ZOC Max od 1. februára. Zdroj: hknitra.sk

FC Nitra v problémoch

Mesto Nitra a Nitrianska investičná, s. r. o., podali návrh na vyhlásenie konkurzu na FC Nitra pre platobnú neschopnosť dlžníka. Futbalový klub im dlhoval viac ako 288-tisíc eur. Verejne dostupné zdroje hovorili o ďalších záväzkoch. Finančnej správe SR dlžil FC Nitra, a. s., 109 541, 84 eur, Sociálnej poisťovni 17 567,10 eur a dlh mal aj voči Všeobecnej

zdravotnej poisťovni. Proti FC Nitra bolo vedených štrnásť rôznych exekučných konaní vrátane exekúcie na návrh mesta. Zdroj: nitra.sk

V ankete Chodec roka triumfovali Terézia Kurucová a Peter Mečiar

Anketu vyhlásili tesne v závere roka. Medzi najlepšimi chodcami a trénermi boli aj Nitrania. Prvenstvo v kategórii mládeže obhájila Terézia Kurucová zo ŠK ŠOG Nitra, ktorá skončila piata na 5 km na ME do 18 rokov. Trénuje ju Peter Mečiar, ktorý získal najviac bodov v hlasovaní o najlepšieho mládežníckeho chodeckého trénera. Zdroj: teraz.sk

FC Nitra hrala v 4. lige

Futbalovému klubu Nitra patrilo predposledné miesto v 4. lige. Na zápasy chodilo iba 150 divákov. Panovala apatia fanúšikov i sponzorov. Bola to éra temna, akú si 114-ročná história FC Nitra nepamätala. Bývalý prvoligový futbalista Peter Oremus sa stal členom dozornej rady a jeho cieľom bolo dostať klub z problémov. Zdroj: mynitra.sme.sk

Zlato a bronz z MEJ do Nitry

Karatistky zabodovali na Majstrovstvách Európy v karate kadetov a juniorov, ktoré sa konali cez víkend 4. – 5. februára v cyperskej Larnake. Pri svojej premiére na európskom šampionáte získala zlatú medailu 14-ročná Alexandra Zeumerová (ŠK Kachi Nitra) v kumite kadetiek do 54 kg (v jej kategórii bolo 33 dievčat). Prešla cez súperky z Kosova, Belgicka, Izraelu, Maďarska a vo finále porazila Orujovú (Azer.) 4:3. Ďalšiu medailu do Nitry priviezla Nina Kvasnicová (Tornado Karate Team) a získala bronzovú medailu. Zverenka trénera Daniela Kvasnicu súperila v kumite junioriek do 53 kg (medzi 29 účastníčkami). Pre Ninu to bola štvrtá medaila z MEJ. Zdroj: mynitra.sme.sk

Tomáš Peciar z ŠK Delfín Nitra medzi najlepšimi plavcami

Slovenská plavecká federácia vyhlásila najlepších športovcov za rok 2022. Medzi diaľkovými plavcami zvíťazil už štvrtýkrát v rade 20-ročný Tomáš Peciar z ŠK Delfín Nitra. V uplynulej sezóne získal titul majstra Slovenska na 5 km a pridal cenné výsledky na medzinárodnej scéne – 5. miesto na EP v Belehrade na 10 km, 15. miesto na ME v Ríme na 5 km a 31. miesto na MS v Budapešti na 5 km, čo bolo historické maximum umiestnenia Slováka v prvej polovici štartového poľa na takomto podujatí. Tomáš Peciar študoval na

Súkromnom bilingválnom gymnáziu Mercury v Bratislave, kde v máji zmaturoval a od augusta pokračoval v štúdiu na Southern Illinois University. Zdroj: mynitra.sme.sk

Úspešní na majstrovstvách Slovenska v atletike

V bratislavskej hale Elán sa 26. februára sa uskutočnili Halové majstrovstvá Slovenska v atletike. Želiezka v ohni mali aj oba nitrianske kluby. Výprava ŠK ŠOG Nitra sa tešila z 5 medailí (2-1-2), do klubu AC Stavbár putujú dva kovy (1-1-0). Na najvyššiu priečku sa postavili guliarka Janka Bódiková, šprintérka Romana Hrnčárová a chlapčenská štafeta "šogárov". Zdroj: mynitra.sme.sk

Forsterová si pripísala ďalší rekord SR do 23 rokov

Slovenská atlétka Viktória Forsterová 4. februára zlepšila slovenský rekord v behu na 60 m prekážok v kategórii do 23 rokov. Zverenka Kataríny Adlerovej obsadila v II. rozbehu na bronzovom mítingu World Athletics Indoor Tour v poľskom meste Lodž druhé miesto časom 8,10 sekundy. Svoj vlastný rekord z tohtoročného

Elán mítingu v Bratislave zlepšila 20-ročná atlétka ŠK ŠOG Nitra o jedinú stotinku. Pre Forsterovú to bol už celkovo piaty rekord SR na 60 m prekážok do 23 rokov, v r. 2022 ho zlepšila trikrát (8,31, 8,25, 8,22, 8,16) a v tomto roku dvakrát (8,11, 8,10). V lodžskom rozbehu dobehla za Austrálčankou Jennekeovou, celkovo dosiahla piaty najlepší čas. Zdroj: atletika.sk

Futbalová akadémia Nitra

Piate najväčšie mesto Slovenska má v prvých troch ligách najstaršej mládežníckej kategórie iba jeden klub, keďže dorasty FC Nitra v lete 2022 zanikli. Od sezóny 2023/24 to bolo minulosťou. AC Nitra a Chrenová pripravili nový projekt. Oba kluby to symbolicky spečatili v nedeľu 29. januára po vzájomnom zápase Nitrianskej zimnej Corgoň ligy. V prípravkách a žiakoch sa rozhodli hrať samostatne, v kategóriách U17 a U19 plánovali vytvoriť „dvojičky“ v tretej lige ZsFZ pod vlajkou AC Nitra. S Chrenovou sa dohodli na

projekte Futbalovej akadémie Nitra, ktorý otvorili aj pre iné kluby. Zdroje: Martin Šimončíč, štatutár AC Nitra, Peter Barát, predseda Slovanu Chrenová, mynitra.sme.sk

Nový projekt klubu amerického futbalu Nitra Knights

Na tlačovej konferencii klubu amerického futbalu Nitra Knights, ktorá sa konala 7. februára, predstavili nový projekt partnera, hráčov a trénera Nitra Knights. Oznamovali príchod nového generálneho partnera a tím doplnili okrem amerického trénera Jamesa Suttona aj

hráči z USA a Brazílie. Cieľom klubu spod Zobora je byť najlepším slovenským klubom a prebojovať sa aspoň do semifinále českej ligy. Nitrania v uplynulom ročníku obsadili v českej lige 7. miesto, keď ako nováčik súťaže zaznamenali 3 výhry a 5 prehier. V novej sezóne sa presťahovali do profesionálnejšieho prostredia, keď sa ich domovom stal hlavný futbalový štadión FC Nitra. Predsedom klubu je Matej Gašperan. Zdroj: mynitra.sme.sk

Slávnostné prijatie gymnastiek zo Športového klubu pri ŠOG Nitra

V piatok 13. februára zaplnilo Obradnú sieň mesta Nitry na Mestskom úrade v Nitre 19 gymnastiek z nitrianskeho Športového klubu pri Športovom osemročnom gymnáziu v Nitre. Privítal ich primátor mesta Nitry Marek Hattas, ktorý im pogrataloval k úspechom a poďakoval za reprezentáciu mesta. Gymnastky ukončili minuloročnú sezónu poslednými pretekmi v Malinove, kde sa konali Majstrovstvá Slovenska spoločných skladieb, dvojíc a trojíc. Predstavilo sa 41 spoločných skladieb, dvojíc a trojíc z deviatich slovenských klubov. Diváci mali možnosť vidieť súboje najmenších dievčat v kategórii prípraviek až po juniorky. Na prijatí na mestskom úrade sa zúčastnili aj trénerky víťazných skupín Anna Nesterová, Frederika Sýkorová a Lenka Koteková, štatutárka športového klubu Zlata Maniačková a predseda oddielu Ľuboš Vilček. ŠK ŠOG patrí už niekoľko rokov k najlepším gymnastickým oddielom na Slovensku. Pravidelne sa uchádzajú o dotáciu z rozpočtu mesta Nitry. V minulom roku ich činnosť podporili sumou 7 682 eur. Zdroj: Roman Oravec

Zomrel Stanislav Štefkovič, bývalý rekordér SR v žrdi i desaťboji

Vo veku 93 rokov zomrel 22. februára v Nitre Stanislav Štefkovič, člen Siene slávy slovenskej atletiky. Rodák zo Skačian pri Partizánskom 12-krát prekonal slovenský rekordér v skoku o žrdi a je prvým Slovákom, ktorý v desaťboji prekonal šesťtisícovú hranicu. Jeho rekord 6 144 bodov vydržal vyše 10 rokov, prekonal ho až Peter Ihring. V žrdi posunul slovenský rekord z 375 na 430 cm. Štartoval na ME 1954 v Berne, kde obsadil 12. miesto. V novembri 2022 ho uviedli do Siene slávy slovenskej atletiky, okrem toho získal aj ocenenia Majster športu (1958) a Čestné uznanie SOV za celoživotné pôsobenie v duchu fair-play (1995). Zdroj: atletika.sk

Záverečný zápas nadstavby extraligy žien

V nedeľu 26. februára sa florbalistky ŠK Slávia SPU DFA Nitra rozlúčili so sezónou 2022/2023 víťazne. V záverečnom zápase nadstavbovej časti Hyundai Extraligy žien zdolali FBC Predator Sabinov 9:6. Duel posledných dvoch tímov tabuľky rozhodli vo svoj prospech v tretej tretine, ktorú vyhrali 4:1. Hráčky Slávie SPU DFA Nitra obsadili konečné siedme miesto, Sabinovčanky už dávnejšie vedeli, že skončia na poslednej ôsmej priečke. Zdroj: mynitra.sme.sk

Nitrianski boxeri dominovali na Real Boxing Cupe

Boxeri Nitry mali za sebou úspešný vstup do novej sezóny Real Boxing Cupu, keď v domácom ringu vyhrali 1. kolo sezóny 2023. Na podujatí, ktoré sa konalo 26. – 27. februára Real Boxing Cup v minulej sezóne odštartoval nový formát súťaže pre najlepšie tímy z Česka a Slovenska, ktoré si zmerali sily v ôsmich dvojdňových turnajoch. Z premiérového titulu tejto najvyššej česko-slovenskej súťaže sa tešil nitriansky BC Stavbár Nitra, ktorý vybojoval prvenstvo až v siedmich turnajoch. Zdroj: mynitra.sme.sk

Zuzana Rehák Štefečeková získala striebro v trape na Svetovom pohári

Slovenská strelkyňa Zuzana Rehák Štefečeková získala 11.marca na podujatí Svetového pohára v katarskej Dauhe striebro v trape. Jej boj o víťazstvo s Penny Smithovou rozhodol až rozstrel, ktorý Austrálčanka vyhrala 1:0. Tretie miesto obsadila prekvapivo Američanka Alicia Kathleen Goughová. Rehák Štefečeková si v medailovej súťaži udržovala celý čas mierny náskok pred súperkami. Na záverečnom 35. terči mala všetko

vo vlastných rukách a v prípade úspešnej streľby by slávila zisk dvanásteho zlata zo SP v kariére. Tridsaťdeväťročná strelkyňa však zaváhala a nevyšiel jej ani následný rozstrel, v ktorom minula prvý terč a musela sa uspokojiť so striebrom. Vo „vyradovačke“ obsadila prvé miesto s 20 presnými ranami aj keď jej vôbec nevyšiel úvod – minula trikrát z piatich pokusov. Dokázala sa však skoncentrovať a nakoniec bola najlepšia zo štvorice strelkýň – do finále postúpila spolu s Goughovou. V kvalifikácii bola šiesta, keď trafila 119 zo 125 terčov. Menej sa darilo jej krajanke Emme Kortišovej, ktorej nevyšla najmä sobotňajšia časť kvalifikácie – minula 17 z 50 terčov. Celkovo nazbierala 108 bodov, obsadila 44. priečku a na postup jej chýbalo desať zostrelených holubov. Zdroj: sportnet.sme.sk

Oceňovanie najúspešnejších športovcov a športových klubov mesta Nitry

V nitrianskej Synagóge sa v stredu 8. marca konal v poradí 31. ročník oceňovania najúspešnejších športovcov a športových klubov Nitry za rok 2022. Športovcov mohli nominovať kluby, ale aj verejnosť v šiestich kategóriách: jednotlivec, kolektív, zdravotne znevýhodnený športovec, technické športy, pracovník v športe a tréner.

V kategórii jednotlivcov sa medzi juniormi umiestnili nasledovní športovci:

- Juraj Muller (ŠK Karate Kachi Nitra – karate)
- Nina Kvasnicová (Tornado Karate Team – karate)
- Bibiana Lovašová (Box Club Stavnár Nitra – box)
- Viktória Földéšiová (TJ AC Nitra – zápasenie)
- Alexandra Zeumerová (ŠK Karate Kachi Nitra – karate)

- Terézia Kurucová (ŠK pri ŠOG – atletika)
- Lucia Hradecká (TK Slávia SPU Nitra – tenis)
- Daniel van Wyk (ŠK Delfín Nitra – plávanie)

Najúspešnejším juniorským športovcom za rok 2022 sa stal Samuel Arpáš (ŠK pri ŠOG Nitra – stolný tenis).

V kategórii juniorský kolektív sa na ocenených miestach umiestnili kolektívy:

- Najúspešnejší juniorský kolektív: MMHK Nitra – družstvo dorastu (hokej).

V kategórii zdravotne znevýhodnených športovcov získali ocenenie za rok 2022:

- Ľudmila Šišáková (ŠK NSŠ SCORPIONI Nitra) – kolky
- Jana Hrnčárová (ŠK NSŠ SCORPIONI Nitra) – kolky

V kategórii technických športov:

- Šimon Sordyl (SZTŠ – Fénix Motoklub – Motocyklový šport – trial)
- Juraj Varga (Varga Motorsport team – rally štvorkolky a motorky)

V kategórii tréner mesta Nitra:

- Daniel Kvasnica (Tornado Karate Team – karate)
- Ivan Molnár st. (TJ AC Nitra – zápasenie)
- Valeriy Rakov (KST Raksit – stolný tenis)
- Peter Pekár (ZK Corgoň Nitra – zápasenie)
- Garip Saliji (MMHK Nitra – hokej)
- Pavol Peciar (ŠK Delfín – plávanie)
- Juraj Zámočník (ZK Corgoň Nitra – zápasenie)

V kategórii funkcionárov, cena za prínos a rozvoj športu:

- Štefan Sovík (Slovenská organizácia kompozičného šachu)
- Vladimír Baron (Slovakman – triatlon)

V kategórii seniorský kolektív sa na ocenených miestach umiestnili kolektívy:

- Box Club Stavbár Nitra družstvo mužov – box
- TJ AC Nitra družstvo mužov – zápasenie
- Volley project UKF Nitra družstvo žien – volejbal

Najúspešnejším seniorským kolektívom sa stal HK Nitra – družstvo mužov – hokej.

V kategórii hráč/ka družstva:

- Michaela Páľová – Volley project UKF Nitra – volejbal
- Samuel Buček HK Nitra – hokej

V kategórii jednotlivcov sa medzi seniormi umiestnili nasledovní športovci:

- Andrea Kiesel (TRClub Nitra – triatlon)
- Matej Homola (ŠK Karate Farmex – karate)
- Tomáš Peciar (ŠK Delfín Nitra – plávanie)
- Tomáš Kósa (Karate klub Farmex Nitra – karate)
- Michal Morvay (atletika – chôdza)
- Daniela Civaňová (GymGol klub Nitra – akrobatický fitness)
- Andriy Sitak (KST Raksit – stolný tenis)
- Daniela Ledecká (ŠK pri ŠOG Nitra – atletika)
- Viktória Forster (ŠK pri ŠOG Nitra – atletika)
- Štefan Sovík (Slovenská organizácia kompozičného šachu)

Najúspešnejšou športovkyňou mesta Nitry za rok 2022 sa stala Miroslava Jedináková (Box Club Stavnár – box).

Zdroj: Nitra.dnes24.sk

Michal Hipp oslávil 60 rokov

Bývalý slovenský a československý futbalový reprezentant Michal Hipp oslávil 13. marca 60 rokov. Počas trénerskej kariéry pracoval v Slovane Bratislava, Petržalke, Nitre či Jihlave. Pôsobil tiež ako hlavný kouč a asistent trénera slovenskej reprezentácie. Narodil sa 13. marca 1963 v Hornej Kráľovej v obci v

okrese Šal'a. Počas kariéry hrával na poste obrancu a stopéra, postupne prešiel klubmi Duslo Šal'a, Agro Hurbanovo, Plastika Nitra, FC First Vienna FC, FC Nitra, Slavia Praha, 1. FC Košice, FC Nitra, MFK Piešťany a Felst. Za reprezentáciu ČSSR odohral 5 zápasov bez gólového zápisu. V drese Slovenska sa predstavil v piatich dueloch a zaznamenal jeden gól. Po skončení kariéry sa dal na trénerskú dráhu. Začal v Gabčíkove, potom pracoval ako asistent v Plastike Nitra a Artmedii Petržalka. Od decembra 2003 až do svojho odchodu do ruského Saturnu Moskovská oblasť vo februári 2006 bol asistentom Dušana Galisa v slovenskej reprezentácii. Na tomto poste pracoval aj popri Jánovi Kocianovi do roku 2008 a potom štyri roky asistoval Vladimírovi Weissovi st. Vo februári 2012 dočasne viedol reprezentáciu ako hlavný tréner a od mája 2012 do júna 2013 bol pri kormidle

slovenského áčka spoločne so Stanislavom Grigom. V roku 2009 viedol Slovan Bratislava a v ročníkoch 2014 až 2016 Nitru. Spod Zobora odišiel Hipp do Jihlavy a následne do maďarského Haladásu. V januári 2019 prijal ponuku Michal Bílka, ktorý sa stal trénerom Kazachstanu a Hipp mu robil asistenta. Vydržali spolu deväť zápasov, obaja však zároveň sedeli aj na lavičke FC Astana. Vlni od júla do septembra trénoval Hipp FC Slovan Galanta, následne prijal opätovnú ponuku z Maďarska. Zdroj: mynitra.sme.sk

Majstrovstvá Slovenska v kategórii kadetov v Nitre

Zápasnícky oddiel AC Nitra zorganizoval počas víkendu 25. – 26. marca v mestskej hale majstrovstvá Slovenska v kategórii kadetov (U17) a žien v oboch štýloch. Usporiadateľský klub získal spolu 8 medailí (4-1-3). Výsledky AC Nitra vo voľnom štýle - 1. miesta: Nina Hanzlíková, Viktória Földešiová, Timotej Spišiak, 2. miesto: Boris Karelin, 3. miesto: Michal Vokál, 5.miesto: Marco Moravčík. Výsledky AC Nitra v gréckorímskom štýle - 1. miesto: Boris Karelin, 3. miesta: Jegor Karpinskyj, Slavomír Prílepok, 4.miesto: Marco Moravčík, 5.miesto: Pavlo Karpinskyj, 6.miesto: Denys Dombai. V poradí družstiev AC Nitra skončil na bronzovej priečke z 15 zúčastnených klubov. Zdroj: mynitra.sme.sk

Hokejová autogramiáda

Hokejový klub HK Nitra zorganizoval po sezóne autogramiádu. Fanúšikovia HK Nitra opäť ukázali, že na Slovensku nemajú obdoby. Aj keď ich miláčikovia skončili po sezóne na 8. mieste, ani najhorší výsledok za posledných niekoľko rokov priaznivcov Corgoňov neodradil. Krátko po konci v sérii s Košicami sa dožadovali autogramiády hokejistov. Klub im napokon vyhovel. Autogramiádu hokejistov HK Nitra zorganizovali vo štvrtok 30. marca v priestoroch obchodného centra. O dobrú náladu sa na mieste staral aj obľúbený maskot Corgi. Vítanou možnosťou, ktorú využil takmer každý, bola aj príležitosť dotknúť sa trofeje za víťazstvo v Kontinentálnom pohári. Zdroj: mynitra.sme.sk

Strieborná medaila na halových majstrovstvách SR pre Miroslava Bajnera

V poľskej Toruni sa začiatkom apríla konali halové majstrovstvá sveta veteránov v atletike a trvali celých sedem dní. Do bohatého programu sa zapojili aj členovia AC Stavnár

Nitra, z toho traja z nich v skoku o žrdi. Na stupne víťazov sa postavil Miroslav Bajner, ktorý vybojoval striebro výkonom 325 cm vo vekovej kategórii M65. V Toruni súťažil aj rodák z Nitry Ivan Janko, redaktor RTVS. V kategórii M45 sa predstavil v troch disciplínach. Výsledky - 60 m: 21. miesto 7,87, 200 m: 34. miesto 26,35, skok do diaľky: 15. miesto 548 cm. Zdroj: mynitra.sme.sk

Striebro pre hokejový dorast Nitry na majstrovstvách Slovenska

Hokejová mládež spod Zobora zaznamenala úspech, keď dorastenci MHK Nitra obsadili druhé miesto na majstrovstvách Slovenska v hokeji kategórie U18. V európskom hlavnom meste športu 2023, Poprade, od piatka 31.marca do nedele 2.apríla bojovali štyri najlepšie tímy. Nitrania zvíťazili s Trenčínom, Banskou Bystricou, ale v súboji o zlato prehrali v derby so Slovanom Bratislava. Úvodný zápas zvládli Nitrania bravúrne, nebezpečný Trenčín zdolali tesne 2:1. Nitrianskymi strelcami boli Kodhaj a Hazala. Sobota priniesla druhú výhru corgoňov, nad Banskou Bystricou zvíťazili vysoko 8:3. Gólovo explodoval 5-gólový Michal Sobotka, medzi strelcov sa zapísal aj Chrenko, Mikuš a Pobežal. V súboji o majstra Slovenska pre rok 2023 sa bielo-modrý postavili Slovanu Bratislava. Nitranom stačilo získať bod, avšak v druhej tretine si súper vytvoril náskok (viedol už 1:5). Nitrania napokon prehrali 3:5 a skončili druhí. Predviedli však skvelé výkony a rozhodne nesklamali. Pätnásťročný Tomáš Chrenko ml. sa s 9 bodmi (2+7) stal najproduktívnejším hráčom šampionátu. Zdroj: mynitra.sme.sk

Pästiar BC Stavbár vyhrali 6 zo 7 hmotnostných kategórií v Budapešti

V Budapešti sa cez veľkonočný víkend 9. až 10. apríla uskutočnil tretí turnaj Európskej interligy Fosfa Real Boxing Cup, na ktorom sa vo výbornej forme predstavili boxeri BC Stavbár Nitra. Zverenci trénerov Pavla a Tibora Hlavačku cestovali do maďarskej metropole s ambíciou upevniť vedúcu pozíciu v tabuľke, v ktorej viedli pred Břeclavou,

Budapešťou a Viedňou. Cieľ sa im podarilo splniť až nad očakávania. V kategórii žien do 57 kg triumfovala v drese Nitry Lucia Sedláčková, ktorá sa vrátila z „profiringu“ do

olympijského boxu po dlhých rokoch a svoju ostrú premiéru zvládla výborne, keď zdolala reprezentantky Česka a Rakúska. Zdroj: mynitra.sme.sk

Medaily z MS pre fitnesky a kulturistov

Nitrianske fitnesky a kulturisti získali na šampionáte deväť medailí. Vrchol domácej sezóny vyrysovaných tiel prišiel v sobotu 22. apríla v Šuranoch, kde sa uskutočnili majstrovstvá Slovenska vo fitnese žien a kulturistike mužov. V 21 kategóriách sa predstavilo 151 súťažiacich (mužov i žien), združených v Slovenskej asociácii fitnesu, kulturistiky a silového trojboja. Tradične početné zastúpenie mala nitrianska enkláva, v ktorej dominujú členovia GymGol klubu. Viedie ich tréner Miloš Šnajdr. Fitnes zostavy trénujú pod dohľadom Lívie Maťušovej a Eleonóry Červeňovej. Pod Zobor putujú tri zlaté medaily zásluhou Laury Hačkovej (Ivetfit Nitra), Viktórie Ďuricovej a Lukáša Horvátha (obaja GymGol), okrem toho ďalších šesť cenných kovov. Zdroj: mynitra.sme.sk

Bronz z ME juniorov do Nitry

Dňa 4. mája boxerka BC Stavnár Nitra Bibiana Lovašová potvrdila, že vo svojej kategórii patrí k svetovej špičke. Po minuloročnom striebre na ME juniorov a tohtoročnom zlate na turnaji svetového pohára v Arménsku priniesla na Slovensko ďalší cenný kov, keď získala na európskom šampionáte juniorov bronz. Jej trénerom bol Tibor Hlavačka. Zdroj: mynitra.sme.sk

Medaily z ME federácie IFBB vo fitnese, kulturistike a fitness challenge

V španielskom letovisku Santa Susanna sa 7. a 8. mája uskutočnili majstrovstvá Európy federácie IFBB vo fitnese, kulturistike a fitness challenge. Spomedzi 31 zúčastnených štátov reprezentanti Slovenska vybojovali tretie miesto so ziskom 54 medailí. Podiel na úspešnom ťažení mali aj Nitrianky, resp. členky nitrianskych klubov. Až šesť členiek nitrianskych klubov prinieslo aspoň jeden kov. Zlatom ovešaná odchádzala Elena Masaryková. Laura Hačková sa pri svojej premiére na ME tešila z bronzu v kategórii body fitness. Zdroj: mynitra.sme.sk

Pomyselný reštart nitrianskeho futbalu

V sobotu 20. mája sme boli v Nitre svedkami pomyselného reštartu nitrianskeho futbalu, predstavili sa nám dva silné nitrianske kluby, ktoré majú potenciál nadviazať na silnú futbalovú tradíciu v našom meste. Organizátori nezabudli okrem dobrého futbalu pripraviť sprievodný program a aktivity, ktoré prilákali na zápas celé rodiny. AC NITRA postúpil do siedmej ligy. Nechýbal potlesk pre hviezdy s 806 prvoligovými štartmi a dvoch bývalých reprezentantov, v hľadisku sedel primátor Marek Hatttas, poslanci parlamentu, župy i mesta a hokejový boss, rady na lístky i pivo, cukrová vata, novodobé knieža Pribina, autogramiáda majstra Slovenska, bubnová šou, obsadené parkovisko, hukot najplnšej tribúny. AC Nitra odohral mestské derby pred 1 632 divákmi a „vyprášil“ Čermáň a šampanským zmočil majstrovské trička. Zdroj: mynitra.sme.sk

Majstrovstvá Slovenska v modernej gymnastike v Nitre

Počas víkendu 3. – 4. júna sa v Nitre uskutočnili majstrovstvá Slovenska v modernej gymnastike vo všetkých výkonnostných kategóriách. Zo súťaží Slovenského pohára sa na majstrovstvá Slovenska prebojovalo 118 pretekárov zo 16 slovenských klubov modernej gymnastiky. Víťazky jednotlivých kategórií: Nádeje A - Dominika Horníková (ŠK ŠOG Nitra), Staršie žiačky A - Salomé Skačanová (ŠK ŠOG Nitra), mladšie žiačky B - Nicole Bédi (TJ Sokol Bratislava I. Vinohrady), staršie žiačky B - Viktória Szölösyová (ŠK ŠOG Nitra), juniorky B - Barbora Bokorová (ŠK ŠOG Nitra). Medzi klubmi, ktorých gymnastky sa najčastejšie objavovali na stupňoch víťazov dominoval domáci usporiadateľský klub ŠK ŠOG Nitra pred TJ Rapid Bratislava a TJ Sokol Bratislava I. Vinohrady. Zdroj: mynitra.sme.sk

Osem medailí pre plavcov ŠK Delfín

V Šamoríne sa 11. júna uskutočnili majstrovstvá Slovenska v plávaní v 50-metrovom bazéne. Výpravu ŠK Delfín Nitra tvorili piati plavci, spolu vybojovali osem medailí. Dva majstrovské tituly medzi juniormi vybojoval 17-ročný Daniel Van Wyk. Nitranov viedol tréner Pavol Peciar. Daniel Van Wyk: medzi juniormi 1. miesto 50 m znak, 1. miesto 100 m znak, 2. miesto 200 m znak v open kategórii 2. miesto 200 m znak (prehral o 1 stotinu), Tomáš Peciar: v open kategórii 2. miesto 400 m v.sp., 2. miesto 800 m v.sp., Samuel Hodál:

2. miesto juniori 50 m v.sp., Laura Dema: 2. miesto open 100 m znak, Bruno Rel'ovský na medailové priečky nedosiahol. Zdroj: mynitra.sme.sk

Viktória Forsterová na Zlatej tretre v Ostrave prepísala rekord

Atlétka z Nitry Viktória Forsterová zlepšila na mítingu Zlatá tretra v Ostrave slovenský rekord na 100 m prekážok na 12,82 s. Forsterová utvorila rekord v B-behu, ktorý vyhrala, a zo svojho doterajšieho národného maxima stiahla šesť stotín. Dvadsaťjedenročná zverenka Kataríny Adlerovej sa dostala na tretiu priečku tohtoročných európskych tabuliek v kategórii do 23 rokov a potvrdila výkonnosť pred ME tejto vekovej kategórie, ktoré sa uskutočnia od 13. do 16. júla vo fínskom Espoo. Zdroj: atletika.sk

Nitrawa Cup vyhrali Speed Lams

Dňa 25. júna vyvrcholil turnaj Nitrawa Cup. Hrali hráči vo veku do 20 rokov. Po úspešnom prvom víkende, kedy svoje hokejbalové umenie ukázali mládežníci, prišiel čas na hlavný chod turnaja Nitrawa Cup. Tým boli samozrejme už tie najostrejšie zápasy, kde si to medzi sebou rozdali juniori v kategórii do 20 rokov a muži. Kvalitné podujatie opäť pripravili Juraj Bubák a Miloš Dovičovič. Videli sme skvelý hokejbal, výrazné osobnosti, reprezentantov z hokeja či hokejbalu, extraligistov. Za dva víkendy dohromady 43 mužstiev, množstvo osobností z hokejovej či hokejbalovej extraligy, taktiež v kategórii do 17 rokov viacero hokejbalových reprezentantov. Nitrawa Cup vyhrali Speed Lams. Zdroj: mynitra.sme.sk

Basketbalová liga sa po 6 rokoch vrátila do najvyššej súťaže

Po troch rokoch získala Niké Slovenská basketbalová liga (SBL) opäť deväť účastníkov. Do etablovanej osmičky klubov sa vrátila Nitra, ktorá si v najvyššej súťaži zahrála po 6 rokoch. Víťaz prvoligovej súťaže zo sezóny 2022/2023, basketbalisti MBK SPU Nitra, si po triumfe vo Final Four 1. ligy zahráli pod názvom ZŠK Slávia SPU Nitra. Kroky klubu už dlhodobo smerovali k tomu, aby vyšiel návrat do najvyššej súťaže. V 1. lige bola Nitra suverénom, čo dokumentovala aj hladkým a jednoznačným triumfom na domácom Final Four. Od januára žili s myšlienkou, že chcú vyhrať 1. ligu, ale k tomu bolo potrebné mať ekonomické zázemie. Konečné rozhodnutie prišlo vďaka ústretovosti rektorky Slovenskej

poľnohospodárskej univerzity, že najvyššiu súťaž bude po celý čas trénovať Ľubomír Urban. Nitra neodmysliteľne patrí na mapu našej najvyššej súťaže, pri pohľade do histórie získala dvakrát z každého cenného kovu a vo svojej zbierke má aj jeden Slovenský pohár. Pamätajú si bohatú a úspešnú históriu basketbalu v Nitre. V roku 1993 Nitra postúpila na pôde univerzity z vtedajšej 1. Slovenskej národnej ligy do extraligy. V roku 2002 sa zopakoval postup do extraligy. Zdroj: basketliga.sk

Slovenská atlétka Viktória Forsterová získala dve medaily

Slovenská atlétka Viktória Forsterová získala 4. augusta zlatú medailu v behu na 100 metrov prekážok na 31. Svetových univerzitných hrách FISU v čínskom meste Čcheng-tu. Vo finále triumfovala v národnom rekorde 12,72 s náskokom štyri stotiny pred domácou Číňankou Jen-ni Wu. Zároveň splnila aj limit (12,77) na OH 2024 v Paríži. Zdroj: teraz.sk

FC Nitra stratil 147 hráčov

Dňa 29. augusta sa klub a SFZ nezhodovali v stanoviskách. Zo života FC Nitra už takmer šesť týždňov odkrajoval okresným súdom vyhlásený konkurz. Predstavitelia klubu ho považovali „neodôvodnený“, poukazovali na vyriešenie viacerých podlžností a bránili sa odvolaním na krajský súd. Konkurzná správkyňa však odhlásila mužov i dorast zo súťaže a Slovenský futbalový zväz odňal licenciú Útvaru talentovanej mládeže, do súťaží tak nenastúpili žiaci ani prípravkári. Zdroj: mynitra.sme.sk

Športové kluby v Nitre sa predstavili žiakom aj verejnosti

Dňa 13. septembra Svätoplukovom námestí v Nitre prezentovali svoju činnosť nitrianske športové kluby. Dopoludňajší program podujatia bol venovaný žiakom základných škôl. Popoludní sa s jednotlivými druhmi športu mohla zoznámiť aj verejnosť. Každý športový klub mal svoje stanovište. Účastník, ktorý navštívil osem stanovišť, vyskúšal si vybrané športy a získal pečiatky, dostal medailu. Všetky vyplnené kartičky s pečiatkami boli zaradené do žrebovania. Deti si mohli zašportovať a popri tom získať zaujímavé ceny. Zdroj: nitra.sk

V Nitre bol cieľ 4. etapy cyklistických pretekov Okolo Slovenska 2023

Medzinárodné cyklistické preteky Okolo Slovenska zavítali 16. septembra aj do Nitry. Nitra bola cieľom 4. etapy 67. ročníka pretekov. Štvrtá etapa štartovala v sobotu 16. septembra o 10.00 hod. v Prievidzi, cieľ etapy bol približne od 14.11 do 14.30 hod. v Nitre na Štefánikovej triede pri Parklete. V Nitre cyklisti spravili najprv koliesko. Do mesta na okruh vošli asi o 14.20 hod. Dĺžka etapy bola 149,0 km a jej súčasťou boli 3 rýchlostné prémie: Bánovce nad Bebravou, Topoľčianky, Nitra a 3 horské prémie: Bojnický kopec, Jankov vŕšok, Skýcov. V Nitre vládla fantastická nálada a cyklistov prišli do centra pozdraviť stovky fanúšikov. Zdroj: mynitra.sme.sk

Slovenská 21-ka remizovala v Nitre v prípravnom zápase s Chorvátskom

Slovenskí futbaloví reprezentanti do 21 rokov remizovali vo štvrtok 16. novembra v prípravnom stretnutí na Futbalovom štadióne v Nitre so svojimi rovesníkmi z Chorvátska 2:2. Slováci v zápase dvakrát viedli zásluhou Sebastiána Nebylu a Adriána Kaprálika, remízový stav však zariadil v 76. minúte z pokutového kopu hosťujúci Franjo Ivanovič. Zdroj: mynitra.sme.sk

Defenzívu HK Nitra posilnil kanadský obranca Cotton

Od 18. októbra sa kanadský hokejista Alex Cotton stal novou posilou HK Nitra. Dvadsaťdvaročný obranca prišiel pod Zobor zo švédskeho Västerviks IK, za ktorý odohral

v úvode novej sezóny 7 duelov s bilanciou 0+2. Cotton v uplynulom ročníku obliekal dres fínskeho IPK v nižšej súťaži Mestis. Vo svojej prvej profesionálnej sezóne zaznamenal viac ako bod na zápas, keď za 44 stretnutí nazbieral 46 bodov (11+35). V roku 2020 si ho v drafte NHL vybral v 5. kole z celkovej 132. pozície Detroit Red Wings. Zdroj: hknitra.sk

Ocenenie Univerzitný športovec roka 2023 získala Viktória Forsterová

Výsledky ankety Slovenskej asociácie univerzitného športu vyhlásili koncom decembra na slávnostnom galavečere v Aule Dionýza Ilkoviča Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. V ankete zvíťazila naša nitrianska atlétka Viktória Forsterová, ktorá získala zlatú medailu v behu na 100 metrov prekážok na svetových univerzitných hrách FISU v čínskom meste Čcheng-tu. Svojím titulom vytvorila vďaka času 12,72 s nový slovenský rekord a splnila aj olympijský kvalifikačný limit na OH 2024 (12,77). Na podujatí získala aj striebro na hladkej stovke. Zdroj: mynitra.sme.sk

Boxeri úspešní na všetkých frontoch

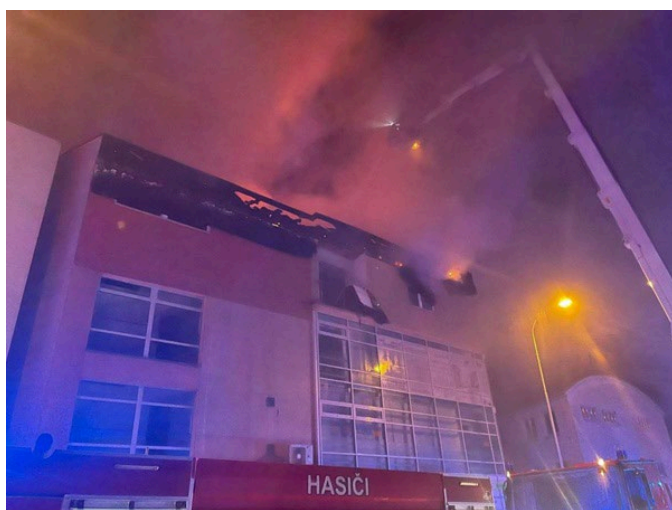
Boxeri BC Stavbár Nitra mali začiatkom decembra za sebou ďalšiu úspešnú sezónu, keď obhájili prvenstvo v európskej lige Real Boxing Cup, pričom dokázali zvíťaziť v každom dvojdňovom turnaji sezóny, čo je v konkurencii tímov z Budapešti, Viedne a Břeclavi pozoruhodný úspech. Sezóna Real Boxing Cupu bola v roku 2023 síce kratšia, ale o to kvalitnejšia. Zatiaľ čo v predošlej sezóne štartovali až tri české tímy, tak teraz vytvorili len jeden tím poskladaný z toho najlepšieho, čo Česká republika má a dali ho pod krídla silného sponzora z Břeclavi. Budapešť disponovala svojimi boxerami z vrcholového strediska a finančne silná Viedeň mala kvalitný multinárodný tím. „Stavbári“ si víťaznú trofej prevzali z rúk prezidenta SBF Tomáša Kovácsa počas minulotýždňových majstrovstiev republiky v kategórii seniorov a juniorov, kde potvrdili svoju dominanciu aj na domácej scéne, keď sa so ziskom 7 zlatých, 1 striebornej a 3 bronzových medailí stali najúspešnejším slovenským tímom. Titul majstra republiky vybojovali Miroslava Jedináková, Adolf Staněk, Bibiana Lovašová, Patrik Mládek, Sebastián Šalamon, Michaela Bodnárová a Nela Čmilňáková. Striebro pridal Miroslav Herceg a bronz Filip Prešinský, Marián Mišalko a Jozef Cina. Trénerom úspešných boxerov bol Pavol Hlavačka. Zdroj: mynitra.sme.sk

Zoborský silvestrovský beh

Bežecká komunita má posledný deň roku už 35 rokov spojený so Zoborským silvestrovským behom profesora Ladislava Korčeka. V nedeľu 31. decembra tento beh pripravila nezisková organizácia Čakanka v spolupráci s ďalšími partnermi. Trať dlhá 6 km mala celkové prevýšenie 288 m. Na 35. ročníku sa stretlo okolo 240 účastníkov. Všetci bežci si odniesli pamätnú medailu, vypálenú z hlíny. Zobrazená je na nej hlava bájneho zvieratá grifa, podľa vykopávky na slovanskom hradisku v zoborských lesoch. Medzi ženami zavíšila víťazný hetrik Simona Hudoková, odchovankyňa prievidských kopcov. Michal Čaladik z Čiernych Kl'áčian v minulosti na Zobore už vyhral trikrát svoju kategóriu, ale naposledy to bolo v roku 2012. Zdroj: mynitra.sme.sk

15. Kriminalita, mimoriadne udalosti a zaujímavosti

Požiar v časti polyfunkčného objektu Polygon

Počas novoročnej noci 1. januára vypukol v časti polyfunkčného objektu Polygón v Nitre približne o pol druhej ráno obrovský požiar. Napriek veľkému rozsahu si požiar nevyžiadal žiadne obete. V nemocnici skončila jedna osoba. Hasiči s požiarom bojovali viac ako štyri hodiny. Nadránom sa do pomoci obyvateľom postihnutých bytov zapojil Mestský úrad v Nitre. Mesto v koordinácii s ďalšími zložkami vykonalo viaceré kroky. Otvorili obyvateľom postihnutých bytov neďalekú budovu MsÚ v Nitre, kde im poskytli základný servis. Zasadol krízový štáb a na základe vyhlásenej mimoriadnej situácie mohli 9 osobám poskytnúť náhradné ubytovanie v zariadení na Levickej ulici. Mesto riešilo aj materiálnu pomoc osobám postihnutým požiarom. Zdroj: Facebook primátora mesta, večerné televízne noviny slovenských televízií

Novoobjavená kométa C/2022 E3

Na prelome januára a februára bola na nočnej oblohe voľným okom viditeľná jasná kométa. Naposledy bola jasná kométa viditeľná v lete v roku 2020. Novoobjavená kométa C/2022 E3 (ZTF) bola pôvodne považovaná za asteroid, no po zistení slabej kometárnej aktivity bol asteroid preklasifikovaný na kométu. Už prvé výpočty dráhy ukázali, že pred vstupom do vnútornej Slnecnej sústavy bola na silne pretiahnutej eliptickej dráhe s dobou obehu približne 47 500 rokov. Najbližšie k Zemi bola kométa 2. februára, keď dosiahla aj maximálnu jasnosť a bola na hranici pozorovateľnosti voľným okom. Zdroj: Facebook Slovenského zväzu astronómov

Kriminalisti v Nitre obvinili tri osoby z drogovej trestnej činnosti

Kriminalistom v Nitre sa 23. januára podarilo v priebehu dvoch dní obviniť tri osoby z drogovej trestnej činnosti. Všetci traja obvinení díleri skončili vo väzbe. Metamfetamín zadovožoval a následne predával v Nitre a okolí 23-ročný muž z Jelšoviec. Pri prehliadke vydal policajtom jedno vrečko s obsahom hnedej kryštalickej látky zodpovedajúcej minimálne 21 jednotlivým dávkam drogy, jedno plastové vrečko s obsahom desiatich balení zelenej sušenej rastliny, jedno plastové vrečko s obsahom 1530 miligramov (mg) konope a tiež plastové vrečko s obsahom hnedej kryštalickej látky s hmotnosťou 4979 mg metamfetamínu, čo zodpovedalo 24 jednotlivým dávkam drogy. Druhým z obvinených bol 24-ročný muž zo Žitavian a tretí obvinený je 31-ročný muž z Nitry. Pri domovej prehliadke mu kriminalisti zaistili viac ako 25 gramov sušeného konope, čo zodpovedá obvykle 46 bežným jednotlivým dávkam drogy. Zdroj: Facebook Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre

Nitrianski colníci zaistili falzifikáty parfumov i falošné kartičky Pokémon

Colný úrad Nitra vykonal v priebehu roka viacero zásahov voči porušovateľom práv duševného vlastníctva rôznych známych značiek. Celkovo sa podarilo zaistiť 10-tisíc kusov rôzneho tovaru v hodnote viac ako 700-tisíc eur. Jeden z úspešných zásahov vykonal colníci ešte v septembri, keď si vytypovali vozidlo, v ktorom sa nachádzali dve palety naložené parfumami. Zaistili 1248 parfumov, čo predstavovalo falzifikáty rôznych obchodných značiek v hodnote presahujúcej 130-tisíc eur. Medzi novinky falzifikátov sa

zaradili zadržané puzdrá na mobilné telefóny značiek Apple, Samsung, ale aj falzifikáty kartičiek Pokémon pre deti. Zdroj: hovorkyňa Colného úradu v Nitre Renáta Cebová

Množili sa podozrivé podvodné telefonáty seniorom

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre upozorňovalo seniorov na podozrivé telefonáty. Len v priebehu utorka 14. februára ich policajti zachytili osem. Vo všetkých prípadoch sa podvodníci predstavili ako policajti a tvrdili, že vnuk volaného mal dopravnú nehodu, nie je schopný komunikovať a potrebuje peniaze. Ani v jednom prípade sa volajúcim podvodníkom nepodarilo od seniorov vylákať peniaze. Zdroj: Facebook Krajského riaditeľstva PZ v Nitre

Vyhasol život učiteľky gymnázia

V utorok 14. marca sa stala na ceste I/51 za križovatkou na obec Golianovo smerom na Vráble vážna dopravná nehoda dvoch áut. V jednom z nich sedela učiteľka Piaristickej spojenej školy sv. Jozefa Kalazanského v Nitre. Druhé šoféroval 27-ročný muž, ktorý vyviazol s ťažkými zraneniami. Žiaľ, 48-ročná vodička zraneniam na mieste podľahla. Dopravnú nehodu vyšetrovala nitrianska polícia. Strata hlboko zasiahla aj gymnázium, v ktorej učiteľka pracovala. Zdroj: teraz.sk

Vodič utiekol z miesta činu

V piatok 31. marca vodič osobného motorového vozidla Daewoo Lanos spôsobil v Nitre na Dolnočermánskej ulici dopravnú nehodu a z miesta ušiel. Nevšimol si, že na mieste zrážky zostala odpadnutá tabuľka s evidenčným číslom jeho auta. Keď ho policajti doma vyhládali, 40-ročný vodič nafúkal 3,4 promile. Pri nehode došlo ku kolízii dvoch osobných áut. Vodič vozidla Daewoo Lanos narazil do Opla Astra, z ktorého práve vystupovala 32-ročná žena. Tá sa v poslednej chvíli zrážke vyhla. Vodič Daewa po nehode z miesta zrážky ušiel. Keď si po neho domov prišli policajti, nevládal stáť na nohách a neustále padal. S policajnou hliadkou odmietal spolupracovať a zakročujúci policajti si z jeho úst vypočuli hneď niekoľko nadávok a vyhrážok. Vodič bol predvedený na policajné oddelenie, kde s ním boli po vytriezvení vykonávané ďalšie procesné úkony. Policajti pri jeho lustrácii zistili, že muž už dvakrát prišiel o vodičský preukaz na viac ako rok za alkohol a drogy. Prípud vyšetrujú nitrianski dopravní policajti ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Zdroj: Facebook Krajského riaditeľstva Policajného zboru SR v Nitre

Vodička nedala prednosť autobusu

V nitrianskom priemyselnom parku došlo v stredu 3. mája podvečer k zrážke autobusu a osobného auta. Vodička vozidla Hyundai i30 pri vychádzaní z parkoviska pravdepodobne nedala prednosť autobusu, ktorý išiel po hlavnej ceste. V dôsledku toho došlo k zrážke, pri ktorej bolo osobné auto odhodené mimo cesty. Pri dopravnej nehode sa v autobuse ľahko zranili dve osoby, vodička vozidla bola tiež ľahko zranená. Policajti vodičov podrobili dychovej skúške na alkohol s negatívnym výsledkom. Okolnosti dopravnej nehody, miera zavinenia a príčina sa vyšetrovali. Zdroj: policajná hovorkyňa Viktória Borloková

Nelegálne cigarety odhalil pes

Príslušníci Colného úradu Nitra odhalili počas okolo 10. mája nelegálne dovážané cigarety a tabakovú surovinu. Vo viacerých prípadoch im pomohol aj služobný pes, ktorý dokázal označiť a objaviť nelegálne prepravovaný tovar. Mobilné hliadky ozbrojených príslušníkov finančnej správy v monitorovaní dopravných prostriedkov pokračovali v nezmenenej intenzite. Počas výkonu mobilného dozoru vo vlakovej súprave, smerujúcej z Komárna do Bratislavy, objavila hliadka, monitorujúca prepravu tovaru podliehajúceho spotrebnej dani, za pomoci služobného psa u dvoch vlakových pasažierov 6600 neoznačených balení cigariet platnou slovenskou kontrolnou známkou. Tieto cigarety boli zaistené a prípad bol odovzdaný vyšetrovateľovi Kriminálneho úradu finančnej správy na ďalšie konanie. Mobilnej hliadke sa počas kontroly motorových dopravných prostriedkov podarilo objaviť a zaistiť aj 902,9 kilogramu nelegálne dovážanej tabakovej suroviny, čím vzniklo podozrenie zo spáchania trestného činu skrátenia dane a poistného. Prípad prevzal vyšetrovateľ KÚFS. Zdroj: hovorkyňa Colného úradu Nitra Renáta Cebová

Po Nitre jazdil pod vplyvom drog

V pondelok 5. júna dopravní policajti z Nitry zadržali muža, ktorý predbiehal cez plnú čiaru. Následne pri kontrole zistili, že jazdil pod vplyvom drog. Vodiča automobilu Ford Mondeo spozorovali na kruhovom objazde v Nitre. Počas kontroly zistili, že mužovi bol pred dvomi mesiacmi zadržaný vodičský preukaz za drogy. Pri kontrole sa vodič správal

nervózne, triasli sa mu ruky, preto ho podrobili dychovej skúške na alkohol, ktorá bola negatívna, a tak vzniklo podozrenie, že by mohol byť pod vplyvom drog. Vodiča vyzvali, aby sa podrobil odberu biologického materiálu a ten potvrdil prítomnosť marihuany, metamfetamínu a amfetamínu. Zdroj: Facebook Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre

V puzdre od gitary našli drogy

Dňa 12. júna policajti nitrianskej pohotovostnej motorizovanej jednotky počas služby disponovali informáciou, že v reštaurácii na Novozámockej ulici v Nitre, ktorá slúži aj ako ubytovacie zariadenie, sa pohybujú osoby, s ktorými súvisí drogová trestná činnosť. Nakoľko v reštaurácii policajná hliadka nenašla podozrivú osobu, pokúšali sa ju nájsť v hotelovej izbe, ktorú mala prenajatú. Keďže sa odtiaľ šíril hnilobný zápach, policajti takticky vošli do izby a prezreli ju. Okrem hnojúcich potravín tam našli rôzne veci slúžiace na užívanie drog a tiež čierne puzdro od gitary, v ktorom bol prístroj slúžiaci pravdepodobne na rušenie signálu, štyri vrecká s obsahom hnedej látky pripomínajúcej heroín a jeden sáčok s tromi kusmi kameňov hnedej kryštalickej látky. Policajti o týchto skutočnostiach vyrozumeli operačné stredisko a na miesto bolo vyslaná výjazdová skupina, ktorá miesto zadokumentovala. Zaistené veci boli zaslané na expertízne skúmanie. Zdroj: Facebook Krajského riaditeľstva PZ v Nitre

Hliadka Colného úradu Nitra zaistila vo vlaku väčšie množstvo cigariet

V utorok 13. júna mobilné hliadky ozbrojených príslušníkov Colného úradu Nitra, kontrolujúce vlakové súpravy, zaistili počas kontroly vlakovej súpravy väčšie množstvo cigariet. Daňový únik vyčíslili predbežne na 640 eur. Členovia mobilnej hliadky aj so služobným psom spozorovali na zastávke Komárno-závody nastupujúce dve osoby s podozrivo veľkým kufrom. Podozrivý kufor označil aj služobný pes. Hliadka preto osobu stojacu pri batožine vyzvala, aby ukázala svoju batožinu. Na to kontrolovaná osoba vyhlásila, že žiadnu nemá a daný kufor nepozná. Po otvorení batožiny hliadka zistila, že sa v nej nachádza väčšie množstvo tabakových výrobkov neoznačených kontrolnou známkou, celkovo 240 kusov spotrebiteľských balení cigariet značky Marlboro Gold.

Cigarety boli zaistené a prípad bol odovzdaný vyšetrovateľovi finančnej správy na ďalšie konanie. Zdroj: teraz.sk

Súd poslal Holanďana do väzenia za obchodovanie s pervitínom

Krajský súd v Nitre uložil dňa 27. júna nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov Holanďanovi Leonovi V., obvinenému z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Muž bol súčasťou drogového gangu, ktorý sa pokúsil previezť cez Slovensko 1,5 tony pervitínu z Mexika. Najväčší kontraband drog na Slovensku zachytili príslušníci finančnej správy Colného úradu Nitra v máji 2020. Skrýšiu drog objavili aj za pomoci služobného psa vycvičeného na vyhľadávanie drog pri kontrole dvoch kovových nádrží na kvapaliny. Tovar bol prepravovaný v režime tranzit z Mexika cez chorvátsky prístav s cieľom prečliť ho na Slovensku, odkiaľ by sa už mohol voľne pohybovať v celej Európskej únii. Hodnotu pašovanej látky odhadla finančná správa na 300 miliónov eur, v prípade jednorazových užívateľských dávok však mohla dosiahnuť až dve miliardy eur. Vyšetrovateľ obvinil z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi dvoch Holanďanov. Frank R. sa priznal a odpykáva si deväťročný trest odňatia slobody v Holandsku. Leona V., ktorý vinu od začiatku odmieta, odsúdil Okresný súd v Nitre na 10-ročný trest odňatia slobody. Muž sa odvolal. Krajský súd predchádzajúce rozhodnutie zrušil, no jeho vinu potvrdil a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere desať rokov. Zdroj: hovorkyňa nitrianskeho súdu Lena Kiradžiev

Uhynuté sliepky pred vchodom na národné výstavisko Agrokomplex

Pri vchode na národné výstavisko Agrokomplex boli vyhodené uhynuté a zapáchajúce sliepky. Mestskú políciu na nález upozornil obyvateľ Akademickej ulice. Príslušníci našli na označenom mieste vyhodенú kartónovú škatuľu s približne 20 uhynutými sliepkami, ktoré boli už v rozklade. Na miesto privolali pracovníka Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Nitre. O niekoľko dní neskôr riešili mestskí policajti aj uhynuté sokoly. Boli v školskom areáli Na Hôrke. Pri nich našli dve živé mláďatá. Kontaktovali

ornitológa, ktorý ich odchytil a prevzal do svojej starostlivosti. Neskôr našli sokola na Pražskej ulici. Sedel v tráve pri ceste, bol apatický, ale žiadne známky zranenia nejavil. Mestskí policajti ho opatrne zdvihli a premiestnili na blízku Jurkovičovu ulicu, kde sa nachádzalo väčšie množstvo stromov a iných drevín. Zdroj: mynitra.sme.sk

Mladíci okrádali deti v centre Nitry

Nitrianski kriminalisti odhalili 6. júla páchatel'ov, ktorí v centre Nitry okrádali deti. Dvojicu chlapcov vo veku 12 a 13 rokov oslovili pred obchodným centrom dvaja mladíci. Pýtali od nich po päť eur a vyhrážali sa, že ich dorežú mačetou, ak im peniaze nedajú. Podozrivý mal pritom jednu ruku za chrbtom a vzbudzoval u detí obavu, že naozaj má zbraň. Poškodení vydali každý po päť eur a páchatelia z miesta ušli. O prípade sa polícia dozvedela prostredníctvom médií a okamžite začala konať. V pondelok 3. júla bolo začaté trestné stíhanie a už na druhý deň vypočúvali policajti podozrivých. Obaja mladí muži vo veku 16 a 20 rokov boli obvinení zo zločinu lúpeže. Počas vyšetrovania prvého prípadu vyšlo najavo, že podobným spôsobom sa pokúsil 16-ročný páchatel' prvej lúpeže spolu s 22-ročným komplicom obráť o peniaze chlapca na zastávke na Sládkovičovej ulici. Dvojica ho oslovila a pýtala si peňaženku. Tú mu následne vytrhla a ušla. Poškodený 14-ročný chlapec bežal za páchatel'mi, tí sa mu však stratili v pril'ahlých uliciach. Zo zločinu krádeže na chránenej osobe boli vyšetrovateľ'om obvinení 16-ročný Erik a 22-ročný Ivan. Zdroj: televízne noviny TV Markíza

Muž údajne dobodal v dodávke priateľ'ku aj seba, cestu v Nitre uzavreli

Okolnosti prípadu, keď muž v Nitre 11. júla dobodal svoju priateľ'ku a následne aj seba, boli predmetom vyšetrovania nitrianskych policajtov. Oznámenie o incidente na Poľnej ulici v Nitre prijala polícia v utorok krátko popoludní. Policajné hliadky zistili, že na mieste sú dve zranené osoby, pričom pravdepodobne muž viackrát bodol ženu a napokon raz aj seba. Incident sa odohral v čase okolo 12.30 h v dodávkovom vozidle Volkswagen Transporter. Predchádzala mu hádka medzi 39-ročným M. H. a jeho 32-ročnou partnerkou Z. T. Muž bodol ženu osem- až desaťkrát do oblasti hlavy, krku a hrudníka, následne si sám spôsobil jednu bodnú ranu. Zásah záchranárov potvrdila hovorkyňa Operačného strediska záchranej zdravotnej služby Alena Krčová, podľa vyjadrenia

ktorej záchranári previezli obidve osoby s viacerými poraneniami do nemocnice. Zdroj: správy TV Markíza a Kriminoviny TV JOJ, hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Renáta Čuháková

Nitran chcel utopiť Nitrana

Nešťastie sa stalo v stredu 19. júla vo Vysokých Tatrách. Vyšetrovateľ v piatok obvinil 48-ročného muža z Nitry za obzvlášť závažný zločin vraždy. Obvinený mal v podvečerných hodinách zavraždiť na Štrbskom Plese 40-ročného muža z Nitry-Janíkoviec. Tragédii predchádzala hádka, ktorá skončila tým, že obvinený mal sotiť nebohého do Štrbského plesa. Následne mu mal zatlačiť hlavu pod vodu a držať pod hladinou, až kým nebohý nejavil známky života. Muža zadržali vo štvrtok, skončil v policajnej cele. Súd rozhodne o jeho väzobnom stíhaní. Údajne sa hádali kvôli cigaretám. Vrah mal potom telefonovať na políciu, že sa mu stratil kamarát. Hliadka našla pri brehu nehybné telo a ďalšieho muža, ktorý bol pod vplyvom alkoholu. Krčil vraj plecami. Zdroj: TV Markíza, mynitra.sme.sk

Po Mostnej ulici behal nahý muž

Na známej ulici v Nitre sa v piatok 4. augusta odohral bizarný incident. Pobehoval tam nahý muž, ktorému nevadilo ani nepriaznivé počasie. Situáciu sa snažili vyriešiť privolaní policajti, jeden z nich vyfasoval od naháča facku. Na Mostnej ulici v centre Nitry sa nachádza množstvo barov a diskoték, nie je preto nezvyčajné, že sa tam občas udeje nejaký incident. Zatiaľ nie je známe, či bol pod vplyvom alkoholu alebo omamnej látky. Muži zákona exhibicionistu okamžite spacificovali. Dostal pár úderov a skončil kľáčiak na zemi. Prípacom sa už zaoberá nitrianska polícia. Mladíkovi hrozí obvinenie z trestného činu výtržníctva a útoku na verejného činiteľa. Zdroj: mynitra.sme.sk

Po sídlisku Klokočina behal muž s maskou na tvári

Nitrianska polícia v sobotu 12. augusta okolo pol tretej v noci prijala oznámenie, že po sídlisku Klokočina sa pohybuje neznámy muž v maske klauna a s bejzbalovou pálkou v ruke. Na Škultétyho ulici najskôr rozbil vchodové dvere bytového domu. Majiteľom spôsobil škodu za viac ako 330 eur. Následne pokračoval vo výtržníctve ďalej. Na Novomeského ulici vydesil pár, ktorý sa v noci vracal domov od kamaráta. Hrozivý zážitok zverejnil pár anonymne na sociálnej sieti Facebook. Postavu s maskou na hlave

spozorovali za stromami. Na miesto bola privolaná polícia, ktorá muža spacificovala. Policajti nitrianskej PMJ muža krátko po skutku zadržali, pričom museli použiť aj donucovacie prostriedky – hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany a dokonca aj hrozbu zbraňou. Muža vypátrali a zatkli. Čelil obvineniu z prečinu poškodzovania cudzej veci a výtržníctva a bol daný podnet na jeho väzobné trestné stíhanie, ktorý príslušný súd akceptoval. Zdroj: policajná hovorkyňa Viktória Borloková

Vodič narazil do zvodidiel a zomrel

Dopravná nehoda sa stala v sobotu 12. augusta na výjazde z cesty R1 smerom na mestskú časť Dražovce. 66-ročný vodič vozidla Škoda Kodiaq prešiel do protismeru, vyšiel mimo cestu, kde narazil do pevnej prekážky. Následne pokračoval v jazde, kde narazil do dopravných značiek až jeho náraz zastavili zvodidlá. Prípadné požitie alkoholu alebo iných návykových látok sa u nebohého vodiča zisťovali pri pitve. Okolnosti, miera zavinenia a presná príčina dopravnej nehody boli predmetom vyšetrovania nitrianskej dopravnej polície. Zdroj: Facebook Polícia SR – Nitriansky kraj

Okresný súd v Nitre opakovane odsúdil zdravotníkov za smrť chlapca

Okresný súd v Nitre v stredu 6. septembra odsúdil zdravotníkov nitrianskej fakultnej nemocnice, ktorí mali byť zodpovední za smrť trojročného Sebastiána. Obžalovaným súd uložil podmienený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov. Zároveň im uložil trest zákazu činnosti vykonávať lekárske povolanie na obdobie 5 rokov. Okresný súd týmto potvrdil svoj pôvodný rozsudok, ktorý krajský súd pred časom zrušil a vec vrátil na doplnenie dokazovania. Prípad sa stal ešte v roku 2017, keď bol Sebastián hospitalizovaný v nemocnici. Jeho stav sa po niekoľkých hodinách prudko zhoršil a následnému úmrtiu nezabránil ani prevoz do Bratislavy. Personál nitrianskej nemocnice si chlapcov kritický stav nevšimol a zástavu dýchania a srdca zistil, až keď bolo neskoro. Zdroj: hovorkyňa súdu Lena Kiradžiev

Prvá psia škôlka a kaviareň v Nitre

Psičkári a milovníci kávy sa potešili otvoreniu prvej psej kaviarne so škôlkou určenou pre psov. Situovaná je v centre mesta – na Kupeckej ulici. Brány kaviarne Sanbei by Hafpark sa otvorili 22. septembra. Kaviareň spolu so škôlkou boli snom pre každého, kto sa stará o svojho psa. Našli tu všetko, čo si psík môže priať: hromadu hračiek, skvelých kamarátov, miesto na behanie a dokonca aj bazén s loptičkami na šantenie. Zdroj: mynitra.sme.sk

Nitrianski kriminalisti odhalili muža, predávajúceho drogy

Nitrianski kriminalisti odhalili 2. októbra podozrivú osobu, ktorá sa zaoberala predajom drog v obci Báb v okrese Nitra. Zistili, že 44-ročný muž pravdepodobne od januára tohto roku predával pervitín a heroín. Pri domovej prehliadke boli tomuto mužovi zaistené mobilné telefóny, 29 jednorazových dávok pervitínu a 10 jednorazových dávok heroínu. Po obvinení vyšetrovateľ dal podnet na jeho väzobné trestné stíhanie. Na verdikt súdu si obvinený počká vo väzbe. Za drogovú trestnú činnosť mu v zmysle zákona hrozil trest odňatia slobody na 10 až 15 rokov. Zdroj: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre

Zatmenie Mesiaca

Na Slovensku sme sobotu 28. októbra pozorovali čiastočné zatmenie Mesiaca. V maximálnej fáze bolo od 22.14 h viditeľné aj bez ďalekohľadu. Už okolo 21. hodiny sa dal pozorovať mierne stmavnutý ľavý spodný okraj Mesiaca, čiastočné zatmenie sa začalo o 21.35 h. Koniec javu nastalo o 22.53 h, pričom ešte ďalšiu polhodinu bude možné sledovať, ako sa Mesiac pomaly dostáva z polotieňa. Zdroj: aktuality.sk

Polárna žiara

V nedeľu 5. novembra sme mohli vidieť polárnu žiaru. Polícia SR zároveň upozornila na hoaxy spojené s výskytom polárnej žiary v krajine. Polárne žiary sa na Zemi vyskytujú hlavne v polárnych oblastiach. Tento fascinujúci jav možno vidieť aj vo vyšších zemepisných šírkach strednej Európy, ale len za mimoriadnych okolností, keď je slnečná aktivita veľmi vysoká a geomagnetická búrka silná. Takéto prípady sú však veľmi zriedkavé a nepravidelné. Farba polárnej žiary závisí od výšky a druhu nabitých atómov alebo molekúl v atmosfére. Najčastejšie sa vyskytuje zelená farba. Červená farba

je podľa nej spôsobená stretom elektrónov s protónmi dusíka v nižšej atmosfére, stále však minimálne vo výške 200 kilometrov. Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Výsledky vyšetovania novoročného požiaru

Z novoročného požiaru obytnej budovy v Nitre bol obvinený v súčasnosti už bývalý štátny zamestnanec. Oheň vtedy zničil 10 bytov a ďalších 15 poškodil. Vyšetovanie prebiehalo dlhé mesiace a ukázalo, že požiar spôsobila zábavná pyrotechnika. Prípacom sa zaoberala inšpekcia ministerstva vnútra a padlo aj obvinenie. Obvinili v súčasnosti už bývalého príslušníka Kriminálneho úradu finančnej správy. V tej dobe štátny zamestnanec vítal nový rok tak, že na streche obytného domu odpaľoval pyrotechniku. Chybu urobil v tom, že obal nezlikvidoval a odišiel. Po odpálení pyrotechniky nechal na streche obal od kompaktného ohňostroja, ktorý začal tlieť. Oheň sa následne rozšíril. Zhoreli byty, dve podlažia, spoločné priestory aj kancelárie. Požiar poškodil aj fasádu na susednej budove. Neodborná manipulácia s pyrotechnikou pripravila o strechu nad hlavou viaceré rodiny. Škody sa vyšplhali na takmer 2 milióny eur. Zdroj: reportáž Diany Pavlisovej na TV JOJ

Index 2023

JANUÁR

- Počas novoročnej noci 1. januára vypukol v časti polyfunkčného objektu Polygón v Nitre približne o pol druhej ráno obrovský požiar.
- V nedeľu 8. januára sa v katedrálnej chráme – Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade konal benefičný koncert, výtťažok z ktorého bol určený na podporu rodín, ktorým v noci 1. januára požiar v polyfunkčnom objekte Polygon zničil byty.
- Začiatkom januára mesto Nitra ukončilo rozsiahlu rekonštrukciu kuchyne v ZŠ na Škultétyho ulici v Nitre.
- V piatok 13. januára sa Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre po troch rokoch rekonštrukcie vrátilo do svojej budovy na Ulici 7. pešieho pluku v Nitre. Stavebné úpravy budovy sa začali 1. apríla 2020.

- V nedeľu 15. januára hokejisti HK Nitra vyhrali Kontinentálny pohár v ročníku 2022/2023.
- Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 20. januára premiéru inscenácie Nevesta alebo Zdá sa, že hrmí.
- Predseda NSK Branislav Becík vymenoval 23. januára nového hlavného lekára prof. MUDr. Bruna Rudinského, CSc., ktorý na funkcii vystriedal MUDr. Ľubomíra Ševčíka.
- V nitrianskom mestskom Starom parku sa koncom januára začala jeho obnova.
- Predstavitelia AC Nitra a Chrenovej 29. januára spečatili Futbalovú akadémiu.

FEBRUÁR

- Slovenská pošta zatvorila k 1. februáru Poštu Nitra 4 v nákupnom centre MAX na sídlisku Chrenová.
- Vo štvrtok 2. februára sa uskutočnilo 4. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V piatok 3. februára umiestnili na existujúcom inštalačnom systéme v Mestskej tržnici v Nitre umeleckú inštaláciu s názvom Srdce Nitry.
- Slovenská atlétka Viktória Forsterová 4. februára zlepšila slovenský rekord v behu na 60 m prekážok v kategórii do 23 rokov.
- Pokračovanie 4. zasadnutia (riadneho) Mestského zastupiteľstva sa uskutočnilo v pondelok 6. februára.
- Primátor mesta Nitry Marek Hattas prijal v stredu 8. februára maďarského veľvyslanca Csabu Balogha.
- Na tlačovej konferencii klubu amerického futbalu Nitra Knights, ktorá sa konala 7. februára, predstavili nový projekt partnera, hráčov a trénera klubu.
- Na národnom výstavisku Agrokomplex sa v dňoch 7. – 10. februára uskutočnil veľtrh Aqua Therm Nitra 2023 – 2. ročník veľtrhu vykurovacej, ventilačnej, klimatizačnej, meracej, regulačnej, sanitárnej a ekologickej techniky.
- V pondelok 13. februára vypravili materiálnu pomoc z Nitry do Turecka, postihnutého ničivým zemetrasením.
- V piatok 13. februára zaplnilo Obradnú sieň mesta Nitry na Mestskom úrade v Nitre 19 gymnastiek z nitrianskeho Športového klubu pri Športovom osemročnom

gymnázium v Nitre. Privítal ich primátor Marek Hattas, ktorý im pogrataloval k úspechom a poďakoval za reprezentáciu mesta.

- Dňa 15. februára v Nitre na UKF a v bode.K7 spomínali na 5. výročie zavraždeného novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenicu Martinu Kušnírovú.
- V sobotu 18. februára sa v centre Nitry uskutočnilo tradičné podujatie Nitrianske fašiangy.
- Na národnom výstavisku v Nitre sa v sobotu 18. februára uskutočnila prvá výstava psov pod názvom Nitradog Carnival Cup.
- V Turistickom informačnom centre otvorili v pondelok 20. februára interaktívnu a oddychovú zónu TICadlovo.
- V stredu 22. februára zomrel v Nitre vo veku 93 rokov Stanislav Štefkovič, člen Siene slávy slovenskej atletiky.
- Dňa 25. februára si Nitra pripomenula 5. výročie vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej.
- Na prvú pôstnu nedeľu sa 26. februára začali v Nitre tradičné celomestské pobožnosti krížovej cesty na nitriansku Kalváriu.

MAREC

- Na Nitrianskom hrade sa od 1. marca rozbehla nová turistická sezóna.
- Pracovníci odboru životného prostredia na Mestskom úrade v Nitre začali od marca vykonávať evidenciu stromov.
- Pracovníci Nitrianskych komunálnych služieb začali začiatkom marca s distribúciou prvých zberných nádob na papier do rodinných domov v Nitre.
- Dňa 2. marca bolo otvorené centrum Blue Dot Comin na Cintorínskej ulici č. 5 v Nitre, ktoré bolo určené hlavne pre vojnových utečencov – presídlencov, rodiny, matky s deťmi a pre ľudí z ohrozených skupín.
- Dňa 3. marca uviedlo Staré divadlo K. Spišáka obnovenú premiéru Čarodejník z krajiny OZ.
- V sobotu 4. marca popoludní pripravilo Turistické informačné centrum putovanie pravekom so sprievodcom Slavoborom Nitrianskym.
- V nedeľu 5. marca sa otváracím koncertom Slovenského komorného orchestra začal 49. ročník Nitrianskej hudobnej jari 2023.

- Od nedele 5. marca vstúpila do platnosti zmena cestovného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v Nitre.
- Od 7. marca sa začalo s výstavbou novej cyklotrasy, ktorá prepojila mestskú časť Mlynárce so sídliskami Diely a Klokočina.
- V nitrianskej Synagóge sa v stredu 8. marca konal 31. ročník oceňovania najúspešnejších športovcov a športových klubov Nitry za rok 2022.
- V dňoch 9. až 30. marca si mohli návštevníci v Krajskom osvetovom stredisku v Nitre pozrieť výstavu Regiot art, ktorá predstavila maľby, priestorovú tvorbu, insitné umenie, digitálnu tvorbu, kresby, grafiky i experimenty.
- Slovenská strelkyňa Zuzana Rehák Štefečeková získala 11. marca na podujatí Svetového pohára v katarskej Dauhe striebro v trape.
- Krajské osvetové stredisko v Nitre pripravilo 13. marca v Mestskej hale v Nitre podujatie určené neprofesionálnym tanečníkom všetkých vekových kategórií – regionálne kolo súťaže Tanečný kolotoč.
- Vo štvrtok 16. marca sprístupnili v Reprezentačných sálach Nitrianskej galérie monografickú výstavu umelkyne Jany Farmanovej s názvom Memory.
- Vo štvrtok 16. marca navštívil Nitru minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milan Krajniak.
- Obdobie strednej doby bronzovej na území juhozápadného Slovenska priblížila výstava s názvom Po páde slovenskej Tróje, ktorú v Ponitrianskom múzeu v Nitre sprístupnili 17. marca.
- Dňa 18. marca sa konalo prvé zasadnutie Rady seniorov.
- V dňoch 18. apríla až 9. mája sa konali Nitrianske univerzitné dni.
- Od pondelka 20. marca sa skončila platnosť vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, že osoby pozitívne testované na ochorenie COVID-19 musia zostať v povinnej päťdňovej izolácii.
- V pondelok 20. marca sa na UKF v Nitre uskutočnila Stredoškolská technická olympiáda, na ktorej sa zúčastnili najlepší študenti stredných škôl s technickým zameraním.
- V dňoch 19. až 20. marca navštívila Nitru delegácia z partnerského mesta Gyeongju z Južnej Kórey, na čele s primátorom mesta Joo Nak Youngom.

- Nové divadlo v Nitre, ktoré hrá na pódiu Domu Matice slovenskej, uviedlo v premiére 25. marca inscenáciu s názvom O nič nejde. Druhá premiéra bola 1. apríla.
- Zápasnícky oddiel AC Nitra zorganizoval počas víkendu 25. – 26. marca v mestskej hale majstrovstvá Slovenska v kategórii kadetov (U17) a žien v oboch štýloch.
- V nedeľu 26. marca sa občania pripomenuli výročie bombardovania Nitry.
- Lokálne, ale aj popredné svetové spoločnosti sa predstavili na veľtrhu práce Kariéra EXPO, ktorý sa uskutočnil 29. marca na národnom výstavisku Agrokomplex.
- Vo štvrtok 30. marca si občania mesta Nitry tichým položením vencov pripomenuli 78. výročie oslobodenia Nitry.
- Od 30. marca do 2. apríla sa na národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre konala výstava Caravan Bike Travel 2023.
- Autogramiádu hokejistov HK Nitra zorganizovali vo štvrtok 30. marca v priestoroch obchodného centra.
- V piatok 31. marca mesto Nitra ukončilo projekt Vzdelávanie pre budúcnosť – budovanie digitálnych zručností pedagógov.
- V poradí 5. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre sa konalo 23. marca a 31. marca.
- Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 31. marca vo Veľkej sále divadla premiéru hudobnej inscenácie s názvom Zlatá lýra.

APRÍL

- Od 1. apríla sa začala séria rôznych tematických prehliadok mesta Nitry a okolia pod názvom Potulky Nitrou pešo alebo na bicykli.
- Dorastenci MHK Nitra 2. apríla obsadili 2. miesto na majstrovstvách Slovenska v hokeji v kategórii U18.
- Počas Kvetnej nedele 2. apríla sa folklórne súbory kultúrnym programom rozlúčili so zimným obdobím a privítali blížiacu sa jar.
- Od 4. apríla mesto Nitra pokračovalo s revitalizáciou Brezového hája.
- Nitrianske biskupstvo zorganizovalo na Veľký piatok 7. apríla krížovú cestu.

- V piatok 14. apríla 2023 sa konalo 6. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Primátor Nitry Marek Hattas prijal 19. apríla novú veľvyslankyňu Severného Macedónska na Slovensku J. E. Evgeniju Ilievu.
- Dňa 20. apríla mesto Nitra informovalo na tlačovke o zavedení islandského modelu Planet Youth.
- Zástupca veľvyslanectva Spojeného kráľovstva na Slovensku Andrew Wells navštívil 20. apríla mesto Nitra spolu so skupinou ďalších 20 diplomatov – zástupcov veľvyslankýň a veľvyslancov.
- V kultúrnom bode.K7, ktorý je umiestnený na pešej zóne, pripravili vo štvrtok 20. apríla projekt s názvom Divadlo pamäti: Úkryty a úteky.
- Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 21. apríla premiéru inscenácie Pribina (making of) v réžii Rastislava Balleka.
- Od 21. apríla pokračovala rozsiahla revitalizácia Starého parku.
- V piatok 21. apríla sa uskutočnilo stretnutie primátora Nitry Mareka Hattasa, viceprimátora Petra Mezeia a prednostu mestského úradu Martina Horáka s predsedom Nitrianskeho samosprávneho kraja Branislavom Becíkom a riaditeľom župného úradu Petrom Privalincom.
- Most ku kompostárni v Dolných Krškanoch, na križovatke ulíc K rieke a Medzi vodami, bol od piatku 21. apríla do nedele 23. apríla z dôvodu rekonštrukčných prác a povrchovej úpravy mosta uzatvorený.
- V priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre sa v sobotu 22. apríla uskutočnili Včelárske slávnosti.
- Dňa 25. apríla navštívil mesto Nitra veľvyslanec Slovinskej republiky J. E. Stanislav Raščan.
- Umenie spojené s odbornými informáciami o životnom prostredí ponúkol 26. apríla program Ekohrdinovia v Divadle Andreja Bagara v Nitre.

- V dňoch 26. až 30. apríla sa na národnom výstavisku Agrokomplex uskutočnil v poradí 31. ročník medzinárodného veľtrhu nábytku, bytových doplnkov, dizajnu a architektúry s názvom Nábytok a bývanie.
- Vo štvrtok 27. apríla sa vo Veľkej zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 7. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V nedeľu 30. apríla sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava začal koncertom francúzskeho umelca Loica Malliého 15. ročník medzinárodného organového festivalu ARS ORGANI 2023.
- Mesto Nitra začalo koncom apríla s revitalizáciou hradného kopca. Vysúťažená firma v prvej fáze prác vyčistila zelený porast a odstránila invázne, suché a polámané dreviny.
- Na území Nitry bolo koncom októbra v rôznych lokalitách osadených viac ako 300 polopodzemných kontajnerov.

MÁJ

- Nová turistická sezóna na zoborských ferratách sa začala 1. mája.
- Od 1. mája začal po Nitre premávať turistický vláčik.
- Slovenská pošta Bratislava zatvorila k 1. máju poštu 6 v Obchodnom centre Galéria (pri Hypermarkete Tesco).
- V pondelok 1. mája sa na Nitrianskom hrade začal festival Čriepky stredoveku.
- Dňa 3. mája si koncertom Vojenskej hudby Ozbrojených síl Slovenskej republiky a žiakov konzervatórií uctili život a dielo generála M. R. Štefánika vo Veľkej sále Divadla A. Bagara pri príležitosti 104. výročia jeho úmrtia.
- Dňa 4. mája si v Nitre s predstihom spomenuli na 78. výročie ukončenia Druhej svetovej vojny, ktoré si Slovensko uctieva štátnym sviatkom 8. mája.
- Dňa 4. mája boxerka BC Stavbár Nitra Bibiana Lovašová získala na svetovom pohári juniorov bronzovú medailu.
- Spevácke zbory z celého Nitrianskeho kraja sa 5. mája zišli v Synagóge v Nitre na 6. ročníku celoštátnej postupovej súťaže a prehliadky Viva il canto 2023.
- V piatok 5. mája v Ponitrianskom múzeu v Nitre otvorili výstavu pod názvom Vesmír a svet ako znak.

- V Amfiteátri v Nitre sa 6. – 7. mája uskutočnil prvý ročník podujatia Majáles.
- Primátor Nitry Marek Hattas zablahoželel 6. mája k 90. narodeninám zakladateľovi speváckeho zboru Nitria Bohumilovi Michalidesovi, významnej osobnosti hudobného života.
- V španielskom letovisku Santa Susanna sa 7. a 8. mája uskutočnili majstrovstvá Európy federácie IFBB vo fitnese, kulturistike a fitness challenge a Elena Masaryková získala zlatú medailu.
- V utorok 9. mája zomrel vo veku 82 rokov bývalý prednosta Mestského úradu v Nitre MVDr. Ivan Godál.
- Dňa 12. mája sa pedagogickí zamestnanci z materských škôl (MŠ Alexyho, Piaristickej a Dobšinského), zamestnanci OŠMaŠ MsÚ v Nitre a deti z MŠ sa zúčastnili v Kroměříži na športovom dopoludní s názvom Dúhové bubliny.
- Druhá májová sobota, ktorá tohto roku pripadla na sobotu 13. mája, sa niesla v duchu 19. ročníka podujatia Noc múzeí a galérií.
- V pondelok 15. mája v predvečer liturgickej spomienky sv. Jána Nepomuckého po prvýkrát celebroidal nitriansky biskup Viliam Judák svätú omšu v priestoroch obnoveného Veľprepoštského paláca.
- Nosenie respirátora od pondelka 15. mája nebolo povinné už ani v nemocniciach, u lekára, v domovoch sociálnych služieb či lekárňach.
- Od 16. do 21. mája sa uskutočnil Týždeň Nitrianskej galérie, v rámci ktorého sa uskutočnili výtvarné dielne, besedy, koncerty a ďalšie aktivity.
- V utorok 16. mája zomrela vo veku 80 rokov Mária Danková, dlhoročná turistická sprievodkyňa a bývalá učiteľka v Základnej škole Tulipánova v Nitre.
- Po trojročnej prestávke spôsobenej pandémie sa do Divadla Andreja Bagara vrátila divadelná prehliadka Made in Czechoslovakia. České a slovenské divadlá sa na javisku DAB predstavili od 16. do 27. mája.
- Po niekoľkomesačných prácach mesto Nitra v utorok 16. mája odovzdalo do užívania zrekonštruovanú budovu Čermánskeho futbalového klubu (ČFK).
- Dňa 18. mája sa v Nitre na Svätoplukovom námestí uskutočnil Americký deň.
- Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa zapojila do celoslovenského čitateľského maratónu s názvom Čítajme si 2023. Podujatie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 22. až 26. mája.

- Celkovo 116 vystavovateľov a zastúpených firiem zo 7 krajín sa predstavilo na medzinárodnom strojárskom veľtrhu, ktorý sa v dňoch 23. až 26. mája uskutočnil na národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre.
- V poradí 8. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre sa uskutočnilo vo štvrtok 25. mája.
- V piatok 26. mája spustilo mesto Nitra projekt Hlinený dukát.
- V sobotu 27. mája sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil Jarný Nitránsky rínek.
- Počas víkendu 26. a 28. mája sa pri Penzióne Artin na Zobore uskutočnili Svätourbanské zoborské slávnosti v Nitre.
- Dňa 29. mája sa na Okresnom úrade v Nitre uskutočnil snem Krajskej rady Jednoty dôchodcov Slovenska.

JÚN

- Prvý júnový víkend sa v centre mesta Nitry uskutočnili oslavy Medzinárodného dňa detí.
- V dňoch 2. – 3. júna sa pod hradom uskutočnili Kniežacie dni.
- Počas víkendu 2. a 3. júna sa na letisku v Nitre-Janíkovciach uskutočnil Truck Country.
- Nitrianska galéria sprístupnila 8. júna výstavu diel zo svojich zbierok s názvom More, ktorá predstavila viac ako troch desiatok umelcov - Júliusa Bartfaya, Albína Brunovského, Edity Ambrušovej, Oresta Dubaya, Františka Studeného, Maximiliána Schurmana, Olgy Johanidesovej a ďalších.
- V štúdiu Divadla A. Bagara sa v piatok 9. júna uskutočnila premiéra inscenácia Domov.
- Dňa 10. júna sa uskutočnilo dobrovoľnícke podujatie Naše mesto.
- V dňoch 11. až 29. júna sa v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre uskutočnil 32. ročník Medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica Sacra.
- Dňa 12. júna učiteľky a učelia nitrianskych škôl získali od svojich žiakov pochvaly a slová úcty v podobe učiteľských Oskarov.
- Od 12. júna začala MHD premávať do Strategického parku Nitra a k novému Kauflandu na Zlatomoraveckej ulici. Zmeny boli zapracované do grafikonu, ktorý začal platiť 12. júna.

- V utorok 13. júna sa na atletickom štadióne konal 23. ročník letnej športovej olympiády detí materských škôl.
- Novú kaplnku v priestoroch Krajského riaditeľstva PZ v Nitre na Vodnej ulici prišiel v nedeľu 18. júna požehnať a uviesť do života biskup ordinariátu Ozbroyených síl a ozbrojených zborov SR J. E. mons. František Rábek.
- Vo štvrtok 19. júna sa konalo v poradí 9. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V priestoroch národného výstaviska Agrokomples sa v dňoch 21. až 23. júna konal 30. ročník celoštátnej výstavy Mladý tvorca.
- V sobotu 25. júna zorganizovalo občianske združenie Pre Dražovce podujatie pod názvom Piknik pri kostolíku.
- Dňa 25. júna vyvrcholil turnaj Nitrawa Cup.

JÚL

- V nedeľu 2. júla sa na Ulici 7. pešieho pluku pred Starým divadlom Karola Spišáka v Nitre uskutočnilo podujatie s názvom Nitriansky Montmartre.
- V dňoch 3. až 5. júla sa v Nitre konali mestské slávnosti Nitra, milá Nitra 2023. Mesto si na slávnostiach pripomenulo 1160. výročie príchodu Konštantína a Metoda na územie Veľkej Moravy.
- Nitrianske biskupstvo pripravilo tradičnú celonárodnú púť k sv. Cyrilovi a Metodovi a slávnostnú pontifikálnu svätú omšu, ktorá sa konala 5. júla o 10. hodine na Svätoplukovom námestí v Nitre.
- Prezidentka Slovenskej republiky Zuzana Čaputová navštívila 5. júla rehoľné sestry Kongregácie služobníc Ducha Svätého ustavičnej poklony, známe aj ako Ružové sestry v ich Kláštore Najsvätejšej Trojice v Nitre na Šindolke.
- V dňoch 5. až 7. júla sa v Nitre uskutočnil medzinárodný akademický folklórny festival Akademická Nitra.
- Dňa 21. júla sa v Nitre uskutočnila tradičná Púť k sv. Andrejovi-Svoradovi, patrónovi mesta.
- Dňa 21. júla bola odhalená a požehnaná socha svätého Svorada v parčíku pri kruhovom objazde na Predmostí.

- V dňoch 22. a 23. júla sa v nitrianskom Amfiteátri uskutočnil medzinárodný rómsky festival Amaro Fest - open air gipsy festival.
- Posledná júlová sobota 29. júla patrila v Nitre-Dražovciach oslave žatvy a novej úrody spojenej s matičnými slávnosťami pod názvom Sviatok nového chleba.

AUGUST

- Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice Nitra sa od 2. augusta stal MUDr. Michal Fajin.
- Premietaním filmu Zázračný lekár: Príbeh Bena Carsona sa v piatok 4. augusta začali Klokočinské kultúrne večery.
- Slovenská atlétka Viktória Forsterová získala 4. augusta zlatú medailu v behu na 100 metrov prekážok na 31. Svetových univerzitných hrách FISU v čínskom meste Čcheng-tu.
- V Nitre sa v piatok 11. augusta zišli znalci Braillovoho písma na podujatí Tour de Braille.
- Jarmok, koncerty aj tradičná mariánska púť boli súčasťou hodových a dožinkových slávností v Nitre, ktorých 5. ročník sa konal počas víkendu 12. a 13. augusta na pešej zóne a na Svätoplukovom námestí.
- Divadlo, filmy, stand-up, workshopy a predovšetkým 25 kapiel a dídžejov zo 6 krajín ponúkol 10. ročník Flaam Festivalu, ktorý sa konal 18. a 19. augusta v nitrianskom Hideparku.
- Na nitrianskom sídlisku Chrenová pred kinom Lipa sa 18. a 19. augusta konali Chrenovské slávnosti.
- Na sídlisku Klokočina sa od 26. do 28. augusta uskutočnil 21. ročník Klokočinského jarmoku.
- V dňoch 29. augusta až 4. septembra sa priamo pod Nitrianskym hradom uskutočnil v poradí už 3. ročník Festivalu hudby a divadla v Nitre Labyrint fest.

SEPTEMBER

- Od 1. septembra sa zvýšila cena cestovného lístka v Mestskej hromadnej doprave v Nitre.

- Nitrania si v sobotu 2. septembra pripomenuli 775. výročie udelenia mestských výsad, vďaka ktorým Nitra získala status slobodného kráľovského mesta. Pri tejto príležitosti sa konalo podujatie Kráľovská Nitra.
- V rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva otvorili v utorok 5. septembra v Synagóge v Nitre výstavu pod názvom Slovensko v štátnej symbolike.
- Okresný súd v Nitre v stredu 6. septembra odsúdil zdravotníkov nitrianskej Fakultnej nemocnice, ktorí mali byť zodpovední za smrť trojročného Sebastiána.
- V Kultúrnom centre Zobor v Nitre sa 9. septembra konala netradičná súťaž – Veľká cena Slovenska v pomalom fajčení fajky.
- V dňoch 8. a 9. septembra sa na Svätoplukovom námestí v Nitre konal multižánrový festival Campana fest, ktorého súčasťou bol sprievod po pešej zóne.
- Dňa 13. septembra Svätoplukovom námestí v Nitre konal Deň športu – svoju činnosť predstavili nitrianske športové kluby.
- Dňa 13. septembra navštívila mesto Nitra delegácia UNICEF-u, ktorá rokovala s viceprimátorom mesta Miloslavom Špotákom a prednostom úradu Martinom Horákom.
- Medzinárodné cyklistické preteky Okolo Slovenska zavítali 16. septembra do Nitry.
- Na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre otvorili 19. septembra nový akademický rok 2023/2024.
- Dňa 21. septembra 2023 sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 10. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Na zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre 21. septembra poslanci schválili zriadenie mládežníckeho parlamentu.
- V stredu 27. septembra si pracovníci Turistického informačného centra Nitra pripomenuli 30. výročie od vzniku niekdajšieho NISYS, ktoré v súčasnosti funguje pod novým názvom Turistické informačné centrum.
- V poradí 32. ročník medzinárodného festivalu Divadelná Nitra sa konal od 22. do 27. septembra.

- Na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre sa v pondelok 25. septembra začal nový akademický rok.
- V dňoch 28. septembra až 1. októbra sa uskutočnil Autosalón – Autoshow.
- Predčasné voľby do Národnej rady SR konali v sobotu 30. septembra.

OKTÓBER

- Medzinárodný hudobný festival Pro musica nostra Nitriensi 2023 zavítal dňa 1. októbra do nitrianskej Synagógy, kde koncertom Bratislavského chlapčenského zboru tento festival slávnostne otvorili.
- V pondelok 2. októbra štartoval 39. ročník Medzinárodného filmového festivalu Agrofilm 2023.
- V utorok 3. októbra sa začal na nitrianskom Amfiteátri tradičný študentský Októberfest 2023.
- Návštevníci Baziliky sv. Emeráma na Nitrianskom hrade si od 5. októbra mohli pozrieť knižné ilustrácie Martina Oscitého na výstave s názvom Tajomstvo Zoborského kláštora - Príbeh svätého Gorazda v ilustráciách.
- Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo v piatok 6.októbra premiéru inscenácie Hlava v hlave.
- Nový podjazd pod Univerzitným mostom v Nitre mohli cyklisti využívať od piatku 6. októbra, slávnostne ho otvorili vo štvrtok 12. októbra.
- Slovenská poľnohospodárska univerzita otvorila 17. októbra zrekonštruovaný plavecký bazén Centra univerzitného športu.
- Sedem hudobných večerov ponúkol 18. ročník festivalu Nitrianska hudobná jeseň 2023. Jednotlivé koncerty sa v nitrianskej Synagóge zazneli od 5. do 26. októbra.
- Vo štvrtok 19. októbra sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo v poradí 11. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- V dňoch 25. – 26. októbra sa v priestoroch DAB uskutočnili 56. Nitrianske lekárske dni.
- Vo štvrtok 26. októbra sa v zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 12. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.

- Nové divadlo v Nitre uviedlo 27. októbra v premiére inscenáciu s názvom O rastlinách, zvieratách a ľuďoch.
- V dňoch 26. – 27. októbra expertka projektu URBACT Marcelline Bonneau z Belgicka absolvovala v Nitre dvojdňový bohatý pracovný program.
- Mesto Nitra ukončilo v októbri revitalizáciu vnútrobloku medzi Wilsonovým nábrežím a ulicou Za Ferenitkou.
- Na Vašinovej ulici v Nitre pribudol koncom októbra nový park. Práce sa začali už v lete, keď tu bola vyčistená zelená plocha a ošetrované dreviny a v rámci revitalizácie zelene vysadili nové stromy a kríky.

NOVEMBER

- V pondelok 6. novembra bol na Svätoplukovom námestí osadený stromček – 15-metrová jedľa, ktorú darovala rodina z Lužianok.
- Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo 10. novembra vo Veľkej sále premiéru rodinného muzikálu Povala.
- V utorok 14. novembra zomrel vo veku 84 rokov profesor Karol Felix, ktorý v roku 2014 získal Cenu primátora mesta Nitry.
- V utorok 14. novembra sa stretli zástupcovia firmy ICT ISTROCONTI, a. s., s veľvyslancom Slovinskej republiky Stanislavom Raščanom a primátorom mesta Nitry Marekom Hattasom na akte sadenia pamätnej lipy v rámci areálu obchodného centra Promenada.
- Nitriansky samosprávny kraj udelil 15. novembra Ceny NSK za rok 2022 osobnostiam, ktoré sa pričínili o rozvoj kraja a obohatenie ľudského poznania.
- Nitrianski poslanci sa vo štvrtok 16. novembra zišli na 13. zasadnutí (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Slovenskí futbaloví reprezentanti do 21 rokov remizovali vo štvrtok 16. novembra v prípravnom stretnutí na Futbalovom štadióne FC Nitra so svojimi rovesníkmi z Chorvátska 2:2.
- Divadlo Andreja Bagara v Nitre 18. novembra sprístupnilo svoje priestory i zákulisie divákovi v rámci Noci divadiel.

- V dňoch 20. až 24. novembra sa v Synagóge v Nitre uskutočnil 20. ročník festivalu umení Konfrontácie, ktorý priniesol sériu koncertov i výtvarnú výstavu.
- Dňa 21. novembra navštívila Nitru indická veľvyslankyňa H. E. Srivastava.
- Krajské osvetové stredisko v Nitre otvorilo 24. novembra svoju vynovenú hvezdáreň, ktorá prešla stavebnou i technickou rekonštrukciou, dostala novú kupolu i moderný teleskop.
- V sobotu 25. novembra sa vo Veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnil 16. ročník festivalu Vysoké hory Nitra 2023.
- V pondelok 30. novembra navštívil Nitru japonský veľvyslanec Kawakami Yasuhiro.

DECEMBER

- Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí otvorili 1. decembra.
- Krajské osvetové stredisko v Nitre pripravilo v nitrianskej Synagóge v piatok 1. decembra adventný koncert Pieseň Vianoc, na ktorom zazneli známe tóny vianočných skladieb v podaní speváckych zborov.
- V decembri boli ukončené práce na novej cyklotrase, ktorá prepojila Mlynárce, Diely a Klokočinu.
- V dňoch 5. – 6. decembra privítali na Mestskom úrade v Nitre delegáciu z partnerského mesta Kroměříž pri príležitosti 50. výročia partnerstva. Primátor Nitry Marek Hattas a starosta Kroměříža Tomáš Opatrný podpísali memorandum o potvrdení partnerskej spolupráce.
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ukončila 7. decembra projekt Zelenej infraštruktúry v areáli univerzity.
- V decembri 2023 vyšlo posledné číslo mesačníka Radničné noviny, ktoré mesto vydávalo 5 rokov.
- Dňa 11. decembra 2023 sa konalo 16. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Dňa 14. decembra sa na Mestskom úrade v Nitre konalo prvé facilitované podporné stretnutie odborných zamestnancov základných škôl.

- Vo štvrtok 14. decembra 2023 sa vo Veľkej zasadacej sále mestského úradu uskutočnilo 15. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.
- Koncom roka inštalovali na vrchole Pyramídy fotopoint – drevený rám s nápisom NITRA – s výhľadom na Nitru.
- Na Silvestra sa ľudia zabávali na diskotéke, ktorá trvala od 23. hodiny až do jednej hodiny po polnoci.
- V nedeľu 31. decembra sa uskutočnil 35. ročník Zoborského silvestrovského behu.

Pomôcky a zdroje pri písaní kroniky za rok 2023

Pri tvorbe obsahu kronikárskeho zápisu za rok 2023 som používala tieto podklady:

- uznesenia a zápisnice zo zasadnutí mestského zastupiteľstva v Nitre v roku 2023;
- online sledovanie jednotlivých zasadnutí mestského zastupiteľstva v Nitre;
- koncepčné dokumenty mesta za rok 2023;
- správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti základných škôl a zuš;
- MY – nezávislé noviny pre vašu obec, mesto, región;
- Hospodárske noviny;
- Denník N;
- Denník SME;
- Denník Pravda;
- osobné písomné a elektronické záznamy z účasti na stretnutiach a podujatiach organizovaných v meste Nitra;
- osobná účasť na kultúrnych, spoločenských a športových podujatiach;
- elektronická komunikácia prostredníctvom e-mailov a sociálnych sietí s aktérmi spoločenského života a predstaviteľmi organizácií a spolkov pôsobiacich v meste;
- elektronická komunikácia s hovorcami spoločností, firiem, organizácií;
- výročné správy škôl a organizácií,
- www.biskupstvo-nitra.sk;
- www.mynitra.sme.sk;

- facebook.sk/KRPZNR;
- hockeynitra.sk;
- teraz.sk;
- aktuality.sk;
- nitra.dnes24.sk;
- spravy.rtvsk.sk;
- hnonline.sk;
- televízne spravodajstvo RTVS, Markíza, JOJ, TA3

Zoznam skratiek a značiek

CVČ – centrum voľného času

COMIN – kontaktné miesto pre cudzincov v Nitre

DAB – Divadlo Andreja Bagara

DS – divadelný súbor

DDS – detský divadelný súbor

EHMK – Európske hlavné mesto kultúry

FC Nitra – Futbalový klub Nitra

FsK – folklórna skupina

FN – Fakultná nemocnica

HaZZ SR – Hasičský a záchranný zbor Slovenskej republiky

HDP – hrubý domáci produkt

HK Nitra – Hokejový klub Nitra

JDS – Jednota dôchodcov Slovenska

BRKO – biologicky rozložiteľný kuchynský odpad

KDH – Kresťanskodemokratické hnutie

KÚFS - Kriminálny úrad finančnej správy

KSC – kultúrno-spoločenské centrum

LDCH – liečebňa pre dlhodobo chorých

MHD – mestská hromadná doprava

MKC – mestské kultúrne centrum

MsP – mestská polícia

MsÚ – mestský úrad

MsZ – mestské zastupiteľstvo

MŠ – materská škola

NK – Národná koalícia

NOCR – Nitrianska organizácia cestovného ruchu

NP – nezávislý poslanec

NR SR – Národná rada SR

NRK SOPK – Nitrianska regionálna kancelária Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory

NSK – Nitriansky samosprávny kraj

NsP – nemocnica s poliklinikou

OOCR – Oblastná organizácia cestovného ruchu

OO – obvodné oddelenie

OZ – občianske združenie

PDU - podiel disponibilných uchádzačov o zamestnanie v produktívnom veku na obyvateľstve v produktívnom veku označovaný skratkou

PZ – policajný zbor

SOV – Slovenský olympijský výbor

SNS – Slovenská národná strana

SPP – Slovenský plynárenský priemysel

SR – Slovenská republika

SPM – slovenské poľnohospodárske múzeum

VZN – všeobecne záväzné nariadenie

ZpS – zariadenie pre seniorov

ZŠ – základná škola

ZUŠ – základná umelecká škola

ZSS – záchranná zdravotná služba

ZsFZ – Západoslovenský futbalový zväz

Uzatvárací protokol zápisu do Kroniky mesta Nitry za r. 2023

Zápis do KRONIKY MESTA NITRY za rok 2023 obsahuje 263 strán textu, 15 kapitol a index udalostí v roku 2023. Zápis do kroniky za rok 2023 je napísaný v zmysle zákona Národnej rady SR č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení. Jeho základná štruktúra zodpovedá Práctickej príručke pre kronikárov od Mgr. Agáty Rupovej, Mgr. Vladimíra Pirošíka a Mgr. Ľubice Kováčovej vydanou Regionálnym vzdelávacím centrom v Prešove v roku 2019 so zachovaním princípov publikovaného návodu Ladislava Jasenáka (Príručka pre kronikárov, Martin 1995), ktorý vydala Muzeálna slovenská spoločnosť. Celoročný zápis napísala kronikárka mesta Nitry Mgr. Ľudmila Synaková.

Tento zápis do kroniky mesta Nitry za rok 2023 na svojom zasadnutí prerokovala Komisia pre kultúru, kreatívny priemysel a cestovný ruch pri Mestskom zastupiteľstve v Nitre dňa 11. 3. 2025 uznesením č. 9/2025.

.....
Mgr. Erik Král, predseda komisie pre kultúru,
kreatívny priemysel a cestovný ruch

Celoročný zápis do kroniky za rok 2023 schválila Mestská rada v Nitre na svojom zasadnutí dňauznesením č.

Mgr. Martin Horák
prednosta mestského úradu

Marek Hattas
primátor mesta Nitry

Jazyková korektúra: Mgr. Jana Krajčovičová

Technická spolupráca: Mgr. Jana Krajčovičová

Tlač: MsÚ v Nitre

Väzba:

máj 2025